

**STRATEGIA INTEGRATĂ PENTRU DEZVOLTARE URBANĂ
A ORAȘULUI DOLHASCA**

2021 – 2027

O strategie concepută cu cetățenii orașului Dolhasca, despre Dolhasca!

Comunitățile moderne trec prin schimbări, se transformă și se adaptează necesităților actuale ale locuitorilor. Aceste nevoi, evaluate ca un întreg, se materializează într-o necesitate principală, cea de creștere a calității vieții locuitorilor săi. Astfel, în mod specific, este din ce în ce mai evidentă nevoia unei abordări locale integrate, participative, cu posibilitatea de a identifica nevoile locale și de a găsi soluții viabile și inovatoare pe care o abordare convențională nu le poate realiza.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) a orașului Dolhasca este în fapt rezultatul unui real brainstorming, conturat într-un document de planificare strategică, cu caracter director, ce abordează provocările economice, de mediu, demografice și sociale de la nivelul comunității, trasând principalele direcții prioritare de dezvoltare urbană. Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană reprezintă așadar cadrul oportun pentru selectarea operațiunilor (proiectelor) individuale de dezvoltare și asigură corelarea, respectiv integrarea investițiilor publice, în cadrul perioadei de programare 2021 – 2027.

Această strategie reprezintă instrumentul de management adecvat, urmărind să contribuie la creșterea standardului de viață al cetățenilor orașului nostru și prioritizând principalele direcții de dezvoltare de la nivelul orașului Dolhasca.

Utilizând o abordare orientată către beneficiarii direcți ai comunității noastre și către nevoile reale ale acestora, ne dorim ca Dolhasca să fie un oraș care se dezvoltă în mod continuu și susținut, în care primăria creează condiții pentru dezvoltare, prin realizarea investițiilor publice necesare, ținta noastră fiind aceea de a menține un buget de investiții coerent, bazat pe finanțări de tip european, guvernamental sau parteneriate.

Indubitabil, la orizontul anului 2027, orașul Dolhasca va fi un spațiu al realizării individuale și colective, cu cetățeni activi, un mediu economic creativ, complex, dinamic și competitiv, capabil să utilizeze resursele într-un mod integrat și să se bucure de o dezvoltare sustenabilă și durabilă a întregii comunități.

Primar,
Decebal Dumitru ISACHI

CUPRINS

CUPRINS	3
I. SCOP ȘI METODOLOGIE	5
II. AUDITUL SOCIO-ECONOMIC AL ORASULUI DOLHASCA	11
STATUTUL ORAȘULUI DOLHASCA	11
II.1.2 AȘEZAREA GEOGRAFICĂ	12
II.1.3. FORMELE DE RELIEF	12
II.1.4.REȚEAUA HIDROGRAFICĂ	13
II.1.5.ARII NATURALE PROTEJATE – NATURA 2000	13
II.1.6.CLIMA ORAȘULUI DOLHASCA	16
II.1.6. POPULAȚIA	17
II.1.7. ZONE MARGINALIZATE	20
II.1.8. EDUCAȚIE	23
II.1.9. SĂNĂTATE	27
II.1.10 REGENERARE URBANA	28
II.2 INFRASTRUCTURA RUTIERĂ ȘI FERROVIARĂ	29
II.2.1. INFRASTRUCTURA RUTIERĂ ȘI MOBILITATEA URBANĂ	29
II.2.2.REȚEAUA FERROVIARĂ	33
II.2.3 TRANSPORT PUBLIC JUDEȚEAN	33
II.2.4 TRANSPORT DE MARFĂ.....	35
II.2.5 MIJLOACE ALTERNATIVE DE MOBILITATE	36
II.2.5 IDENTIFICAREA ZONELOR CU NIVEL RIDICAT DE COMPLEXITATE	39
ZONA ESPLANADEI, ORAȘ DOLHASCA	39
ZONA GĂRII, ORAȘ DOLHASCA	39
ZONA MĂNĂȘTIRII PROBOTA, SAT PROBOTA.....	40
II.3 UTILITĂȚI PUBLICE	40
II.3.1 INFRASTRUCTURA DE APĂ ȘI CANALIZARE	40
II.3.12 INFRASTRUCTURA DE FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE ȘI ILUMINATUL PUBLIC	41
II.3.3 ÎNFRASTRUCTURA DE FURNIZARE A GAZULUI METAN.....	41
II.3.4 INTERNET, TELEFONIE ȘI TELEVIZIUNE PRIN CABLU	41
II.4 SERVICII SOCIALE	41
II.5 MEDIU ȘI PROTECȚIA CIVILĂ ÎN CAZ DE DEZASTRE	43
II.5.1 SPAȚII VERZI	45
II.5.2 RÂURI	46
II.5.3 TERENURI ȘI SPAȚII URBANE	46
II.5.4 ENERGIE REGENERABILĂ, EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI REDUCEREA EMISIILOR DE CO2 SAU NEUTRALIZAREA ACESTORA.....	47
II.5.5 PROTECȚIA CIVILĂ ÎN CAZ DE DEZASTRE.....	48
II.6 ECONOMIE	49
II.7 CULTURĂ, AGREMENT ȘI TURISM	52
II.7.1 CULTURĂ	52
II.7.2 AGREMENT	54
II.7.3 TURISM	54
II.8 CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	55
II.9 ASOCIAȚII DE DEZVOLTARE LOCALĂ ȘI INTERCOMUNITARĂ	57
IV. ANALIZA PESTEL (A MEDIULUI EXTERN)	64
IV.1. ANALIZA FACTORILOR POLITICI.....	64
IV.2. ANALIZA FACTORILOR ECONOMICI.....	64
IV.3. ANALIZA FACTORILOR SOCIO-CULTURALI	66

IV.4. ANALIZA FACTORILOR TEHNOLOGICI	66
IV.5. ANALIZA FACTORILOR DE MEDIU	67
IV.6. ANALIZA FACTORILOR LEGISLATIVI	70
V. COERENȚA CU POLITICILE EUROPENE ȘI NAȚIONALE ȘI CONTRIBUȚIA LA OBIECTIVELE ORIZONTALE	72
V.1. DOCUMENTELE RELEVANTE DE PLANIFICARE DE LA NIVELUL U.E.....	72
POLITICA DE COEZIUNE A U.E. 2021-2027	73
MECANISMUL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ (MRR)	74
PACTUL VERDE EUROPEAN	75
PROGRAMUL EUROPA DIGITALĂ	75
PROGRAMUL ORIZONT EUROPA	76
PROGRAMUL U.E. PENTRU SĂNĂTATE	77
AGENDA URBANĂ PENTRU U.E.	77
NOUA AGENDĂ URBANĂ (2016).....	79
INIȚIATIVA URBANĂ EUROPEANĂ (2021-2027)	80
PROGRAMUL URBACT 2021-2027	81
V.2. DOCUMENTE RELEVANTE DE PLANIFICARE DE LA NIVEL NAȚIONAL.....	82
STRATEGIA PENTRU DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ROMÂNIEI. ROMÂNIA POLICENTRICĂ 2035. COEZIUNE ȘI COMPETITIVITATE TERITORIALĂ, DEZVOLTARE ȘI ȘANSE EGALE PENTRU OAMENI	82
POLITICA URBANĂ A ROMÂNIEI	84
PLANUL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ AL ROMÂNIEI (APROBAT DE CONSILIUL UE - 28 OCTOMBRIE 2021)	85
ACORDUL DE PARTENERIAT ȘI PROGRAMELE OPERAȚIONALE AFERENTE PERIOADEI DE PROGRAMARE 2021-2027	86
V.3. DOCUMENTE RELEVANTE DE PLANIFICARE STRATEGICĂ DE LA NIVEL REGIONAL	96
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL PENTRU REGIUNEA NORD-EST 2021-2027 (VERSIUNEA PUBLICATĂ ÎN LUNA OCTOMBRIE 2022)	96
STRATEGIA DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ PENTRU REGIUNEA NORD-EST (RIS 3).....	96
PLANUL REGIONAL DE ACȚIUNE PENTRU TURISM NORD - EST 2017 - 2023	98
V.4. DOCUMENTE RELEVANTE DE PLANIFICARE STRATEGICĂ DE LA NIVEL JUDEȚEAN.....	102
STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SUCEAVA 2021 – 2027	102
VI. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORASULUI DOLHASCA.....	111
VI.1. VIZIUNEA ȘI ȚINTELE DE DEZVOLTARE ALE ORASULUI DOLHASCA PENTRU ORIZONTUL 2029	111
VI.2. OBIECTIVE, MĂSURI ȘI ACȚIUNI PENTRU PERIODA 2021 – 2027 (ORIZONT 2029)	112
VII. PORTOFOLIUL DE PROIECTE STRATEGICE	133
VII.1 PROIECTE PROPUSE	134
VII.2 LISTA PROIECTELOR ALTOR ENTITĂȚI ADMINISTRATIVE SAU STRUCTURI ASOCIATIVE DIN ȚARĂ, CU IMPACT ASUPRA ORASULUI DOLHASCA	163
VII.3 METODOLOGIE DE PRIORITIZARE	176
VIII. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI	179
IX. MECANISMUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI	192
LISTA INDICATORILOR DE REZULTAT	198
LISTA INDICATORILOR DE PROCES (DE UZ INTERN, SE POT MONITORIZA PERIODIC – DE EX. LA FIECARE 3/6 LUNI)...	201
ANEXE.....	202
ANEXA I. LISTA PROIECTELOR STRATEGICE INCLUSE ÎN STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORASULUI DOLHASCA PENTRU PERIOADA 2018-2029 (DETAIIILE PENTRU FIECARE PROIECT SE REGĂSESC ÎN ANEXA NR. 1)	202
ANEXA II. PLANȘĂ CU ZONELE ȘI TIPURILE DE INTERVENȚII PROPUSE PRIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORASULUI DOLHASCA PENTRU PERIOADA 2021-2027 (LOCALIZAREA PROIECTELOR)	203
ANEXA III: CERCETAREA SOCIOLOGICĂ.....	204
CONCLUZII	238
FOCUS GRUP ORGANIZAT CU REPREZENTANȚII AI PRIMĂRIEI DOLHASCA	239
INTERLEGĂTURILE ÎNTRE DOMENIILE ECONOMIC, SOCIAL ȘI CLIMATIC.	242

I. SCOP ȘI METODOLOGIE

Orașul Dolhasca este o localitate urbană nou înființată, statutul de oraș fiind dobândit prin Legea nr. 83 din anul 2004. Este format din localitatea Dolhasca și satele aparținătoare Budeni, Gulia, Poiana, Poienari, Probota și Siliștea Nouă. Orașul are o suprafață de peste 11.035 ha, din care peste 5.600 ha teren agricol restul fiind ocupat de vegetație forestieră.

Localitatea este situată în sud – estul extrem al județului Suceava, la confluența râului Siret cu Șomuzul Mare și este mărginită la nord – vest și nord cu comuna Dolhești și orașul Liteni din județul Suceava, la est cu comuna Tudora din județul Botoșani iar sud și sud-vest cu comunele Deleni, Sirețel, Lespezi și Tătăruși din județul Iași. Această localizare constituie o mare problemă pentru oraș deoarece este înconjurat în cea mai mare parte de comune situate în județe învecinate iar pe teritoriul județului Suceava se învecinează cu orașul Liteni care de asemenea depune eforturi importante pentru dezvoltare urbanistică

Chiar dacă aderarea în Uniunea Europeană a adus și la nivel local un reviriment important al investițiilor publice realizate cu fonduri europene, Dolhasca se confruntă cu multiple provocări specifice majorității orașelor din România:; migrația masivă a forței de muncă către marile orașe din țară și către alte țări; infrastructura uzată și subdimensionată de transport și utilități publice; existența unor zone urbane defavorizate și marginalizate; problemele de mediu; deficitul de dotări și de personal specializat în sectorul sanitar; clădirile și echipamentele publice și private mari consumatoare de energie; deficitul de resurse financiare la bugetul local; insuficienta implicare civică a cetățenilor și a sectorului ONG etc.

În acest context, Orasul Dolhasca a decis continuarea eforturilor de planificare strategică din trecut (de ex. elaborare SIDU, elaborarea PMUD, etc.), prin actualizarea strategiei de dezvoltare a orasului pentru actualul ciclu de programare european (2021-2027, care se va implementa până la orizontul anului 2029), în contextul în care fondurile U.E. vor rămâne principala sursă de finanțare pentru investițiile de la nivel local. Scopul strategiei este de a orienta și armoniza, în actualul ciclu de finanțare europeană, eforturile și investițiile tuturor actorilor de la nivel local, județean, regional și național localizate în Orasul Dolhasca, asupra cărora există un consens, indiferent de sursa de finanțare, în strânsă corelare cu resursele reale de care dispun aceștia, pentru a atinge obiectivele de dezvoltare ale comunității. Dintr-o perspectivă foarte pragmatică, documentul va servi pe termen scurt pentru fundamentarea unor proiecte depuse spre finanțare din fonduri europene (de ex. din POR NE 2021-2027), în perioada imediat următoare aprobării sale.

Metodologia realizării Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027 a avut în vedere respectarea următoarelor principii:

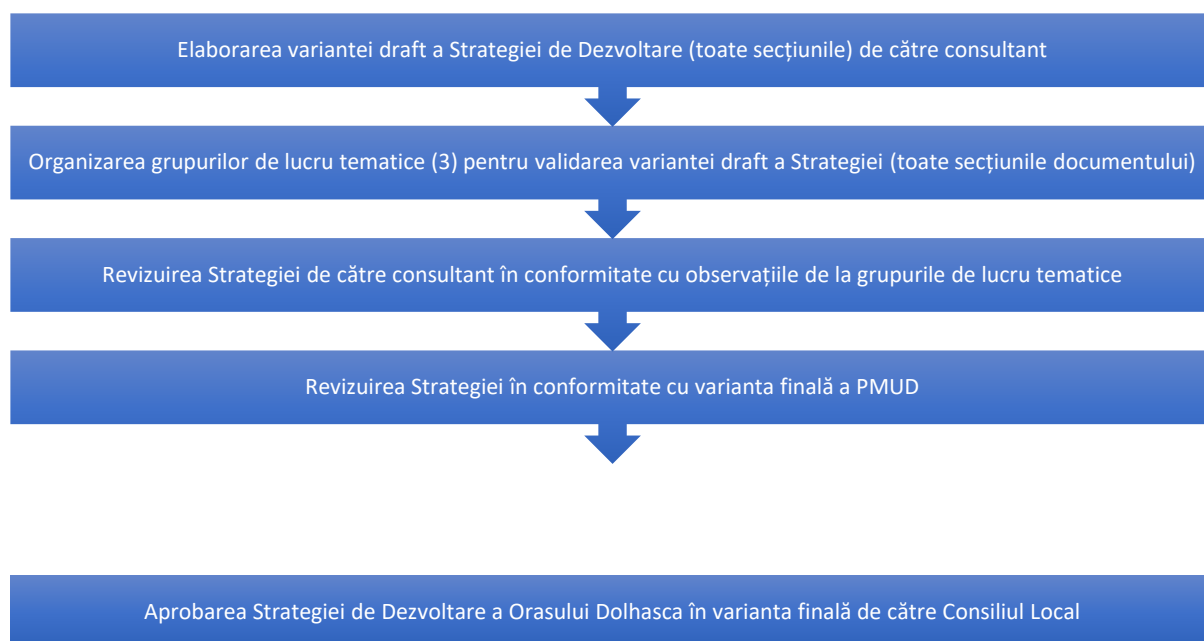
- elaborarea unui document de planificare strategică care să identifice nevoile și problemele, precum și prioritățile de dezvoltare ale orasului până la orizontul anului 2029, în strânsă corelare cu posibilitățile reale de finanțare existente la nivel local;
- utilizarea de instrumente de planificare moderne și agreate la nivel european (analize comparative și multidimensionale, benchmarking, analiză SWOT, etc.), bazate pe date și informații realiste, relevante și suficiente, provenind exclusiv din surse oficiale, verificabile, credibile și actuale (Institutul Național de Statistică, Direcția de Finanțe Publice, Oficiul Național al Registrului Comerțului, rapoarte ale Băncii

Mondiale etc.) și care permit identificarea corespunzătoare nevoilor și problemelor de dezvoltare ale comunității;

- problemele-cheie, provocările și necesitățile de dezvoltare de la nivel local sunt identificate și analizate în detaliu în capitolul de audit socio-economic, pe baza informațiilor colectate de la nivel local, iar cele selectate și validate ca fiind prioritare în cadrul întâlnirilor de lucru sunt prezentate la începutul fiecărui domeniu supus analizei, precum și în analiza SWOT;
- accentul pus pe asigurarea coerenței externe și interne a documentului. Astfel, viziunea, țintele, obiectivele, măsurile și proiectele propuse spre implementare în perioada 2021-2027 sunt aliniate la direcțiile strategice majore din documentele de planificare existente la nivel european, național, regional, județean și local. Pe de altă parte, intervențiile propuse sunt corelate atât cu nevoile identificate la nivelul fiecărui sector analizat, cât și cu viziunea și obiectivele de dezvoltare a orasului, stabilită de o manieră participativă în cadrul întâlnirilor de lucru. O astfel de structură (de tip "matrice cadru logic") este, în același timp, mai ușor de parcurs de către orice tip de utilizator al documentului;
- Strategia de Dezvoltare a Orasului Dolhasca cuprinde un portofoliu integrat (la nivel teritorial, dar și sectorial) și realist (cu perspective favorabile de asigurare a finanțării) de proiecte, care să satisfacă nevoile identificate la nivelul principalelor domenii de analiză și care să asigure premisele atragerii unui volum suplimentar de resurse financiare externe (din fonduri U.E., de la bugetul de stat, parteneriate public-private, etc.). Pentru fiecare proiect prioritar în parte, au fost indicate sursele optime de finanțare, indiferent de natura acestora (fonduri UE, de la bugetul de stat, bugetele locale, private, PPP, credite etc.);
- elaborarea strategiei într-o abordare pragmatică, în sensul că s-a acordat prioritate acelor măsuri și proiecte mature (pentru care au fost realizate deja demersuri - studii, consultări, expertize, au fost rezolvate unele aspecte legate de proprietate, etc.) și asupra cărora există un larg consens la nivelul actorilor interesați de la nivel local. În acest fel, gradul de atingere al indicatorilor de realizare ai strategiei va fi unul mai ridicat ca în perioadele de programare anterioare;
- accentul pus pe rezolvarea problemelor legate de accesibilitate și mobilitate, eficiență energetică, protecția mediului (apă și apă uzată, managementul deșeurilor), de infrastructura educațională, incluziunea socială și de calitatea spațiilor publice, inclusiv a celor verzi, priorități ale POR 2021 – 2027 și PNRR (preconizate a fi principalele surse de finanțare ale investițiilor de la nivel local), dar și nevoi de dezvoltare identificate ca fiind prioritare la nivel local. Intervențiile propuse în domeniul mobilității au fost preluate din scenariul selectat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă, elaborat în paralel la nivelul orasului Dolhasca;
- corelarea intervențiilor cu capacitatea administrativă actuală a Primăriei Orasului Dolhasca, precum și formularea de recomandări pentru întărirea acesteia pe viitor în vederea creșterii volumului de investiții până la nivelul bugetului operațional calculat pentru perioada 2021-2027. În acest sens, au fost clar identificate structurile de management și implementare ale strategiei, în termeni de număr de personal și atribuții, competențele deja existente la nivelul resurselor umane și cele ce necesită dezvoltare suplimentară;

- accentul pus pe managementul adecvat al riscurilor, monitorizarea și evaluarea strategiei. Astfel, au fost identificate principalele riscuri cu privire la implementarea strategiei și au fost propuse măsuri de atenuare sau eliminare pentru fiecare dintre acestea. De asemenea, s-a propus un plan de monitorizare și evaluare detaliat, bazat pe un sistem de indicatori relevanți, ușor de colectat, urmărit și comunicat publicului larg, care să sporească încrederea în procesul de planificare strategică și bugetară de la nivel local;
- elaborarea strategiei de o manieră participativă, care să asigure integrarea punctelor de vedere ale factorilor relevanți. Astfel, au fost organizate mai multe întâlniri de lucru individuale cu personalul Primăriei, grupuri de lucru tematice, consultări publice și online, în urma cărora au fost centralizate și integrate input-urilor acestor actori provenind din administrația publică locală, mediul ONG, mediul privat, mass-media etc.

Schematic procesul de elaborare al Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027 (cu orizont de timp 2029) s-a desfășurat după cum urmează:

În ceea ce privește procesul de planificare participativă, pentru elaborarea și validarea Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca au fost organizate un număr de X grupuri de lucru tematice, după cum urmează:

Întâlnire	Domenii de expertiză vizate de grupul de lucru	Categoriile de actori locali relevanți invitați	Data	Locația	Numărul de participanți
Focus grup realizare portofoliu proiecte sectorial	Infrastructură de transport, tehnico-edilitară, regenerare	factori de decizie din primarie, membrii cosiliul local, departament	11.05.2023	Primaria orasului Dolhasca	15

"Mediu, Infrastructură și Dezvoltare Urbană"	urbană și spații publice, urbanism și locuire, patrimoniu construit, eficiență energetică, spații verzi și de agrement, capacitate administrative	urbanismetc			
Focus grup realizare portofoliu proiecte sectorial "Competitivitate Economică"	Sectorul IMM, cercetare-dezvoltare-inovare, infrastructură și servicii de afaceri, turism	mediul de afaceri, membrii consiliul local	11.05.2023	Primaria orasului Dolhasca	20
Focus grup realizare portofoliu proiecte sectorial "Educație, Sănătate și Incluziune Socială"	Sectoriul Educației, Sănătății și Incluziunii sociale	Mediul educational, mediul medica, membrii asociatii	11.05.2023	Primaria orasului Dolhasca	20

La stabilirea tematicii grupurilor de lucru s-au avut în vedere mai multe criterii, respectiv: menținerea structurilor partenariale create pentru elaborarea documentului de planificare strategică în trecut (instituțiile care au fost invitate la procesul de elaborare a vechii versiuni a strategiei locale de dezvoltare); asigurarea unui număr optim de participanți, din perspectiva Consultantului și a beneficiarului (10-30 de persoane); asigurarea reprezentării cât mai multor categorii de actori relevanți de la nivel local (sectorul public, mediul de afaceri, sectorul non-guvernamental, mass-media, societate civilă); crearea premiselor pentru conceperea unor intervenții locale integrate aferentei perioadei de programare 2014-2020 (de ex. corelarea, în timp și spațiu, a proiectelor din domeniul infrastructurii de transport cu cele din sfera infrastructurii tehnico-edilitare etc.). Dialogul dintre sectorul public și privat a fost asigurat la toate grupurile de lucru, inclusiv la cele dedicate sectorului privat, prin prezența la dezbateri a reprezentanților municipalității.

La aceste grupuri de lucru au fost invitate, prin adresă scrisă, să participe autoritățile administrației publice locale (serviciile/departamentele/compartimentele/birourile din Primăria Orasului Dolhasca, Consiliul Județean Suceava), ADI-urile în care UAT-urile sunt

membre, Instituția Prefectului Suceava și instituții deconcentrate coordonate de acestea, operatorii publici și privați de servicii publice, cei mai importanți agenți economici locali (din perspectiva cifrei de afaceri și ai numărului de angajați), precum și organizațiile mass-media de la nivel local și județean (ziare, site-uri de știri, televiziuni, radio-uri). De asemenea, prin postarea strategiei (în varianta-draft) pe site-ul WEB al Primăriei Dolhasca locuitorii orasului cu conexiune la Internet au putut avea acces la document și transmite puncte de vedere. Întâlnirile organizate pentru elaborarea Strategiei au fost mediatizate în publicațiile locale.

După cum se poate vedea din tabelul de mai sus, la acest întâlniri au participat în total 125 de persoane, reprezentând diferite categorii de actori interesați:

- autoritățile administrației publice locale și instituțiile din subordinea acestora
- Instituția Prefectului Suceava și instituții/servicii deconcentrate
- Operatori economici din domeniul transporturilor și utilităților publice
- Sectorul ONG
- Agenți economici de la nivel local
- Mass-media locală.

În pofida faptului că grupurile sectoriale s-au reunit, de comun acord cu municipalitatea și participanții la acestea, o singură dată, eficiența acestora a fost asigurată prin comunicarea permanentă on-line cu aceștia. Astfel, înainte de organizarea propriu-zisă a întâlnirilor, invitații au primit prin e-mail materialele supuse dezbaterii (auditul socio-economic, analiza SWOT, analiza PESTEL, strategia propriu-zisă, inclusiv viziunea, portofoliul de proiecte, planul de acțiune, indicatorii de monitorizare și evaluare etc.) împreună cu agenda evenimentului, pentru a le parcurge și pregăti puncte de vedere. De asemenea, ulterior organizării grupurilor de lucru, aceștia au transmis municipalității și/sau consultantului observații și completări pentru documentele transmise, primind ulterior variantele consolidate ale acestora. Pentru fiecare reuniune au fost întocmite liste de prezență și minute, în care au fost centralizate de către moderatorul desemnat punctele de vedere ale participanților, acestea fiind ulterior integrate în documentul final.

Strategia cuprinde următoarele **capitole**, într-o **sucesiune logică**:

- Auditul Socio-Economic al Orasului Dolhasca – este o analiză complexă a stadiului actual de dezvoltare socio-economică a comunității, din perspectiva unui set de 9 domenii majore de analiză. La nivelul fiecărui subcapitol de analiză sunt identificate problemele și nevoile cheie de dezvoltare din respectivul sector, rezultate din procesul de documentare, respectiv din dezbaterile din grupurile de lucru;
- Analiza SWOT - care identifică principalele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări la adresa dezvoltării comunității, care stau la baza viziunii, țăntelor și obiectivelor de dezvoltare ale orasului;
- Analiza PESTEL – spre deosebire de analiza SWOT, focalizată pe factorii interni, analiza PESTEL trece în revistă factorii externi de natură politică, economică, socio-culturală, tehnologică, de mediu și legislativi cu impact asupra dezvoltării localității și care trebuie avuți în vedere în procesul de planificare strategică;
- Coerența cu politicile de dezvoltare de la nivel european, național, regional, județean și local și contribuția la obiectivele orizontale – cuprinde o trecere în revistă a

principalelor documente de planificare strategică de la nivel european, național, regional, județean și local ce au fost luate în considerare la momentul elaborării strategiei locale, în vederea asigurării coerenței externe cu acestea;

- Viziunea de dezvoltare a Orasului Dolhasca – concretă și concisă, viziunea conține doar acele elemente posibil de realizat avându-se în vedere resursele umane, materiale și financiare identificate sau posibil de atras pentru dezvoltare, rezultate în urma analizei resurselor. Aceasta este detaliată în 7 ținte pentru anul 2029;
- Strategia de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027, cu un obiectiv general, 7 obiective specifice, măsuri și acțiuni bine definite, strâns corelate cu provocările, problemele, nevoile, viziunea și țintele identificate precum și cu programele de finanțare nerambursabilă disponibile în perioada de programare 2021-2027;
- Portofoliu de proiecte prioritare, într-o abordare integrată și coerentă, inclusiv indicarea problemei-cheie și a provocării specifice căreia îi răspunde obiectivului specific căroră li se subscrie, a surselor potențiale de finanțare, a responsabililor, a perioadei de implementare, a corelării cu alte proiecte, a partenerilor posibili etc.;
- Plan de acțiune pentru implementarea strategiei - cuprinde o descriere a măsurilor ce trebuie întreprinse pe termen scurt, mediu și lung pentru atingerea obiectivelor strategiei, precum și a resurselor ce trebuie mobilizate la nivel local în vederea implementării acesteia;
- Sistemul de evaluare și monitorizare a implementării strategiei – cuprinde o descriere a calendarului și a structurilor implicate în monitorizare și evaluare, a riscurilor avute în vedere, a setului de indicatori de monitorizare și evaluare pentru urmărirea implementării documentului strategic.

II. AUDITUL SOCIO-ECONOMIC AL ORASULUI DOLHASCA

II.1.1. Scurt istoric

Localitatea are un trecut istoric bogat, ancorat în vremurile trecute, plin de frământări. Istoria localității este legată inseparabil de istoria Mănăstirii Probota. Primul lăcaș de cult a fost construit în anul 1391. Din acesta au mai rămas doar niște ruine care sunt clasificate ca monument istoric clasa B. Foarte probabil în această zonă s-a născut Doamna Oltea, mama Voievodului Ștefan cel Mare. De altfel Doamna Oltea a fost înmormântată în anul 1465 la Mănăstirea Probota. Tot aici este înmormântată în anul 1467 și Doamna Evdochia, prima soție a voievodului Ștefan cel Mare.

Actuala clădire a Mănăstirii Probota a fost ridicată de Petru Rares, pe locul vechii biserici, în mai multe etape: biserica în 1530, pictura în 1536. Zidul de incintă a fost ridicat în 1550. Pictura aparține unui meșter cu serioase cunoștințe și noțiuni de perspectivă geometrică, apropiate de cele ale contemporanilor săi din țările Renasterii occidentale. Tema "Apocalipsei" reprezintă aici o adevărată manifestare de viziune fantastică modernă. Tabloul votiv îl prezintă pe Petru Rares împreună cu familia. În gropnița se află mormintele lui Petru Rares, al doamnei Elena și al fiului lor Ștefan. De pe platforma de sus a satului Probota – sat fost centru de comună până în anul 1968 – localitatea Dolhasca este străjuită de ctitoria domnului Petru Rareș – în prezent MONUMENT UNESCO.

În această mănăstire a fost înmormântat Voievodul Petru Rareș și soția sa Doamna Elena.

Mănăstirea Probota este apreciată de istorici și specialiști în arhitectură unicat în Europa prin elementele de pictură murală, păstrate în timp fiind inclusă în circuitul Mănăstirilor din nordul Moldovei. La Mănăstirea Probota și-a făcut ucenicia mitropolitul Dosoftei.

Al doilea punct turistic pe care îl oferă Dolhasca turiștilor ar fi **Biserica "Nașterea Maicii Domnului" din Poiana**. Este un lăcaș de cult ortodox din satul Poiana, aflat la periferia orașului Dolhasca județul Suceava. Ea a fost construită la mijlocul secolului al XIX-lea de către boierii Răftivanu și se remarcă prin cele patru turle albe care au forma a patru degete de la o mână. Biserica a fost inclusă pe Lista monumentelor istorice din județul Suceava din anul 2004.

Statutul orașului Dolhasca

Orașul Dolhasca este o localitate urbană nou înființată, statutul de oraș fiind dobândit prin Legea nr. 83 din anul 2004. Este format din localitatea Dolhasca și satele aparținătoare Budeni, Gulia, Poiana, Poienari, Probota și Siliștea Nouă. Orașul are o suprafață de peste 11.035 ha, din care peste 5.600 ha teren agricol restul fiind ocupat de vegetație forestieră.

În anul 2022 populația localității se ridică la un număr de 11.360 de persoane. De altfel populația localității a fost constantă în ultimii ani.

II.1.2 Așezarea geografică

Orașul Dolhasca – vedere aeriana

Localitatea este situată în sud – estul extrem al județului Suceava, la confluența râului Siret cu Șomuzul Mare și este mărginită la nord – vest și nord cu comuna Dolhești și orașul Liteni din județul Suceava, la est cu comuna Tudora din județul Botoșani iar sud și sud-vest cu comunele Deleni, Sirețel, Lespezi și Tătăruși din județul Iași. Această localizare constituie o mare problemă pentru oraș deoarece este înconjurat în cea mai mare parte de comune situate în județe învecinate iar pe teritoriul județului Suceava se învecinează cu orașul Liteni care de asemenea depune eforturi importante pentru dezvoltare urbanistică.

Comunele Deleni, Sirețel, Lespezi și Tătăruși sunt la o distanță egală față de orașul Dolhasca cât și față de municipiul Pașcani. Întrucât municipiul Pașcani este mult mai dezvoltat și oferă servicii medicale complexe, servicii educaționale de calitate și locuri de muncă reușește să atragă populația rurală din jur îngreunând eforturile de dezvoltare ale altor localități.

În aceste condiții, orașul Dolhasca nu poate fi în acest moment un centru urban regional care să ofere servicii și locuri de muncă populației din localitățile rurale învecinate.

Localitatea este străbătută de trei drumuri județene - DJ 208, DJ 208A și DJ 208S – care asigură legătura atât cu municipiul Suceava și municipiul Fălticeni cât și cu județele Botoșani și Iași.

II.1.3. Formele de relief

Relieful Orașului Dolhasca se încadrează în unitatea fizico-geografică a Podișului Sucevei, la confluența Șomuzului Mare cu Siretul, cuprinzând versantul vestic al Dealului Mare și partea sudică a Podișului Fălticenilor, despărțite de Valea Siretului. Privit de pe Dealul Mare sau de

pe Dealul Viei se observă că relieful se prezintă în trepte începând din lunca Siretului și a Șomuzului Mare, cu șesuri și terenuri cultivabile, urcând ușor pe versanți și crește pe dealuri pierzându-se în păduri seculare pe vârfurile celor mai înalte dealuri care domină regiunea în studiu:

- Dealul Mare - 595 m
- Dealul Arșița - 325 m
- Dealul Poiana Răftivanului - 424 m
- Dealul "La Lingurari" - 443 m

Configurația generală a reliefului o formează văile largi ale Siretului și Șomuzului Mare, însoțite de terase între care se intercalează versanți ușor înclinați (10- 20 grade).

Altitudinea reliefului variază între 450 m în zona deluroasă, cea mai înaltă în nord-vestul teritoriului studiat și 220 m în lunca Siretului, în partea de sud. (vezi harta hipsometrică).

Din punct de vedere litologic formele de relief existente sunt constituite din depozite sedimentare de gresie, argile, marne, nisipuri și pietrișuri.

Ca înfățișare generală, relieful Orașului Dolhasca îmbracă formele caracteristice Podișului Sucevei. Din punct de vedere geomorfologic pe teritoriul Orașului Dolhasca întâlnim următoarele tipuri de relief: relief structural, relief fluvial, relief fluvio-denudațional și relief biogen și antropogen (antropic).

II.1.4.Rețeaua hidrografică

Orașul Dolhasca este situat la confluența râurilor Siret și Șomuzul Mare.

Principalele cursuri de apă ce străbat județul sunt: râul Siret (de la N la S) și afluenții săi, râurile Suceava, Șomuzu Mare, Moldova, Bistrița (curgând de la NV spre SE). Datorită configurației generale a reliefului râurile de pe teritoriul județului Suceava sunt tributare râului Siret.

Șomuzul Mare are o lungime de 51 de km și o suprafață bazinală de 489 km². Acesta își are obârșia în Podișul Sucevei, la sud de orașul Suceava și se varsă în Siret pe teritoriul localității Dolhasca.

II.1.5.Arii naturale protejate – NATURA 2000

Pe teritoriul Orașului Dolhasca există două arii naturale protejate Natura 2000:

- ROSPA0116 - Dorohoi Șaua Bucecei
- ROSCI0076 - Dealu Mare - Hârlău

Siturile de importanță comunitară, ROSPA0116 Dorohoi - Șaua Bucecei și ROSCI0076 Dealul Mare Hârlău sunt răspândite în județele Botoșani, Iași și Suceava.

Rezervația Dealul Mare – Hârlău - Codul sitului: ROSCI0076.

Situl Natura 2000 ROSCI0076 Dealul Mare-Hârlău, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, a fost instituit prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, cu modificările și completările ulterioare.

Situl Dealul Mare-Hârlău ocupă o parte din Podișul Central Moldovenesc, bazinul mijlociu al râului Siret și o parte din bazinul râului Prut, cuprinzând toate formele de relief specifice podișului. Suprafața totală a sitului este de 25062,60 ha, cca 5 % (1340,84 ha) fiind pe teritoriul cu pădure aparținând domeniului public al statului administrat de O.S. Dolhasca, restul fiind pe suprafața județului Iași și Botoșani.

Habitatele de interes comunitar din sit:

- 9130 – Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum
- 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip Galio-Carpinetum
- 91E0 – Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91F0 – Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmenion minoris*)
- 91Y0 – Păduri dacice de stejar și carpen

Speciile de interes comunitar din sit:

- Amfibieni și reptile: Buhai de baltă cu burta galbenă (*Bombina variegata*), Broască țestoasă de apă (*Emys orbicularis*).
- Mamifere: Popândău, Șuiță (*Spermophilus citellus*).
- Nevertebrate: *Arytrura musculus*.
- Plante: Papucul Doamnei, Blabornic (*Cypripedium calceolus*)

Descrierea sitului:

Situl se remarcă prin gradul mare de acoperire cu păduri (97%), aici întâlnindu-se corpuri de pădure cu arbori bătrâni, petice de făgete, stejari, goruni, carpeni și frasini seculari. Copacii bătrâni favorizează instalarea unei faune bogate. Gradul mare de umbră are ca efect crearea unor nișe ecologice cu multă umezeală unde trăiesc diverse specii de nevertebrate sau larve ale acestora care constituie hrana predilectă a numeroase specii de păsări și alte vertebrate. Starea generală de conservare a corpurilor de pădure este foarte bună, iar în zonele cu arbori bătrâni impactul antropic este extrem de scăzut.

Managementul sitului

Agencia Națională pentru Arie Naturale Protejate (A.N.A.N.P.), are calitatea de autoritate responsabilă a sitului Natura 2000 ROSCI0076 Dealu Mare-Hârlău.

Măsuri de conservare a sitului

Managementul actual al ariei protejate revine custodelui - Direcția Silvică Iași, prin O.S. Hârlău.

Rezervația Dorohoi – Șaua Bucecii - Codul sitului: ROSPA0116

A fost declarat arie de protecție specială avifaunistică prin Hotărârea Guvernului nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Situl Natura 2000 ROSPA0116 Dorohoi-Șaua Bucecii este localizat în partea de nord-est a țării, având o suprafață de 25359,00 ha și se întinde pe suprafața județelor Botoșani (91%), Suceava (4%) și Iași (5%). Zona se află la contactul Câmpiei Moldovei cu podișul înalt al

Sucevei fiind încadrată din punct de vedere al regiunii geografice în subunitatea Podișului Sucevei: Culmea Bour-Dealul Mare. Datorită alcătuirii geologice și acțiunii diferențiate a factorilor denudației, zona prezintă atât masive înalte precum Dealul Mare-Tudora cât și înșeuări largi: Seaua Bucecii, care face legătura între Culoarul Siretului și zona joasă a orașului Botoșani. În zona înșeuării culmile sunt teșite, altitudinile rare depășesc 350 m, văile sunt largi și puțin adânci.

Din suprafața totală a sitului, cca 2,5 % (639,60 ha) se află pe teritoriul cu pădure aparținând domeniului public al statului, administrat de O.S. Dolhasca. Situl se află pe raza unității de producție V Dolhasca - 632,12 ha, acoperite cu pădure și terenuri destinate împăduririi

Specii de interes comunitar din sit:

C6 – populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene – 4 specii acvilă țipătoare mică (*Aquila pomarina*), ciocănitoare de stejar (*Dendrocopos medius*), fâsă de câmp (*Anthus campestris*), presură de grădină (*Emberiza hortulana*). Zonă caracteristică de deal cu păduri de foioase în vecintatea cărora întâlnim pășuni și fânețe păstrate în stare semi-naturală. Populația de acvilă țipătoare mică este semnificativă pentru această parte a țării, iar pădurile adăpostesc și efective bune de ciocănitoare de stejar. În vecinătatea pădurilor, pe pajiștile presărate cu tufișuri există populații însemnate de fâsă de câmp și presură de grădină.

Vulnerabilitati:

Activitățile care produc vulnerabilitate acestui site sunt: defrișările, tăierile rase și lucrările silvice care au ca rezultat tăierea arborilor pe suprafețe mari, braconaj, practicarea sporturilor extreme (enduro, motor de cross, mașini de teren), distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor, deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului, prinderea păsărilor cu capcane, intensificarea agriculturii (schimbarea metodelor de cultivare a terenurilor din cele tradiționale în agricultură intensivă, cu monoculturi mari, folosirea excesivă a chimicalelor, efectuarea lucrărilor numai cu utilaje și mașini), schimbarea habitatului semi-natural (fânețe, pășuni) datorită încetării activităților agricole precum cositul sau pășunatul, cositul prea timpuriu (ex. poate distruge poantele de cristel de câmp), arderea.

Managementul sitului

În ceea ce privește managementul ROSPA0116 Dorohoi-Șaua Bucecei, organismul responsabil pentru managementul sitului și responsabilitatea implementării planului de management va reveni structurii proprii de administrare special constituită, conform Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1948/2010 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administratorului.

Planuri de management ale sitului:

Nu există plan de management, dar, se vor respecta obiectivele de conservare stabilite prin Setul minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0116 Dorohoi-Șaua Bucecei, aprobat prin Nota Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 253925/M.F/18.12.2020.

Măsuri de conservare a sitului:

- Menținerea/întreținerea pajiștilor prin pășunat și cosit pentru asigurarea condițiilor optime de hrănire/cuibărit a speciilor specifice acestor ecosisteme;

- practicarea unui pășunat extensiv în perioada de cuibărit pentru minimizarea pierderilor de ouă și pui ale speciilor care cuibăresc pe sol;
- interzicerea arderii vegetației;
- promovarea regenerării naturale a pădurilor;
- păstrarea în pădure, pe picior, a arborilor bătrâni/morți care prezintă scorburi/cavități;
- exploatarea/întreținerea vegetației forestiere arboricole și arbustive strict în baza prevederilor
- amenajamentelor silvice;
- limitarea construirii de drumuri forestiere;
- interzicerea uciderii sau capturării intenționate, indiferent de metoda utilizată, exceptând speciile de păsări prevăzute în anexa nr. 5 C a OUG 57/2007, aprobată și modificată de Legea 49/ 2011, în afara perioadelor de reproducere, creșterea puilor și parcursul rutei de întoarcere spre zonele de cuibărit;
- limitarea folosirii momelilor, capcanelor: arme, cuști, păsări artificiale, plase, spray-uri, orbirea animalelor cu lumina pe timp de noapte și altele;
- interzicerea deținerii exemplarelor din speciile pentru care sunt interzise vânarea și capturarea;
- interzicerea deteriorării, distrugerii și a culegerii intenționate a cuiburilor și/sau ouălor din natură, chiar dacă sunt goale;
- interzicerea vânzării, deținerii și/sau transportului în scopul vânzării și oferirii spre vânzare a acestora în stare vie ori moartă sau a oricăror părți ori produse provenite de la acestea, ușor de identificat;
- limitarea poluării fonice și a perturbării intenționate, în special în cursul perioadei de reproducere sau de maturizare;
- menținerea abundenței bazei trofice de nevertebrate, prin limitarea folosirii tratamentelor chimice;
- educarea și conștientizarea comunităților;
- interzicerea/ limitarea turismului necontrolat.

Menționăm faptul că, în cadrul prezentei strategii, nu sunt prevăzute investiții/proiecte care să intervină asupra ariilor naturale protejate (ANPIC) care se află pe teritoriul orașului Dolhasca și nici propunerile/ideile de proiecte din cadrul strategiei nu sunt învecinate cu ariile protejate și nu au un efect semnificativ asupra lor.

II.1.6.Clima orașului Dolhasca

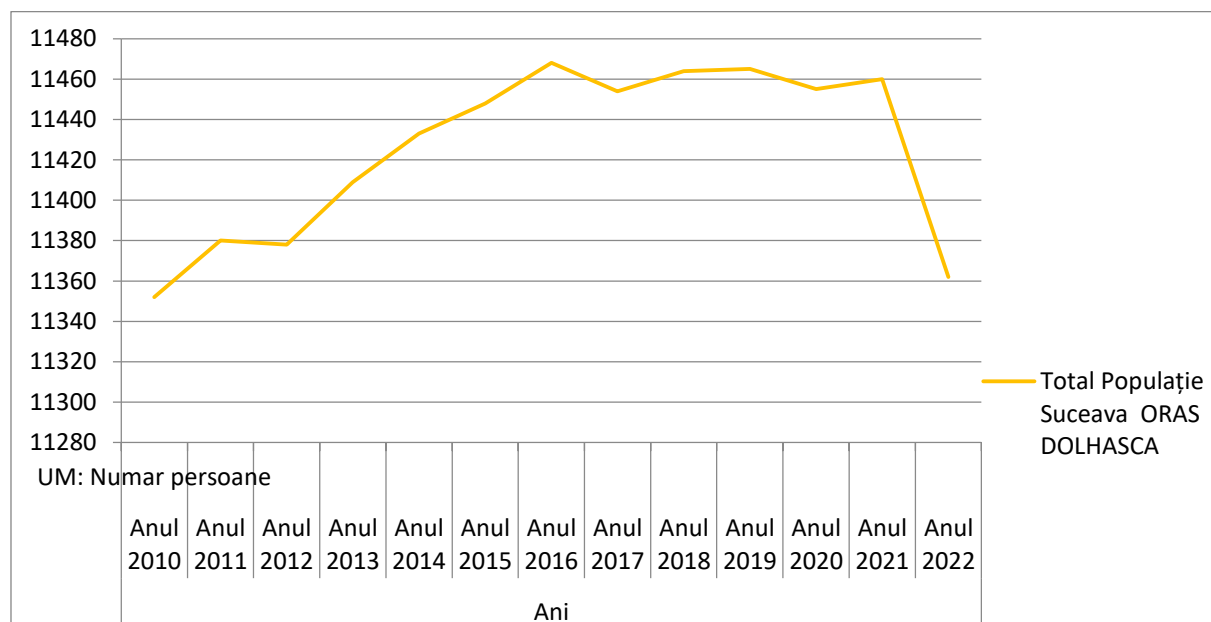
Clima orașului este de tip temperat-continental. Temperatura medie anuală atinge 7-8 °C iar cantitatea medie anuală a precipitațiilor este de 621 mm. Fenomenul de seceta este rar și de scurta durată. În timpul verii ploile au uneori caracter de aversa, producând pe terenurile în pantă eroziune de suprafața și de versant. Vara se înregistrează accidental fenomenul de grindină. Grosimea stratului de zăpadă are o medie multianuală de 7,8 cm. Vânturile dominante sunt din sud-est (21,3%) și nord-vest (19,5%). Durata de strălucire a soarelui este în medie de 1.925 ore/an. Primul îngheț timpuriu de toamnă se înregistrează în luna octombrie, iar ultimul îngheț târziu de primăvară în luna aprilie.

II.1.6. Populația

În anul 2022 populația localității se ridică la un număr de 11,362 de persoane. În ultimii 10 ani populația orașului a fost relativ constantă. Se observă o scădere de aproximativ 100 de persoane în ultimul an, de la 11,460 locuitori în 2021 la 11,362 în 2022.

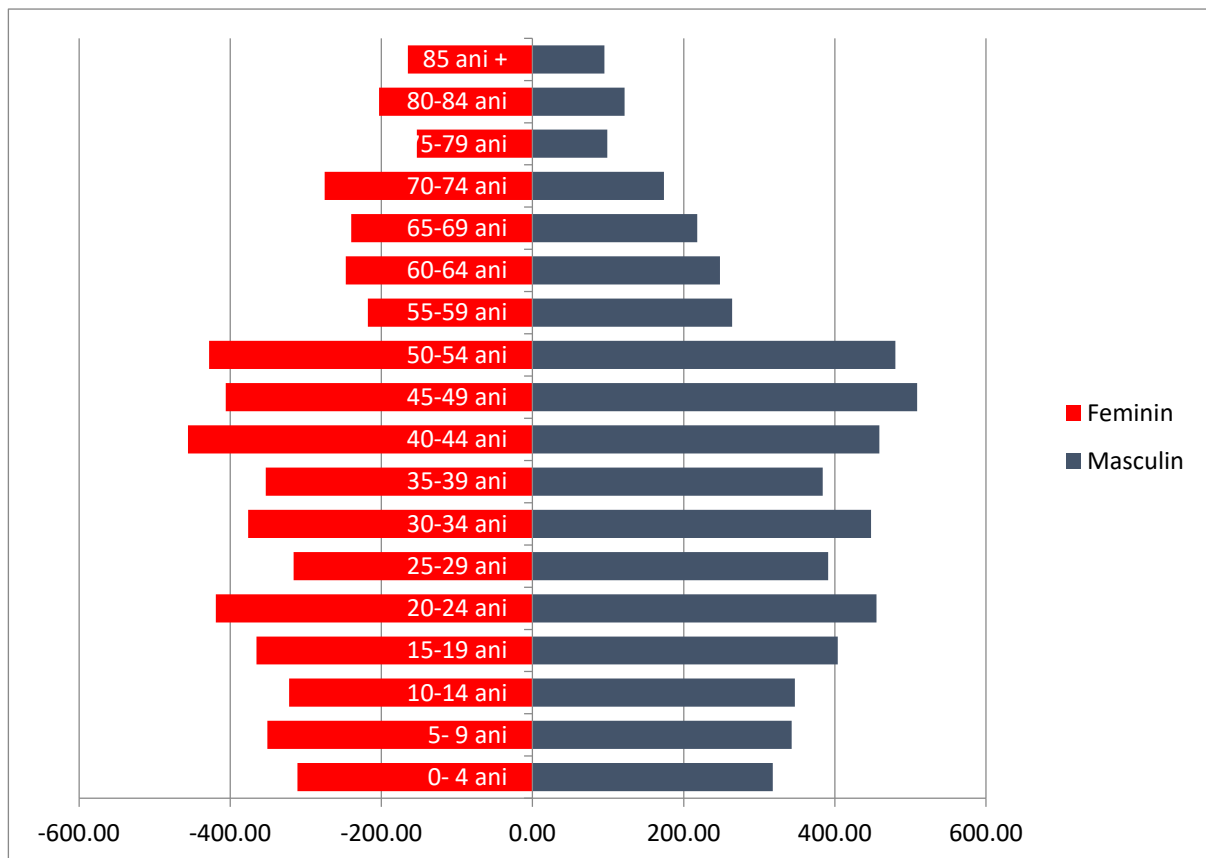
Figura.1 Populația după Domiciliu la 1 ianuarie 2022

Sursă: <http://statistici.insse.ro/>

Distribuția pe sexe, observată în piramida vârstelor, are o distribuție relativ egală ceea ce denotă o populație echilibrată. În ceea ce privește vârsta populației, se observă o stabilitate în segmentele de vârste 24-54 de ani astfel încât populația activă reprezintă procentul cel mai semnificativ. Astfel îmbătrânirea populației nu este avansată în zonă, dar este un element de luat în considerare în ceea ce privește proiectarea și adaptarea spațiilor publice la nevoile de accesibilizare pentru vârstnici.

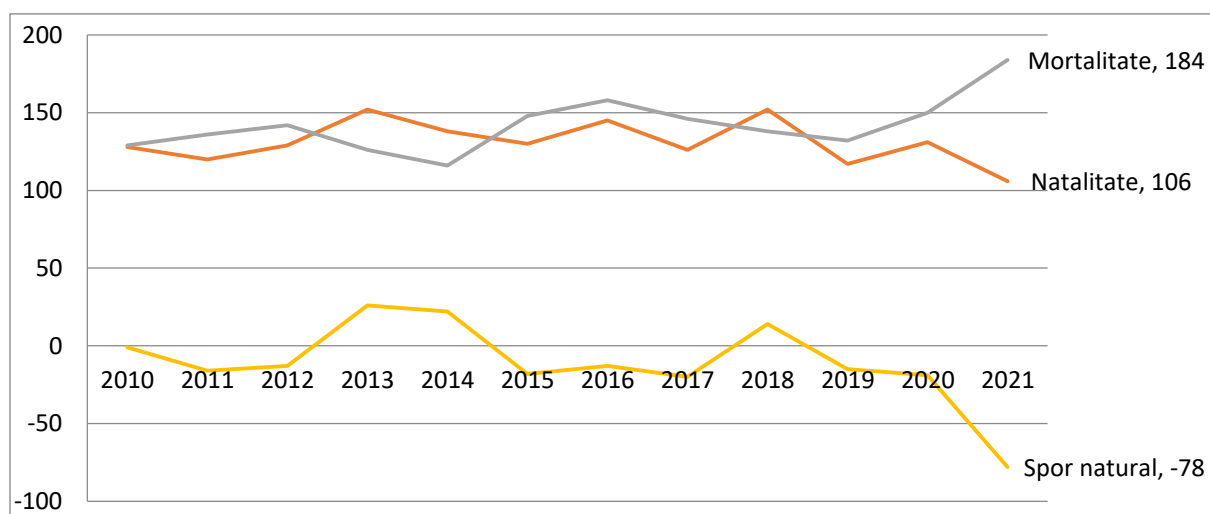
Figura.2 Piramida vârstelor 2022

Sursă: <http://statistici.insse.ro/>

În ceea ce privește natalitatea, în ultimii ani s-au născut peste 100 de copii vii în Dolhasca, tendința fiind de a se menține peste 100. Datele din 2021 semnalează o scădere a numărului de copii născuți, 106 față de 131 în 2020, această cifră fiind și cea mai mică din ultimii 10 ani. Sporul natural a fost pozitiv în 2013, 2014 și 2018, dar în ultimii ani are un trend descendent. Totodată sporul natural, care a fost destul de echilibrat în ultimii 10 ani dar momentan este în scădere, ajungând la valoarea cea mai mică de -78.

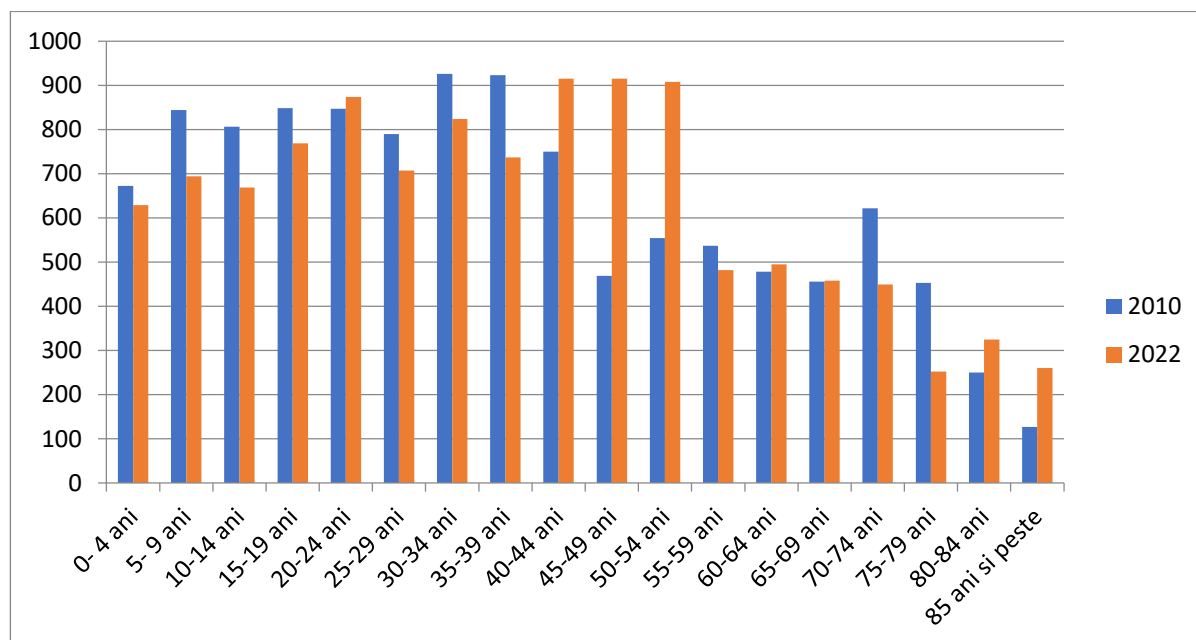
Figura 3 Natalitate, Mortalitate, Spor natural. Oraș Dolhasca

Sursă: <http://statistici.insse.ro/>

În ultimii 10 ani, segmentele de vârstă cuprinse între 5 și 54 de ani au fost cele mai numeroase în zonă. Statistica scoială semnalează că în oraș există potențial pentru educație și forță de muncă. În contextul PMUD-ului de față aceste date pot fi interpretate ca un potențial pentru mai multe deplasări în viitor, fie că sunt ele către și dinspre școli/licee sau către și dinspre locurile de muncă.

Figura.4 Evolutia populatiei pe vârste în perioada 2010-2022 în Orașul Dolhasca

Sursă: <http://statistici.insse.ro/>

Structura etnica a populației a fost identificată cu exactitate în urma recensământului din 2011 și în acel moment se prezenta astfel:

Nr crt	Limba maternă declarată	Număr de persoane	Ponderea în total populație
1	Limba română	8,524	87,05 %
2	Limba rromani	1,257	12,84 %
3	Limba maternă nedeclarată	11	0,11 %

Sursă: Sursă: <http://statistici.insse.ro/>

Astfel, structura etnică a populației este formată în majoritate de populație cu limba materna declarată română și un procent de 12,84% de vorbitori de limba rromani, identificată singura etnie din zonă.

Structura confesională a populației a fost identificată cu exactitate în urma recensământului din 2011 și în acel moment se prezenta astfel:

Nr crt	Religia declarată	Număr de persoane	Ponderea în total populație
1	Ortodoxă	9,558	97,61 %
2	Adventistă de ziua a șaptea	17	0,17 %
3	Alte religii	205	2,09 %
4	Religie nedeclarată	12	0,12 %

Sursă: <http://statistici.insse.ro/>

Astfel, în Orașul Dolhasca, religia preponderentă este cea Ortodoxă, cu doar 234 persoane identificându-se de altă religie. Această statistică semnalizează un interes crescut al populației către locurile de cult..

Analizând evoluția populației din ultimii cinci ani, constatăm că aceasta se menține constantă. Nu există nici creșteri importante și nici scăderi importante ale numărului total de locuitori. Pe grupe de vârstă evoluția nu a fost însă constantă. Astfel la nivelul populației preșcolare (0-4 ani) există creșteri și scăderi de 5 procente de la an la an dar pe toată perioada s-a înregistrat o scădere de 2,67%. Pe segmentul de vârstă 5-19 ani s-a înregistrat o scădere de 5,34 %. Pe de altă parte la grupa de vârstă 20-24 de ani în perioada 2016-2020 s-a înregistrat o creștere a populației cu 6,72%, pe segmentul de vârstă 30-34 de ani s-a înregistrat o creștere cu 13% iar pe segmentul 45-49 de ani o creștere cu 8,7% . De asemenea din statistici rezultă că ponderea populației active (15-64 de ani) în total populație este de 66,68%. Acest lucru dovedește că orașul Dolhasca, deși este slab dezvoltat economic, reușește să stopeze fenomenul de migrație către alte localități, dar trebuie să adopte o serie de măsuri în sprijinul familiilor cu copii pentru a bloca declinul natalității.

Orașul Dolhasca este format din localitatea cu același nume și 7 sate arondate: Budeni, Gulia, Poiana, Poienari, Probota, Siliștea Nouă, Valea Poienei. Acest ansamblu este format din patru localități mai mari (Dolhasca, Budeni, Gulia și Probota) și patru localități mici.

II.1.7. Zone marginalizate

Documentul de referință care prezintă situația zonelor marginalizate din localitățile urbane precum și a tipologiilor acestor zone este Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România.

În România, nu există o definiție legală a "zonelor marginalizate". Din acest motiv, documentarea realizată pentru acest atlas a pornit de la o analiză a studiilor existente cu privire la "comunitățile sărace", "comunitățile segregate", "comunitățile dezavantajate" și "comunitățile marginalizate" din România. Analiza a avut în vedere definițiile propuse și/sau utilizate de Guvern, ONG-uri, Comunitatea Europeană sau mediul academic din România.

Tipologia zonelor urbane conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate:

Nr. crt	Tip de zonă	Criterii primare		
		Nivel scăzut de capital uman	Nivel scăzut de ocupare	Locuire precară
1	Zone dezavantajate pe locuire	Da/Nu	Nu	Da
2	Zone dezavantajate pe ocupare	Nu	Da	Da/Nu
3	Zone dezavantajate pe capital uman	Da	Da/Nu	Nu
4	Zone marginalizate	Da	Da	Da
5	Zone nedezavantajate	Nu	Nu	Nu
6	Alte zone urbane	-	-	-

Notă: Alte zone urbane se referă la sectoarele de recensământ cu sub 50 de locuitori și cele cu diverse instituții (de exemplu, pensiuni, aziluri, penitenciare, mănăstiri etc.) fără sau cu un număr foarte redus de gospodării.

Așa cum arată tabelul de mai sus, trei tipuri de zone urbane sunt identificate ca fiind dezavantajate pe una sau două dimensiuni, iar un al patrulea tip de zone include "zonele urbane marginalizate" care cumulează depriveri pe toate dimensiunile și care sunt recomandate a reprezenta ținta programului DLRC.

Descrierea zonelor dezavantajate conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate.

Tipul 1. Zone dezavantajate pe locuire. Primul tip de zonă urbană dezavantajată se referă la cartiere în care o parte importantă din locuitori trăiește în locuințe neadecvate și poate prezenta sau nu un nivel scăzut de educație, însă majoritatea populației are un loc de muncă pe piața formală a muncii. Această categorie include părți ale orașelor cu o infrastructură ce lasă de dorit și cartiere vechi de case situate la periferiile orașelor, de asemenea, cu infrastructură precară sau deloc. Include totodată zone de blocuri sau case, în principal construite în anii '60-70, care sunt în stare precară și pe care locuitorii nu au resursele necesare pentru îmbunătățiri și renovare. Aceste zone sunt eterogene din punct de vedere al populației. Locuințele pot fi deținute de persoane în vârstă, cu probleme cronice de sănătate. De asemenea, în această categorie intră și zonele urbane cu mulți chiriași tineri, având un bun nivel de educație, care însă nu-și permit să își cumpere propria locuință (ca de exemplu în București și în marile centre universitare). În concluzie, o zonă urbană dezavantajată pe dimensiunea locuire este un sector de recensământ în care sunt condiții de locuire precară, dar nu are un nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și care poate prezenta sau nu un nivel scăzut de educație.

Tipul 2. Zonele dezavantajate pe ocuparea forței de muncă sunt, prin definiție, sectoare de recensământ în care locuitorii nu prezintă un deficit educațional, însă nu reușesc să găsească un loc de muncă în sectorul formal, indiferent de condițiile lor de locuit (condițiile de locuit variază și nu definesc zona). Această categorie se referă în general la zone care au avut în perioada comunistă o concentrare mare de întreprinderi. Majoritatea locuitorilor din aceste zone au un nivel de educație mediu și dețin diverse calificări profesionale, în general, în

domeniul industriei. Însă, după 1990 aceștia s-au confruntat cu închiderea fostelor întreprinderi socialiste. În ciuda existenței unei forțe de muncă profesional calificată, aceste zone au avut parte de puține investiții private în ultimii douăzeci de ani și, drept consecință, există oportunități reduse de angajare în sectorul formal.

Tipul 3. Zonele dezavantajate pe capital uman includ persoane cu un nivel scăzut de educație formală care pot avea un loc de muncă sau nu, dar ale căror condiții de locuit sunt considerate standard pentru zonele urbane din România. Aceste zone urbane sunt locuite de persoane necalificate, care lucrează în agricultură, construcții sau alte sectoare, în multe cazuri, informal. Nivelul de ocupare în sectorul formal este de regulă scăzut, dar spre deosebire de tipul 2, acesta este cauzat de nivelul scăzut de capital uman. Prin urmare, intervențiile în acest tip de zone trebuie să se concentreze pe calificarea forței de muncă.

Tipul 4. Zonele urbane marginalizate sunt zone urbane ce acumulează dezavantaje din perspectiva capitalului uman, ocupării forței de muncă și a locuirii. În cele mai multe cazuri, acestea sunt zone intraurbane, sărace, izolate din punct de vedere social și care nu sunt reflectate în statisticile privind ratele de sărăcie calculate la nivel de localitate sau județ. Zonele marginalizate sunt adevărate pungi de excluziune socială care concentrează persoane cu nivel scăzut de capital uman (nivel scăzut de educație, stare precară de sănătate, număr ridicat de copii), cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și condiții precare de locuire. Așa cum au arătat primele două rapoarte intermediare, zonele marginalizate sunt descrise de către populația locală drept „focare de infecție”, ignorate de experții în sănătate. În multe cazuri, locuitorii acestor zone au școli segregate, la care numai familiile sărace își duc copiii și locuiesc în blocuri de proastă calitate sau în mahalale, marcate de teamă și mici infrafracțiuni. Puternica stigmatizare cu care sunt asociate aceste locuri, pe lângă lipsa sau slaba calitate a serviciilor (educație, sănătate, infrastructură) reduc drastic șansele populației de a scăpa de sărăcie. Aceste zone sunt candidatele cele mai potrivite pentru intervențiile de tipul dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității realizate în orașele din România, lucru confirmat și de cercetarea calitativă.

Indicatorii de marginalizare ai orașului Dolhasca conform recensământului din anul 2011:

Pop. stabilă	% în zone nedezavant.	% dezavant. pe locuire	% dezavant. pe ocupare	% dezavant. pe capital uman	% populație în zone marginalizate	% populație în zone cu instituții și sub 50 locuitori
10.298	2,23	0,00	29,86	50,90	16,89	0,12

Constatăm că în momentul realizării Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate 29,86% din populația orașul Dolhasca nu reușea să-și găsească un loc de muncă deși nu prezenta deficiențe în educație. De asemenea, 50,90% din populația acestui oraș avea un nivel scăzut de educație formală și lucra ca muncitor necalificat preponderent în domeniul construcțiilor sau în agricultură.

Autoritățile locale ale orașului Dolhasca au declarat ca zonă marginalizată satul Gulia. Acest sat este locuit de un număr mare de persoane de etnie rromă.

II.1.8. Educație

Populația din grupa de vârstă 0-4 ani se ridică la 656 de persoane și a înregistrat în ultimii cinci ani fluctuații de 2-3 %. Această statistică demonstrează că în orașul Dolhasca există o cerere consistentă de servicii educaționale de nivel ante-preșcolar și preșcolar (grădiniță și creșă). De asemenea populația din grupa de vârstă 5-19 ani se ridică la 2182 de persoane și a înregistrat în ultimii cinci ani o scădere ușoară de aproximativ 5%. Cu toate acestea, cererea de servicii educaționale în domeniul învățământului primar, gimnazial și al celui liceal este foarte consistentă la nivelul orașului Dolhasca.

Rețeaua școlară a unităților de învățământ de stat și particular preuniversitar se organizează de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul al inspectoratelor școlare. Pentru învățământul special liceal și special postliceal, rețeaua școlară se organizează de către consiliul județean, respectiv de către consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, cu consultarea partenerilor sociali și cu avizul conform al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Rețeaua școlară a orașului Dolhasca se prezintă astfel:

NR. crt.	UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT	CORPURI CLĂDIRE	NR. ELEVI	NR. PROFESORI
1	Școala Gimnazială Budeni	1	151	14
2	Școala Gimnazială "Petru Rareș" Probotă	1	204	15
3	Școala Primară Siliștea Nouă	1	79	5
4	Școala Primară Poienari	1	26	2
5	Școala Gimnazială Gulia	1	280	24
6	G.P.N. Gulia	1	103	4
7	Liceul Tehnologic "Oltea Doamna" Dolhasca (clasele I-IV, clasele V-VIII, clasele IX-XII)	3	760	70
8	Liceul Tehnologic "Oltea Doamna" Dolhasca (GPN Dolhasca)	1	100	4
TOTAL		9	1.703	138

Patru clădiri în care au funcționat în trecut școli sunt în conservare: Vămeni, Valea Poienii, Poiana și Sândeni.

Constatăm că la nivelul orașului Dolhasca există:

- 2 grădinițe cu program normal
- 2 școli primare (clasele I-IV)
- 3 școli gimnaziale (clasele I-VIII)
- 1 liceu tehnologic

Aceste școli asigură o foarte bună acoperire teritorială astfel încât fiecare aproape fiecare sat arondat orașului Dolhasca are câte o școală. Această distribuție judicioasă este foarte importantă deoarece între sate sunt de obicei 3-4 km distanță.

Se remarcă totuși existența unei școli primare cu un număr extrem de redus de elevi și anume Școala Primară Poienari (26 de elevi). Un număr atât de mic de elevi generează costuri administrative suplimentare întrucât trebuie păstrată în funcțiune o clădire întreagă. În același timp în această școală nu sunt respectate cerințele legale privind numărul minim de elevi aferent unei clase.

Mai trebuie menționat că **Liceul Tehnologic "Oltea Doamna"** are o filieră tehnologică specializarea fiind cea de **"Mecanic utilaje și instalații în industrie"**. Existența unui liceu tehnologic este utilă în vederea atragerii de investitori și a dezvoltării firmelor locale ce își desfășoară activitatea în domenii ce necesită mecanici. În cadrul acestui liceu poate fi implementat la nevoie învățământul dual.

Conform Legii educației nr 1 din 2011, autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea. Pentru asigurarea accesului egal la educație și formare profesională, autoritățile administrației publice locale, în baza avizului conform al inspectoratelor școlare, aprobă organizarea, funcționarea și, după caz, dizolvarea unor structuri de învățământ, fără personalitate juridică - ca părți ale unei unități de învățământ cu personalitate juridică - și subordonate aceluiași ordonator principal de credite, în condițiile legii. De asemenea autoritățile administrației publice locale și inspectoratele școlare asigură condițiile pentru generalizarea treptată a învățământului preșcolar.

Finanțarea de bază a unităților de învățământ de stat se asigură din bugetul de stat, pentru următoarele articole de cheltuieli, în funcție de care se calculează costul standard per elev/preșcolar/ante-preșcolar, după cum urmează:

- cheltuieli cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani, stabilite prin lege, precum și contribuțiile aferente acestora, prin bugetul Ministerului Educației Naționale;
- cheltuieli cu pregătirea profesională, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, prin bugetele locale;
- cheltuieli cu evaluarea periodică a elevilor, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, prin bugetele locale;
- cheltuieli cu bunuri și servicii, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, prin bugetele locale.

Finanțarea complementară se asigură din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale de care aparțin unitățile de învățământ preuniversitar și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, aprobate anual prin legea bugetului de stat cu această destinație, pentru următoarele categorii de cheltuieli:

- investiții, reparații capitale, consolidări;
- subvenții pentru internate și cantine;
- cheltuieli pentru evaluarea periodică națională a elevilor;
- cheltuieli cu bursele elevilor;

Legea Nr. 1/2011 din 5 ianuarie 2011, Legea educației naționale stipulează la art. 63 următoarele:

(1) În învățământul preuniversitar, formațiunile de studiu cuprind grupe, clase sau ani de studiu, după cum urmează:

- a) educația antepreșcolară: grupa cuprinde în medie 7 copii, dar nu mai puțin de 5 și nu mai mult de 9;
- b) învățământul preșcolar: grupa cuprinde în medie 15 preșcolari, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 20;
- c) învățământul primar: clasa cuprinde în medie 17 elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 22;
- d) învățământul gimnazial: clasa cuprinde în medie 22 de elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 26;

La nivelul orașului Dolhasca poate fi remarcată lipsa creșelor a grădinițelor cu program prelungit și a serviciilor tip after school. Astfel de unități educaționale ar veni în sprijinul populației întrucât foarte multe persoane lucrează în alte localități și ar dori ca în perioada în care sunt plecați la muncă să ofere un mediu sigur copiilor. În același timp ar asigura aceluși larg al copiilor din orașul Dolhasca la servicii educaționale antepreșcolare și preșcolare.

O serie de clădiri aparținând școlilor din Dolhasca au beneficiat de investiții în infrastructură în perioada 2015 – 2021.

Lista investițiilor realizate în perioada 2015-2021.

Nr crt	Denumire școală	Lista investițiilor
1	Școala cu clasele I-VIII Probotă	<ul style="list-style-type: none"> - Extinderea și reabilitarea clădirii - Amenajarea unui spațiu de joacă - Construirea unui teren de sport cu gazon artificial - Amenajarea trotuarului - Foraj de mare adancime pentru alimentare cu apă
2	Grădinița cu program normal Dolhasca	<ul style="list-style-type: none"> - Amenajare spațiu de joacă - Reabilitarea aleilor
3	Liceul Tehnologic "Oltea Doamna" Dolhasca inclusiv școala primară	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și modernizarea clădirilor - Construirea unui bazin de înot - Construirea unui teren de sport
4	Școala Primară Poienari	<ul style="list-style-type: none"> - Amenajarea grupurilor sanitare
5	Școala Gimnazială Gulia	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și modernizarea clădirii școlii - Instalarea unui sistem de supraveghere video
6	Școala Gimnazială Budeni	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și modernizarea clădirii școlii - Amenajarea unui spațiu de joacă - Construirea unui gard - Amenajarea unui trotuar - Construirea unui teren de sport cu gazon artificial

		<ul style="list-style-type: none"> - Amenajarea curții (trotuare și zid de sprijin) - Instalarea unui sistem de supraveghere video
7	Școala Gimnazială cu clasele I-IV Siliștea Nouă	<ul style="list-style-type: none"> - Reabilitarea și modernizarea clădirii școlii - Amenajarea unui spațiu de joacă
8	Grădinița cu program normal Gulia	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizarea, extinderea și dotarea grădiniței

Școala Budeni

Din lista proiectelor implementate în perioada 2015 – 2021 constatăm că s-au făcut o serie de investiții importante în domeniul educațional. Astfel au fost reabilitate o serie de clădiri care găzduiesc școli, au fost construite câteva locuri de joacă în curtea unor școli, au fost construite câteva terenuri de sport, au fost instalate sisteme de supraveghere video.

Totuși, nu toate școlile beneficiază de aceste facilități, deci este necesară continuarea acestor investiții. De asemenea, clădirile școlilor trebuie eficientizate energetic acolo unde este cazul și trebuie construite sisteme de încălzire în pardoseală și trebuie instalate pompe de căldură aer apă și sisteme de ventilare cu recuperare de căldură.

O mare problemă cu care se confruntă școlile din Dolhasca o constituie autorizarea clădirilor. În momentul de față doar Liceul Tehnologic "Doamna Oltea" – corp A și clădirea GPN Dolhasca au autorizații DSP iar Școala Gimnazială Gulia și GPN Gulia au autorizație ISU.

Proiectele viitoare trebuie să ia în calcul realizarea tuturor lucrărilor necesare în vederea obținerii autorizațiilor care lipsesc.

De asemenea, în cadrul școlilor trebuie implementate soluții de smart education (table interactive, camere de luat vedere în vederea desfășurării activităților de educație on-line, etc.)

Școala Siliștea

II.1.9. Sănătate

Protecția sănătății publice constituie o obligație a autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a tuturor persoanelor fizice și juridice.

Pe teritoriul orașului Dolhasca funcționează patru cabinete ale medicilor de familie, două cabinete stomatologice, un laborator de analize și un laborator de analize. Orașul nu are spital, policlinică, ambulatoriu sau centru de permanență. În trecut, în orașul Dolhasca a funcționat un spital dar acesta nu mai este în funcțiune.

La nivelul populației se resimte foarte mult nevoia îmbunătățirii accesului la servicii medicale. Fiind lipsiți de un spital care să asigure servicii medicale cel puțin pentru bolile comune, dar și de o policlinică în care să se poată desfășura în condiții optime activitatea medicilor de familie, locuitorii orașului Dolhasca sunt nevoiți de multe ori să se deplaseze la Fălticeni sau Suceava pentru a se trata.

Problema a fost identificata si in Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2021-2027, unde oraşul Dolhasca este menţionat cu următoarele probleme:

- Deficit de presonal medical calificat
- Lipsa centrelor de permanenţă

În aceste condiții sunt necesare investiții în infrastructura sanitară (construire și dotare a unei policlinici sau a unui ambulatoriu) precum și investiții complementare menite să atragă medici în zonă (construire de locuințe pentru personalul medical, investiții în creșterea calității vieții etc.).

În localitatea Dolhasca funcționează un centru SMURD care este foarte util în cazul apariției unor urgențe.

II.1.10 Regenerare urbana

Oraşul Dolhasca intenționează să implementeze o nouă abordare integrată pentru realizarea unor obiective de interes public în folosul comunității. Conștientizarea deficiențelor multiple din zona urbană a determinat autoritățile să se concentreze asupra problemelor complexe cu care se va confrunta în mod continuu. Planurile includ construcția unei creșe, unui dispensar uman, unui bazin de înot acoperit, unui parc și a trei blocuri de locuințe. Aceste proiecte, împreună cu instituțiile existente, vor crea un nou pol important pentru evoluția și dezvoltarea orașului, în beneficiul întregii comunități.

Obiectivele propuse pentru zona studiată:

Nod intermodal de transport în zona gării: Amplasarea unui nod intermodal în zona Gării Dolhasca, care să faciliteze transferul eficient al pasagerilor și mărfurilor între căile ferate, drumurile principale și transportul în comun. Aceasta ar spori accesibilitatea orașului și ar atrage potențiali investitori și turiști.

Spațiu de agrement în aer liber și aquapark: Realizarea unui spațiu de agrement în aer liber cu aquapark ar aduce beneficii semnificative, atrăgând turiști și oferind oportunități de relaxare și distracție pentru locuitori.

Skatepark: Amenajarea unui spațiu destinat sporturilor extreme, precum skateboarding, ar atrage tineri și ar contribui la dezvoltarea comunității, oferind un loc de socializare și exercițiu fizic.

Modernizarea Centrului Sportiv (Stadionul „Laurențiu Străpuț”): Renovarea și modernizarea stadionului ar sprijini dezvoltarea sportivă locală și ar crea un mediu adecvat pentru sportivi și spectatori.

Legătura pietonale între zona studiată și zona de centru: Construirea unei noi pasarele pietonale peste calea ferată pentru a facilita traversarea sigură și eficientă între zonele orașului.

Reabilitarea infrastructurii străzilor: Reabilitarea străzilor existente pentru îmbunătățirea mobilității urbane și accesibilității pentru locuitori și turiști.

Alte aspecte privind reabilitarea urbană: Îmbunătățirea infrastructurii existente, modernizarea clădirilor, promovarea dezvoltării sustenabile și protecția mediului.

Prin implementarea acestor proiecte integrate, orașul Dolhasca își propune să creeze un mediu urban modern, atractiv și sustenabil, care să satisfacă nevoile comunității și să atragă turiști. Aceste inițiative vor contribui la dezvoltarea economică, socială și culturală a orașului, aducând beneficii pentru întreaga comunitate. Este esențial ca autoritățile să consulte și să implice comunitatea în procesul de planificare și proiectare pentru a asigura succesul și relevanța acestor proiecte pentru viitorul orașului Dolhasca.

II.2 Infrastructura rutieră și feroviară

II.2.1. Infrastructura rutieră și mobilitatea urbană

Lungimea totală a drumurilor publice de pe teritoriul orașului Dolhasca este de 158,45 km. În accesată rețea de drumuri sunt cuprinse drumuri județene și drumuri locale. Teritoriul acestui oraș nu este străbătut de drumuri naționale.

Distanțele din Dolhasca până la cele mai apropiate orașe pe aceste drumuri sunt următoarele:

- 43 km până în municipiul Suceava (reședința județului cu același nume),
- 26 km până în municipiul Fălticeni,
- 25 km până municipiul Pascani,
- 46 km până în municipiul Botoșani.

Prin drumurile și calea ferată existente, comuna are legături directe pentru transport de călători și mărfuri cu Orașele Gura Humorului, Câmpulung Moldovenesc, Vatra Dornei, municipiul Suceava, reședința județului în care se află Iași și cu București (435 km).

Legătura cu municipiul Suceava, situat la 51 km se face prin drumul județean DJ208A.

Legătura cu municipiul Fălticeni, situat la o distanță de 25 km se face prin drumul județean DJ208. La o distanță de 27 de km, însă către sud, este situat municipiul Pașcani din județul Iași

Prin DJ208S se face legătura între Dolhasca și satul Probota unde se află mănăstirea cu același nume.

Rețeaua de drumuri a orașului Dolhasca:

Nr crt.	Tip de drum	Lungime totală	Lungime de drum modernizat	Lungime de drum nemodernizat
1	Drumuri județene	37 km	37 km	0 km
2	Drumuri locale	121,45 Km	13,90 km	107,55 km pietruite sau de pământ
	Total rețea drumuri	158,45 km	50,90 km	107,55 km

Pe teritoriul orașului Dolhasca se regăesc următoarele tronsoane de drum județean:

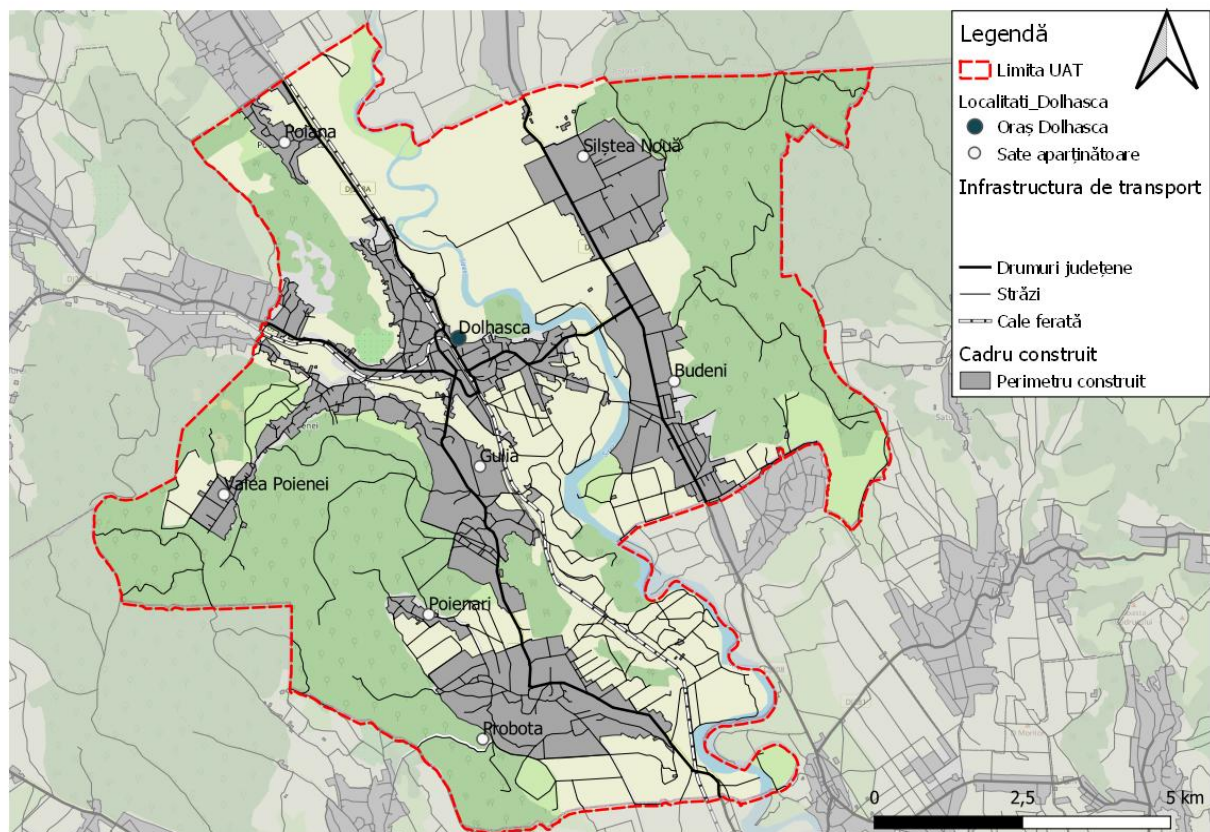
- DJ 208 Dolheștii Mici – Buda (15 km)

- DJ 208 A Centru Dolhasca – Corni (7 km)
- DJ 208I Intersecția Siliștea Nouă / Budeni – Tudora (4 km)
- DJ 208 S Intersecția Profi – Heci / ieșire Probota (11 km)

Trama stradala la nivelul anilor 2022 se prezenta astfel:

Lungime strazi orasenesti		31,19 km
Lungime strazi orasenesti modernizate		6,68 km
Lungime/suprafata trotuare		1477 m/ 2280 mp

Infrastructura rutieră la nivelul orașului Dolhasca, inclusiv sate aparținătoare, 2022

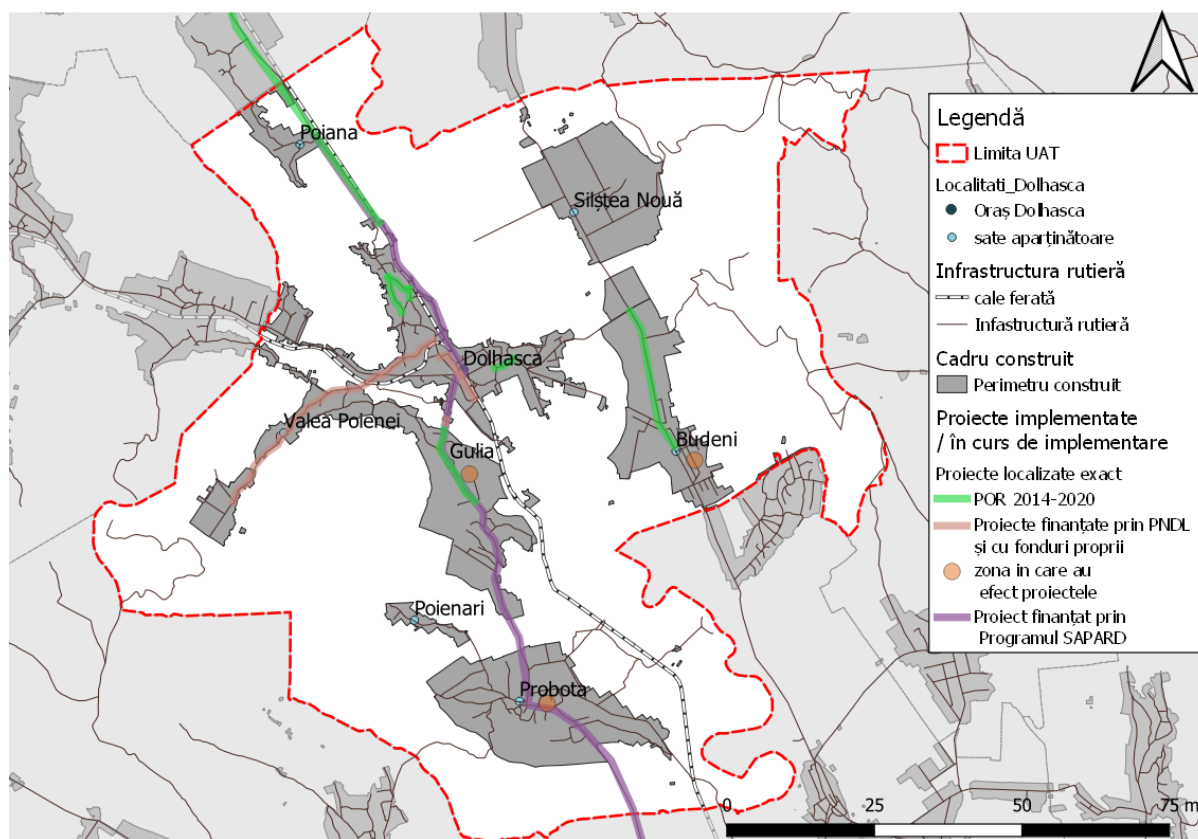
Sursă: PMUD Dolhasca

In zona de intrare dinspre Falticeni DJ 208 este denumit Calea Falticeni, in continuare prin centrul orasului este cunoscut ca str. Doctor Topolniceanu, dupa traversarea caii ferate este cunoscut ca str. Garii iar spre iesirea spre est (Tudora-Botosani) este denumit Str. Doctor Constantin Arseni iar in continuare str. Siretului. In zona de intrare dinspre Suceava - Salcea DJ 208A este denumit Calea Sucevei pana la intersectia cu str. Garii, pana la intersectia cu DJ 208 este cunoscut sub denumirea de str. Caminului; in continuarea acestuia regasim drumul DJ 208S, cunoscut ca str. Petru Rares pe teritoriul orasului Dolhasca, drum care face legatura cu Probota – Pascani - Iasi.

Trama majoră este completată de strada Garii, care începe de la trecerea peste calea ferată a drumului DJ 208A, continuă paralel cu calea ferată (pe partea de est a caili ferate) pana la intersectia cu DJ 208, strada Alexandru Arșinel, care incepe de la intersectia cu DJ 208A și

continua paralel cu calea ferata (pe partea de vest a caili ferate) spre sud și strada Oltea Doamna impreuna cu strada Doctor Topoliceanu care se suprapun in intravilanul localitatii peste DJ 208.

Figura Proiecte de modernizare a infrastructurii rutiere, implementate la nivelul orașului Dolhasca

Sursă: Sursă: PMUD Dolhasca

Proiecte finanțate prin PNDL și cu fonduri proprii:

1. „Modernizare drum comunal DC 7A și drumuri vicinale (L=4,215 km) în localitatea Valea Poienii”
2. „Modernizare prin betonare Str. Alexandru Arșinel în oraș Dolhasca, județul Suceava”
3. „Modernizare prin asfaltare Strada Poliției din oraș Dolhasca, județul Suceava”
4. „Modernizare stradă înv. Eugen Holban în lungime de 1,060 km din oraș Dolhasca, județul Suceava”
5. „Înființare drumuri balastate în sat Gulia, oraș Dolhasca, județul Suceava”
6. "Modernizare prin asfaltare drumuri în satul Budeni, oraș Dolhasca, județul Suceava"
7. "Modernizare prin asfaltare drum în satul Probota, orașului Dolhasca, județul Suceava"
8. "Construire pod peste pârâul Șomuzul Mare, oraș Dolhasca, județul Suceava"

În momentul de față în oraș Dolhasca sunt în derulare două proiecte ce vizează reabilitarea și modernizarea de drumuri:

1. „Reabilitare infrastructură socială și urbană, oraș Dolhasca, județul Suceava” finanțat prin POR 2014 – 2020, proiect prin care se vor reabilita următoarele străzi:
  - Strada Ciobănașu – tronson 1
  - Strada Simionescu – tronson 1
  - Drum comunal Gulia 251 – tronson 1, 2, 3 și 4
  - Strada Ungureni – tronson 1
  - Strada Hapău – tronson 1
  - Strada Școlii – tronson 1

2. “Regiunea Nord – Est – Axa rutieră strategică 1: Iași – Suceava”, finanțat prin POR 2014 – 2020. Lucrările în cadrul proiectului Axa Rutieră Strategică 1 Suceava- Iași se vor realiza, în județul Suceava, pe două tronsoane, respectiv Lotul 1: DJ 208A Suceava – Ipotești – Bosanci – Udești – Liteni – Dolhasca, continuare cu DJ 208 Dolhasca – Budeni – limită județul Iași și Lotul 2: DJ 209C Suceava – Frumoasa – Liteni-Moara și DJ 209D Liteni – Zaharești – Stroiești – Costâna – Dărmănești.

Din punct de vedere al infrastructurii rutiere orașul Dolhasca are cele mai mari probleme în zona drumurilor locale. Acestea au o lungime foarte mare (158,45 km) dar în momentul de față sunt modernizate doar pe o distanță de 8,11 km. Această distanță va crește după implementarea proiectului „Reabilitare infrastructură socială și urbană, oraș Dolhasca, județul Suceava” derulat de Primăria Dolhasca.

Considerand lungimea totală a drumurilor, autoritatea publică locală trebuie să cheltuiască sume importante pentru întreținerea regulată a acestora. În același timp, sumele necesare modernizării sunt și ele extrem de mari depășind total posibilitățile bugetului local. Comparativ, municipiul Fălticeni are o rețea de drumuri de doar 65,8 km adică doar 41,5% din lungimea totală a drumurilor orașului Dolhasca. În același timp, veniturile proprii încasate la bugetul local de municipiul Fălticeni sunt de 6,5 ori mai mari decât cele încasate de Primăria Dolhasca.

Din punct de vedere al mobilității urbane, orașul Dolhasca se confruntă cu probleme serioase. Satele aparținătoare sunt așezate circular la distanțe de 3,5 – 7 km în jurul localității Dolhasca. În cazul în care o persoană locuiește într-un sat aparținător și lucrează în alt sat aparținător este nevoită să facă naveta chiar și 7 – 10 km. De asemenea, populația face naveta și în cazul în care trebuie să-și rezolve o serie de probleme ce depind de administrația locală sau în cazul în care dorește să se aprovizioneze de la supermarket.

Lipsa transportului public urban îngreunează foarte mult mobilitatea persoanelor. De asemenea, lipsa pistelor pentru biciclete împiedică o deplasare ușoară pe teritoriul orașului. Numărul mic al parcărilor mai ales în centrul localității Dolhasca îngreunează deplasarea cu autovehiculele. Absența trotuarelor în cea mai mare parte a localității îngreunează deplasarea pietonală și conferă orașului un aspect rural.

Pe viitor, orașul Dolhasca va avea o poziție strategică din punct de vedere rutier întrucât prin această zonă vor trece autostrăzile A7 București – Siret și A8 Iași – Tg. Mureș.

II.2.2.Rețeaua feroviară

Orasul Dolhasca este un important nod feroviar pe traseul Coridorului de conectivitate feroviara CCF 2 - "Coridorul Feroviar de Est : Giurgiu - Bucuresti - Ploiesti - Buzau – Focsani – Bacau - Pascani - Suceava - Vicsani.

In cadrul planului investițional pentru dezvoltarea in frastructurii de transport pe perioada 2020-2030 este prevazuta reabilitarea tronsonului Pascani - Suceava - Darmanesti care deservește si orasul Dolhasca.

Dezvoltarea si modernizarea rețelei feroviare nu intra in responsabilitatea autoritații locale dar constituie un punct important pentru dezvoltarea viitoare a orasului.

II.2.3 Transport public județean

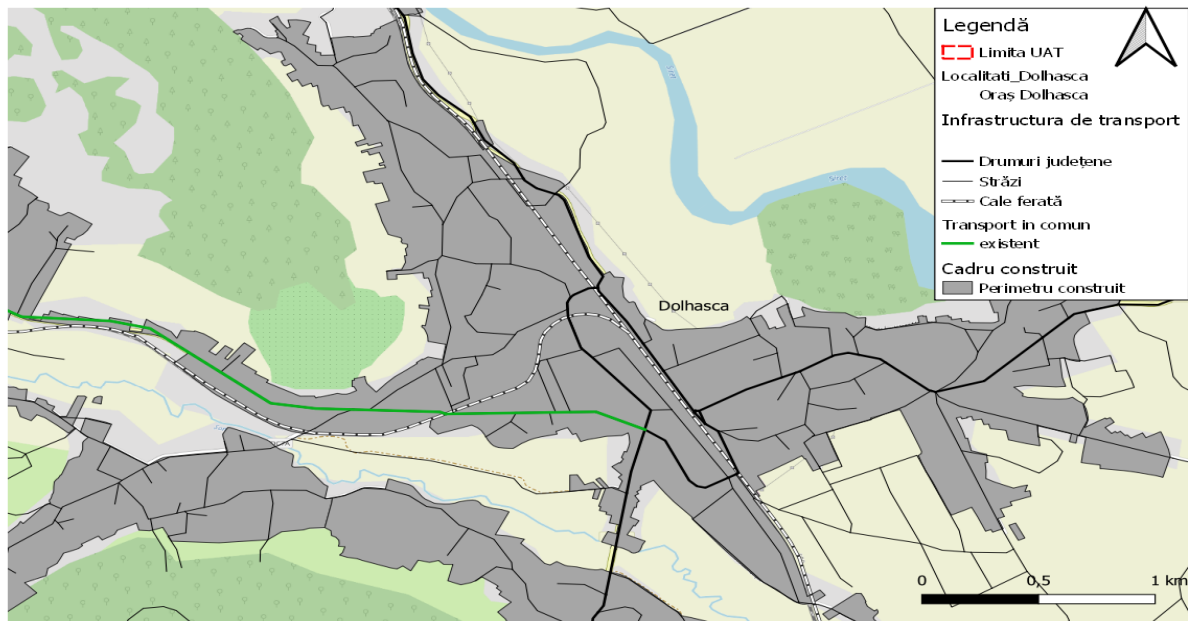
Transportul local public este organizat (2018) in 13 localitati urbane din regiunea Nord Est, ceea ce reprezinta o imbunatatire fata de situatia de 2012, cand doar 8 localitati dispuneau de vehicule pentru transportul public local de pasageri. Parcul auto in anul 2018 totaliza 606 vehicule, din care 157 tramvaie, 431 autobuze si microbuze si 18 troleibuze. Cel mai mare numar de pasageri transportati a fost asigurat de transportul public in comun de pasageri pe baza de autobuze si microbuze – 135.009 mii pasageri in 2018, reprezentand aproape doua treimi din numarul total al pasagerilor transportati. Dintre acestia, 75% au fost in judetul Iasi.

Serviciul de transport public in comun nu se desfasoara in localitatile : Buhusi, Darmanesti, Slanic Moldova, Targu Ocna, Dorohoi, Bucecea, Darabani, Flamanzi, Stefanesti, Saveni, Podu Iloaiei, Targu Frumos, Harlau, Roman, Roznov, Targu Neamt, Bicz, Vatra Dornei, Radauti, Falticeni, Brosteni, Cajvana, Dolhasca, Frasin, Liteni, Milisauti, Salcea, Solca, Vicovu de Sus, Gura Humorului, Siret, Murgeni, Negresti.

De asemenea conform vizitelor de monitorizare efectuate de catre reprezentantii ADR Nord-Est la sediile administratiei publice locale s-a constatat lipsa sau un numar insuficient de microbuze pentru transportul local al elevilor din orasul Dolhasca.

La nivelul orasului Dolhasca serviciul de transport public este inexistent. Singura ruta pentru transportul de calatori este ruta Dolhasca – Falticeni efectuata de catre un operator privat. Acesta linie de transport în comun nu are un program cu continuitate și are doar câteva stații intermediare în interiorul orașului. Se poate afirma că transportul în comun, în general, nu satisface necesitățile populației.

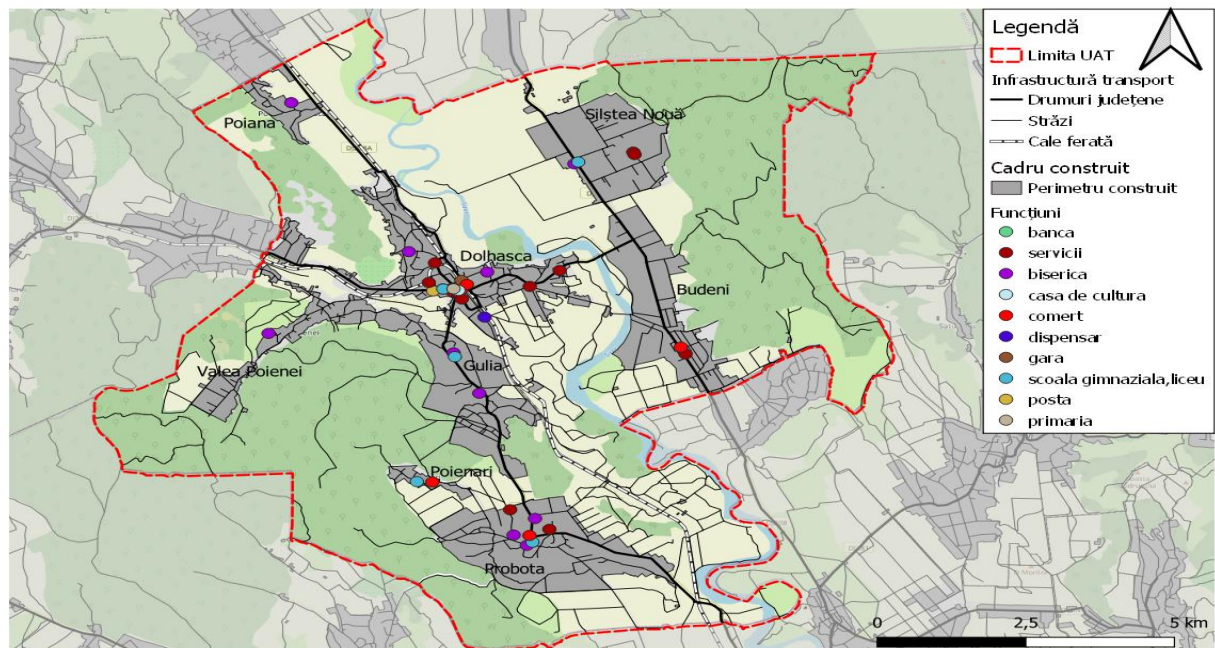
Figura Servicii de transport public de persoane disponibile în orașul Dolhasca

Sursă: PMUD Dolhasca

Din punct de vedere al mobilității urbane orașul Dolhasca se confruntă cu probleme serioase. Satele aparținătoare sunt așezate circular la distanțe de 3,5 - 7 km în jurul localității Dolhasca. În cazul în care o persoană locuiește într-un sat aparținător și lucrează în alt sat aparținător este nevoită să facă naveta chiar și 7 - 10 km. De asemenea populația face naveta și în cazul în care trebuie să-și rezolve o serie de probleme ce depind de administrația locală sau în cazul în care dorește să se aprovizioneze de la supermarket. Planul de mai jos prezintă concentrarea principalelor funcțiuni urbane care pot atrage deplasări la nivelul localității.

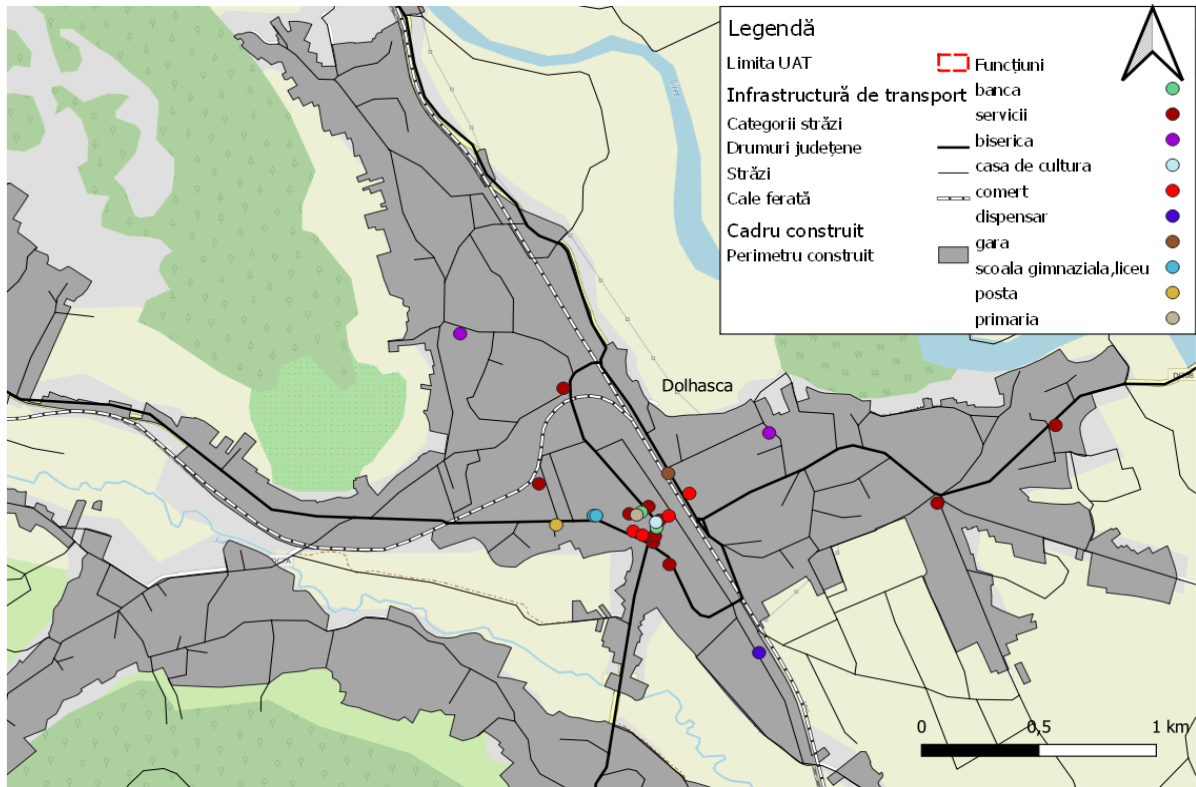
Figura Concentrarea funcțiunilor principale din orașul Dolhasca și satele aparținătoare

Sursă: PMUD Dolhasca

Planul următor prezintă în mod detaliat amplasarea funcțiilor care atrag deplasări, la nivelul Orașului Dolhasca.

Figura Concentrarea funcțiilor principale din orașul Dolhasca

Sursă: PMUD Dolhasca

Lipsa transportului public urban îngreunează foarte mult mobilitatea persoanelor. De asemenea, având în vedere că pe raza orașului Dolhasca funcționează o unitate de învățământ mediu care poartă numele Grupul Școlar „Doamna Oltea” (mama domnitorului Ștefan cel Mare) și în satele arondate orașului mai funcționează 10 școli și 13 grădinițe, se constată faptul că mijloacele de transport pentru copii sunt insuficiente, impunându-se achiziționarea unor mijloace de transport pentru copii din învățământul școlar și preșcolar.

II.2.4 Transport de marfă

Traficul aerian de călători și mărfuri este asigurat prin aeroportul Salcea de lângă municipiul Suceava, aflat la o distanță de 40 km de Dolhasca. De asemenea, traficul de mărfuri se realizează și rutier, tranzitând cel puțin orașul Dolhasca, dar și unele dintre localitățile aparținătoare.

Orașul Dolhasca este singura localitate care are incluse restricții privind tranzitarea zonei centrale de vehicule de mare tonaj, astfel, circulația vehiculelor de marfă este restricționată pe strada

Din cauza dimensiunilor reduse ale UAT-ului, la nivelul orașului nu sunt dezvoltate puncte logistice importante (puncte logistice, zone logistice periferice).

II.2.5 Mijloace alterative de mobilitate

Deplasări pietonale

Circulația pietonală majoră se desfășoară între centrul localității (zona Primăriei), zona gării, zona liceului Oltea Doamna și pe Aleea Esplanadei. Fluxurile pietonale majore se desfășoară pe trotuarele amenajate în lungul străzilor Caminului, Garii, Grigoras și Oltea Doamna, care fac parte din trama stradală majoră și care în unele cazuri sunt cu o lățime necorespunzătoare sau chiar lipsesc pe unele porțiuni. În rest circulația pietonală se desfășoară pe acostamentele drumurilor, cea mai mare parte din străzile orașului neavând amenajate trotuare pentru circulația pietonală.

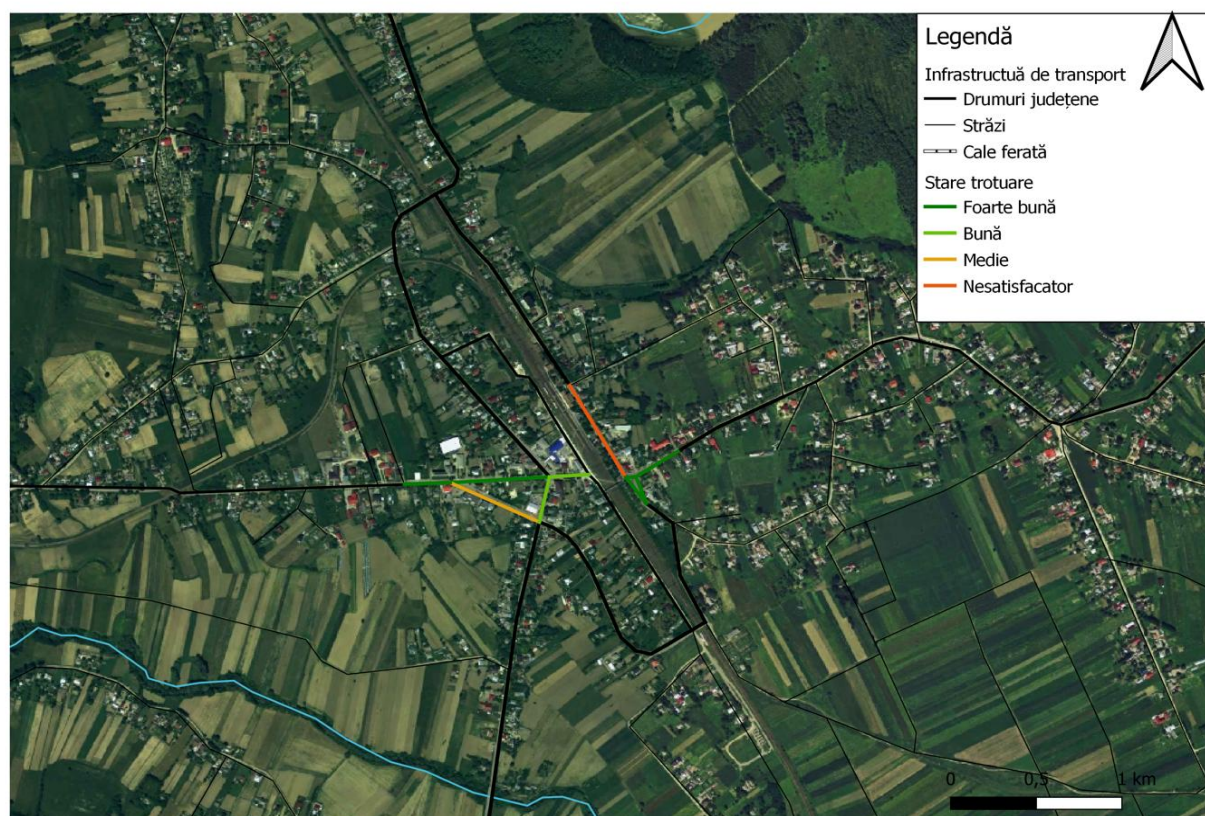
Circulația pietonală majoră se desfășoară între centrul localității (zona Primăriei), zona gării pe Aleea Esplanadei și străzile adiacente și se continuă strada Oltea Doamna Liceul Tehnologic cu același nume.

Figura Vedere strada Esplanadei, amenajarea spațiului pietonal în orașul Dolhasca

În rest fluxurile pietonale majore se desfășoară pe trotuarele amenajate în lungul străzilor care fac parte din trama stradală majoră și care au lățimi necorespunzătoare sau chiar lipsesc pe majoritatea porțiunilor. Circulația pietonală se face în mare parte pe carosabil deoarece un mic procent din străzi au trotuare.

Figura Calitatea infrastructurii pietonale existente, anul 2022

Sursă: PMUD Dolhasca

Deplasari bicicleta

Circulația biciclistilor este aproape inexistentă ca mijloc de transport pe plan local, principalul motiv fiind lipsa infrastructurii dedicate (piste / trasee sugerate pentru biciclete), nefiind îndeplinite nici un fel de condiții pentru încurajarea acestui mod de transport. Acest lucru se datorează caracteristicilor geometrice ale strazilor din oraș care, datorită elementelor geometrice, cât și a subdimensionării trotuarelor existente nu permite încadrarea pistelor de bicicliști.

Electromobilitate

În orașul Dolhasca sau în localitățile componente nu există în prezent stații de încărcare pentru vehiculele electrice. În vara anului 2022, Primăria Dolhasca a solicitat finanțarea a 6 stații mixte (rapid / lent) de încărcare a vehiculelor electrice, în cadrul Componentei 10 Fondul Local din PNRR. Localizarea stațiilor viitoare este prezentată în imaginea următoare.

Figura Amplasarea stațiilor de încărcare pentru vehicule electrice, finanțate prin PNRR, 2022

Sursă: Prelucrarea consultantului

Managementul traficului

La nivelul orașului Dolhasca și a satelor aparținătoare, nu funcționează un sistem de management al traficului, circulația este dirijată cu ajutorul semaforizării într-o singură intersecție în orașul Dolhasca și prin indicatoare și marcaje rutiere în satele aparținătoare. Principalele intersecții nu sunt amenajate corespunzător pentru relațiile de stanga respectiv dreapta și pentru fluidizarea traficului.

Aceste intersecții sunt:

- DJ 208 (str. Dr. Topoliceanu) – DJ 208S (str. Petru Rares) – DJ 208A (str. Caminului);
- DJ 208A (str. Caminului) – Str. Garii – Calea Sucevei;
- str. Dr. Topoliceanu – str. Alexandru Arsinel – str. Garii;

Amenajarea actuală a intersecțiilor nu asigură relațiile de stanga în condițiile pastrării unei viteze constante, condiții de trafic fluent pentru tranzit al orașului.

Suplimentar, orașul nu dispune de sisteme inteligente pentru monitorizarea traficului de tranzit, deși este situat la limita a trei județe învecinate și se află pe o axă interjudețeană de interes (Axa Rutieră Strategică 1: Iași – Suceava). Astfel, se evidențiază necesitatea extinderii infrastructurii de monitorizare și dirijare a traficului pe teritoriul UAT Dolhasca.

II.2.5 Identificarea zonelor cu nivel ridicat de complexitate

Zona esplanadei, oraș Dolhasca

Zona esplanadei este singura zona pietonală din orașul Dolhasca și este totodată și zona centrală a orașului. Calitățile de zonă centrală sunt date de aglomerarea de funcțiuni (primărie, liceul, școala gimnazială, banca, casa de cultură, piața de zi, magazine, restaurante, etc.), zona pietonală, existența trotuarelor (în zona liceului) și calitatea de centru al orașului pe care o are zona.

Multitudinea și diversitatea funcțiilor din această zonă generează deplasări către acestea din oraș dar și dinspre satele aparținătoare. Astfel această zonă are potențialul de a fi amenajată astfel încât să susțină și să îmbunătățească experiența persoanelor aflate în tranzit aici.

Liceul și școala gimnazială generează deplasări pietonale, cu mijloace de deplasare blânde (bicicleta, trotineta) dar și deplasări cu mașina pentru a aduce elevii și lua copii de la școală (de tipul "drop on/ drop off"). Existența trotuarului în zona școlii este binevenită dar este recomandat ca trotuarul să fie continuat cel puțin pe arterele principale și spre zonele de locuit. Continuarea trotuarului va avea efectul de îmbunătățire a mobilității în toată zona complexă dar și în oraș.

Fiind o zonă polarizatoare, această zonă complexă are nevoie de locuri de staționare atât pentru autovehicule cât și pentru biciclete, trotinete sau alte moduri de deplasare. Din conformația spațială a zonei, se observă două locuri potențiale pentru amplasarea acestora: unul vis-a-vis de liceu, pe strada Doamna Oltea (unde există o rezervă de teren) și celălalt pe străzile Poliției și Alexandru Arșinel.

În prezent, rezerva de teren aflată vis-a-vis de liceu este folosită ca parcare, acest lucru fiind util dar nu suficient pentru a susține zona. Această parcelă neconstruită are potențialul de a fi amenajată astfel încât să cuprindă parcare pentru autovehicule, pentru biciclete, motorete și trotinete și stație de transport în comun cu facilități conexe (cabină de bilete, automat pentru plata parării, stand închiriere biciclete, etc.). În capătul opus al esplanadei, există potențial de amenajare al parcărilor pe carosabil, în fața magazinului universal sau paralel pe carosabil în zona cuprinsă între casa de cultură Alexandru Arșinel și piața de zi.

Zona gării, oraș Dolhasca

Zona gării este în general o zonă ce atrage și generează multiple deplasări, lucru ce polarizează și o serie de funcțiuni conexe. În orașul Dolhasca, gara se află pe strada Gării și este excentrică fiind separată de zona centrală printr-o barieră fizică descrisă de calea ferată. Accesul din centru către gară se poate face carosabil și pietonal: există două treceri carosabile peste trecerea de cale ferată: una pietonală care face legătura între zona gării și centru (zona esplanadei) și două treceri carosabile care se află la aprox 700 m în sudul gării și 600m în nordul acesteia.

Lângă pasajul de trecere pietonală a căii ferate se află o serie de funcțiuni din seria celor conexe zonelor de gară: magazin mixt, servicii și un loc de joacă pentru copii. O disfuncționalitate observată aici este lipsa trotuarului. Pentru a susține legătura pietonală cu centrul este recomandată continuarea trotuarului pe toată strada Gării.

În nordul gării există o rezervă de teren care este folosită momentan ca parcare improvizată. Aceasta are potențial, împreună cu gara de a fi transformate într-un micro hub de transport în comun. Aici pot fi amenajate parcări, locuri de staționare pentru transportul în comun local și regional, funcțiuni conexe (locuri de așteptare, cabină pentru bilete, automat pentru plata parcării, stand închiriere biciclete, mic magazin mixt, trotuare pentru legătura dintre gară și spațiul de parcări, etc).

Zona Mănăstirii Probota, sat Probota

În afara orașului Dolhasca, identificăm o zonă complexă, pentru scara acestui UAT, în zona centrală din satul Probota care are o diversitate de funcțiuni ce indică un potențial de deplasări interne și din exterior. Aici există Mănăstirea Probota, școala gimnazială, o serie de magazine și o parcare amenajată.

Mănăstirea Probota este un element turistic important pentru zonă și atrage vizitatori care ajută la prosperitatea socială și economică a orașului. Astfel, mănăstirea și zona compleză din jurul ei devin zone polarizatoare atât pentru locuitorii cât și pentru turiști.

Un avantaj al zonei este parcare amenajată și trotuarul din jurul mănăstirii. Potențialul parcării este că aici poate fi amenajat un spațiu pentru staționarea viitorului transport în comun.

Este recomandat ca zona să fie dotată cu trotuare, în special pe partea cu școala gimnazială astfel încât să fie luată în considerare siguranța elevilor.

II.3 Utilități publice

II.3.1 Infrastructura de apă și canalizare

În orașul Dolhasca lungimea rețelei de apă este de 53,30 km, fiind deservite localitățile Dolhasca, Budeni, Siliștea și Poiana, iar numărul de locuințe racordate este de 884. Satele aparținătoare Poienari, Probota, Gulia și Valea Poienei nu beneficiază de rețea de apă curentă.

Lungimea rețelei de canalizare este de doar 1,8 km, existând și două stații de tratare / epurare ape uzate. Numărul de locuințe racordate la rețeaua de canalizare este de 43.

În momentul de față în orașul Dolhasca se implementează proiectul "**Reabilitare stații de tratare apă și modernizare rețea existentă, oraș Dolhasca, județul Suceava**" finanțat prin PNDL II și bugetul local. De asemenea, se implementează proiectul "**Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată din Județul Suceava în perioada 2014 - 2020**" care este coordonat de operatorul județean de apă și canalizare ACET SA. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană din Fondul de Coeziune, prin Programul Operațional Infrastructura Mare 2014 – 2020.

În orașul Dolhasca se vor desfășura următoarele lucrări:

Alimentarea cu apă:

- Branșamente noi pe rețeaua de distribuție existentă (335 buc.);

Colectare/tratare ape uzate

- construire rețea nouă de canalizare cu lungime totală de 24,5 km;

- construire 9 stații noi de pompare ape uzate;
- conducte de refulare noi L = 3,4 km;
- stație de epurare nouă (capacitate 3.543 L.E.).

II.3.12 Infrastructura de furnizare a energiei electrice și iluminatul public

Lungimea rețelei electrice pe raza orașului Dolhasca este de 120 km și acoperă toate localitățile componente. Rețeaua de alimentare cu energie electrică nu este gestionată de administrația publică locală, ci de operatorul privat Delgaz Grid.

Iluminatul public este gestionat însă de autoritatea locală. Acesta este funcțional pe aproape toate străzile din oraș. Există însă câteva zone marginale care nu beneficiază încă de iluminat public.

În perioada 2017 – 2019, în Dolhasca s-au derulat trei proiecte destinate serviciului de iluminat public, care au fost finanțate de la bugetul local:

1. „Reabilitare și modernizare a sistemului de iluminat public din orașul Dolhasca, județul Suceava”
2. „Reabilitare iluminat public străzi vicinale mediu rural și urban din orașul Dolhasca”
3. „Modernizare iluminat public cu 560 lămpi în orașul Dolhasca”

Este necesară continuarea investițiilor în domeniul iluminatului public precum și implementarea soluțiilor smart în acest domeniu (corpuri de iluminat cu LED, sistem de telegestiune, etc.).

II.3.3 Infrastructura de furnizare a gazului metan.

În orașul Dolhasca nu există rețeaua de furnizare a gazului metan. Aceasta se poate realiza fie prin investiții private ale unui furnizor de gaz, fie printr-un proiect major finanțat din bugetul de stat.

II.3.4 Internet, telefonie și televiziune prin cablu

La nivelul orașului Dolhasca își desfășoară activitatea următorii operatori de telefonie și furnizori de internet: Vodafone, Orange, DIGI (RCS & RDS), Romtelecom.

II.4 Servicii sociale

Primăria Dolhasca are în structura sa un birou de asistență socială care în viitorul apropiat se va transforma într-o direcție de asistență socială cu personalizate juridică proprie. Printre activitățile desfășurate de biroul de asistență socială se numără următoarele (lista cuprinde servicii mai importante):

- Elaborarea de dosare pentru obținerea unor drepturi sociale cum ar fi:
  - ✓ Alocații de stat
  - ✓ Alocații de susținere a copilului
  - ✓ Indemnizații pentru creșterea copilului
  - ✓ Ajutor social
  - ✓ Ajutor pentru încălzire
  - ✓ Anchete sociale pentru obținerea burselor școlare
  - ✓ Tichete de grădiniță

- ✓ Anchete sociale solicitate de către judecătoria (divorțuri)
  - ✓ Anchete sociale solicitate de către organele de poliție
  - ✓ Anchete sociale solicitate de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
- Întocmirea dosarelor pentru obținerea gradului de dizabilitate;
  - Monitorizarea persoanelor cu nevoi speciale și a familiilor acestora și sprijinirea acestora dacă este cazul;
  - Plata asistenților personali ai persoanelor cu dizabilități (sumele sunt asigurate de regulă din bugetul de stat dar sunt plătite de autoritățile locale);
  - Identificarea și monitorizarea copiilor aflați în dificultate și colaborarea cu DJPDC și sprijinirea acestora dacă este cazul;
  - Identificarea și monitorizarea copiilor cu părinți plecați în străinătate pe termen lung și sprijinirea acestora dacă este cazul;
  - Identificarea și monitorizarea copiilor care provin din familii paupere și sprijinirea acestora dacă este cazul;
  - Identificarea persoanelor vârstnice cu venituri reduse, singure sau în imposibilitate de a se îngriji și monitorizarea și sprijinirea acestora;
  - Colaborarea cu alte instituții în domeniul Asistenței Sociale

De asemenea, în sarcina administrațiilor publice locale se încadrează și construirea de locuințe sociale, a centrelor sociale și a centrelor socio-medicale. Orașul are un centru comunitar pentru asistență socio-medicală destinat creșterii accesului comunității de romi la acest tip de servicii. În momentul de față se implementează un proiect finanțat prin POR 2014-2020 în cadrul căruia se vor construi un centru social de zi pentru copii în Gulia și locuințe sociale în Dolhasca.

Autoritățile locale mai pot construi locuințe pentru tineri sau locuințe pentru specialiști prin ANL.

Infrastructura socială existentă are o arie de acoperire mică deoarece o infrastructură realizată într-un sat aparținător nu poate deservi alt sat aparținător din cauza distanței.

La nivelul comunității locale lipsesc o serie de servicii sociale cum ar fi:

- Centru de zi pentru persoane vârstnice. Ideal ar fi ca fiecare localitate componentă a orașului să aibă câte un centru de zi tip club care să se adreseze populației vârstnice în integralitatea sa. Aici pot fi organizate diverse activități culturale și sociale care vor contribui la evitarea marginalizării și vor întări coeziunea în comunitate.
- Echipa mobilă. Existența echipei mobile ar permite ca un număr mic de angajați să acopere toate localitățile componente ale orașului Dolhasca și să asigure sprijinul la domiciliu.
- Centru de zi pentru copii în majoritatea localităților componente ale orașului. Activitățile specifice acestor centre se pot desfășura și în cadrul unui after-school care să funcționeze și sâmbăta. Beneficiari pot fi atât copii care provin din familii paupere sau destrămate cât și copii ai căror părinți care fac naveta sau care lucrează în străinătate.
- Adăpost de noapte. Acesta este util în cazul persoanelor fără adăpost mai ales pe timp de iarnă și în cazul persoanelor cărora le-a fost avariata grav sau distrusă locuința (de exemplu în urma unor inundații sau a unor incendii);

- Case de îngrijire temporară pentru vârstnici. Acestea sunt folosite pentru cazarea temporară a persoanelor vârstnice aflate în dificultate (sunt bolnave și necesită pentru un timp limitat supraveghere permanentă, au locuința precară și nu pot face față pe perioada iernii, etc.). Cazarea în aceste case va permite personalului care lucrează în asistența socială să monitorizeze și să sprijine eficient aceste persoane.
- Locuințe în regim de urgență. Acestea oferă găzduire și hrană pentru 48 de ore precum și consiliere pentru victimele violenței în familie.
- Locuințe sociale în majoritatea localităților componente ale orașului. Este utilă construirea de locuințe sociale în toate satele aparținătoare. Conform Legii locuinței, nr 114 din 1996, Art. 42 au acces la locuință socială, în vederea închirierii, familiile sau persoanele cu un venit mediu net lunar pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, **sub nivelul câștigului salarial mediu net lunar pe total economie**, comunicat de Institutul Național de Statistică în ultimul Buletin statistic anterior lunii în care se analizează cererea, precum și anterior lunii în care se repartizează locuința. De acest tip de locuințe pot beneficia toate persoanele, inclusiv cele vârstnice.

În vederea realizării infrastructurii sociale a orașului Dolhasca, nu este necesară realizarea în parte a fiecărei componente menționate mai sus. Se poate construi în fiecare sat aparținător câte o clădire care să aibă mai multe funcțiuni. Este foarte util însă ca fiecare sat aparținător să beneficieze de o astfel de infrastructură.

II.5 Mediu și protecția civilă în caz de dezastre

Activitățile desfășurate în mediul urban constituie surse de poluare pentru toți factorii de mediu astfel încât trebuie controlate și dirijate, în vederea reducerii la minim impactul asupra mediului. Factorii de mediu aerul, apa, solul, flora, fauna suferă sunt influențate negativ sub impactul activității umane.

Factorii de risc asociați urbanizării sunt:

- Poluarea aerului ca urmare a traficului intens și a unor activități productive poluatoare;
- Poluarea râurilor prin deversare de ape poluate sau depozitarea ilegală a deșeurilor în albiile acestora;
- Poluarea solului prin deversare de ape uzate sau depozitarea ilegală a deșeurilor;
- Poluarea pădurilor prin depozitarea ilegală a deșeurilor sau prin aruncarea la întâmplare a deșeurilor produse de vizitatori (pungi din plastic, resturi menajere, etc.);
- Poluarea arterelor urbane ca urmare a aruncării la întâmplare a deșeurilor produse de oameni și a salubrității insuficiente;

OUG 195 din 2005 privind protecția mediului definește o serie de obligații în acest domeniu. Conform acestei ordonanțe, protecția mediului constituie obligația și responsabilitatea autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a tuturor persoanelor fizice și juridice. Autoritățile administrației publice centrale și locale prevăd în bugetele proprii fonduri pentru îndeplinirea obligațiilor rezultate din implementarea legislației comunitare din domeniul mediului și pentru programe de protecție a mediului și colaborează cu autoritățile publice centrale și teritoriale pentru protecția mediului în vederea realizării acestora.

Pentru asigurarea unui mediu de viață sănătos, autoritățile administrației publice locale, precum și, după caz, persoanele fizice și juridice au următoarele obligații:

- să îmbunătățească microclimatul localităților, prin amenajarea și întreținerea izvoarelor și a luciilor de apă din interiorul și din zonele limitrofe acestora, să înfrumusețeze și să protejeze peisajul, să mențină curățenia stradală;
- să prevadă, la elaborarea planurilor de urbanism și amenajarea teritoriului, măsuri de menținere și ameliorare a fondului peisagistic natural și antropic al fiecărei zone și localități, condiții de refacere peisagistică și ecologică a zonelor deteriorate, măsuri de protecție sanitară a captărilor de apă potabilă și lucrări de apărare împotriva inundațiilor;
- să respecte prevederile din planurile de urbanism și amenajarea teritoriului privind amplasarea obiectivelor industriale, a căilor și mijloacelor de transport, a rețelelor de canalizare, a stațiilor de epurare, a depozitelor de deșeuri menajere, stradale și industriale și a altor obiective și activități, fără a prejudicia ambientul, spațiile de odihnă, tratament și recreere, starea de sănătate și de confort a populației;
- să informeze publicul asupra riscurilor generate de funcționarea sau existența obiectivelor cu risc pentru sănătatea populației și mediu;
- să respecte regimul de protecție specială a localităților balneoclimaterice, a zonelor de interes turistic și de agrement, a monumentelor istorice, a ariilor protejate și a monumentelor naturii. Sunt interzise amplasarea de obiective și desfășurarea unor activități cu efecte dăunătoare în perimetrul și în zonele de protecție a acestora;
- să adopte elemente arhitecturale adecvate, să optimizeze densitatea de locuire, concomitent cu menținerea, întreținerea și dezvoltarea spațiilor verzi, a parcurilor, a aliniamentelor de arbori și a perdelelor de protecție stradală, a amenajamentelor peisagistice cu funcție ecologică, estetică și recreativă, în conformitate cu planurile de urbanism și amenajarea teritoriului;
- să reglementeze, inclusiv prin interzicerea temporară sau permanentă, accesul anumitor tipuri de autovehicule sau desfășurarea unor activități generatoare de disconfort pentru populație în anumite zone ale localităților, cu predominanță în spațiile destinate locuințelor, în zonele destinate tratamentului, odihnei, recreerii și agrementului;
- să nu degradeze mediul natural sau amenajat, prin depozitări necontrolate de deșeuri de orice fel;
- să adopte măsuri obligatorii, pentru persoanele fizice și juridice, cu privire la întreținerea și înfrumusețarea, după caz, a clădirilor, curților și împrejurimilor acestora, a spațiilor verzi din curți și dintre clădiri, a arborilor și arbuștilor decorativi;
- să inițieze, pe plan local, proiecte de amenajare, de întreținere și dezvoltare a canalizării.
- Autoritățile publice locale au obligația de a asigura o suprafață 26 mp de spațiu verde / locuitor;

Autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții și răspunderi:

- aplică prevederile din planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, cu respectarea principiilor prezentei ordonanțe de urgență;
- urmăresc respectarea legislației de protecția mediului de către operatorii economici care prestează servicii publice de gospodărie comunală;

- adoptă programe și proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii localităților, cu respectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență;
- să aibă personal specializat pentru protecția mediului și să colaboreze în acest scop cu autoritățile pentru protecția mediului;
- promovează o atitudine corespunzătoare a comunităților locale în legătură cu importanța protecției mediului;
- asigură, prin serviciile publice și operatorii economici responsabili, luarea măsurilor de salubritate a localităților, de întreținere și gospodărire a spațiilor verzi, a piețelor și a parcurilor publice;
- conservă și protejează spațiile verzi urbane și/sau rurale, astfel încât să se asigure suprafața optimă stabilită de reglementările în vigoare, în localitățile în care nu există posibilitatea asigurării acesteia, conservarea spațiilor verzi existente este prioritară;
- supraveghează operatorii economici din subordine pentru prevenirea eliminării accidentale de poluanți sau depozitării necontrolate de deșeuri și dezvoltarea sistemelor de colectare a deșeurilor re folosibile;

II.5.1 Spații verzi

Conform prevederilor art. 3 din Legea nr. 24 din 15 ianuarie 2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, spațiile verzi se compun din următoarele tipuri de terenuri din intravilanul localităților:

- a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate;
- b) spații verzi publice de folosință specializată:
  1. grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement pentru animalele dresate în spectacolele de circ;
  2. cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire;
  3. baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță;
- c) spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive;
- d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă;
- e) culoare de protecție față de infrastructura tehnică;
- f) păduri de agrement.
- g) pepiniere și sere.

În conformitate cu Anuarul Statistic al Județului Suceava 2022¹, la nivelul anului 2021, în orașul Dolhasca suprafața spațiilor verzi este de 10 ha.

Potrivit *REGISTRULUI LOCAL AL SPAȚIILOR VERZI, ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA*, întocmit la nivelul anului 2011, prin respectarea prevederilor art. 16, alin. (1) din Legea nr. 24 din 15 ianuarie 2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, potrivit căruia autoritățile administrației publice locale au obligația de a ține evidența spațiilor verzi de pe teritoriul unității administrative, prin constituirea registrelor locale ale spațiilor verzi, suprafața totală a spațiilor verzi în orașul Dolhasca este de 102516 mp.

¹ <https://suceava.insse.ro/wp-content/uploads/2023/08/Anuarul-Statistic-al-Judetului-Suceava-2022.pdf>

Lista schițelor amplasamentelor terenurilor spațiilor verzi:

Nr.	Localizare amplasament	Denumirea spațiului verde	Suprafața Mp
1	Sat Valea Poienii	Cimitir Biserica Valea Poienii	6170
2	Sat Valea Poienii	Școala Valea Poienii	3212
3	Sat Poiana	Cimitir Poiana	10793
4	Sat Poiana	Școala Poiana	1897
5	Sat Probota	Cimitir Probota	6647
6	Sat Probota	Școala Probota	8598
7	Sat Gulia	Cimitir Gulia	14980
8	Sat Gulia	Școala Gulia	6701
9	Sat Siliștea	Cimitir Siliștea	6531
10	Sat Siliștea	Școala Siliștea	3791
11	Sat Budeni	Școala Budeni	5027
12	Sat Budeni	Cimitir Budeni	6647
13	Sat Dolhasca	Școala Dolhasca	5942
14	Sat Dolhasca	Cimitir Dolhasca	15580
TOTAL 14 TERENURI SPATII VERZI CU SUPRAFATA			102516

Sursă: Registrului local al spațiilor verzi, Orașul dolhasca, Județul suceava

II.5.2 Râuri

Orașul Dolhasca este străbătut de râurile Siret și Somuzul Mare, fiind situat la confluența acestora. Râul Siret are o suprafață considerabilă de luncă cu o vegetație bogată. Pe malul acestui râu au fost amenajate exploatarea de agregate.

Șomuzul Mare străbate teritoriul orașului Dolhasca prin zona sudică. Este un râu cu debit mic. Albia sa este bogată în vegetație.

Principala problemă cu care se confruntă aceste râuri o constituie înființarea de depozite ilegale de deșeuri pe malul acestora.

II.5.3 Terenuri și spații urbane

Orașul Dolhasca are o suprafață totală de 11.053 ha din care 5600 ha sunt teren agricol, 10 ha sunt spații verzi, iar restul reprezintă proprietăți private cu alte utilizări sau spații publice. Este de remarcat că rețeaua de drumuri a orașului este extrem de mare (158,45 km) ceea ce

presupune un efort financiar important în vederea păstrării curățeniei de-a lungul acesteia. De asemenea, 121 km de drum local sunt nemodernizați.

Primăria Dolhasca depune eforturi permanente în vederea păstrării curățeniei în spațiile publice urbane. Colectarea deșeurilor este asigurată de S.C. Fritehnic SRL.

Principalele probleme cu care se confruntă orașul Dolhasca în acest domeniu sunt: depozitarea ilegală a deșeurilor în albiile râurilor, salubritatea insuficientă a străzilor orașului, praful care se ridică de pe drumurile nemodernizate și depozitele de gunoi de grajd realizate în gospodării fără respectarea normelor legale.

De asemenea, orașul Dolhasca se confruntă și cu un număr mare de animale fără stăpân, o problemă greu de gestionat întrucât nu există un padoc. Existența acestui padoc ar rezolva problema, dar ar presupune cheltuieli destul de importante din partea autorității locale (crearea și administrarea unei infrastructuri conforme cu normele legale, asigurarea de hrană și apă animalelor cazate în padoc, plata unor salariați, etc.).

II.5.4 Energie regenerabilă, eficiență energetică și reducerea emisiilor de CO2 sau neutralizarea acestora

În momentul de față, în orașul Dolhasca nu există investiții în domeniul energiei regenerabile. Acestea pot fi de capacitate mare (parcuri solare, parcuri eoliene, etc.) sau de capacitate mică în vederea deservirii unor clădiri (sisteme solare on-grid sau off-grid, pompe de căldură, turbine eoliene de putere mică, etc.). În momentul de față în orașul Dolhasca nu există astfel de infrastructuri / echipamente dar programele viitoare de finanțare constituie o bună oportunitate pentru inițierea de investiții de acest tip.

Eficiențizarea energetică se realizează prin:

- termoizolarea clădirilor vechi și dotarea acestora cu sisteme moderne de încălzire și ventilare în vederea reducerii consumului de energie utilizată pentru încălzire / răcire;
- construirea de clădiri noi cu respectarea standardului nZEB (nearly Zero Energy Building);

Primăria Dolhasca a derulat o serie de proiecte prin care s-a urmărit reabilitarea termică a unor clădiri publice. Totuși nu toate clădirile au beneficiat de acestea. De asemenea nu au existat investiții care să vizeze îmbunătățirea sistemelor de încălzire și ventilare (încălzire în pardoseală, ventilare cu recuperare de căldură, etc.).

Reducerea emisiilor de CO2 respectiv neutralizarea CO2 se realizează prin:

- introducerea transportului public electric și încurajarea utilizării acestuia în defavoarea automobilelor personale;
- dezvoltarea rețelelor de trotuare în vederea încurajării mobilității pietonale;
- dezvoltarea pistelor de biciclete în vederea încurajării mobilității velo;
- înființarea de noi spații verzi;
- crearea de perdele de pomi;
- utilizarea transportului feroviar în defavoarea automobilelor personale;
- achiziționarea și utilizarea automobilelor electrice de către populație, instituții și agenți economici;

- înființarea de puncte de încărcare pentru automobilele electrice astfel încât să fie încurajată folosirea acestora;

Un mare plus al orașului Dolhasca îl constituie faptul că peste 45% din suprafața orașului este acoperită cu păduri. Acestea au rolul principal în neutralizarea CO₂. Celelalte măsuri sunt implementate la un nivel destul de mic sau chiar deloc.

II.5.5 Protecția civilă în caz de dezastre

Conform Legii 481 din 2004 privind protecția civilă, autoritățile administrației publice centrale și locale asigură stabilirea și integrarea măsurilor de protecție civilă în planurile și programele de dezvoltare economico-socială ce se elaborează la nivel național, județean și local și urmăresc realizarea acestora. Măsurile și acțiunile de prevenire din planurile de protecție civilă se planifică și se execută prioritar de către toate autoritățile administrației publice centrale și locale, potrivit competențelor acestora.

Autoritățile administrației publice centrale și locale poartă întreaga răspundere pentru asigurarea condițiilor de supraviețuire a populației afectate de urmările calamităților naturale și a celorlalte situații de protecție civilă. Asigurarea condițiilor de supraviețuire se realizează prin serviciile de urgență, serviciile publice de gospodărie comunală, instituții și operatori economici, inclusiv prin utilizarea, în condițiile legii, a bunurilor din rezervele de stat și a serviciilor și bunurilor puse la dispoziție de organizații neguvernamentale române sau de comunitățile locale și populația din zonele neafectate, de state și organizații străine ori cu caracter internațional.

Conform Hotărârii de Guvern nr. 642 din 29 iunie 2005 Riscurile care se iau în considerație pentru clasificarea unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile sunt:

- a) riscuri naturale:
  - cutremure;
  - alunecări și prăbușiri de teren;
  - inundații;
  - fenomene meteorologice periculoase;
  - avalanșe;
  - incendii de pădure;
- b) riscuri tehnologice:
  - accidente chimice;
  - accidente nucleare;
  - incendii în masă;
  - accidente grave pe căi de transport;
  - eșecul utilităților publice;
- c) riscuri biologice:
  - epidemii;
  - epizootii/zoonoze.

Elementele expuse riscurilor specifice care se au în vedere sunt:

1. populația;
2. animalele;
3. proprietatea;

4. activitățile social-economice;
5. mediul înconjurător.

În cadrul Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Suceava orașul Dolhasca este menționat ca fiind o zonă favorabilă producerii unor dezastre naturale sau a unor fenomene meteorologice extreme.

În ceea ce privește frecvența inundațiilor la nivel de UAT, Iacobeni este localitatea cu cea mai mare frecvență de producere a inundațiilor (10), la polul opus situându-se Poiana Stampei și Pârteștii de Jos (0). De asemenea, valori ridicate (7-8) se înregistrează în Breaza, Brodina, Broșteni, Câmpulung Moldovenesc, **Dolhasca**, Dolhești, Frasin, Fundu Moldovei, Gura Humorului, Izvoarele Sucevei, Mănăstirea Humorului, Păltinoasa, Solca, Stulpicani, Ulma, Vicovu de Jos. Media frecvenței la nivel județean este de 5.

Pe raza județului Suceava există unități administrativ teritoriale care dețin suprafețe de teren de dimensiuni apreciabile cu probabilitate medie-mare de producere a alunecărilor de teren și anume: municipiile (3) Suceava, Câmpulung Moldovenesc și Fălticeni, orașele (4) Cajvana, **Dolhasca**, Salcea, Vicovu de Sus.

Ceața este mai frecventă noaptea și dimineața, toamna și iarna. Zonele de producere a ceții urmăresc de obicei văile cursurilor de apă din județ iar localitățile afectate frecvent de acest fenomen sunt: **Dolhasca**, Bogdănești, Lisaura, Salcea, Slobozia, Zvoriștea, Gura Solcii, Siret, Rădăuți, Gura Humorului, Coșna, Berchișești.

Poleiul afectează în special transporturile rutiere și prin cablu, pomicultura, viticultura etc. În județ, fenomenul se produce, de obicei, în areale **Dolhasca**, Fântâna Mare, Râșca, Gura Humorului, Ilișești, Suceava, Grănicești, Rădăuți, Câmpulung Moldovenesc, Crucea, Satu Mare, Broșteni, Vatra Dornei, Pojorâta.

II.6 Economie

În acest moment în Dolhasca își desfășoară activitatea 181 de agenți economici. Dintre aceștia, 69 sunt societăți cu răspundere limitată, 40 sunt persoane fizice autorizate, 70 sunt întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale și 2 sunt societăți cooperatiste. Cu excepția firmei Electroaxa SRL toate celelalte au o cifră de afaceri mică fiind orientate în principal spre deservirea pieței locale.

Din cei 181 de agenți economici în momentul de față 22 au activitatea întreruptă, iar 2 se află în procedură de insolvență.

Distribuția agenților economici din Dolhasca pe domenii de activitate este următoarea:

Nr. crt.	Domeniul de activitate	Nr. firme
1	Cultivare cereale și legume	5
2	Creșterea animalelor	3
3	Ferme mixte	4
4	Activități auxiliare pentru producție vegetală	2

5	Exploatare forestieră	1
6	Extracția pietrișului, argilei și caolinului	1
7	Fabricarea pâinii și a produselor de patiserie	2
8	Fabricarea preparatelor pentru hrana animalelor la fermă	1
9	Tăiere și rindeluire lemn	3
10	Fabricarea elementelor de dulgherie și tâmplărie și alte produse din lemn	2
11	Fabricare alte produse chimice	1
12	Tăierea, fasonarea și finisarea pietrei	1
13	Fabricarea de articole de feronerie	2
14	Fabricarea de mobilă	1
15	Construcții de clădiri	10
16	Lucrări de instalații electrice	1
17	Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și aer condiționat	1
18	Lucrări de tâmplărie și dulgherie	3
19	Lucrări de vopsitorie, zugrăveli și montaj geamuri	2
20	Alte lucrări speciale de construcții	1
21	Întreținerea și repararea autovehiculelor	4
22	Comercializare piese și accesorii pentru autovehicule	1
23	Intermedieri	1
24	Comerț cu ridicata legume - fructe	1
25	Comerț cu ridicata nespecializat	1
26	Comerț cu amănuntul produse nealimentare	1
27	Comerț cu amănuntul de produse alimentare, băuturi și tutun	57
28	Transport de mărfuri și călători	9
29	Restaurante	1
30	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	11
31	Telecomunicații prin rețele cu cablu	1
32	Prelucrare date și administrare pagini web	1
33	Închiriere și subînchiriere bunuri imobiliare proprii	1
34	Activități juridice	1
35	Activități de inginerie și consultanță tehnică	5
36	Activități de închiriere și leasing cu autoturisme și vehicule ușoare	2
37	Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente de construcții	1

38	Școli de conducere	1
39	Activități de creație artistică	1
40	Activități de jocuri de noroc și pariuri	1
41	Bâlciuri și parcuri de distracție	1
42	Alte activități recreative și distractive	1
43	Coafură și alte activități de înfrumusețare	4
44	Comerț cu amănuntul al articolelor de fierărie, din sticlă și pentru vopsit	1
45	Comerț cu amănuntul al articolelor de îmbrăcăminte	2
46	Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor, semințelor, animalelor de companie și hrana pentru acestea	1
47	Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturi și tutun în standuri, chioșcuri și piețe	6
48	Comerț cu amănuntul al produselor de îmbrăcăminte și încălțăminte în standuri, chioșcuri și piețe	7
49	Comerț cu amănuntul în chioșcuri, standuri și piețe al altor produse	5
50	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi și al internetului	2
51	Comerț cu amănuntul efectuat în afara magazinelor, standurilor, chioșcurilor și piețelor	2

Din cei 181 agenți economici care își desfășoară activitatea în orașul Dolhasca, 99 se ocupă cu diferite tipuri de comerț. Pe lângă comerț sunt bine reprezentate și firmele care prestează diverse servicii (inginerie și consultanță tehnică, transport de mărfuri și călători, întreținerea și repararea autovehiculelor, coafură și alte activități de înfrumusețare, etc.) precum și firmele de construcții.

Din păcate, agenții economici din oraș nu au un număr mare de angajați. Numărul total de salariați la nivelul orașului Dolhasca este de 485, foarte puțin dacă ținem cont de totalul populației active. Nu există un mare angajator care să ofere peste 50 de locuri de muncă. De altfel, lipsa locurilor de muncă este una dintre problemele majore ale orașului Dolhasca.

Foarte mulți locuitori ai orașului lucrează în alte localități și sunt nevoiți să facă naveta 25-43 km. În același timp rata șomajului la sfârșitul anului 2020 era de 6,47% fiind una dintre cele mai ridicate din județ.

Mai trebuie menționat că orașul Dolhasca nu are nici o structură de sprijinire a afacerilor gen parc industrial și nici nu are identificat un teren care să fie dedicat investițiilor. În condițiile în care în următorii 5-6 ani în apropierea localității se vor intersecta două autostrăzi (A7 și A8) această zonă va deveni foarte atractivă pentru investitori. Trebuie ținut cont însă că în domeniul atragerii de investiții orașul Dolhasca va intra în competiție cu toate localitățile din zonă și în special cu municipiile Fălticeni și Pașcani. În aceste condiții trebuie pregătite din timp condiții favorabile pentru potențialii investitori.

Din punct de vedere al utilității agricole orașul Dolhasca are o suprafața totală de 6090,96 ha. Din aceasta 4879,55 ha este suprafață de teren cultivată iar 1211,41 ha sunt pășuni. La nivelul localității există două exploatații mari (peste 50 ha), 8 ferme vegetale, 4 ferme care produc legume și 11 ferme de animale. De asemenea, pe raza orașului mai există și o serie de mici producători. Principalele culturi agricole sunt porumbul, grâul și floarea soarelui.

Orașul Dolhasca are și o piață agro-alimentară. Aceasta este utilizată de mici producători din zonă pentru desfacerea produselor proprii.

II.7 Cultură, agrement și turism

II.7.1 Cultură

Din punct de vedere al infrastructurii culturale în orașul Dolhasca există următoarele case de cultură: Casa de Cultură Dolhasca „Alexandru Arșinel”, Cămin cultural Budeni, Cămin cultural Siliștea. Din cele 8 localități care formează orașul Dolhasca doar trei au astfel de infrastructură. În cadrul acestora sunt organizate regulat activități culturale cum ar fi: piese de teatru, concerte, baluri, etc.

Casa de cultură "Alexandru Arșinel"

Orașul Dolhasca este locul de naștere al actorului Alexandru Arșinel. Acesta are o bogată activitate în teatru, film, televiziune și teatru radiofonic. Vedeta a teatrului de revista, alături de Stela Popescu a format un cuplu artistic celebru atât în țară, cât și peste hotare.

Pentru întreaga activitate artistică în teatrul de revistă precum și cea managerială a luat numeroase premii, medalii, ordine, dintre care amintim: Premiul Special UNITER pentru Teatrul de Revistă (2000); Ordinul *Meritul Cultural* în grad de Comandor - "*Arta Spectacolului, în semn de apreciere a întregii activități și pentru dăruirea și talentul interpretativ pus în slujba artei scenice și a spectacolului*" (2004), Premiul pentru spectacolele de musical acordat la Gala Premiilor revistei 'Actualitatea Muzicală' a UCMR (2008), Premiul de Excelență la Gala Premiilor „*Confidențial*” pentru Management și pentru

întreaga carieră artistică (2009, 2010), Premii de Excelență și Premii Speciale la mai multe ediții ale Galelor Superlativelor VIP, Premiul de Excelență și Premiul de Popularitate la Categoria „Actori” la Gala Celebrităților Anului 2010, Medalia de Onoare a Federației Comunității Evreiești din România *“pentru activitatea artistică prodigioasă dedicată teatrului românesc, pentru o viață de om exemplară, dăruită înțelegerii și apropierii dintre oameni, pentru un mare actor a cărui carieră se revărsă cu strălucire asupra scenei și publicului său”* (2010), Premiul Special și Diploma de Onoare oferite de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național cu ocazia aniversării a 50 de ani de carieră (2012), Premiul Special *„Ambasadorul Teatrului Românesc”* la Gala Premiilor VIP pentru management de succes și pentru activitatea desfășurată la Teatrul de Revistă *“Constantin Tănase”* (2013), de patru ori pe podium la Categoria *„Cel mai bun actor”* la Gala *„Zece pentru România”*.

Personalitatea actorului Alexandru Arșinel poate constitui un important element de atracție pentru turiști care ar fi încurajați să viziteze localitatea Dolhasca.

Orașul Dolhasca are și o importantă moștenire istorică. Aici se găsesc următoarele monumente: Mănăstirea Probota, Biserica „Nașterea Maicii Domnului” – Poiana Rahtivanilor, Ruinele Bisericii „Sf. Nicolae Probota”, Clisiarnița Probota, Ruinele caselor

domnești Probota.

Mănăstirea Probota

Cel mai cunoscut monument este Mănăstirea Probota care face parte din patrimoniul UNESCO. Această mănăstire a fost construită de voievodul Petru Rareș pe locul unei mănăstiri mai vechi construită în jurul anului 1390. În această mănăstire este înmormântat voievodul Petru Rareș și o parte a familiei sale, dar și Doamna Oltea, mama voievodului Ștefan cel Mare.

Voievodul Petru Rareș a avut o viață zbuciumată marcată de succese importante dar și de momente dificile. A fost domn al Moldovei de două ori: ianuarie 1527 – septembrie 1538 și februarie 1541 – septembrie 1546.

Atât el cât și descendenții săi au avut un rol istoric important în această parte a Europei. Petru Rareș a fost căsătorit cu Maria, fiica boierului Cernat, iar după moartea acesteia (1529) s-a recăsătorit cu Elena Brancovici, descendentă a despoților sârbi. A avut 12 copii, printre care Ana, căsătorită cu Vlad Înecatul (Domn al Țării Românești între 1530-1532), Maria, căsătorită cu logofătul Ioan Movilă (mama viitorilor domni Ieremia și Simion Movilă), Chiajna, căsătorită cu Mircea Ciobanul (Domn al Țării Românești între 1545 - 1554), Iliăș (care l-a urmat pe tronul Moldovei între 1546-1551), Ștefan (domn al Moldovei, mai 1551 - septembrie 1552), Iancu Sasul, Constantin și Ruxandra, căsătorită cu Alexandru Lăpușeanu (domn al Moldovei de două ori, 1552-1561 și 1564-1568).

În momentul de față Mănăstirea Probota este promovată în principal ca lăcaș de cult înscris în patrimoniul UNESCO. Este lăsat în umbră faptul că această mănăstire este necropolă domnească precum și importanța istorică a familiei domnitoare care este înmormântată aici. O promovare intensă a valorii istorice pe care o are această mănăstire precum și familia domnitoare care a construit-o ar contribui foarte mult la dezvoltarea turismului în zonă și nu în ultimul rând la creșterea prestigiului localității Dolhasca.

II.7.2 Agrement

Din punct de vedere al facilităților de agrement și petrecere a timpului liber orașul Dolhasca este destul de sărac. Există un stadion și câteva terenuri de sport amenajate pe lângă școli. Orașul nu are însă parcuri, zone de agrement amenajate pentru petrecerea timpului liber, amenajări pentru practicarea turismului activ (trasee pietonale prin pădure, zone de campare dotate cu grătare, teren de sport și locuri de joacă pentru copii, trasee pentru birdwarching, locuri amenajate pentru pescuit sportiv, etc.).

Cadrul natural este însă foarte generos. Orașul este străbătut de două râuri, peste jumătate din suprafață este acoperită de păduri, pe teritoriul orașului sunt două rezervații naturale NATURA 2000. Dezvoltarea unei infrastructuri pentru agrement și turism activ va aduce un mare plus de calitate în viața localnicilor și va constitui în același timp un element de atracție pentru turiști.

II.7.3 Turism

Din punct de vedere turistic, orașul Dolhasca este mult sub potențialul său. Deși are pe teritoriul său o mănăstire înscrisă în patrimoniul UNESCO care este în același timp și necropolă domnească, 45% din suprafața orașului este acoperită cu păduri, pe teritoriul orașului sunt două arii naturale protejate NATURA 2000 activitățile economice din domeniul turismului sunt aproape inexistente.

Astfel, în Dolhasca nu există nici o unitate de cazare și doar un singur restaurant. Nu există nici măcar puncte gastronomice locale (gospodării în care se poate servi masa) deși acestea sunt foarte ușor de înființat. De asemenea nu există trasee amenajate prin zonele de pădure, nu există măcar un camping pentru corturi și rulote, nu există un muzeu de istorie deși localitatea are un trecut istoric relevant, nu există facilități de agrement. Un alt minus în

acest domeniu îl constituie lipsa activităților de promovare turistică. Totuși în oraș există un Centru Național de Informare și Promovare Turistică.

În orașul Dolhasca turismul poate deveni motorul principal al dezvoltării economice. De altfel acest oraș poate dobândi în următorii ani statutul de stațiune turistică. Cadrul natural precum și importanța monumentelor din zonă sunt asemănătoare cu cele întâlnite în stațiuni turistice cunoscute din jud. Suceava cum ar fi Sucevița sau Voroneț.

Pentru ca activitățile turistice să se dezvolte semnificativ este necesară modernizarea infrastructurii de transport (ceea ce în parte se și realizează), extinderea rețelei de apă canal (de asemenea deja se realizează parțial), construirea unor facilități de agrement care să constituie elemente de atracție complementare monumentelor, valorificarea potențialului istoric al localității, construirea de locuri de cazare și de campare, înființarea unor rute pentru turism activ (trasee prin pădure pentru mers pe jos sau cu bicicleta, amenajarea de zone pentru pescuit sportiv, etc.), organizarea de evenimente culturale și sportive care să atragă participanți din toată țara (de exemplu concursuri de cros sau semi-maraton, concursuri de mountain bike, festivaluri, etc.) și nu în ultimul rând realizarea unor campanii agresive de promovare.

O formă potrivită de turism ce ar putea fi dezvoltată în orașul Dolhasca este ecoturismul. Conform OUG 195 din 2005 privind protecția mediului prin ecoturism se înțelege o formă de turism în care principalul obiectiv este observarea și conștientizarea valorii naturii și a tradițiilor locale și care trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a. să contribuie la conservarea și protecția naturii;
- b. să utilizeze resursele umane locale;
- c. să aibă caracter educativ, respect pentru natură - conștientizarea turiștilor și a comunităților locale;
- d. să aibă impact negativ nesemnificativ asupra mediului natural și socio-cultural;

Dezvoltarea turismului va depinde foarte mult și de gradul de implicare al populației în aceste activități. Autoritatea publică locală se poate implica doar în realizarea sau modernizarea infrastructurii destinate dezvoltării turismului (drumuri, apă canal, zone de agrement, parcuri, etc.).

II.8 Capacitate administrativă

Aparatul propriu al Primăriei Dolhasca este format din 88 de persoane din care 2 sunt demnitari, 39 ocupă funcții publice (4 de conducere și 35 de execuție) iar 47 sunt angajați contractuali (4 posturi de conducere și 43 de execuție). Principalele servicii și compartimente din structura aparatului propriu sunt:

- serviciul buget, prognoze, financiar – contabil, impozite și taxe locale;
- arhitect șef;
- birou asistență socială și autoritate tutelară;
- compartiment achiziții și administrarea domeniului public și privat;
- compartiment proiecte și programe;
- compartiment audit intern;
- compartiment rețea electronică de comunicații locale;
- compartiment integrare europeană, statistică și informatizare;
- compartiment juridic și resurse umane;

- compartiment stare civilă;
- compartiment informare, relații cu publicul și registratură;
- compartiment de transport public local;
- Centrul Național de Informare și Promovare Turistică;
- Biblioteca Orășenească;
- case de cultură;
- sala de sport;
- compartiment urbanism și disciplina în construcții;
- compartiment protecția mediului
- camera agricolă;
- registrul agricol;
- Serviciul pentru situații de urgență.

De asemenea, din aparatul propriu mai fac parte administratorul public și secretarul general al unității administrativ – teritoriale. În cadrul aparatului propriu sunt angajați specialiști cu experiență în domeniul în care își desfășoară activitatea. Există și angajați care au experiență în implementarea de proiecte europene.

Aparatul propriu își desfășoară activitatea într-o clădire veche care nu mai corespunde cerințelor actuale privind organizarea activității. Cea mai mare problemă o constituie condițiile improprii în care se desfășoară relația cu publicul. De asemenea, această clădire nu a beneficiat de măsuri de eficientizare energetică.

În afara aparatului propriu al primarului mai există un serviciu de alimentare cu apă și canalizare care este subordonat direct Consiliului Local Dolhasca.

Din punct de vedere financiar orașul Dolhasca are o situație dificilă. Veniturile proprii sunt reduse astfel încât orașul este dependent de sumele alocate de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetelor locale și finanțările atrase din fonduri europene sau naționale pentru diverse proiecte. Pe de altă parte orașul se confruntă cu o serie de mari provocări:

- rețeaua de drumuri este de 158 de km din care 121 de km sunt drumuri locale. Aceste drumuri trebuie întreținute (balastări, dezăpeziri, reparații în urma ploilor, salubrități, etc.) și modernizate iar acest lucru presupune eforturi financiare mari;
- rețeaua de apă și canal este redusă ca dimensiune iar extinderile sunt costisitoare;
- există o serie de nevoi legate de dezvoltarea infrastructurii urbane iar valoarea acestora depășește cu mult posibilitățile bugetului local;

II.8.1. Informatizare și SMART CITY

Primăria Orasului Dolhasca dispune de o pagină web proprie (<https://primariadolhasca.ro/>), unde vizitatorii pot găsi o gamă largă de informații cu privire la oraș și la activitatea municipalității (conducere, aparat de funcționare, hotărâri, decizii, rapoarte, telefoane utile, obiective turistice și de agrement, diferite anunțuri, informații cu privire la buget și execuția bugetară, evenimente, programul audiențelor, documente și formulare descărcabile, link-uri la paginile web ale diferitelor instituții etc

Nu există aplicații de tip SMART City pentru oraș, cetățeni sau turiști în domenii precum patrimoniul cultural (de ex. tururi virtuale ale monumentelor), CIVIC Alert (sesizări online adresate în timp real municipalității), trafic (indicarea zonelor aglomerate și a locurilor de

parcare publice disponibile), alimentație publică (comenzi sau rezervări la restaurante), taximetrie, reglarea iluminatului public, monitorizarea calității unor factori de mediu etc.

II.9 Asociații de dezvoltare locală și intercomunitară

Orașul Dolhasca face parte din Grupul de Acțiune Locală Belcești Focuri. Din acesta mai fac parte comunele Erbiceni, Bălțați, Belcești, Coarnele Caprei Fântânele, Scobinți, Focuri și Sirețel.

GAL-urile sunt parteneriate între administrațiile publice locale și reprezentanți ai mediului de afaceri, sectorului agricol și ai Societății Civile. Obiectivul principal al GAL-ului este dezvoltarea zonei respective pe baza unei strategii realizată cu în consultare a actorilor locali importanți. Fiecare GAL își stabilește prioritățile de finanțare ale teritoriului și propune un număr de 6-7 linii de finanțare prioritare pentru zonă, fie că vorbim de dezvoltarea fermelor, investiții în turism, servicii non-agricole, instalarea tinerilor fermieri, dezvoltarea de asociații și de cooperative. Aceste strategii sunt apoi finanțate cu fonduri europene iar GAL-urile gestionează liniile de finanțare.

De asemenea orașul Dolhasca face parte din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară - Dezvoltare Sustenabilă și Integrată în Țara de Sus. Membrii fondatori ai acestei asociații sunt Consiliul Județean Botoșani și primăriile din municipiul Dorohoi (Botoșani), municipiul Pașcani (Iași), orașul Siret (Suceava), orașul Târgu Frumos (Iași), orașul Săveni (Botoșani), orașul Dolhasca (Suceava), orașul Darabani (Botoșani), comuna Dumbrăveni (Suceava), Vorona (Botoșani), Mihai Eminescu (Botoșani) și Hilișeu- Horia (Botoșani), care în acest mod doresc să obțină finanțări semnificative din fonduri europene pentru dezvoltarea regiunii.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est asigură managementul și implementarea pentru Programul național pilot de descentralizare pentru Asociația de Dezvoltare Intercomunitară - Dezvoltare Sustenabilă și Integrată în Țara de Sus.

Câteva beneficii ale ITI:

- Posibilitatea de a accesa finanțare prin toate programele operaționale relevante, inclusiv din FEDR, FSE, FC și, posibil, FEADR;
- Potențial de finanțare dedicată mai mare pentru zonele urbane;
- Grad sporit de descentralizare a responsabilităților, generând o asumare a responsabilității la nivel local;
- Deciziile sunt luate mult mai aproape de cetățeni și de părțile interesate;
- Pot favoriza cooperarea dincolo de granițele administrative, limitând fragmentarea fondurilor europene, evitând suprapunerea investițiilor și stimulând sinergiile și efectele la scară;
- Limitează concurența pentru fondurile europene între municipiile vizate de ITI, încurajând schimbul de informații cu privire la planurile de investiții, învățarea reciprocă și coordonarea sporită a proiectelor UE;

III. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT – UAT Dolhasca

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Orașul ocupă o suprafață mare de teren (11.053 ha); - 45,54% din suprafață este ocupată de vegetație forestieră; - Relieful este variat. Pe valea Siretului este o zonă de șes cultivată agricol urmată de o zonă de dealuri acoperite cu păduri; - Existența pe teritoriul orașului a două arii protejate Natura 2000 pe teritoriul cărora se găsesc păduri bătrâne cu faună diversificată și păsări rare; - Pe teritoriul orașului Dolhasca se află Mânăstirea Probota care este necropolă domnească și care a fost declarată monument UNESCO pentru frumusețea picturii interioare; - Teritoriul pe care se află în momentul de față orașul Dolhasca are o istorie bogată legată de dinastia Mușatinilor dar în special de voievodii Ștefan cel Mare și Petru Rareș; - Populația orașului Dolhasca s-a menținut constantă în ultimii 5 ani ceea ce înseamnă că fenomenul de migrație este extrem de redus; - Ponderea populației active (15-64 de ani) la nivel de oraș este de 66,68%; - În trei din ultimii patru ani la nivelul orașului s-a înregistrat un spor natural negativ al populației (decese mai multe decât nașteri); - La nivelul localității nu există populație dezavantajată pe condiții de locuire; - La nivelul orașului Dolhasca există o cerere consistentă pentru servicii de educație antepreșcolară și preșcolară; - La nivelul orașului Dolhasca există o cerere consistentă pentru servicii de educație primară, gimnazială și liceală; - Rețeaua de școli acoperă bine teritorial orașul astfel încât toți copiii	<ul style="list-style-type: none"> - Orașul Dolhasca a dobândit recent acest statut astfel încât nu are o moștenire urbanistică bogată (un număr mare de străzi modernizate, rețele de apă și canalizare, trotuare pe distanțe lungi, un centru de oraș bine definit, o zonă industrială, etc.); - Orașul Dolhasca are o structură foarte complexă fiind format din localitatea Dolhasca și alte 7 sate arondate situate la 3-6 km ceea ce creează o problemă de coeziune urbană; - Situarea într-o zonă marginală a județului, orașul fiind înconjurat din trei părți de localități rurale situate în alte județe; - Invecinarea cu orașul Liteni (județul Suceava), localitate cu care orașul Dolhasca concurează direct pentru dezvoltare urbanistică și pentru influență în zona rurală înconjurătoare; - Situarea în apropierea municipiului Fălticeni care devine astfel un concurent pentru diversele tipuri de servicii publice care pot fi furnizate populației (educație, sănătate, etc.) dar și un important concurent în domeniul atragerii de investitori ; - Comunele ieșene limitrofe sunt situate la aceeași distanță față de orașul Dolhasca ca și față de municipiul Pașcani ceea ce afectează semnificativ influența orașului Dolhasca în zona rurală înconjurătoare; - În ultimii 5 ani populația tânără a scăzut constant iar dacă acest trend se va menține va duce în timp la scăderea populației și la creșterea procentului de persoane vârstnice; - În 3 din ultimii 4 ani mortalitatea la nivelul orașului a fost mai ridicată decât natalitatea rezultând un spor demografic natural negativ; - 29,86% din populație este dezavantajată pe ocupare (nu poate găsi un loc de muncă adecvat pregătirii școlare și profesionale);

<p>au acces la educație;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toate școlile au beneficiat de o serie de investiții în infrastructură (reabilitări ale clădirilor, construire de locuri de joacă, construire de terenuri de sport, etc.) ; - Liceul Tehnologic "Oltea Doamna" are o filieră tehnologică domeniul abordat fiind cel de "Mecanic utilaje și instalații în industrie" ; - Corpul A al Liceului Tehnologic "Doamna Oltea" și GPN Dolhasca au autorizație DSP ; - Școala Gimnazială Gulia și GPN Gulia au autorizație ISU; - Există 4 cabinete ale medicilor de familie ; - Există 2 cabinete stomatologice; - Există un laborator de analize medicale; - Există un centru SMURD; - Există furnizori de telefonie, internet și televiziune prin cablu - Rețeaua de drumuri a orașului Dolhasca are 158,45 km și asigură o foarte bună conectivitate atât între satele arondate și Dolhasca cât și cu municipiile din apropiere (Fălticeni, Suceava, Pașcani); - Drumurile județene sunt modernizate în totalitate (37 km) iar două tronsoane sunt în prezent în reabilitare; - În prezent este în derulare un proiect major al Primăriei Dolhasca prin care vor fi reabilitate și câteva tronsoane de drum local; - Orașul Dolhasca este nod feroviar pe CCF 2 – București – Bacău – Suceava – Vicșani; - Orașul Dolhasca are legături feroviare directe cu municipiile din jur: Suceava, Fălticeni, Pașcani; - Localitățile Dolhasca, Budeni, Siliștea și Poiana beneficiază de rețea de alimentare cu apă; - Există o rețea de canalizare cu o lungime extrem de redusă precum și două stații de epurare; 	<ul style="list-style-type: none"> - 50,90% din populație este dezavantajată pe capital uman (nivel scăzut de educație școlară); - 16,89% din populație locuiește în zone marginalizate; - Doar 2,23% din populație locuiește în zone nedezavantajate; - Două sate arondate (Poiana și Valea Poienii) nu au școală. Acestea au însă o populație foarte mică; - Școala primară Poienari are un număr extrem de mic de elevi și nu se încadrează în prevederile Legii învățământului nr 1 din 2011; - Investițiile realizate nu sunt suficiente pentru a acoperi toate nevoile școlilor din Dolhasca; - Nu s-au realizat investiții în domeniul utilizării surselor regenerabile de energie pentru încălzirea școlilor, iluminat și în utilizarea metodelor moderne de încălzire și ventilație (încălzire în pardoseală, ventilație cu recuperare de căldură, etc.); - Localitatea nu are creșă; - Localitatea nu are grădiniță cu program prelungit; - Localitatea nu are after school; - Există multe clădiri educaționale care nu posedă autorizație de funcționare; - Numărul de microbuze utilizate pentru transportul elevilor este insuficient; - Nu există în toate școlile dotările necesare desfășurării educației on line; - Numărul de medici precum și numărul de specializări este insuficient; - Nu există spital orășenesc; - Nu există o policlinică; - Nu există un ambulatoriu; - Nu există un centru de permanență; - Pentru a se trata populația se deplasează la Fălticeni sau Suceava (26-43 km);
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - Sunt în derulare două proiecte (unul finanțat prin PNDL iar cel de-al doilea prin POR 2014 – 2020) care au ca obiectiv conectarea de noi consumatori la rețeaua de apă și construirea a 24,5 km de rețea de canalizare, stații de pompare și stații de epurare; - Rețeaua de furnizare a energiei electrice acoperă atât orașul Dolhasca cât și satele aparținătoare; - Aproape toate străzile beneficiază de iluminat public; - Primăria Dolhasca are în structura sa un birou de asistență socială; - Există un centru socio-medical în comunitatea de rromi Gulia; - Se construiește un centru social de zi pentru copii în comunitatea de rromi Gulia; - Se construiesc locuințe sociale în orașul Dolhasca; - 57,76% din suprafața orașului este zonă verde fiind acoperită cu păduri, pășuni, livezi. - Orașul Dolhasca este străbătut de două râuri: Siret și Șomuzul Mare; - În orașul Dolhasca își desfășoară activitatea o firmă de salubritate; - Orașul Dolhasca dispune de un serviciu pentru situații de urgență și un serviciu administrativ gospodăresc; - În oraș își desfășoară activitatea 181 de firme; - Există o suprafață agricolă mare; - Există 2 exploatari agricole mari (peste 50 ha), 12 ferme vegetale și 11 ferme de animale; - Există o piață agro-alimentară; - Orașul Dolhasca face parte dintr-un grup de acțiune locală (GAL); - În oraș există 3 case de cultură; - Dolhasca este locul de naștere al actorului Alexandru Arșinel; - Orașul are o bogată moștenire culturală și istorică cel mai valoros monument fiind Mânăstirea Probota – monument UNESCO; - Mânăstirea Probota este valorificată din punct de vedere al 	<ul style="list-style-type: none"> - Drumurile locale au o lungime foarte mare (121,45 km) ceea ce necesită cheltuieli mai pentru întreținere și pentru modernizare; - Doar 8,11 km de drumuri locale sunt în prezent modernizate; - În prezent la nivelul orașului doar 28,47% din lungimea totală a drumurilor este modernizată; - Lipsa transportului public urban; - Distanțe foarte mari între satele aparținătoare și între acestea și Dolhasca; - Lipsa pistelor pentru biciclete; - Numărul mic al parcarilor mai ales în centrul localității Dolhasca; - Absența trotuarelor în cea mai mare parte a localității; - Satele aparținătoare Poienari, Probota, Gulia și Valea Poienei nu dispun de rețea de apă potabilă; - În locurile unde există rețea de apă potabilă există încă populație neconectată; - Rețeaua de canalizare are o lungime insignifiantă iar extinderea ce se realizează prin POIM nu va acoperi necesarul la nivel de oraș și satele aparținătoare; - În câteva zone nu există iluminat public; - Nu există rețea de furnizare a gazului metan; - Infrastructura socială existentă acoperă punctual nevoile a două localități din cele șapte care formează orașul Dolhasca; - Nu există centre de zi pentru persoane vârstnice; - Nu există o echipa mobilă; - Nu există centru de zi pentru copii în majoritatea localităților componente ale orașului; - Nu există adăpost de noapte; - Nu există case de îngrijire temporară pentru vârstnici; - Nu există locuințe în regim de urgență; - Nu există locuințe sociale în majoritatea localităților componente ale
---	--

<p>turismului cultural și religios;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cadrul natural are un potențial foarte mare pentru dezvoltarea activităților de agrement (păduri, rezervații, râuri); - Există un stadion; - Există câteva terenuri de sport; - Cadrul natural precum și importanța monumentelor din zonă sunt asemănătoare cu cele întâlnite în stațiuni turistice cunoscute din jud. Suceava cum ar fi Sucevița sau Voroneț; - În oraș există un Centru Național de Informare și Promovare turistică; - Aparatul propriu al primarului este bine dimensionat și acoperă toate posturile cheie; - Există un compartiment proiecte și programe și un compartiment integrare europeană; 	<p>orașului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nu există locuințe ANL pentru tineri și pentru specialiști; - Orașul Dolhasca are un singur parc și acesta fiind amenajat pe o suprafață mică (2200 mp); - În zonele verzi și pe malurile râurilor s-au aruncat ilegal deșeuri; - Salubritatea insuficientă a orașului; - sistemul de colectare separată a deșeurilor de ambalaje municipale este slab dezvoltat, inclusiv la nivel județean. - lipsa de informare și conștientizare a populației privind importanța valorificării deșeurilor de ambalaje; - demersuri greoaie în ceea ce privește colectarea selectivă și schimbarea percepției locuitorilor privind importanța acesteia. - Din cauza drumurilor nemodernizate se produce mult praf în urma circulației automobilelor; - Există platforme de gunoi de grajd amenajate necorespunzător care afectează mediul înconjurător; - Există un număr mare de animale fără stăpân; - Nu există un padoc; - Nu există investiții în producerea de energie regenerabilă; - Numărul clădirilor publice care au fost eficientizate din punct de vedere energetic este mic; - Orașul Dolhasca este afectat frecvent de inundații (clasificare 7-8 pe o scară de la 0 la 10); - Orașul Dolhasca este predispus apariției de alunecări de teren și a unor fenomene meteorologice extreme (ceață și polei); - Toți agenții economici se încadrează în categoria firmelor mici (sub 50 de angajați); - Foarte multe persoane sunt angajate în alte localități fiind obligate să facă naveta; - Șomajul este unul dintre cele mai ridicate din județ (6,47%);
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Nu există nici o structură de sprijinire a afacerilor (parc industrial, zona industrială, etc.); - 5 sate aparținătoare nu au casă de cultură și nici un alt spațiu adecvat activităților culturale; - Personalitatea actorului Alexandru Arșinel nu este valorificată din punct de vedere cultural și turistic; - Potențialul istoric al orașului Dolhasca nu este valorificat din punct de vedere cultural și istoric; - Nu există infrastructuri de agrement amenajate; - Unele sate aparținătoare nu au teren de sport și nici alte facilități de acest tip; - Nu există infrastructuri de agrement; - Activitățile economice în domeniul turismului sunt inexistente; - Nu există activități de promovare a orașului Dolhasca din punct de vedere turistic; - Nu există trasee amenajate pentru turiști în păduri și rezervații; - Nu există amenajări pentru practicarea pescuitului sportiv; - Nu există facilități de cazare (nici măcar campinguri pentru corturi sau rulote); - În oraș un singur agent economic este autorizat ca restaurant; - Nu există puncte gastronomice locale; - Nu există un muzeu de istorie; - Veniturile proprii ale Primăriei Dolhasca sunt mici și nu pot susține proiectele de dezvoltare de care are nevoie orașul;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - Programele de finanțare cu fonduri europene constituie o foarte bună oportunitate pentru atragerea de resurse financiare în vederea dezvoltării locale; - În perioada 2021- 2026 România va beneficia de resurse 	<ul style="list-style-type: none"> - Economia locală slab dezvoltată nu generează suficiente locuri de muncă și nici resurse suficiente pentru susținerea dezvoltării locale; - Politicile naționale nu prevăd programe speciale pentru sprijinirea localităților care au venituri extrem de reduse și cheltuieli foarte mari;

<p>suplimentare de finanțare prin programul PNRR, în cadrul acestuia existând linii de finanțare destinate orașelor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guvernul României derulează o serie de programe naționale prin care sunt finanțate obiectivele autorităților locale (PNDL, ANL, programele Administrației Fondului de Mediu, etc.). - România nu și-a îndeplinit angajamentele europene privind extinderea rețelelor de apă canal și din acest motiv lansează permanent programe naționale cu acest obiectiv; - Grupurile de Acțiune Locală derulează programe prin care finanțează dezvoltarea locală; - Există posibilități de implicare a Consiliului Județean Suceava în calitate de partener în diverse proiecte; - Construirea autostrăzii A7, București – Bacău – Suceava – Siret care va trece pe lângă orașul Dolhasca; - Construirea autostrăzii A8, Iași – Tg Mureș care va trece prin Pașcani, la aproximativ 25 de km de orașul Dolhasca; - Posibilitatea de a construi locuințe sociale prin ANL; - Posibilitatea de a construi locuințe pentru specialiști prin ANL; - Programele europene ce se vor derula în perioada 2021-2027 alocă resurse importante digitalizării aceasta fiind o importantă șansă pentru implementarea tehnologiilor noi în administrație publică, educație, sănătate, etc. - Programele europene ce se vor derula în perioada 2021-2027 alocă resurse importante pentru eficientizarea energetică a clădirilor publice aceasta fiind o importantă șansă pentru reabilitarea acestora și pentru reducerea costurilor de exploatare; - Existența unor asociații de turism active în județul Suceava, care pot deveni un important instrument pentru promovare; 	<ul style="list-style-type: none"> - Regiunea Nord – Est este a doua cea mai săracă regiune din Europa iar acest lucru afectează negativ interesul firmelor de a investi în zonă; - Programele europene care se vor derula în perioada 2021 – 2027 nu alocă resurse importante pentru reabilitarea drumurilor; - Politicile actuale ale UE vizează înlocuirea combustibililor fosili (gen gaz metan) cu surse de energie regenerabilă iar acest fapt afectează negativ investițiile de extindere a rețelelor de gaz; - Nu există programe de finanțare pentru înființarea de parcuri industriale și construirea utilităților (drum, apa canal, curent electric, etc.) în cadrul acestor parcuri; - Investitorii evită Regiunea Nord Est din lipsă de informații și din lipsa unei comunicări consistente cu autoritățile locale din zonă; - Sporul natural al populației din orașul Dolhasca este negativ fapt ce va duce pe termen lung la scăderea populației; - Migrația populației spre alte țări poate duce la o depopulare rapidă a localității; - Situarea geografică a orașului Dolhasca într-o zonă marginală a județului și în vecinătatea a două municipii: Fălticeni și Pașcani;
---	--

IV. ANALIZA PESTEL (A MEDIULUI EXTERN)

IV.1. Analiza factorilor politici

Consiliul Local al Orasului Dolhasca este majoritar alcatuit din reprezentanți ai partidului politic care se află la guvernare, din care face parte inclusiv primarul localității, la care se adaugă un independent. Prin urmare, echilibrul politic din această structură decizională este unul stabil.

Pe de altă parte, numărul mare de guverne care s-au succedat în ultimii 5 ani a condus la o instabilitate politică, legislativă, strategică și fiscală provocatoare pentru administrațiile locale, dar și pentru mediul de afaceri străin și autohton. Fiecare guvern și-a stabilit anumite priorități, însă mandatul foarte scurt al acestora (uneori de doar câteva luni) nu a creat un mediu favorabil pentru punerea lor în aplicare. Elocvente în acest sens sunt, spre exemplu, cele mai recente măsuri fiscale de reducere a cotelor defalcate din impozit pe venit ce revin autorităților locale, care au afectat negativ bugetul orasului Dolhasca, la scurt timp după ce consiliile locale li s-a permis să crească plafonul de salarizare pentru funcțiile de conducere și executive.

Numeroasele modificări ale Codului Fiscal (de la reducerile succesive de TVA, la creșterile continue și anunțate cu scurt timp înainte ale salariului minim, modificarea modului de colectare a contribuțiilor angajaților etc.) au generat impredictibilitate în rândul agenților economici, mai ales a celor străini, care întâmpină dificultăți în a pregăti planuri de afaceri pe termen lung. În acest context, ei își amână în unele situații decizia de a investi în țară, inclusiv în zona Dolhascaului.

În domeniul investițiilor publice, instabilitatea politică a determinat implementarea deficitară a unor programe de investiții cu finanțare de la bugetul de stat. Un exemplu în acest sens îl reprezintă Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), care nu are un buget anual clar și care finanțează intermitent, în funcție de disponibilitățile bănești, mii de șantiere deschise în țară de-a lungul timpului. În plus, programul nu are nici în prezent criterii clare legate de modul de distribuție a fondurilor.

IV.2. Analiza factorilor economici

Perioada 2011-2017 a marcat un proces de creștere continuă a economiei românești, până la un ritm maxim de 7% în ultimul an de referință. Prognozele Băncii Mondiale și ale Comisiei Naționale de Prognoză indică faptul că în următorii 2-3 ani această creștere economică va continua, pe fondul unui context global favorabil, dar într-un ritm mai domol.

Creșterea s-a bazat mai ales pe consumul intern, impulsionat de reducerile de fiscalitate operate de diferitele guverne și de majorarea salariilor în sectorul privat, dar mai ales public. Prin urmare, sectorul comerțului și serviciilor pentru populației a înflorit, lucrul vizibil chiar și la nivelul orasului Dolhasca, prin numărul mare de unități comerciale deschise de marile rețele de retail. Setea de consum a populației nu a putut fi satisfăcută doar din producția internă, context în care volumul exporturilor a crescut cu peste 10% doar în 2017, inclusiv în domeniul agro-alimentar. Nișa de consum de produse agroalimentare are un potențial mare de creștere în următorii ani, doar cu condiția alinierii la standardele europene, ceea ce înseamnă exploatații de mari dimensiuni și/sau structuri asociative capabile să negocieze și să livreze marilor rețele de magazine produse de calitate, la timp, în cantitățile solicitate și la prețuri comparabile cu cele din import.

De asemenea, exporturile au avut o evoluție pozitivă, crescând cu până la 10%/an, și modificându-se structural. Astfel, din exportator de produse în lohn și materii prime în anii 2000, România migrează către profilul industrial tipic al Uniunii Europene, dominat de industria de mijloace de transport (auto, naval, feroviar, naval) și componente pentru acestea, echipamente electrice și electronice (de ex. electrocasnice, computere) și produse chimice (medicamente, mase plastice etc.). De altfel, cele mai recente investiții străine anunțate în România sunt chiar din aceste domenii. Restul domeniilor în care România și chiar Orasul Dolhasca aveau tradiție (de ex. industria ușoară) au intrat într-un con de umbră, declinul lor fiind probabil să continue, în condițiile în care creșterile prognozate ale salariului minim nu vor mai face din România o destinație atractivă pentru lohn.

Volumul investițiilor publice, ca și cel al investițiilor străine, a crescut într-un ritm mai puțin alert decât economia în ansamblu. România atrage noi investitori, mai ales în sectorul de componente auto, însă cei mai mulți dintre aceștia aleg partea de vest a țării, fiindcă aceasta are acces mai facil la piețele de desfacere din vest, unde merg 75% dintre exporturi. Prin urmare, decalajul de dezvoltare vest-est s-a adâncit. Astfel, dacă în județe precum Timiș, Arad, Cluj, Sibiu sau Brașov există deficit de forță de muncă în majoritatea ramurilor industriale, în județele din Moldova și din sudul țării este încă dificil să găsești un loc de muncă, context în care migrația externă se accentuează. Acest fenomen conduce la un cerc vicios al dezvoltării, pentru că secătuieste zonele mai puțin dezvoltate de resursele umane calificate și de puterea de cumpărare locală, ceea ce alungă potențialii investitori.

Antreprenoriatul local s-a dezvoltat, la rândul său, în ultimii ani, reacționând la consumul intern și extern în creștere. Totuși, acesta a reușit în puține domenii să se impună în fața operatorilor cu capital străin (de ex. în IT, sectorul cărnii, bricolaj etc.), din varii motive (lipsa experienței manageriale, accesul dificil la piețe, lipsa capitalului inițial pentru deschiderea și dezvoltarea afacerii, gradul redus de inovare al produselor și serviciilor etc.). Programe precum Start-Up Nation, cu obiective ambițioase, se implementează destul de greu, iar băncile comerciale sunt reticente în a acorda credite micilor întreprinzători români. În acest context, relansarea economică zonelor mai puțin dezvoltate din țară, precum cea a Dolhascaului, nu se poate realiza în primul rând pe baza antreprenoriatului local, ci a unui mix dominat de capitalul străin, care dispune de resurse suficiente pentru investiții masive, produse și servicii care să aibă imediat acces pe piețele externe și care să genereze un număr mare de noi locuri de muncă într-un interval relativ scurt.

Experiența altor zone din țară cu succes în atragerea de investiții străine (de ex. Timiș, Arad, Bihor, Alba, Sibiu, Brașov etc.) indică faptul că aceștia sunt interesați de următoarele aspecte: accesul rapid la piețele de desfacere din centrul și vestul Europei (mai ales Germania, Franța, Austria, Elveția, nordul Italiei etc.); posibilitatea de a recruta și forma, pe cont propriu sau cu sprijinul unităților de învățământ din zonă, un număr suficient de mare de angajați; relația transparentă și de încredere cu autoritățile locale; existența unor stimulente de la bugetul de stat și local pentru co-finanțarea investiției proprii; disponibilitatea unor terenuri/hale de mari dimensiuni, cu acces la toate utilitățile; birocrăția redusă în procesul de autorizare a lucrărilor de construcție a facilităților; existența unui intermediar (de ex. cameră de comerț, ambasadă, firmă de consultanță, client, furnizor etc.) care să recomande respectiva locație. Dacă primul aspect, cel al accesibilității la piețe, rămâne încă problematic pentru Dolhasca și nu depinde de autoritățile locale, celelalte pot fi îmbunătățite pentru a compensa dezavantajul geografic și a face din oraș o destinație de afaceri interesantă.

IV.3. Analiza factorilor socio-culturali

Fenomenele demografice manifestate în ultimii 20 de ani la nivel local, dar și județean sau național, au un impact incontestabil asupra dezvoltării orașului. Populația Dolhascai a ramas constanta in ultimii ani, dar este mult mai in varsta. La nivelul anului 2023, este de așteptat ca circa o treime din populația stabilă a orașului să fie reprezentată de pensionari, o categorie nu doar inactivă economic, ci și consumatoare de servicii medicale și sociale tot mai complexe. Migrarea foarte intensă populației tinere a restrâns atât volumul de persoane apte de muncă, precum și potențialul de reînnoire demografică. Prin urmare, este de așteptat ca numărul de nașteri să scadă, ceea ce va conduce, spre exemplu, la nevoia de restructurare a rețelei școlare.

Amplerea fenomenului migrației externe a adus și mutații la nivelul mentalității populației locale. Pe de o parte, a crescut semnificativ vârsta medie a tinerilor la căsătorie și naștere, evenimente care sunt amânate, precum și a familiilor monoparentale, a copiilor lăsați în îngrijirea bunicilor sau a rudelor. Unii tineri preferă chiar să abandoneze chiar studiile pentru a pleca în căutarea unui loc de muncă în străinătate. Aspectul favorabil al acestui fenomen este dezvoltarea unei culturi a muncii și a unui spirit antreprenorial de tip occidental, mai orientat către asumarea riscurilor. Acestea pot fi valorificate în scopul dezvoltării economice a orașului, în cazul în care o parte dintre emigranți vor decide să se întoarcă.

O categorie aparte la nivel local o reprezintă persoanele fără loc de muncă pentru o lungă perioadă de timp. Aceștia sunt relativ imobili teritorial (nu vor să se mute din oraș sau să facă naveta) și profesional (au calificări care nu se mai cer pe piața muncii în prezent și nu sunt dispuși să urmeze un program de recalificare). Prin urmare aceștia au devenit asistați social cronic (de ex. beneficiari de venit minim garantat), cu perspective relativ reduse de ocupare, din cauza sistemului axiologic autohton cu privire la muncă.

IV.4. Analiza factorilor tehnologici

Ultimii ani au adus o serie de inovații pe piață, care au schimbat dramatic viața cetățenilor, dar și procesele organizaționale din sectorul public și privat. Astfel, telefonul mobil, PC-ul și Internetul au ajuns în viața majorității populației și sunt folosite zilnic în diferite scopuri. Energia este un alt domeniu în care avansul tehnologic a fost rapid, cele mai noi soluții asigurând consumuri de energie care le fac extrem de competitive. Și în domeniul materialelor de construcție, noile descoperi reduc semnificativ durata de realizare a unor lucrări, cresc funcționalitatea și calitatea acestora. Acestea sunt numai câteva exemple de inovații rapide, însă toate domeniile au continuat să progreseze rapid.

Majoritatea produselor și serviciilor inovative ajung pe piața autohtonă din import, în condițiile în care sistemul românesc de cercetare-dezvoltare se află într-o stare cronică de subfinanțare. În altă ordine de idei, mediul de afaceri românesc se confruntă cu o lipsă a culturii inovării și a apetitului pentru riscul asociat acesteia, preferând să producă și să vândă lucrurile cu care s-a obișnuit. Din acest motiv, multe produse românești și-au pierdut mult din competitivitatea pe plan extern, cele mai multe companii autohtone realizând, în realitate, componente pentru produsele proiectate de companii străine.

Revenind la penetrarea inovațiilor sus-menționate la nivel local, aceasta este încă în curs de derulare. Cei mai mulți cetățeni (mai ales cei sub 40-50 de ani) folosesc deja în mod curent

telefonul mobil, calculatorul și internetul în cele mai diverse scopuri, la fel și întreprinzători, însă sectorul public continuă să prefere procesele clasice. Astfel, cetățenii trebuie să se deplaseze la diferite servicii publice, să completeze formulare tipărite, să sune pentru a face programări sau să ceară audiențe pentru a face sesizări, să plătească în numerare diferite taxe locale etc., ceea ce implică costuri de resurse majore, și pentru beneficiar, și pentru funcționarul public. Bazele de date ale diferitelor instituții nu sunt încă complet integrate, ceea ce tergiversează rezolvarea unor sarcini adeseori banale. Turiștii și vizitatorii, ca de altfel și locuitorii, trec pe lângă multe atracții ale orașului a căror istorie nu o cunosc, deși o aplicație pe telefonul mobil i-ar putea ghida la un clic distanță, ca și pentru a comanda un taxi, a evita ambuteiajele din trafic, a vedea când sosește în stație următorul autobuz sau a face o rezervare la un restaurant.

În domeniul energetic, municipalitatea plătește anual sume considerabile pentru energia consumată de sistemul de iluminat public, care folosește lămpi pe bază de vapori. În realitate, există deja sisteme bazate pe tehnologia LED care reduc semnificativ consumul de energie, inclusiv prin ajustarea luminozității la volumul traficului din zonă. În mod similar, noile tehnologii fac fezabilă utilizarea mijloacelor de transport electrice, cu zero emisii de gaze toxice, dar și creșterea confortului termic în clădirile publice sau rezidențiale cu plata la jumătate a facturilor din prezent.

Este de așteptat ca în anii ce urmează aceste inovații să fie tot mai accesibile și utilizate pe scară largă cu beneficii de necontestat, context în care toate categoriile de actori (administrație, cetățeni, mediul de afaceri, turiști) ar trebui să fie pregătite pentru a le acomoda cât mai rapid în viața lor și în activitatea curentă, în pofida faptului că înseamnă renunțarea la unele obiceiuri bine împământenite.

IV.5. Analiza factorilor de mediu

Atenția acordată protecției mediului este în creștere la nivel global, sub presiunea unor realități incontestabile, precum schimbările climatice, epuizarea resurselor naturale, pierderea treptată a biodiversității sau impactul negativ al populației asupra sănătății umane. Așadar, deși pe termen scurt protecția mediului implică costuri ridicate, beneficiile acestor eforturi se vor resimți în timp multiplicat.

România se află într-o situație aparte. Pe de o parte este afectată de schimbările climatice de la nivel global, ce explică episoadele tot mai frecvente de secetă, ploi acide, vijelii cu aspect de tornadă, căderi masive de zăpadă sau de ploi torențiale, inundații, alunecări de teren, dar este mai puțin poluată decât în perioada comunistă, pe fondul procesului de dispariției a marilor uzine și întreprinderi din industria chimică, siderurgică, minieră, constructoare de mașini etc. În prezent, în majoritatea orașelor din țară, traficul auto intens și parcul extins de vehicule second-hand au ajuns să polueze mai mult decât sectorul industrial. Nivelul încă timid al taxelor aplicate vehiculelor vechi, ca și apetitul insașiabil al românilor pentru deplasarea cu autoturismul propriu, fac ca parcul auto să crească și să învechească de la an la an.

Un alt aspect îngrijorător la nivel național este interesul redus pentru prevenirea și combaterea efectelor schimbărilor climatice și a riscurilor naturale. Astfel, deși în țară există un număr mare de clădiri cu risc seismic și probabilitatea de manifestare a unui cutremur de mare magnitudine în următorii ani este foarte ridicată, autoritățile nu reușesc să pună în aplicare un program coerent și funcțional de consolidare, fiind astfel expuse riscului de

pierderi materiale și de vieți omenești. O situație similară se înregistrează și în domeniul îmbunătățirilor funciare sau a lucrărilor de prevenire a inundațiilor. În cele mai multe situații, autoritățile nu fac decât să reacționeze atunci când fenomenele extreme se petrec, deși costurile sunt mai mari.

Un impuls înspre intensificarea acțiunilor de protecție a mediului este dat de Directivele de la nivelul Uniunii Europene, în domenii precum managementul deșeurilor și reciclare, evaluarea impactului de mediu a unor investiții publice și private, poluarea industrială și controlul emisiilor, conservarea habitatelor, apă și apă uzată, poluare fonică. În vederea evitării unor măsuri punitive, autoritățile românești au început în ultimii ani să se preocupe mai serios de punerea în aplicare a acestor reglementări, context în care inclusiv la nivel județului Suceava și a orașului Dolhasca se derulează investiții majore în domeniul apă și apă uzată sau managementul integrat al deșeurilor.

Prin intermediul proiectului "**Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată din județul Suceava în perioada 2014 - 2020**", finanțat prin programul POIM 2014 – 2020, se află în curs de dezvoltare și modernizare infrastructura de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate în 14 unități administrativ teritoriale: Municipiul Suceava, Municipiul Fălticeni, Municipiul Câmpulung Moldovenesc, Municipiul Rădăuți, Municipiul Vatra Dornei, **Orașul Dolhasca**, Orașul Salcea, Orașul Siret, Orașul Vicovu de Sus, Comuna Marginea, Comuna Mitocu Dragomirnei, Comuna Putna, Comuna Sucevița și Comuna Șcheia. Prin acest proiect, în Dolhasca va fi instalată o stație de epurare, după cum s-a menționat anterior.

Totodată, în județul Suceava se implementează implementare proiectul „**Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Suceava**” (SMID Suceava), finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu 2007 - 2013 și realizat prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, Apel: OS 3.1 Apel de proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor - proiecte realizate. Prin POIM 2014 - 2020 se finanțează Faza II a proiectului, care reprezintă o continuare a investițiilor realizate în etapa 1 (POS Mediu 2007 - 2013), în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse.

Investițiile prevăzute prin proiect au fost realizate, excepție făcând "**Construirea a două Stații de Transfer la Fălticeni și Rădăuți și a două Centre Publice de Colectare aferente**".

Municipiul Dolhasca, alături de celelalte 113 UAT-uri din județ și Consiliul Județean Suceava, este membru al "**Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Gestionare a Deșeurilor în județul Suceava**".

Conform Avizului de Mediu PJDG, în anul 2019 gradul de acoperire la nivelul județului Suceava cu servicii de salubritate a fost de 100%, în vederea optimizării activităților de colectare și transport, județul Suceava a fost împărțit în 7 zone de colectare: zona 1- Rădăuți; zona 2 - Gura Humorului; zona 3- Fălticeni; zona 4- Câmpulung Moldovenesc; zona 5- Vatra Dornei, zona 6 - Moara, zona 7 - Pojorâta.

Operatorii autorizați să presteze serviciul public de salubritate pe raza județului Suceava (13 operatori la nivelul anului 2019), asigură atât colectarea deșeurilor municipale și a celor similare, direct de la populație și operatori economici/instituții/comerț, cât și transportul acestora către operatorii economici autorizați pentru tratarea și eliminarea deșeurilor.

Orașul Dolhasca este în zona arondată zonei 3- Fălticeni, zona în care încă urmează a se finaliza Stația de Transfer.

Datele evidențiază o evoluție ascendentă a cantității de deșuri generată în perioada 2015 - 2018, înregistrându-se, astfel, o creștere procentuală de 4,07% în anul 2018 față de 2015. În **Raportul de Mediu pentru Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Suceava, 2020 - 2025** se menționează ca, conform informațiilor nevalidate și furnizate de către APM Suceava, cantitatea totală de deșuri municipale generată în anul 2019 este de 118.378 tone, din care 103.820 tone sunt deșuri menajere și similare colectate în amestec, 9.223 tone sunt deșuri menajere și similare colectate separat, 1.192 tone sunt deșuri din grădini și parcuri, 357 tone sunt deșuri din piețe și 3.786 tone reprezintă deșuri stradale. Comparativ cu anul 2018, cantitatea generată de deșuri municipale în anul 2019 prezintă o ușoară reducere de aproximativ 1%, ca urmare a cantităților mai mici de deșuri stradale și din piețe generate.

Conform Regulamentului Cadru al Serviciului de Salubritate U.A.T. Orașul Dolhasca, activitățile de salubritate desfășurate pe raza UAT Dolhasca, județul Suceava sunt:

- colectarea separată și transportul separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenite din activități comerciale, din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori;
- curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;
- dezinsecția, dezinsecția și deratizarea.

Regulamentul prevede ca următoarele categorii de deșuri vor fi colectate separat de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, orașul Dolhasca și transportate la stațiile/instalațiile de tratare stabilite de unitatea administrativ-teritorială în strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate:

- a) deșuri reziduale;
- b) deșuri biodegradabile;
- c) deșuri reciclabile (hârtie și carton, plastic și metal, sticlă), inclusiv deșuri de ambalaje;
- d) deșuri periculoase din deșeurile menajere;
- e) deșuri voluminoase provenite de la populație, instituții publice și operatori economici.

Principalele probleme ale sistemului actual de gestionare a deșeurilor municipale cu impact asupra factorilor de mediu sunt:

- Implementarea scăzută la nivel județean a colectării separate a deșeurilor reciclabile și biodegradabile ceea ce a condus implicit la depozitarea preponderentă a deșeurilor.
- Grad scăzut de colectare separată a deșeurilor reciclabile menajere și similare. Rata de reciclare în anul 2018 a fost redusă. Raportat la cantitatea totală de deșuri municipale colectate, aproximativ 4,48% din deșuri au fost reciclate.
- Gestionarea deficitară a deșeurilor voluminoase - acestea sunt preponderent colectate în amestec și depozitate în depozitele de deșuri municipale. Ținând cont de potențialul mare de valorificare materială și energetică a acestui tip de deșuri, impactul este unul indirect prin eliminarea unor surse materiale și de energie, alternativă la energia fosilă.

- Acceptarea la depozitare a deșeurilor netratate ceea ce are ca rezultat o generare cantitativă mai mare a emisiilor atmosferice, precum și generarea unei cantități mai mare de levigat.

În județul Suceava nu sunt construite facilități pentru compostarea deșeurilor biodegradabile. În localitățile rurale ale județului se practică în mod tradițional compostarea individuală (utilizându-se deșeuri biodegradabile din gospodării în amestec cu gunoiul de grajd), dar cantitățile de deșeuri municipale biodegradabile utilizate sunt dificil de cuantificat.

Prin proiectul **“Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Suceava”**, s-au achiziționat 44.000 de containere pentru compostarea individuală destinate gospodăriilor din mediul rural și 15 tocătoare pentru compostarea biodeșeurilor din spațiile verzi de pe domeniul public din mediul urban, care au fost distribuite unităților administrativ teritoriale din județul Suceava. Dar, aceste dotări sunt insuficiente pentru atingerea obiectivelor asumate prin negocieri

Totodata, deșeurile periculoase, ca parte din deșeurile menajere și deșeurile similare deșeurilor menajere, nu sunt colectate separat. Aceste deșeuri pot îngreuna procesul de descompunere în depozitele de deșeuri, precum și tratarea levigatului și, în final, pot polua pânza freatică.

În cadrul gospodăriilor, a societăților comerciale și entităților publice se folosește un număr destul de mare de materiale periculoase, care sunt, în final, eliminate împreună cu deșeurile municipale.

Protejarea mediului este o preocupare globală în creștere, cu schimbările climatice, epuizarea resurselor naturale și impactul asupra biodiversității și sănătății umane presând pentru acțiuni imediate. România se confruntă cu schimbări climatice evidente și cu o schimbare a sursei principale de poluare, trecând de la industrie la traficul auto intens și vehiculele vechi. Cu toate acestea, preocupările persistă în ceea ce privește pregătirea autorităților pentru răspunsul la schimbările climatice și gestionarea eficientă a deșeurilor. Directivele Uniunii Europene stimulează eforturile de protecție a mediului în țară, și au încurajat proiecte de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată, precum și gestionarea integrată a deșeurilor. Cu toate acestea, problemele legate de colectarea separată a deșeurilor reciclabile, rata scăzută de reciclare și gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor voluminoase rămân puncte critice. De asemenea, tratarea necorespunzătoare a deșeurilor periculoase prezintă riscuri semnificative pentru mediu și sănătate.

IV.6. Analiza factorilor legislativi

În ceea ce privește impactul factorilor legislativi asupra dezvoltării orasului, acesta este și va continua să rămână vital. Pe de o parte, prin Legea nr. 215/2001, autorităților locale le-au fost delegate numeroase atribuții, de la planificarea strategică și urbanistică, la educație, sănătate, asistență socială, cultură, ordine și siguranță publică, infrastructură și servicii de transport, tehnico-edilitară, locuire, protecția mediului etc., însă nu și resurse suficiente pentru a le gestiona. Astfel, peste 2/3 din bugetul unui municipiu ca Dolhascaul merge către educație și asistență socială (o bună parte fiind fondul de salarii care doar tranzitează finanțele locale), lăsând puține resurse disponibile pentru investiții. Spre exemplu, nevoile de investiții ale Spitalului Municipal de Urgență exced lejer bugetul local al orasului pe un an

întreg, deși acesta deservește în proporție de peste 50% pacienți din alte localități. Un caz similar se înregistrează și în cazul liceelor.

Pe de altă parte, există domenii în care legislația existentă la nivel național și-a dovedit ineficiența (de ex. achizițiile publice, care tergiversează multe lucrări publice din cauza contestațiilor), sau chiar impactul negativ asupra finanțelor locale (reducerea cotei defalcate din impozitul pe venit). De asemenea, există domenii insuficient reglementate, cum este cel al transportului public local, pentru care revizuirea Legii nr. 92/2007 trenează la nivel de dezbateri de ani buni.

A treia categorie de probleme ține de lipsa de determinare a autorităților publice în punerea în aplicare a legislației existente. Spre exemplu, legislația actuală permite supraimpozitarea clădirilor sau a terenurilor abandonate / degradate, sprijinirea financiară a consolidării clădirilor monument istoric sau reabilitarea fațadelor din zonele centrale, ridicarea vehiculelor parcate neregulamentar pe spațiul public, asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva dezastrelor, desființarea bateriilor de garaje dintre blocuri sau exproprierea pentru cauze de utilitate publică, însă puține administrații fac uz de aceste instrumente, fie pentru că nu le cunosc în detaliu, fie pentru că se tem de impactul lor la nivelul comunității.

V. COERENȚA CU POLITICILE EUROPENE ȘI NAȚIONALE ȘI CONTRIBUȚIA LA OBIECTIVELE ORIZONTALE

V.1. Documentele relevante de planificare de la nivelul U.E.

Statele Membre ale Uniunii Europene au aprobat în anul 2020 cel mai mare pachet de stimulente din istoria spațiului comunitar, scopul fiind de reconstrucția Europei după criza cauzată de pandemia Covid-19 instalată în anul 2020. Pachetul are un buget total de peste 1824 miliarde Euro, din care 1074 miliarde pentru Cadrul Financiar Multianual (CFM), iar 759 de miliarde pentru NextGenerationEU – instrument temporar conceput pentru a stimula redresarea.

Rubrici bugetare	CFM	NextGenerationEU	TOTAL
1. Piața unică, inovare și sectorul digital	132,8 miliarde EUR	10,6 miliarde EUR	143,4 miliarde EUR
2. Coeziune, reziliență și valori	377,8 miliarde EUR	721,9 miliarde EUR	1099,7 miliarde EUR
3. Resurse naturale și mediu	356,4 miliarde EUR	17,5 miliarde EUR	373,9 miliarde EUR
4. Migrație și gestionarea frontierelor	22,7 miliarde EUR	-	22,7 miliarde EUR
5. Securitate și apărare	13,2 miliarde EUR	-	13,2 miliarde EUR
6. Vecinătate și întreaga lume	98,4 miliarde EUR	-	98,4 miliarde EUR
7. Administrația publică europeană	73,1 miliarde EUR	-	73,1 miliarde EUR
TOTAL CFM	1074,3 miliarde EUR	750 miliarde EUR	1824,3 miliarde EUR

Peste jumătate din bugetul total va fi direcționat către următoarele priorități:

- **Cercetare și inovare**, prin intermediul **Programului Orizont Europa**;
- Tranziție climatică și digitală echitabilă, prin intermediul **Fondului pentru o Tranziție Justă** și a **Programului Europa Digitală**;
- Pregătire, redresare și reziliență, prin intermediul **Mecanismului de Redresare și Reziliență, programelor rescU.E. și "U.E. pentru Sănătate"**.

De asemenea, sumele includ suplimentarea cu 15 miliarde EUR a fondurilor pentru zece dintre programe (față de acordul din 21 iulie 2020). Cele zece programe sunt: Orizont Europa, Erasmus+, „U.E. pentru sănătate”, Fondul de gestionare integrată a frontierelor, „Drepturi și valori”, Europa creativă, InvestEU, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, „Ajutor umanitar.

Per ansamblu, 30% din bugetul U.E. va fi cheltuit pentru lupta împotriva schimbărilor climatice, iar 20% din bugetul instrumentului NextGenerationEU pentru transformarea digitală. Ponderele sumelor alocate Politicii de coeziune economice, sociale și teritoriale, respectiv Politicii Agricole Comune se reduce la aproximativ 30% fiecare.

În anul 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind **pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2012-2027**. Acesta cuprinde:

- **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** - COM (2018) 375 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize;
- **Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)** - COM (2018) 372 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- **Regulamentul privind cooperarea teritorială** - COM (2018) 374 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă;
- **Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră** - COM (2018) 373 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier;
- **Regulamentul privind Corpul european de solidaritate** - COM (2018) 440 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a programului **"Corpul european de solidaritate"** și de abrogare a Regulamentului privind Corpul european de solidaritate și a Regulamentului (UE) nr. 375/2014;
- **Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+)** - COM (2018) 382 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul social european Plus (FSE+);
- **Regulamentul privind planurile strategice PAC** - COM (2018) 392 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în carul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;
- **Regulamentul privind Fondul european pentru afaceri maritime și activități pescărești (FEAM)** - COM (2018) 390 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european pentru afaceri maritime și activități pescărești și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 508/2014;

- **Regulamentul privind Fondul european de ajustare și globalizare (FEG)** - COM (2018) 380 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european de ajustare la globalizare (FEG);
- **Regulament privind sprijinul pentru reforme** - COM (2018) 391 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a Programului de sprijin pentru reforme.

Regulamentul privind prevederile comune conține **un set unic de norme pentru 7 fonduri U.E.** implementate în gestiune partajată, respectiv: **Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul pentru azil și migrație (FAMI), Fondul pentru securitate internă (ISF) și Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF).**

Comparativ cu perioadă de programare 2014 - 2020, CPR nu mai include Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR).

Dacă în perioada 2014-2020, Politica de Coeziune la nivelul Uniunii Europene a inclus trei priorități majore: creștere inteligentă, creștere sustenabilă și creștere favorabilă incluziunii, precum și 11 obiective tematice, pentru perioada 2021-2027 se propun cinci obiective de politică:

- *O Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;*
- *O Europă mai ecologică – cu emisii scăzute de carbon;*
- *O Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;*
- *O Europă mai socială – implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*
- *O Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.*

De asemenea, se au în vedere și două aspecte orizontale: *Consolidarea capacității administrative și Cooperarea în afara zonei de program.*

Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR)

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar **#NextGenerationEU**, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021-2027. Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale. Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde Euro, dintre care 312,5 miliarde sub formă de granturi și 360 miliarde sub formă de împrumuturi.

Fiecare Stat Membru a întocmit un plan național de redresare și reziliență, prin care s-a stabilit un pachet de coerent de reforme și proiecte de investiții publice ce vor fi sprijinite. Aceste planuri vor trebui să răspundă la provocările identificate de Semestrul European, în mod special de recomandările specifice de țară. Comisia Europeană încurajează Statele Membre să propună intervenții în următoarele domenii prioritare:

- Tehnologii curate și energii regenerabile
- Eficiența energetică a clădirilor

- Transport durabil și stații de încărcare
- Dezvoltarea de servicii rapide de broadband
- Digitalizarea administrației publice
- Capacități de data cloud
- Educație și formare pentru a sprijini competențele digitale

Regula stabilită prin propunerea de Regulament (aflată încă în negociere la nivel european) este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026.

Pactul Verde European

Pactul Verde European este foaia de parcurs a U.E. pentru a ajunge la o economie durabilă. Acesta oferă un plan de acțiune menit să stimuleze utilizarea eficientă a resurselor prin trecerea la o economie circulară, mai curată, respectiv să refacă biodiversitatea și să reducă poluarea. Planul creionează investițiile necesare și instrumentele de finanțare disponibile. În același timp, arată cum se poate asigura o tranziție justă și incluzivă.

Ținta Pactului este ca U.E. să devină neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2050, fiind propusă în acest sens o lege europeană a climei.

Acțiunile vizate în toate sectoarele economiei sunt:

- investiții în tehnologii ecologice
- sprijin pentru inovare în sectorul industrial
- introducerea unor forme de transport privat și public mai puțin poluante, mai ieftine și mai sănătoase
- decarbonizarea sectorului energetic
- îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor
- colaborarea cu partenerii internaționali pentru îmbunătățirea standardelor de mediu la nivel mondial

U.E. va oferi sprijin financiar și asistență tehnică pentru a-i ajuta pe cei mai afectați de trecerea la economia verde. Pentru aceasta, a creat așa-numitul **Mecanism pentru o tranziție justă**. Mecanismul va contribui la mobilizarea a cel puțin 100 de miliarde EUR, în perioada 2021-2027, în regiunile cele mai afectate.

Programul Europa Digitală

Programul va promova implementarea pe scară largă a tehnologiilor de ultimă generație, cum ar fi inteligența artificială și cele mai recente instrumente de securitate cibernetică, pentru a accelera transformarea digitală a societăților și economiilor europene. Programul se va derula pe durata cadrului financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027, având un buget total substanțial de 7 588 de milioane EUR.

Programul **Europa digitală** va asigura finanțare pentru proiecte în cinci domenii cruciale, fiecare cu propriul buget orientativ:

- **calculul de înaltă performanță:** 2 226 914 000 EUR
- **inteligența artificială:** 2 061 956 000 EUR

- **securitatea cibernetică și încrederea:** 1 649 566 000 EUR
- **competențele digitale avansate:** 577 347 000 EUR
- **implementarea, utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea:** 1 072 217 000 EUR

O rețea de **centre europene de inovare digitală** va asigura acces la cunoștințe tehnologice specializate pentru întreprinderi – în special pentru IMM-uri – și pentru administrațiile publice. Aceste centre vor prilejui întâlnirea dintre, pe de o parte, industria, întreprinderile și administrațiile aflate în căutarea unor noi soluții tehnologice și, pe de altă parte, companiile care pot oferi soluții gata de introdus pe piață. Fiind răspândite pe o suprafață geografică largă în Europa, centrele vor juca un rol esențial în punerea în aplicare a programului.

Programul va fi implementat prin programe de lucru multianuale care vor acoperi unul sau mai multe dintre cele cinci domenii de acțiune. Acest lucru va însemna cofinanțare din partea statelor membre și, atunci când va fi necesar, din partea sectorului privat. Rata cofinanțării va fi stabilită în programele de lucru. Programele de lucru vor stabili, de asemenea, criteriile de eligibilitate pentru acțiunile prevăzute de programul Europa digitală. Granturile din cadrul programului pot acoperi până la 100% din costurile eligibile.

Europa digitală va veni să completeze o serie de alte programe care sprijină tranziția digitală, precum Orizont Europa, care se concentrează pe cercetare și dezvoltare tehnologică, și aspectele digitale aferente Mecanismului pentru interconectarea Europei.

Programul Orizont Europa

Orizont Europa constituie **programul-cadru pentru cercetare și inovare (C&I) al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027**, fiind continuarea programului Orizont 2020 al UE. Este inițiativa emblematică a UE, menită să sprijine C&I din etapa de concept până la comercializare, și completează finanțarea națională și regională.

Structura propusă a programului Orizont Europa presupune trei piloni:

- **exelență științifică** - primul pilon al programului Orizont Europa își să consolideze poziția de lider a U.E. în domeniul științific și să dezvolte cunoștințele și competențele de înaltă calitate;
- **provocări globale și competitivitate industrială europeană** - cel de al doilea pilon susține cercetarea care abordează provocările societale și tehnologiile industriale în domenii precum **digitalul, energia, mobilitatea, alimentele și resursele naturale**; în cadrul acestui pilon este prevăzută, de asemenea, introducerea anumitor **misiuni și parteneriate** în domeniul cercetării, **având ca obiectiv**, de exemplu, **orașe cu zero emisii de dioxid de carbon**.
- **Europă inovatoare** - cel de al treilea pilon al programului Orizont Europa se axează pe promovarea inovării prin înființarea unui Consiliu european pentru inovare. Acesta oferă un punct de contact unic pentru inovatorii cu potențial ridicat.

O secțiune transversală suplimentară ar urma să introducă măsuri de sprijin care să le permită statelor membre să-și valorifice la maximum potențialul național de cercetare și inovare. Acest lucru ar trebui să consolideze Spațiul european de cercetare.

Pachetul Orizont Europa constă în propuneri privind:

- un program-cadru pentru cercetare și inovare – inclusiv normele de participare și de diseminare
- un program specific de punere în aplicare a programului Orizont Europa
- un program pentru cercetare și formare în temeiul Tratatului Euratom – în completarea programului Orizont Europa
- decizie a Consiliului de modificare a deciziei de înființare a întreprinderii comune europene pentru reactorul termonuclear experimental internațional (ITER)

Programul U.E. pentru Sănătate

Programul „**U.E. pentru sănătate**” este răspunsul U.E. la criza COVID-19, care a avut un impact major asupra personalului medical și sanitar, asupra pacienților și asupra sistemelor de sănătate din Europa. Cu fonduri de 9,4 miliarde EUR, „**U.E. pentru sănătate**” este cel mai valoros program în domeniul sanitar. El va oferi finanțare țărilor UE, organizațiilor și ONG-urilor din domeniul sănătății.

Domenii prioritare: lupta împotriva cancerului, reducerea numărului de infecții rezistente la antimicrobiene și îmbunătățirea ratelor de vaccinare. U.E. va extinde inițiativele de succes precum Rețelele europene de referință pentru bolile rare și va continua să coopereze la nivel internațional pentru a găsi soluții la amenințările și provocările mondiale în materie de sănătate.

Domenii de acțiune:

Programul „**U.E. pentru sănătate**”:

1. va spori gradul de pregătire a U.E. în fața amenințărilor transfrontaliere majore la adresa sănătății, creând:

- rezerve de materiale medicale pentru situații de criz
- o rezervă de personal medical și de experți care să poată fi mobilizată pentru a răspunde la crize oriunde în UE
- o supraveghere mai amplă a amenințărilor la adresa sănătății

2. va consolida sistemele de sănătate, astfel încât acestea să facă față atât epidemiilor, cât și provocărilor pe termen lung, stimulând:

- prevenirea bolilor și promovarea sănătății în condițiile îmbătrânirii populației
- transformarea digitală a sistemelor de sănătate
- accesul grupurilor vulnerabile la asistență medicală

3. va face medicamentele și dispozitivele medicale disponibile și accesibile, va susține utilizarea prudentă și eficientă a antimicrobienelor și va promova atât inovarea în domeniul medical și farmaceutic, cât și metodele mai ecologice de producție.

Agenda Urbană pentru U.E.

Principalele obiective ale Agendei Urbane, menționate în Pactul de la Amsterdam sunt:

- urmărește să realizeze întregul potențial și contribuția zonelor urbane la realizarea obiectivelor Uniunii și a priorităților naționale aferente, respectând pe deplin principiile și competențele subsidiarității și proporționalității.

- se străduiește să stabilească o abordare integrată și coordonată mai eficientă a politicilor și legislației U.E. cu impact potențial asupra zonelor urbane și, de asemenea, să contribuie la coeziunea teritorială prin reducerea disparităților socio-economice observate în zonele urbane și în regiuni.
- se străduiește să implice autoritățile urbane în conceperea politicilor, să le mobilizeze pentru implementarea politicilor U.E. și să consolideze dimensiunea urbană în aceste politici. Își propune să permită autorităților urbane să lucreze într-un mod mai sistematic și mai coerent pentru atingerea obiectivelor generale, prin identificarea și sprijinirea eforturilor de a depăși obstacolele inutile în politica UE. Mai mult decât atât, va contribui la realizarea unei politici U.E. mai prietenoasă cu mediul urban, mai eficace și mai eficientă.
- nu va crea noi surse de finanțare ale UE, sarcini administrative inutile și nici nu va afecta distribuția actuală a competențelor legale și structurilor de lucru și luare a deciziilor și nu va transfera competențele la nivelul UE.

Agenda urbană pentru U.E. se concentrează, în mod special, pe **trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE:**

1. *O reglementare mai bună*

- Se concentrează pe o implementare mai eficientă și mai coerentă a politicilor, legislației și instrumentelor existente ale UE. Legislația U.E. ar trebui să fie concepută astfel încât să atingă obiectivele la costuri minime, fără a impune sarcini legislative inutile
- Nu va iniția o nouă reglementare, ci va fi considerată o contribuție informală la proiectarea viitoare și la revizuirea reglementărilor U.E. existente, pentru a reflecta mai bine nevoile, practicile și responsabilitățile urbane. Recunoaște necesitatea de a evita blocajele potențiale și de a minimiza sarcinile administrative pentru autoritățile urbane.

2. *O finanțare mai bună*

- Va contribui la identificarea, susținerea, integrarea și îmbunătățirea surselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane, la nivel instituțional relevant, inclusiv din fondurile europene structurale și de investiții (FESI) (în concordanță cu structurile juridice și instituționale deja existente) în vederea implementării eficiente a intervențiilor în zonele urbane.
- Nu va crea surse de finanțare noi sau majorate care să vizeze alocări mai mari pentru autoritățile urbane. Totuși, va transmite lecții învățate cu privire la modul de îmbunătățire a oportunităților de finanțare a autorităților urbane în toate politicile și instrumentele UE, inclusiv politica de coeziune

3. *O cunoaștere mai bună*

- Va contribui la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și cunoștințe. Datele de încredere sunt importante pentru portretizarea diversității structurilor și sarcinilor autorităților urbane, pentru elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi, precum și pentru furnizarea de soluții adaptate la provocările majore.
- Cunoașterea modului în care evoluează zonele urbane este fragmentată și experiențele de succes pot fi mai bine exploatate. Inițiativele luate în acest context vor fi în conformitate cu legislația U.E. relevantă privind protecția

datelor, reutilizarea informațiilor din sectorul public și promovarea bazelor de date mari, conectate și deschise

În cadrul Agendei Urbane pentru U.E. au fost identificate o serie de **parteneriate tematice**, fiecare dintre acestea elaborând planuri de acțiune care urmăresc îmbunătățirea legislației, instrumente de finanțare și împărtășirea cunoștințelor prin diferite acțiuni, pentru a contribui la obiectivele pe termen lung ale Uniunii de creștere durabilă și coeziune socială, economică și teritorială:

1. **Calitatea aerului**
2. **Locuire**
3. **Incluziunea migrantilor și refugiaților**
4. **Sărăcie urbană**
5. **Locuri de muncă și abilități în economia locală**
6. **Economia circulară**
7. **Tranziția digitală**
8. **Mobilitate urbană**
9. **Adaptare climatică**
10. **Tranziția energetică**
11. **Achiziții publice**
12. **Utilizarea durabilă a terenului**
13. **Spații publice sigure**
14. **Cultură / Patrimoniu cultural**

Noua Agendă Urbană (2016)

Noua Agendă Urbană a fost adoptată la Conferința Națiunilor Unite privind locuirea și dezvoltarea urbană durabilă. Acest document ține cont de Obiectivele de dezvoltare durabilă (SDGs) stabilind modul în care orașele ar trebui planificate și gestionate pentru a promova cel mai bine urbanizarea durabilă. Agenda reprezintă o viziune împărtășită *pentru un viitor mai bun și mai durabil, unul în care oamenii au drepturi egale și acces la beneficiile și oportunitățile pe care orașele le pot oferi și în care comunitatea internațională reconsideră sistemele urbane și forma fizică a spațiilor urbane pentru a atinge acest obiectiv.*

Agenda prezintă o schimbare de paradigmă bazată pe știința orașelor; aceasta stabilește standarde și principii pentru planificarea, construcția, dezvoltarea, administrarea și îmbunătățirea zonelor urbane de-a lungul celor *cinci piloni principali* ai implementării:

- Politici urbane naționale
- Legislație și reglementări urbane
- Planificare și proiectare urbană
- Economie locală și finanțare municipală
- Implementare locală

Noua Agendă urbană încorporează o nouă recunoaștere a corelației dintre o bună urbanizare și dezvoltare. Astfel, ea subliniază legăturile între buna urbanizare și crearea de locuri de muncă, oportunitățile de trai și o calitate a vieții îmbunătățită, care ar trebui incluse în fiecare politică și strategie urbană. *Principiile* interconectate care stau la baza Agendei sunt:

- Nu rămâne nimeni în urmă, punând capăt sărăciei în toate formele și dimensiunile sale, inclusiv eradicarea sărăciei extreme, prin asigurarea drepturilor și șanselor egale, a diversității socio-economice și culturale și a integrării în spațiul urban, prin îmbunătățirea locuirii, educației, securității alimentare și nutriției, sănătății și bunăstării, inclusiv prin oprirea epidemiilor de SIDA, tuberculoză și malarie, prin promovarea siguranței și eliminarea discriminării și a tuturor formelor de violență, prin asigurarea participării publice oferind acces sigur și egal tuturor, și prin asigurarea accesului egal pentru toți la infrastructura fizică și socială și la servicii de bază, precum și la locuințe decente și accesibile.
- Asigurarea unor economii urbane durabile și incluzive, folosind avantajele aglomerației unei urbanizări bine-planificate, inclusiv productivitate ridicată, competitivitate și inovare, prin promovarea ocupării depline și eficiente a forței de muncă și a muncii decente pentru toți, prin asigurarea creării de locuri de muncă decente și acces egal pentru toți la resurse economice și productive și oportunități și prin prevenirea speculațiilor funciare, promovarea asigurării securității terenurilor și gestionarea contracției urbane, acolo unde e cazul
- Asigurarea sustenabilității mediului prin promovarea energiei curate și folosirii durabile a terenurilor și resurselor în dezvoltarea urbană, prin protejarea ecosistemelor și biodiversității, inclusiv prin adoptarea unui stil de viață sănătos, în armonie cu natura, prin promovarea consumului și a modelelor de producție durabile, prin construirea rezilienței urbane, prin reducerea riscurilor în caz de dezastre și prin atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.

Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027)

Inițiativa este un nou instrument care **furnizează sprijin pentru orașe urmărind să consolideze abordările integrate și participative pentru dezvoltarea urbană sustenabilă și să acorde o legătură mai puternică cu politicile relevante ale U.E. și investițiile politicii de coeziune.**

Inițiativa urbană europeană constă în următoarele **trei linii de acțiune, legate de dezvoltarea urbană durabilă:**

a) sprijin pentru consolidarea capacităților

- Îmbunătățirea capacităților orașelor în conceperea politicilor și practicilor urbane durabile într-un mod integrat și participativ
- Îmbunătățirea proiectării și implementării strategiilor și planurilor de acțiune urbane durabile în orașe
  - crearea de rețele de cooperare ale orașelor (planificarea acțiunilor, implementare, transfer)
  - sprijin dedicat orașelor prin seminarii / ateliere de lucru specifice țării
  - rețele de implementare și investiții în transferabilitatea soluțiilor inovatoare cu participarea orașelor de dezvoltare urbană durabilă și a autorităților de management
  - schimburi de tip peer-to-peer
  - soluții de tip e-learning și de tip învățare activă
  - inițiative pilot privind guvernarea
  - suport metodologic privind rețelele de consolidare a capacității
  - sprijin direcționat de către experți (grup de experți) implementat prin rețele

- benchmarking pentru dezvoltare integrată

b) sprijin pentru acțiunile inovatoare

- Dezvoltarea de soluții inovatoare transferabile și scalabile la provocările urbane
  - Experimentare: proiecte de investiții ca dovadă a conceptului
  - Valorificare: completarea registrului de condiții pentru extinderea și transferul cu succes a proiectelor din cadrul acțiunilor urbane inovatoare
  - Adaptare: confruntarea și combinarea dovezilor din alte programe și inițiative UE

c) sprijin pentru cunoaștere, elaborarea de politici și comunicare

- Dezvoltarea bazei de cunoștințe în sprijinul unei mai bune proiectări, implementări și integrări a politicilor urbane
- Asigurarea accesului mai facil la cunoștințe tematice și împărtășirea cunoștințelor de dezvoltare urbană sustenabilă
  - extragerea datelor și clasificarea urbană
  - screening-ul evaluării de impact și a studiilor de evaluare
  - coordonarea și eficientizarea cercetărilor urbane
  - schimbul de informații și cunoștințe
  - crearea punctelor de contact naționale pentru Inițiativa urbană europeană
  - comunicarea și diseminarea informațiilor la nivelul UE
  - asigurarea legăturii dintre inovație, consolidarea capacităților și elaborarea de politici
  - asigurarea secretariatului Agendei urbane pentru U.E. și acțiuni interguvernamentale (dacă sunt solicitate de statele membre)

Această inițiativă poate sprijini, la cererea unuia sau a mai multor state membre, **cooperarea interguvernamentală** cu privire la aspecte urbane.

Programul URBACT 2021-2027

URBACT este un program dedicat cooperării urbane interregionale, singurul program de cooperare teritorială europeană care lucrează exclusiv pentru orașe în domeniul dezvoltării urbane participative integrate. Se va adresa în continuare tuturor orașelor din Europa lucrând îndeaproape cu practicieni, factori de decizie și actorii interesați de la nivel local.

Viitorul program propune **două obiective complementare**, care se bazează pe elementele de program care se sprijină reciproc: consolidarea capacității, schimbul de experiență, învățarea și colectarea cunoștințelor.

1. *Consolidarea capacității orașelor din Europa privind dezvoltarea urbană integrată și participativă*
  - identificarea nevoilor în schimbarea ale orașelor, pe fundalul schimbărilor care afectează zonele urbane din Europa
  - completarea rețelelor de succes pe termen lung prin activități de colaborare pe termen scurt
  - furnizarea unei oferte mai flexibile de consolidare a capacității, pentru a răspunde nevoilor orașelor
  - extinderea activităților de succes privind consolidarea capacității și acoperirea unei arii mai largi în Europa

- țintirea specifică a orașelor cu capacități mai reduse
  - diversificarea ofertei pentru a răspunde nevoilor anumitor actori urbani relevanți
  - întărirea complementarităților între activitățile de consolidare a capacității de la nivelul U.E. și de nivel național
2. *Aducerea cunoștințelor și know-how-ului de la temelie pentru a sprijini orașele și pentru a ajuta la informarea Agendei Urbane pentru Europa și oricărei viitoare platforme de politici urbane pe mai multe nivele*
- îmbunătățirea îmbinării cunoștințelor și know-how-ului care provin de la orașele implicate în URBACT cu cerințele generate de politici
  - colectarea și transferul mai flexibil al cunoștințelor, ca răspuns la provocările și dezbaterile urbane de la nivelul UE
  - sprijinirea Agendei Urbane pentru Europa și acțiunile pe mai multe nivele pe teme urbane
  - identificarea celor mai eficiente instrumente actuale și viitoare pentru dezvoltarea unei platforme de cunoaștere pentru orașele de la nivelul întregii UE

V.2. Documente relevante de planificare de la nivel național

Strategia pentru Dezvoltare Teritorială a României. România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni

Prin SDTR este stabilit cadrul strategic de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României pe termen lung, necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare al fiecărui teritoriu. Scenariul România Policentrică urmărește, în perspectiva anului 2035, dezvoltarea teritoriului național la nivelul unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capitaluri (orașe mari/medii) și conectarea eficientă a acestor zone de dezvoltare cu teritoriile europene.

În cadrul Strategiei au fost identificate 5 obiective generale și obiectivele specifice aferente:

1. *Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband*
  - Dezvoltarea unei rețele de transport eficientă și diversificată capabilă să asigure gestionarea fluxurilor de oameni și mărfuri generate de schimburile economice între teritoriul național și piețele din spațiul european;
  - Dezvoltarea și extinderea infrastructurii portuare și aeroportuare, precum și a legăturii acestora cu centrele urbane naționale în scopul consolidării poziției României de nod logistic regional;
  - Consolidarea infrastructurii de transport a energiei și conectarea acesteia la proiectele pan-europene cu impact regional și național.
2. *Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive*
  - Asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a localităților urbane și rurale;
  - Asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională;

- Creșterea atractivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local;
  - Furnizarea unor servicii sociale de calitate prin asigurarea unei diversificări a acestor servicii la nivelul teritoriului și îmbunătățirea gradului de acces a populației.
3. *Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane*
- Dezvoltarea unor centre urbane specializate și inteligente cu vocație de poli internaționali și racordarea lor eficientă la rețeaua urbană europeană;
  - Încurajarea dezvoltării zonelor urbane funcționale în jurul orașelor cu rol polarizator la nivelul teritoriului;
  - Consolidarea rolului localităților rurale cu potențial de polarizare în scopul asigurării unei accesibilități crescute a populației rurale la servicii de interes general;
  - Sprijinirea dezvoltării sistemelor urbane și a axelor de dezvoltare de la nivelul teritoriului prin asigurarea unor intervenții integrate teritorial.
4. *Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială*
- Protejarea patrimoniului și promovarea măsurilor de regenerare a capitalului natural;
  - Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit;
  - Reducerea vulnerabilității zonelor supuse riscurilor naturale;
  - Asigurarea echilibrului în dezvoltarea mediului rural și urban prin protejarea resurselor funciare agricole și limitarea extinderii intravilanului localităților.
5. *Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială*
- Consolidarea capacității structurilor de guvernare la niveluri multiple și diversificarea formelor de cooperare între structurile administrației publice;
  - Consolidarea instrumentelor de planificare spațială și a instituțiilor cu rol în gestionarea și planificarea proceselor de dezvoltare a teritoriului (sau de amenajare a teritoriului);
  - Consolidarea capacității de cooperare și planificare în domeniul transfrontalier și transnațional.

De asemenea, au fost definite măsuri, acțiuni și exemple de proiecte pentru zone urbane, zone rurale, zone montane, zone transfrontaliere și zona costieră. Prin SDTR au fost instituite următoarele linii directe de planificare:

- Încurajarea concentrării locuirii în interiorul intravilanului localităților și limitarea dezvoltării urbane în zone care nu sunt deja echipate cu infrastructura tehnico-edilitară;
- Încurajarea concentrării activităților industriale în parcuri tehnologice din exteriorul localităților și limitarea amplasării lor în intravilanul localităților;
- Încurajarea construirii în zone industriale deja utilizate (brownfields) și interzicerea construirii în zone verzi;
- Încurajarea locuirii sustenabile în centrele istorice ale localităților orașelor;
- Dezvoltarea complementarității între zonele urbane și zonele rurale;

- Încurajarea dezvoltării care utilizează energie verde și interzicerea construirii de imobile care utilizează în exploatare exclusiv combustibili fosili;
- Luarea măsurilor necesare pentru diminuarea efectelor negative ale riscurilor naturale și industriale;
- Încurajarea transportului sustenabil și obligativitatea elaborării planurilor de mobilitate;
- Încurajarea planificării și proiectării de calitate și limitarea derogării de la planurile de dezvoltare urbană și teritorială în vigoare;
- Încurajarea implicării cetățenilor și comunităților în elaborarea strategiilor de dezvoltare și obligativitatea consultării publicului asupra fiecărei etape ale acestora.

Politica Urbană a României

Viziune: *Zonele urbane din România sunt reziliente, verzi, productive, competitive și incluzive, oferind rezidenților o calitate ridicată a vieții și oportunități economice. Administrațiile locale sunt proactive, interactive, accesibile și sustenabile financiar. Acestea pun pe primul loc cetățenii, prin parteneriate și colaborare, pentru a co-genera soluții inteligente și inovative la principalele lor provocări.*

Politica Urbană a României identifică o paletă largă de 24 de obiective de politică subsumate celor 4 obiective ale Cartei de la Leipzig:

I. Orașe verzi și reziliente:

- 1.1. Hazarde urbane reduse
- 1.2. Reziliență seismică
- 1.3. Managementul deșeurilor solide conform directivelor europene
- 1.4. Poluare redusă a aerului
- 1.5. Neutralitate energetică
- 1.6. Mobilitate eficientă

II. Orașe competitive și productive:

- 2.1. Punerea la dispoziție a terenurilor și clădirilor bine poziționate
- 2.2. Infrastructură adecvată
- 2.3. Forță de muncă calificată
- 2.4. Spații locative de calitate
- 2.5. Sprijinirea inovării și a start-up-urilor
- 2.6. Promovarea parteneriatelor puternice

III. Orașe juste și incluzive:

- 3.1. Servicii accesibile
- 3.2. Locuințe accesibile
- 3.3. Atragerea pro-activă de noi locuitori
- 3.4. Asigurarea accesului la justiție
- 3.5. Promovarea rolului organizațiilor comunitare și a cetățeniei active
- 3.6. Depășirea diviziunii digitale

IV. Bună guvernantă:

- 4.1. Adecvarea capacității administrative
- 4.2. Eficientizarea operațiunilor
- 4.3. Promovarea guvernanței participative
- 4.4. Asigurarea stabilității financiare

- 4.5. Întărirea integrării verticale și orizontale
- 4.6. Digitalizarea administrației

Dintre cele 24 de obiective, următoarele 5 au reușit ca fiind prioritare și ca direcții cruciale pentru Politica Urbană, prin efectul lor multiplicator, capacitatea lor de a genera co-beneficii multiple și contribuția simultană la mai multe obiective:

1. Sustenabilitatea spațială
2. Asigurarea de orașe locuibile și inteligente din punct de vedere climatic, prin întărirea infrastructurii verzi-albastre cu rol de limitare și adaptare la hazardele urbane
3. Întărirea activității economice, prin asigurarea de medii locative de calitate, îmbunătățirea oportunităților de ocupare și punerea la dispoziție de locații de business bine deservite cu servicii
4. Îmbunătățirea condițiilor de viață prin extinderea accesului la locuire și servicii publice
5. Creșterea capacității administrative și promovarea cooperării între jurisdicții și sectoare

Planul de Redresare și Reziliență al României (aprobat de Consiliul UE - 28 octombrie 2021)

Obiectivul general al PNRR al României este: Dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin NextGenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții.

Din suma alocată Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) la nivelul U.E., România are o alocare de aproximativ 29,18 miliarde euro, din care:

- Contribuție la tranziția verde -11,97 miliarde euro;
- Contribuție la tranziția digitală - 5,97 miliarde euro;
- Finanțări nerambursabile - 14,24 miliarde euro;
- Împrumuturi - 14,94 miliarde euro.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al U.E. a elaborat propriul **Plan de Redresare și Reziliență** (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

PNRR are la bază 6 piloni principali:

1. Tranziția spre o economie verde;
2. Transformarea digitală;
3. Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și incluzivă;
4. Coeziunea socială și teritorială;
5. Sănătate și reziliență instituțională;
6. Copii, tineri, educație și competențe.

Conform PNRR, aprobat de Consiliul UE în data de 28 octombrie 2021, include finanțarea următoarele tipuri de investiții relevante pentru dezvoltarea urbană:

- Proiecte de mobilitate urbană verde (
- Program de locuințe sociale și pentru tineri
- Construirea de rețele de apă și de
- Reabilitarea energetică a blocurilor și a clădirilor publice
- Implementarea de programe de studiu în sistem dual; construcția de școli neutre energetic; achiziționarea de microbuze verzi pentru transportul elevilor; dotarea cu mobilier a sălilor de clasă; achiziționarea de SMART Lab-uri pentru școli și licee; dotarea laboratoarelor de informatică din școli și asigurarea resurselor pentru învățarea în format virtual; construcția de creșe
- Extinderea și renovarea spitalelor; construirea/renovarea și dotarea centrelor medicale comunitare; dotarea cabinetelor de medicină de familie; dotarea secțiilor de terapie intensivă pentru nou-născuți
- Înființarea de centre de zi pentru prevenirea abandonului familial; implementarea venitului minim de incluziune; sistem de tichete pentru formalizarea muncii
- Dezvoltarea și marcarea de rute/trasee culturale; certificarea destinațiilor turistice verzi; construcția și reabilitarea de muzee
- Împăduriri, refacerea habitatelor naturale și actualizarea planurilor de management ale siturilor Natura 2000
- Dezvoltarea, completarea și modernizarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale; dezvoltarea capacităților tehnice și a competențelor în materie de economie circulară și de climă la nivelul instituțiilor publice locale
- Finanțarea bibliotecilor ca HUB-uri de învățare și dezvoltare de aptitudini digitale pe tot parcursul vieții; instruirea digitală a funcționarilor publici
- Finanțări pentru digitalizarea IMM-urilor, ajutarea acestora în procesul de listare la bursă

Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027

Pentru perioada 2021-2027 la nivelul României se propune următoarea arhitectură a programelor operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național, care se află (la momentul decembrie 2020) în etapa de negociere cu Comisia Europeană:

1. Programul Operațional **Dezvoltare Durabilă (PODD)**
2. Programul Operațional **Transport (POT)**
3. Programul Operațional **Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)**
4. Programul Operațional **Sănătate (POS)**
5. Programul Operațional **Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)**
6. Programul Operațional **Educație și Ocupare (POEO)**
7. Programele Operaționale **Regionale** – implementate la nivel de regiune (**8 POR**)
8. Programul Operațional **Asistență Tehnică (POAT)**

Legătura dintre propunerile naționale și cele cinci obiective de politică ale Politicii de coeziune stabilite la nivelul U.E. pentru perioada 2021-2027 e prezentată în tabelul de mai jos:

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale/regionale
OP 1 – O Europă mai inteligentă		
Cercetare și inovare	Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<i>Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de Cercetare European (European Research Area)</i>
		<i>Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)</i>
		<i>Sprrijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora</i>
		<i>Consolidarea CDI în domeniul sănătății</i>
Digitalizare	Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	<i>Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească</i>
		<i>Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport</i>
		<i>Soluții IT și digitizare în sănătate</i>
Competitivitate	Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	<i>Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat</i>
		<i>Consolidarea competitivității economiei românești</i>
		<i>Sprrijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora</i>
Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat	<i>Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere</i>
		<i>Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială</i>
OP 2 – O Europă mai verde		
Energie	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	<i>Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice</i>
		<i>Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică</i>
		<i>Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive</i>
		<i>Măsuri de sprijin pentru ESCOs</i>

		<p><i>Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată</i></p> <p><i>Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților</i></p>
	Promovarea energiei din surse regenerabile	<p><i>Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor</i></p> <p><i>Măsurile de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă</i></p>
	Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E	<p><i>Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice</i></p> <p><i>Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie</i></p> <p><i>Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA</i></p> <p><i>Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier</i></p>
Schimbări climatice, riscuri, apă	Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor	<i>Managementul inundațiilor</i>
		<i>Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.</i>
		<i>Măsurile pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.</i>
		<i>Măsurile de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.</i>
	Promovarea gestionării sustenabile a apei	<i>Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.</i>
		<i>Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare</i>
<i>Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile.</i>		
Economia circulară	Promovarea tranziției către o economie circulară	<i>Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la</i>

		<p>depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri</p> <p>Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.</p> <p>Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.</p>
Biodiversitate	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	<p>Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice</p> <p>Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi</p> <p>Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate</p>
Aer	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	<p>Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.</p> <p>Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului:</p> <ul style="list-style-type: none"> măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ; finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.

Situri contaminate	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	<i>Măsurile de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor</i>
		<i>Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.</i>
Mobilitate urbană	Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<i>Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.</i>
		<i>Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă</i>
OP 3 – O Europă mai conectată		
Conectivitate	Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală	<i>Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier</i>
		<i>Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată</i>
		<i>Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă</i>
		<i>Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea impactului asupra mediului</i>
		<i>Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T centrală și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere</i>
		<i>Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente</i>
		<i>Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T centrală și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a timpilor de trecere, includerea de</i>

		<i>noi servicii și proceduri operaționale.</i>
		<i>Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor</i>
	Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<i>Dezvoltarea rețelelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport</i>
		<i>Dezvoltarea rețelelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport</i>
Broadband	îmbunătățirea conectivității digitale	<i>Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (condiție favorizantă)</i>
OP 4 – O Europă mai socială		
Ocupare	Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale	<i>Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistență socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare</i>
		<i>Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor</i>
		<i>Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)</i>
		<i>Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite</i>
		<i>Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale</i>
		<i>Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate</i>
	Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a	<i>Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea</i>

	evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.	<i>nevoilor de competențe pe piața muncii</i>
	Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată	<i>Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii</i>
	Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății	<i>Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)</i>
Educație	Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale	<i>Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale</i>
		<i>Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)</i>
		<i>Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere</i>
		<i>Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ</i>
	Promovarea accesului egal la	<i>Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.</i>

	<p>educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar</p>	<p><i>Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă</i></p>
		<p><i>Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii</i></p>
		<p><i>Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități</i></p>
	<p>Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale</p>	<p><i>Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație)</i></p>
		<p><i>Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.</i></p>
		<p><i>Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii</i></p>
Incluziune socială	<p>Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii</p>	<p><i>Promovarea integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate, inclusiv Roma, prin implementarea unor măsuri integrate</i></p>
		<p><i>Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice</i></p>
	<p><i>Integrarea socio-economică a migranților</i></p>	
	<p>Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile;</p>	<p><i>Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal</i></p> <p><i>Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost</i></p> <p><i>Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței</i></p>

	modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată	<i>sociale</i> <i>Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist</i>
	Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor	<i>Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate</i> <i>Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune</i> <i>Încurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active</i> <i>Sprijinirea dezinstituționalizării</i>
	Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.	<i>Abordarea deprivării materiale</i>
Sănătate	Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a	<i>Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare–Reabilitarea/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursă umană</i> <i>Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile</i> <i>Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare,</i>

	rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată	<p><i>prevenirea problemelor dentare</i></p> <p><i>Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate</i></p> <p><i>Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență . Acordarea de prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență</i></p> <p><i>Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă</i></p> <p><i>Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control</i></p>
OP 5 – O Europă mai aproape de cetățenii săi		
Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană	Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane	<i>Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național</i>
		<i>Investiții în infrastructura din domeniul cultural</i>
		<i>Investiții în patrimoniul cultural</i>
		<i>Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice</i>
Dezvoltare teritorială integrată	Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	<i>Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale</i>
		<i>Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare</i>
		<i>Sprijin pentru SDL – pregătire, gestiune și animare</i>

V.3. Documente relevante de planificare strategică de la nivel regional

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Nord-Est 2021-2027 (versiunea publicată în luna octombrie 2022)

Viziunea: *regiunea NE va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești!*

Obiectiv general: *derularea în RNE a unei dezvoltări echilibrate bazate pe un proces de creștere economică inteligent, durabil și incluziv, care să conducă la creșterea calitatii vieții și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.*

Pentru atingerea obiectivului general sunt avute în vedere șase **obiective strategice** și șapte **priorități**, după cum urmează:

Obiectivul strategic nr.1 - Îmbunătățirea competitivității regionale prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată, prin stimularea capacităților de inovare și cercetare și promovarea utilizării tehnologiilor avansate și a serviciilor tehnologiei informației și comunicațiilor

- Prioritatea nr 1: NE - o regiune mai competitivă, mai inovativă
- Prioritatea nr 2: NE - o regiune mai digitalizată

Obiectivul strategic nr.2 - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor prin sprijinirea și promovarea eficienței energetice, prin reducerea emisiilor de carbon și dezvoltarea infrastructurii verzi în mediul urban

- Prioritatea nr.3: NE - o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul

Obiectivul strategic nr. 3 - Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne și durabile dezvoltat

- Prioritatea nr.4: NE - o regiune mai accesibilă

Obiectivul strategic nr. 4 - Creșterea accesului și participării la un învățământ de calitate, corelat cu cerințele pieței muncii prin dezvoltarea unei infrastructuri educaționale moderne

- Prioritatea nr.5: NE - o regiune educată

Obiectivul strategic nr. 5 - Sprijinirea dezvoltării locale prin valorificarea și promovarea potențialului local existent

- Prioritatea nr.6: NE - o regiune mai atractivă

Obiectivul strategic nr. 5 - Dezvoltarea capacității administrative pentru managementul și controlul POR la nivel regional dezvoltat

- Prioritatea nr.7 - asistență tehnică.

Strategia de Specializare Inteligentă pentru Regiunea Nord-Est (RIS 3)

Viziune: *Regiunea Nord-Est creează, transferă și transpune în practică inovație sistematic, sustenabil și cu beneficii societale, în următoarele domenii-cheie – agroalimentar & industria lemnului, textile, sănătate, turism, TIC, energie și mediu.*

Prioritățile orizontale pentru specializarea regională sunt:

Prioritatea orizontală nr. 1. Dezvoltarea competențelor pentru inovare

- Măsura 1.1. Parteneriate pentru dezvoltare/actualizare curricula educațională și sincronizarea ofertei de pregătire cu nivelul tehnologic actual din domeniile prioritare smart
- Măsura 1.2. Facilitarea stagiilor de practică a elevilor, studenților, masteranzilor, doctoranzilor în industrie și dezvoltarea activităților extrașcolare dedicate creativității și atitudinii inovative
- Măsura 1.3. Dezvoltarea aptitudinilor pedagogice în învățământul preuniversitar și universitar regional și familiarizarea cadrelor didactice cu noile trenduri și tehnologii relevante pentru domeniile Smart

Prioritatea orizontală nr. 2. Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterii întreprinderilor active din Regiunea Nord-Est

- Măsura 2.1. Dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea și internaționalizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligentă
- Măsura 2.2. Sprijin pentru dezvoltarea tehnologică și durabilă a companiilor inovative
- Măsura 2.3. Sprijin pentru implementarea de către IMM inovative a unor instrumente financiare
- Măsura 2.4. Soluții smart pentru dezvoltarea comunităților locale

Prioritatea orizontală nr. 3. Dezvoltarea capacității regionale de cercetare-dezvoltare și promovarea colaborării cu industria

- Măsura 3.1. Consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional, ca răspuns la nevoile identificate în EDP
- Măsura 3.2. Promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri
- Măsura 3.3. Dezvoltarea capacității de transfer tehnologic regionale

Prioritatea orizontală nr. 4. Sprijinirea inițiativelor de clusterizare și internaționalizare

- Măsura 4.1. Crearea și consolidarea rețelelor de afaceri și a clusterelor
- Măsura 4.2. Promovarea cooperării interregionale și internaționale în domeniul CDI
- Măsura 4.3. Atragerea investițiilor străine directe în domenii prioritare Smart

Prioritatea orizontală nr. 5. Capacitate administrativă și asistență tehnică

- Măsura 5.1. Dezvoltarea sistemelor de implementare, monitorizare și evaluare a RIS3 Nord-Est
- Măsura 5.2. Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea RIS3 Nord-Est
- Măsura 5.3. Dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială

In Portofoliul de proiecte prioritare aferent PDR NE 2021-2027 orașul Dolhasca este inclus cu trei proiecte strategice:

1. Revitalizarea spațiului urban din orasul Dolhasca prin amenajarea unei zone de agrement si refunctionalizarea unor terenuri si spatii degradate si neutilizate
2. Masuri integrate de investitii destinate revitalizarii si regenerarii orasului Dolhasca
3. Constructia, reabilitarea, modernizarea si extinderea infrastructurii publice de apa si apa uzata in satele aferente orasului Dolhasca, judetul Suceava

Planul regional de actiune pentru turism Nord - Est 2017 - 2023

Dezvoltarea turistica durabila, cresterea competitivitatii si atractivitatii turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural si antropic si cresterea calitatii produselor si serviciilor turistice. Destinatiile de calatorie concureaza in functie de ciclul turistic (notorietate/promovare, motivatii de calatorie, accesibilitatea destinatiei, experiente locale) cu scopul de a atrage si de a loializa turistii. In acest sens, evolutia sectorului turismului in Regiunea Nord-Est necesita formularea unor directii strategice care vor permite raspunsul atat la cererea din ce in ce mai sofisticata, cat si la ofertele concurente.

Directiile strategice de dezvoltare a turismului in Regiunea Nord-Est pot fi sustinute prin punctele tari ale acestei zone si sunt propuse pentru a ameliora punctele slabe ale regiunii in vederea cresterii competitivitatii pe piata turismului.

Directiile strategice și măsurile aferente acestora sunt:

- dezvoltarea si modernizarea infrastructurii turistice
- dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare si amenajare a statiunilor turistice, a centrelor istorice si a altor zone turistice;
- dezvoltarea si modernizarea zonelor turistice care detin resurse naturale cu potential balnear;
- cresterea accesibilitatii arealelor turistice prin modernizarea/reabilitarea cailor de acces, amplasarea de panouri de informare si promovare turistica si introducerea standardelor europene de calitate in privinta dotarilor existente in imediata apropiere a obiectivelor (parcari, alimentare cu apa, canalizare, grupuri sanitare, puncte de colectare a deeurilor, puncte de prim ajutor etc);
- modernizarea/ reabilitarea structurilor de primire turistica;
- dezvoltarea de baze de agrement, parcuri tematice si de aventura;
- amenajare in scop turistic a lacurilor;
- amenajare/ reabilitare a zonelor de popas si camping;
- adaptarea infrastructurii turistice in vederea practicarii si promovarii turismului accesibil.

Dezvoltarea produselor turistice

Regiunea Nord-Est detine elementele necesare – resurse naturale si antropice, care sa sustina dezvoltarea si consolidarea unor produse turistice strategice:

- tururi culturale;
- city-break;
- sanatate si wellness;
- turism activ;
- ecoturism;
- evenimente si festivaluri;
- turism de afaceri si conferinte;
- turism gastronomic-oenologic.

Pentru orașul Dolhasca prezinta interes tururile culturale, turismul activ, ecoturismul, evenimente și festivaluri, turism gastronomic și oenologic.

Acțiuni specifice tururilor culturale:

- crearea/dezvoltarea de rute culturale tematice (de exemplu turul manastirilor, al monumentelor din patrimoniul UNESCO, itinerar cultural al patrimoniului evreiesc etc);
- dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare si amenajare a centrelor istorice si a altor zone turistice;
- reabilitarea/restaurarea/conservarea monumentelor istorice;
- construirea/reabilitarea/modernizarea muzeelor, caselor memoriale;
- dezvoltarea si implementarea unui sistem de marcare a atractiilor turistice (panouri, harti turistice pe drumurile nationale si judetene, gari, autogari, aerogari);
- identificarea si amenajarea de zone de popas, a punctelor de belvedere.

Acțiuni specifice turismului activ:

- amenajarea unor trasee montane accesibile pentru diverse categorii de turisti – rute scurte, rute lungi, cu grade diferite de dificultate;
- conectarea Regiunii Nord-Est la rețeaua europeană de poteci turistice de lungă distanță și asigurarea facilităților specifice;
- crearea și amenajarea traseelor pentru cicloturism;
- amenajarea zonelor montane pentru practicarea sporturilor extreme – trasee mountain-bike, offroad, skate-park, via ferrata, escalada, iar pentru sezonul de iarnă – pista de sanie/bob, patinoar;
- amenajarea lacurilor/ raurilor pentru practicarea kaiac-canoe, ski-nautic, cu baze sportive aferente.
- sprijinirea dezvoltării de competiții sportive în regiune;
- instruirea ghizilor specializați pentru practicarea unor sporturi, precum raftingul și escalada.

Acțiuni specifice ecoturismului:

- dezvoltarea, încurajarea și promovarea produselor, serviciilor și a pachetelor ecoturistice;
- dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizate de comunitățile locale din cadrul destinațiilor ecoturistice /cu potențial ecoturistic;
- modernizarea infrastructurii de acces către ariile naturale protejate (drumuri, poteci, trasee amenajate);
- realizarea de rute turistice pedestre și ecvestre pentru observarea florei și faunei;
- dezvoltarea unei rețele de cabane, refugii montane pentru susținerea ecoturismului;
- amenajarea locurilor de popas și campare;
- îmbunătățirea infrastructurii de vizitare și informare;
- dezvoltarea de programe de instruire dedicate ghizilor specializați pe ecoturism;
- derularea de campanii de conștientizare de către turiști a măsurilor de conservare a habitatelor/ speciilor naturale.

Acțiuni specifice produsului turistic evenimente- festivaluri:

- construirea/modernizarea/amenajarea salilor/spațiilor de concerte și spectacole;
- amenajarea parcarilor în proximitatea zonelor de desfășurare a evenimentelor;
- identificarea, crearea și dezvoltarea de evenimente anuale în scopul extinderii sezonului turistic;

Acțiuni specifice turismului gastronomic și oenologic:

- promovarea structurilor de primire turistica si restaurantelor care utilizeaza produse si retete traditionale si organizarea unui tur gastronomic;
- organizarea unor targuri de gastronomie la nivel local si regional;
- promovarea gastronomiei regionale la diverse evenimente nationale si internationale;
- organizarea unor ateliere de gatit pentru turistii interesati;
- organizarea de vizite la producatori locali de produse traditionale in cadrul structurilor agroturistice.

Promovarea turistica

In vederea promovarii diversitatii atractiilor turistice de care dispune, este necesara adoptarea urmatoarelor masuri:

- elaborarea unui brand turistic regional si sprijinirea realizarii de branduri locale pentru destinatiile turistice;
- sprijinirea dezvoltarii de campanii de management al destinatiilor turistice;
- derularea de campanii de cercetare de piata si de monitorizare a fluxurilor turistice in scopul fundamentarii unei strategiei regionale de marketing si promovare turistica si implementarii acesteia in functie de segmentarea pietelor (piete strategice, de dezvoltat sau de diversificat);
- crearea si promovarea unor oferte de produse/programe turistice integrate;
- promovarea ofertelor turistice prin includerea acestora in cataloagele touroperatorilor romani si straini;
- sustinerea participarii la targurile interne si internationale de turism a actorilor regionali si locali implicati in acest domeniu;
- stimularea dezvoltarii de proiecte de promovare a regiunii in parteneriat local, regional si european, inclusiv prin infiintarea unei organizatii regionale de turism;
- dezvoltarea platformelor on-line de promovare a destinatiilor turistice si utilizarea retelelor sociale in promovarea turistica;
- crearea de aplicatii pentru tehnologiile mobile cu informatii referitoare la destinatiile turistice din Regiunea Nord-Est.

Dezvoltarea resurselor umane in sectorul turistic

Regiunea Nord-Est se confrunta cu problematica variabilitatii calitatii serviciilor in turism datorita fortei de munca insuficient calificata si/sau slab remunerata. In acest context, sunt necesare a fi implementate o serie de masuri, dupa cum urmeaza:

- imbunatatirea nivelului de pregatire profesionala al personalul implicat in activitatile de turism, inclusiv prin sprijinirea infiintarii unei scoli de management in turism;
- dezvoltarea unui program de certificare a operatorilor care presteaza servicii turistice.
- dezvoltarea de programe de instruire pentru ghizi turistici si personalul din muzee;
- calificarea/reconversia profesionala a populatiei din mediul rural in vederea dobandirii de competente specifice sectorului turistic;
- organizarea de cursuri pentru antreprenorii din sectorul hoteluri si restaurante, in vederea imbunatatirii si diversificarii activitatii si cresterii valorii adaugate a produselor si serviciilor turistice;

- instruirea resurselor umane din sectorul turistic in domeniul turismului accesibil.

Sustinerea dezvoltarii turismului durabil

Tot mai multe destinatii promoveaza componenta lor „verde” pentru a atrage cat mai multi turisti si a-si imbunatati imaginea. In acest context, in Regiunea Nord-Est, aplicarea pe scara larga a principiilor dezvoltarii sustenabile trebuie sa aiba in vedere mai multe masuri:

- obtinerea de catre structurile de cazare turistica a „etichetelor verzi” in vederea adoptarii de diverse practici „verzi” (mancare locala organica, folosirea surselor de energie regenerabile, reciclare etc);
- implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice;
- dezvoltarea activitatilor de educatie ecologica in raport cu efectele distrugerilor mediului inconjurator asupra atractivitatii destinatiilor turistice.

V.4. Documente relevante de planificare strategică de la nivel județean

Strategia de dezvoltare a județului Suceava 2021 – 2027

Obiectivul central al strategiei îl reprezintă dezvoltarea socio-economică a județului Suceava care se bazează pe cele cinci principii și obiective de politică promovate de Uniunea Europeană. Obiectivele specifice de dezvoltare și prioritățile aferente acestora pentru județul Suceava sunt:

Obiectiv strategic 1: Un județ mai inteligent, prin promovarea transformării economice inovatoare și inteligente

Priorități de dezvoltare:

- Inovarea potențialului economic județean: județul Suceava mai competitiv
- Promovarea produselor locale
- Creșterea accesibilității și atractivității județului Suceava pentru turiști

Direcții de acțiune:

- Îmbunătățirea ratelor de activitate și de ocupare a forței de muncă și adaptarea la nevoile pieței
- Creșterea competitivității economice județene și locale prin promovarea antreprenoriatului, a inovării și a specializării inteligente
- Creșterea nivelului investițiilor în teritoriu prin atragerea de noi investitori
- Încurajarea și promovarea dezvoltării biodiversității și standardizării produselor autohtone după normele europene
- Promovarea turistică și integrarea județului în circuite turistice integrate
- Implementarea de inițiative în domeniul turistic bazate pe parteneriat local

Acțiuni:

- Sprijinirea formării forței de muncă și reconversia profesională
- Dezvoltarea infrastructurilor de sprijinire a mediului de afaceri și a celor de cercetare - dezvoltare, inovare și transfer tehnologic
- Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor și a antreprenoriatului autohton, prin pachete de investiții/ susținere locală și oferirea de facilități (ex. scutirea de la plata taxelor și impozitelor locale etc.)
- Promovarea și sprijinirea inovării-cercetării în activitățile **economice**, inclusiv prin **promovarea** oportunităților de finanțare în domeniul inovării și cercetării pentru întreprinderi
- Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor existente (centre de afaceri, parcuri industriale) în direcția eficientizării rezultatelor economice ale acestora
- Sprijinirea creării de noi companii inovative
- Investiții în infrastructură și echipamente, care să asigure diversificarea și actualizarea ofertei de cercetare dezvoltare a regiunii cu evoluțiile actuale
- Creșterea investițiilor în tehnologii și echipamente nepoluate și implementarea mecanismelor economiei circulare în companii
- Atragerea investițiilor străine directe în domenii prioritare Smart, corelate cu prioritățile de dezvoltare ale județului

- Măsurile în vederea certificării produselor agricole și non agricole și a calității acestora în conformitate cu standardele europene
- Dezvoltarea / reabilitarea / modernizarea infrastructurii turistice - investiții în facilități noi de cazare
- Dezvoltarea de produse și pachete turistice inovative
- Organizarea cu regularitate a campaniilor de promovare turistică a județului, prin participarea la târguri naționale și internaționale de turism, desfășurarea de evenimente de promovare a zonei prin implicarea actorilor cheie relevanți
- Susținerea inițiativelor de promovare on-line a județului, în vederea creșterii gradului de atractivitate a obiectivelor turistice din județ și pentru a include județul Suceava în circuite turistice integrate regionale și naționale
- Digitalizarea lanțului valoric în turism (aplicații, marketing, promovare, etc.)
- Crearea de rețele la nivel județean între mediul public și mediul privat, care au rolul de a promova principalele obiective turistice ale județului, inclusiv crearea unor parteneriate cu operatorii turistici, în vederea includerii județului Suceava în circuitele lor turistice
- Valorificarea potențialului din toate zonele geografice ale regiunii, prin dezvoltarea de produse și pachete turistice inovative

Obiectiv strategic 2 : Un județ mai verde, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor

Priorități de dezvoltare:

- Îmbunătățirea condițiilor de mediu
- Extinderea spațiilor verzi și de agrement
- Gestionarea deșeurilor – tranziția către o economie circulară

Direcții de acțiune:

- Reducerea poluării atmosferice
- Reducerea poluării apelor de suprafață
- Reducerea poluării solului și subsolului
- Dezvoltarea și implementarea de soluții de producere a energiei la locul de consum, prin valorificarea potențialului de resurse regenerabile de energie existente în regiune
- Modernizarea parcurilor existente și crearea de noi spații verzi / zone de agrement
- Valorificarea / reciclarea deșeurilor

Acțiuni:

- Elaborarea unor analize pentru determinarea zonelor cu depășiri ale emisiilor poluanților atmosferici
- Identificarea potențialelor zone pentru împădurire
- Ecologizarea apelor de suprafață și colaborarea cu instituții din domeniul protecției mediului pentru reducerea poluării

- Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme cu captarea metanului sau arderea cu flacără
- Sprijinirea investițiilor în proiecte de energie din surse regenerabile de anvergură
- Elaborarea unei analize specifice pentru determinarea zonelor / cartierelor în care spațiul verde / cap de locuitor este sub 50 mp
- Identificarea potențialelor zone pentru crearea de noi spații verzi / zone de agrement
- Colaborarea cu instituțiile din domeniul protecției mediului în vederea implementării sistemului integrat de colectare a deșeurilor
- Organizarea de campanii de conștientizare pentru cetățeni, în vederea colectării / reciclării selective a deșeurilor

Obiectiv strategic 3: Un județ mai conectat, prin dezvoltarea mobilității, a conectivității TIC și a utilităților publice

Priorități de dezvoltare:

- Creșterea accesibilității și a mobilității în județul Suceava
- Dezvoltarea transportului durabil și promovarea formelor nepoluante de transport
- Creșterea calității infrastructurii tehnico – edilitare

Direcții de acțiune:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport
- Extinderea și modernizarea traseelor pentru deplasări nemotorizate
- Modernizarea și dezvoltarea transportului public
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de distribuție a apei și canalizare
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazului și termoficare
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de electricitate
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor de telecomunicații
- Modernizarea și dezvoltarea sistemului de gestionare a utilităților

Acțiuni:

- Continuarea reabilitării infrastructurii rutiere
- Creșterea conectivității prin extinderea rețelei stradale în zone greu accesibile și în zone nou construite
- Creșterea capacității de parcare, corelată cu adoptarea de politici de parcare, în sensul reducerii atractivității transportului privat
- Implementarea sistemului integrat de management al traficului
- Implementarea campaniilor de conștientizare pentru siguranța rutieră
- Promovarea utilizării autovehiculelor electrice. Construirea de stații de încărcare și / sau schimb de baterii pentru vehicule electrice
- Amplasarea indicatoarelor rutiere care să semnalizeze zonele cu risc de accident ridicat
- Promovarea și dezvoltarea infrastructurii pietonale
- Accesibilizarea spațiului public pentru persoanele cu dizabilități
- Elaborarea și implementarea unei strategii locale de promovare a utilizării bicicletelor
- Promovarea și dezvoltarea sistemelor de transport cu bicicleta
- Implementarea unui sistem de bike sharing
- Extinderea rețelei de piste de biciclete

- Modernizarea și extinderea infrastructurii de transport public
- Creșterea nivelului de utilizare a transportului public prin achiziția de vehicule ecologice
- Construirea unor terminale de transport intermodal moderne, dimensionate în acord cu cererea actuală
- Dezvoltarea soluțiilor intermodale de transport
- Extinderea sistemului de autobuze școlare pentru transportul elevilor
- Continuarea reabilitării modernizării și extinderii rețelei de apă și canalizare
- Conștientizarea, sensibilizarea și educarea populației în relație cu gestiunea durabilă a surselor de apă
- Reabilitarea , modernizarea și dezvoltarea sistemului de termoficare
- Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de alimentare cu gaz
- Desfășurarea continuă a programelor de modernizare, extindere și mentenanță a rețelelor electrice
- Extinderea și modernizarea iluminatului public stradal
- Modernizarea și extinderea rețelelor de telecomunicații
- Realizarea unei infrastructuri subterane cu rol de asigurare a traseelor subterane de cabluri de telecomunicații ale diverșilor operatori sau instituții locale
- Extinderea spațiului public cu acces la internet
- Realizarea unui Sistem Informatic Geografic integrat pentru infrastructura tehnico-edilitară

Obiectiv strategic 4: Un județ mai social, prin protecție și incluziune socială, condiții de muncă echitabile, egalitate de șanse, dezvoltarea sistemului sanitar performant și acces pe piața forței de muncă

Priorități de dezvoltare:

- Abordarea / combaterea provocărilor generate de fenomenele de îmbătrânire demografică și migrație
- Facilitarea procesului de îmbătrânire activă
- Creșterea calității serviciilor medicale și a infrastructurii în vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației
- Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin programe de prevenire și promovare a unui stil de viață sănătos
- Creșterea calității serviciilor și infrastructurii sociale
- Creșterea calității serviciilor și infrastructurii în domeniul educațional
- Creșterea nivelului de acces la servicii de educație și instruire

Direcții de acțiune:

- Reconcilierea vieții de familie cu cea profesională
- Îmbunătățirea condițiilor de viață ale familiilor persoanelor emigrate și ale familiilor emigrate
- Îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice
- Creșterea nivelului de participare la viața socială pentru persoanele vârstnice
- Creșterea gradului de acoperire a populației cu servicii medicale
- Creșterea calității serviciilor medicale
- Dezvoltarea serviciilor medicale cu caracter preventiv
- Promovarea unui stil de viață sănătos, în special în rândul persoanelor vulnerabile

- Creșterea gradului de acoperire a populației cu servicii sociale
- Dezvoltarea serviciilor sociale de prevenție
- Creșterea gradului de implicare a comunității în viața socială
- Dezvoltarea / modernizarea infrastructurii educaționale și îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților educaționale
- Fundamentarea ofertei educaționale pe baza nevoilor de dezvoltare a elevilor și armonizarea cu evoluția pieței muncii
- Parteneriate pentru dezvoltare / actualizare curricula educațională și sincronizarea ofertei de pregătire cu nivelul tehnologic actual din domeniile prioritare smart
- Stimularea cuprinderii într-o formă de școlarizare și îmbunătățirea condițiilor de educație a tuturor elevilor, inclusiv a celor care provin din grupuri marginalizate
- Investiții pentru digitalizarea învățământului

Acțiuni:

- Înființarea de structuri necesare creșterii copiilor: creșe / servicii alternative pentru mamele tinere
- Dezvoltarea serviciilor educaționale din învățământul preșcolar, prin programe after school (grădinițe cu program prelungit)
- Măsuri de sprijin reintegrare pentru familiile emigrate și pentru familiile cu unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate
- Facilitarea plasării pe piața muncii a lucrătorilor / șomerilor vârstnici aflați în căutarea unui loc de muncă
- Promovarea unui stil de viață sănătos, cu accent pe desfășurarea de activități fizice și respectarea principiilor corecte de nutriție
- Promovarea participării persoanelor vârstnice la activități sociale, culturale și recreative, inclusiv încurajarea implicării în activități de voluntariat
- Construcția / reabilitarea / extinderea infrastructurii de sănătate
- Parteneriate cu instituțiile de învățământ superior din județul Suceava pentru înființarea unui Spital Clinic Județean.
- Creșterea rezilienței instituțiilor și populației în situații de criză în domeniul sănătății
- Dezvoltarea / îmbunătățirea serviciului de asistență medicală comunitară
- Înființarea de centre comunitare integrate, care furnizează servicii de bază integrate
- Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu
- Dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului din domeniul serviciilor medicale
- Acordarea de facilități de atragere a tinerilor medici pentru ocuparea posturilor de medici de familie
- Prevenirea bolilor cardiovasculare inclusiv prin campanii de informare/ educare a populației privind soluțiile cu caracter preventiv
- Construcția / reabilitarea / extinderea infrastructurii sociale
- Dezvoltarea / îmbunătățirea serviciului de asistență comunitară
- Consolidarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități
- Dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului din cadrul serviciilor sociale
- Dezvoltarea serviciilor sociale de prevenire a separării copilului de familie și a serviciilor destinate prevenirii violenței în familie
- Măsuri de prevenire destinate reducerii izolării și singurătății cu care se confruntă persoanele vârstnice

- Stimularea voluntariatului în rândul populației și consolidarea legăturilor între generații
- Campanii împotriva discriminării
- Reabilitarea și extinderea unităților educaționale din sistemul public de învățământ (inclusiv clădirile aferente serviciilor conexe)
- Extinderea dotării claselor din școli / licee cu echipamente IT pentru modernizarea procesului educațional și implementarea de soluții *Smart Education*
- Dezvoltarea consorțiilor școlare și a învățământului dual.
- Facilitarea stagiilor de practică în industrie și dezvoltarea activităților extrașcolare dedicate creativității și atitudinii inovative
- Organizarea unor stagii de practică / internship în întreprinderi inovative din sectoarele prioritare (prin burse sau alte facilități) ; organizarea de stagii de practică *on the job*.
- Creșterea calității activității cadrelor didactice
- Dezvoltarea aptitudinilor pedagogice în învățământul preuniversitar și universitar și familiarizarea cadrelor didactice cu noile trenduri și tehnologii relevante din domeniile Smart
- Îmbunătățirea securității și siguranței elevilor în școală și în zonele adiacente unităților de învățământ
- Înființarea de centre de excelență
- Înființarea de centre de educație non-formală inclusiv centre after school
- Organizarea de activități practice / proiecte, de stimulare a activității elevilor și aplicare a cunoștințelor teoretice
- Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare profesională
- Dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul academic /cercetare și mediul privat / industrie.
- Dezvoltarea parteneriatelor "de curricula" în vederea actualizării ofertei de specializări și a tematicii cursurilor predate în licee tehnice profesionale și duale, universități relevante pentru domeniile de specializare inteligentă
- Dezvoltarea de curricule multidisciplinare în universități, orientate spre crearea de aptitudini antreprenoriale pentru noi modele de afaceri, managementul inovării și al schimbării
- Parteneriate între universități și mediul privat pentru dezvoltarea de proiecte pentru toți actorii implicați (studenți și societăți comerciale)
- Sporirea accesului și participării în învățământul ante și preșcolar, primar și secundar, inclusiv pentru copii din grupurile dezavantajate
- Promovarea activităților instructiv – educative ca alternativă pentru canalizarea energiei copiilor și implicarea adulților în activitățile extrașcolare
- Prevenirea și combaterea cazurilor de discriminare a elevilor care provin din medii defavorizate
- Dezvoltarea unor programe de educație tip "a doua șansă" și de formare profesională

Obiectiv strategic 5 : Un județ mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării urbane integrate, a capacității administrative și a inițiativelor locale

Priorități de dezvoltare:

- Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale
- Organizarea și promovarea activităților și evenimentelor culturale

- Dezvoltarea infrastructurii culturale
- Definirea unei imagini urbane generale coerente și de calitate la nivelul județului Suceava
- Revitalizarea unor zone urbane specifice inclusiv zona centrală cu activități comerciale și culturale
- Reintegrarea zonelor industriale destructurate (degradate / abandonate) prin regenerare urbană
- Implementarea unui portofoliu de proiecte care să contribuie la o dezvoltare socio-economică durabilă în condițiile utilizării sustenabile a resurselor și asigurării unui mediu propice locuirii și dezvoltării
- Implementare de soluții de tip smart city

Direcții de acțiune:

- Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică locală
- Creșterea gradului de cooperare internă și externă
- Creșterea volumului de investiții publice realizate din fonduri nerambursabile
- Lărgirea spectrului de activități și evenimente culturale
- Promovarea activităților și evenimentelor culturale
- Extinderea / crearea de locuri noi pentru spectacole, expoziții și cinematografe
- Conservarea resurselor de infrastructură culturală existente, modernizarea celor depășite din punct de vedere tehnologic și moral cât și dezvoltarea sau construirea de noi elemente de infrastructură
- Conservarea structurii urbanistice principale cât și a componentelor sale (rețeaua de străzi, parcelarul tradițional, omogenitatea fondului construit existent)
- Restaurarea cu prioritate a clădirilor cu caracter de simbol / referință
- Întreținerea corespunzătoare a clădirilor și monumentelor istorice și dezvoltarea adecvată a fondului construit
- Asigurarea unui spațiu public de calitate
- Implementarea proiectelor de regenerare urbană
- Asigurarea infrastructurii și a dotărilor adecvate pentru toți locuitorii (inclusiv pentru zonele periferice aflate în curs de configurare morfo-spațială și a zonelor de dezvoltare / urbanizare)
- Asigurarea condițiilor optime de practicare a sportului
- Soluții smart pentru dezvoltarea comunităților locale.

Acțiuni:

- Îmbunătățirea nivelului de pregătire / competențe și evaluarea personalului angajat în administrația publică locală
- Informatizarea / digitalizarea sistemului de servicii publice
- Creșterea nivelului de transparență a actului administrativ
- Formarea de structuri partenoriale cu reprezentanți ai mediului de afaceri, societății civile, etc.
- Dezvoltarea continuă a parteneriatelor externe
- Creșterea numărului de servicii furnizate pentru cetățeni și mediul de afaceri, în vederea îmbunătățirii gradului de cooperare între aceștia
- Dezvoltarea abilităților de bună guvernare și leadership a funcționarilor publici, în vederea creșterii absorbției fondurilor europene nerambursabile

- Elaborarea de studii / consultări cu actori locali în vederea identificării activităților culturale de interes pentru populația județului Suceava
- Încurajarea și organizarea de activități și evenimente culturale locale
- Crearea / îmbunătățirea unei platforme / structuri on-line specializate în cultură în scopul promovării evenimentelor culturale
- Colaborarea cu instituțiile de profil în vederea comunicării / coordonării susținute și bune promovări a activităților și evenimentelor culturale
- Extinderea / dezvoltarea / modernizarea infrastructurii culturale
- Realizarea unor trasee culturale sau a altor tipuri de trasee turistice
- Modernizarea infrastructurii culturale existente
- Definirea și delimitarea clară a zonelor construite protejate ce necesită elaborarea PUZCP pentru autorizarea intervențiilor
- Crearea unui regulament privind respectarea unui aspect unitar, respectiv reglementarea cromaticii urbane cu specificații pentru fiecare cartier sau zonă importantă
- Inițierea unor programe de măsuri de urgență pentru oprirea degradării construcțiilor monument sau reperate ca având o valoare ambientală
- Reglementarea statutului juridic al unor construcții sau ansambluri construite părăsite sau aflate în litigiu
- Reglementarea flexibilă prin regulamentul de urbanism a utilizării comerciale și personale a clădirilor și monumentelor istorice pentru reducerea riscului de abandon și / sau degradare
- Asigurarea unor perspective favorabile, deschise asupra clădirilor istorice clasificate / neclasificate valoroase, prin măsuri impuse prin regulamentul local de urbanism și documentații de urbanism zonale și / sau de detaliu inițiate de autoritățile publice locale, inclusiv prin măsuri de control al vegetației
- Iluminare stradală și arhitecturală adecvată, semnalizări clare ale monumentelor istorice, reclame discrete, mobilier urban de calitate și la scara spațiilor
- Construirea de centre multifuncționale pentru activități educative, culturale, recreative și sociale
- Construirea de spații de agrement tematice
- Resistemizarea infrastructurii de transport (inclusiv prin configurarea / reconfigurarea traseelor) în vederea creșterii atractivității și accesibilității, inclusiv încurajarea deplasărilor cu mijloace de transport public, cu bicicleta și / sau pietonale
- Reabilitarea și modernizarea / extinderea bazelor sportive din județ
- Construirea a câte unei săli de sport multifuncționale dotată cu tribune, la nivelul municipiilor și orașelor
- Construirea la nivelul comunelor a unor săli de sport ce vor fi utilizate pentru desfășurarea orelor de educație fizică în școli precum și pentru practicarea sportului recreativ sau de performanță
- Construirea în mediul rural a unor terenuri de sport amenajate și dotate corespunzător din punct de vedere igienico – sanitar, îngrădite și iluminate
- Finanțarea obiectivă a activităților și programelor sportive în raport cu performanța, importanța, impactul acestora în rândul populației
- Finanțarea proiectelor structurilor sportive pentru dezvoltarea sportului în județul Suceava

- Crearea de trasee tematice care să valorifice noile zone de agrement ce vor fi create și să promoveze patrimoniul cultural local
- Implementarea de soluții de smart city / smart village
- Dezvoltarea de soluții de digitalizare, tehnici de avertizare și monitorizare accesibile publicului larg
- Interoperabilitatea serviciilor publice
- Dezvoltarea infrastructurii pentru Big Data și securitate cibernetică
- Digitalizarea instituțiilor medicale

La nivelul orasului au fost avute în vedere următoarele documente strategice relevante:

- **Planul Urbanistic General al Orasului Dolhasca**
- **Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Orașului Dolhasca pentru perioada 2022 – 2035**

VI. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORASULUI DOLHASCA

VI.1. Viziunea și țintele de dezvoltare ale Orasului Dolhasca pentru orizontul 2029

Viziune: *La orizontul anului 2029, Orasul Dolhasca va deveni un oraș modern și durabil, în care cetățenii să aibă acces la servicii publice de calitate, la o infrastructură bine dezvoltată și la oportunități economice diverse. Orașul va fi un centru al inovației și al creativității, promovând un mediu de afaceri dinamic și competitiv. Prin dezvoltarea turismului local, Dolhasca va fi o destinație atractivă pentru turiști, valorificându-se patrimoniul cultural și natural al regiunii. În același timp, Dolhasca va fi un oraș prietenos cu mediul, promovând măsuri de protecție a naturii și de reducere a impactului asupra mediului..*

Obiectivele dezvoltării orasului Dolhasca pentru anul 2029 includ: dezvoltarea unei economii dinamice și sustenabile, care să asigure locuri de muncă bine plătite și să atragă investitori în zonă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor publice, pentru a face orașul mai atractiv pentru locuitori și pentru a-i încuraja să rămână și să investească în comunitate, dezvoltarea turismului, prin promovarea patrimoniului cultural și natural al zonei și prin crearea de servicii turistice atractive pentru turiști., adoptarea unor politici de protecție a mediului și de combatere a schimbărilor climatice, prin implementarea de soluții sustenabile pentru transport, energie și gestionarea deșeurilor, creșterea eficienței administrației publice locale și implicarea cetățenilor în procesul decizional, pentru a asigura o guvernare mai transparentă și responsabilă și creșterea calității vieții locuitorilor orașului, prin asigurarea de acces la educație, cultură și servicii medicale de calitate.

Cele 7 tinte asociate viziunii de dezvoltare a orasului:

- 1. Dezvoltarea economică durabilă:** creșterea economică sustenabilă, cu accent pe inovare, tehnologie și crearea de locuri de muncă bine plătite, astfel încât centrul urban să devină un pol regional de dezvoltare economică.
- 2. Infrastructură modernă și servicii publice de calitate:** îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor publice, astfel încât centrul urban să devină atractiv pentru rezidenți, turiști și investitori. Aceasta include îmbunătățirea transportului, a sistemelor de alimentare cu apă și de gestionare a deșeurilor, precum și crearea de parcuri și spații verzi.
- 3. Cultură și turism viu :** promovarea patrimoniului cultural și istoric al orasului, astfel încât acesta să devină un centru cultural și turistic important la nivel regional și național.
- 4. Mediu înconjurător sustenabil:** implementarea de politici și măsuri pentru protejarea mediului înconjurător, reducerea emisiilor de carbon și adaptarea la schimbările climatice.
- 5. Administrație și guvernare eficientă:** îmbunătățirea guvernării locale și a serviciilor publice, astfel încât centrul urban să beneficieze de o administrație eficientă și transparentă.
- 6. Societate civilă activă:** implicarea activă a societății civile în procesul decizional, astfel încât rezidenții să fie implicați în deciziile care le afectează și să aibă oportunitatea de a-și exprima opiniile și sugestiile.
- 7. Incluziune socială:** dezvoltarea de politici și programe pentru a combate inegalitățile sociale și pentru a asigura că toți rezidenții beneficiază de oportunități egale și de acces la serviciile publice. Aceasta include promovarea accesului la educație, sănătate și locuințe pentru toți cetățenii.

VI.2. Obiective, măsuri și acțiuni pentru perioada 2021 – 2027 (orizont 2029)

Obiectivul general: Obiectivul general este de a dezvolta un oraș atractiv, sustenabil și modern, care să ofere o calitate ridicată a vieții pentru locuitori și să devină un centru economic și cultural în regiune. Astfel, se dorește îmbunătățirea infrastructurii urbane, creșterea accesului la servicii publice de calitate, promovarea dezvoltării economice durabile și crearea unui mediu de afaceri favorabil, încurajarea turismului și a culturii, dezvoltarea resurselor umane și creșterea implicării cetățenilor în procesul decizional. Aceste obiective sunt urmărite prin intermediul unor măsuri concrete, care vizează îmbunătățirea calității vieții, creșterea atractivității orașului și dezvoltarea economică, toate fiind realizate prin cooperare între autoritățile locale, comunitate și alte părți interesate..

Cele 7 obiective specifice pentru dezvoltarea urbană durabilă în Orașul Dolhasca:

1. **OS1: Dezvoltarea unui sistem integrat de mobilitate urbană durabilă**, care promovează utilizarea transportului public nepoluant și a călătoriilor nemotorizate, precum și îmbunătățirea accesului la coridoarele de transport TEN-T pentru a sprijini dezvoltarea economică și investițiile în zonă.
2. **OS2: Dezvoltarea infrastructurii verzi în oraș** prin extinderea coridoarelor verzi și a spațiilor publice și crearea unui sistem integrat de management al resurselor naturale, pentru a îmbunătăți calitatea vieții în oraș prin reducerea încălzirii urbane și a poluării și îmbunătățirea biodiversității din zonă.
3. **OS3: Promovarea dezvoltării durabile și eficiente din punct de vedere energetic**, prin creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale, modernizarea sistemului de iluminat public și arhitectural, instalarea de parcuri fotovoltaice/eoliene și promovarea economiei circulare prin colectarea selectivă a deșeurilor, în vederea reducerii emisiilor de CO₂ și îmbunătățirea calității mediului.
4. **OS4: Crearea unui mediu construit durabil, sigur și rezilient**, prin asigurarea unei aprovizionări de apă potabilă de calitate și suficientă, reducerea poluării resurselor existente, prevenirea riscului de inundații, alunecări de teren și a altor fenomene de degradare datorate schimbărilor climatice, reducerea expunerii mediului construit la riscul seismic și îmbunătățirea capacității de gestionare a situațiilor de urgență.
5. **OS5: Promovarea accesului echitabil la servicii de înaltă calitate pentru toate categoriile de populație**, prin îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, accesul la infrastructură și servicii medicale, promovarea includerii comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile.

6. **OS6: Stimularea dezvoltării economiei locale și crearea de locuri de muncă** prin promovarea dezvoltării afacerilor locale și a antreprenoriatului, atragerea investițiilor, promovarea inovației, utilizarea energiei regenerabile și a practicilor durabile în sectoarele industrial și comercial, precum și prin valorificarea durabilă a patrimoniului local și relansarea sectorului turistic la nivel local.
7. **OS7: Dezvoltarea unui sistem de management urban inteligent și eficient** prin intermediul tehnologiilor digitale și al soluțiilor inovatoare, care să permită monitorizarea și gestionarea eficientă a resurselor urbane și a serviciilor publice, astfel încât să se optimizeze costurile și să se îmbunătățească calitatea vieții în oraș. Se urmărește creșterea eficienței și a transparenței în administrarea orașului, îmbunătățirea comunicării și participării cetățenilor, precum și crearea de noi oportunități de inovare și dezvoltare economică.

Obiectivul Specific nr. 1 Dezvoltarea unui sistem integrat de mobilitate urbană durabilă

Prin acest obiectiv va stimula creșterea atractivității orasului Dolhasca pentru cetățeni, turiști și investitori și va facilita mobilitatea și interconectivitatea la nivel local. Se vor face investiții în modernizarea și extinderea rețelelor de transport, precum și în dezvoltarea infrastructurii ecologice de transport, pentru a oferi o soluție de transport rapid și eficientă pentru toți cetățenii.

Aceasta va rezulta în reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora. În plus, va îmbunătăți accesul orasului la coridoarele TEN-T de transport, pentru a sprijini dezvoltarea economică și a stimula investițiile în zonă.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027	Corelarea cu prioritățile PNRR
P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (viii) Promovarea mobilitatii urbane multimodale sustenabile		Pilonul IV. Componenta IV.1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.3. Mobilitatea urbană durabilă
P.1.2. Promovarea deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (viii) Promovarea mobilitatii urbane multimodale sustenabile		Pilonul IV. Componenta IV.1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.3. Mobilitatea urbană durabilă

			Pilonul IV. Componenta IV.4. România Velo – Încurajarea transportului și turismului pe bicicletă și pedestru
P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul" – b (viii) Promovarea mobilitatii urbane multimodale sustenabile		Pilonul IV. Componenta IV.1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.1. Crearea de orașe locuibile și inteligente din punct de vedere climatic prin intensificarea infrastructurii verzi și albastre

Tipuri de acțiuni propuse in cadrul OS1:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziționarea de mijloace de transport public nepoluante și a stațiilor de încărcare pentru vehicule electrice • Accesibilizarea și modernizarea stațiilor de transport public, inclusiv amenajarea unora noi în zonele nedeservite în prezent • Extinderea și reconfigurarea traseelor, pentru a deservi inclusiv localități din zona periurbană, cu amenajarea unor terminale intermodal care să asigure integrarea transportului local cu cel județean • Implementarea unui sistem de transport public pentru elevi
P.1.2. Promovarea deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea, reabilitarea și modernizarea trotuarelor și a zonelor pietonale existente, inclusiv accesibilizarea acestora pentru persoanele cu nevoi speciale • Implementarea unui sistem de închiriere de biciclete și dezvoltarea rețelei de piste de biciclete, cu amenajarea de locuri de parcare
P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unui sistem de management inteligent al traficului, inclusiv cu scopul de a prioritiza transportul public în intersecții și de a reduce numărul de accidente (de ex. în zona unităților de învățământ) • Elaborarea și implementarea unor politici noi de parcare (pentru parcările publice și

	<p>rezidențiale), care să descurajeze achiziționarea de autoturisme cu nivel ridicat de poluare și să aducă încasări municipalității</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea de noi facilități de parcare, inclusiv pentru vehicule electrice, aparținând persoanelor cu dizabilități și biciclete, în vederea decongestionării arterelor deservite de transportul public, precum și de trasee velo și pietonale • Reconfigurarea intersecțiilor cu trafic intens și cu risc de producere a accidentelor în rândul diferitelor categorii de participanți la trafic, inclusiv prin construcția de pasaje și noi sensuri giratorii • Modernizarea străzilor neasfaltate și a celor degradate, care îngreunează traficul motorizat și generează poluarea fonică și a aerului (prin antrenarea particulelor de praf) • Izolarea fonică a coridorului de cale ferată și a gării
--	--

Obiectivul Specific nr. 2: Dezvoltarea infrastructurii verzi în oraș

Acest obiectiv urmărește să crească calitatea vieții în oraș prin crearea unui mediu mai sănătos și mai plăcut, reducerea efectelor încălzirii urbane și a efectelor poluării, precum și îmbunătățirea biodiversității în zonă. Implementarea acestui obiectiv ar ajuta, de asemenea, la reducerea emisiilor de CO2 și la promovarea energiilor regenerabile.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027	Corelarea cu prioritățile PNRR
P.2.1. Extinderea suprafeței de spații verzi și integrarea acestora în coridoare verzi-albastre	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării		Pilonul IV. Componenta 1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.1.Crearea de orașe locuibile și inteligente din punct de vedere climatic prin intensificarea infrastructurii verzi și albastre
P.2.2. Sprijinirea amenajării de acoperișuri și fațade verzi	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (vii) Îmbunătățirea protecției		Pilonul IV. Componenta 1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.1.Crearea de orașe locuibile și

	naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării		inteligente din punct de vedere climatic prin intensificarea infrastructurii verzi și albastre
--	--	--	--

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul OS2:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
P.2.1. Extinderea suprafeței de spații verzi și integrarea acestora în coridoare verzi-albastre	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea și reconversia unor terenuri degradate / abandonate în spații verzi și de agrement • Extinderea și modernizarea spațiilor verzi / parcurilor existente • Amenajarea și modernizarea locurilor de joacă • Împădurirea terenurilor din extravilan, respectiv amenajarea de perdele forestiere • Dotarea spațiilor verzi cu sisteme inteligente de irigații • Amenajarea de sere publice
P.2.2. Sprijinirea amenajării de acoperișuri și fațade verzi	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unor soluții-pilot de amenajare acoperișuri / fațade verzi la clădirile publice • Acordarea de stimulente fiscale pentru proprietarii privați care investesc în acoperișuri / fațade verzi

Obiectivul Specific nr. 3: : Promovarea dezvoltării durabile și eficiente din punct de vedere energetic

Acest obiectiv va fi atins prin creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și a clădirilor de locuit, modernizarea sistemului de iluminat public și arhitectural, instalarea de parcuri fotovoltaice/eoliene și alte facilități de producție a energiei electrice, precum și promovarea economiei circulare prin colectarea selectivă a deșeurilor. Acest obiectiv urmărește reducerea emisiilor de CO2 și îmbunătățirea calității mediului înconjurător.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente	Corelarea cu prioritățile PNRR
---------------------------	--	--	--------------------------------

		perioadei de programare 2021-2027	
P.3.1. Creșterea performanțe energetice a clădirilor publice, inclusiv consolidarea acestora și dotarea cu panouri solare	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		
P.3.2. Creșterea performanței energetice a clădirilor de locuit	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		Pilonul I. Componenta I.5. Valul renovării - reabilitarea verde și seismică a clădirilor vechi
P.3.3. Extinderea și creșterea performanței energetice a sistemului de iluminat public și arhitectural	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" – b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		
P.3.4. Amenajarea de parcuri fotovoltaice / eoliene și de alte facilități de producție pentru asigurarea necesarului de energie electrică			
P.3.5. Colectarea selectivă a deșeurilor și promovarea economiei circulare		PODD 2021-2027 Prioritatea 2: Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	Pilonul I. Componenta I.3. Completarea investițiilor în sistemele de deșeuri

Tipuri de acțiuni propuse in cadrul OS3:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
---------------------------	-----------------

<p>P.3.1. Creșterea performanțe energetice a clădirilor publice, inclusiv consolidarea acestora și dotarea cu panouri solare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea termică a anvelopei clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a celor cu risc seismic • Crearea / reabilitarea / modernizarea sistemelor de ventilație și climatizare, cu precădere pe bază de soluții passive • Implementarea sistemelor inteligente de gestionare și monitorizare a consumului de energie • Dotarea clădirilor publice cu panouri solare
<p>P.3.2. Creșterea performanței energetice a clădirilor de locuit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprrijinirea (inclusiv co-finanțarea proiectelor) asociațiilor de proprietari interesate de reabilitarea termică a blocurilor pentru executarea acestor lucrări, prin accesarea de finanțări nerambursabile • Acordarea unor stimulente fiscale pentru clădirile de locuit care investesc în montarea de panouri solare
<p>P.3.3. Extinderea și creșterea performanței energetice a sistemului de iluminat public și arhitectural</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea sistemului de iluminat public în zonele vizate de dezvoltare (de ex. PUZ-uri aprobate) sau nedeservite în prezent, exclusiv cu utilizarea tehnologiei LED • Înlocuirea corpurilor de iluminat existente cu unele de tip LED
<p>P.3.4. Amenajarea de parcuri fotovoltaice / eoliene și de alte facilități de producție pentru asigurarea necesarului de energie electrică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reconversia unor terenuri abandonate de la nivel local în parcuri fotovoltaice / eoliene pentru producerea de energie regenerabilă necesară consumului public • Sprrijinirea investițiilor private din sfera energiei regenerabile
<p>P.3.5. Colectarea selectivă a deșeurilor și promovarea economiei circulare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea și modernizarea infrastructurii de colectare selectivă a deșeurilor municipale • Îmbunătățirea serviciilor de salubritate • Dezvoltarea infrastructurii pentru colectarea deșeurilor din construcții și a celor vegetale • Dezvoltarea infrastructurii de tratare a deșeurilor menajere / reciclabile • Amenajarea de toalete ecologice în spațiile publice

Obiectivul Specific nr. 4. Crearea unui mediu construit durabil, sigur și rezilient

Acest obiectiv va fi atins prin asigurarea aprovizionării cu apă potabilă de calitate și suficientă, reducerea poluării resurselor existente, prevenirea riscului de producere a inundațiilor, a alunecărilor de teren și a altor fenomene de degradare a acestora pe fondul schimbărilor climatice, reducerea expunerii fondului construit la riscul seismic și îmbunătățirea capacității de management a situațiilor de urgență.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027	Corelarea cu prioritățile PNRR
P.4.1. Asigurarea aprovizionării cu apă potabilă de calitate și suficientă și reducerea poluării resurselor existente	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" - b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	PODD 2021-2027 Prioritatea 2: Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	Pilonul I. Componenta I.1. Sistemul de gestionare a apei: apă și canalizare, dezvoltare sisteme de irigații, dezmlăștiniri și antigrindină
P.4.2. Prevenirea riscului de producere a inundațiilor, a alunecărilor de teren și a altor fenomene de degradare a acestora pe fondul schimbărilor climatice	Prioritatea 3 "O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediu" - b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	PODD 2021-2027 Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	Pilonul I. Componenta I.1. Sistemul de gestionare a apei: apă și canalizare, dezvoltare sisteme de irigații, dezmlăștiniri și antigrindină
P.4.3. Reducerea expunerii fondului construit la riscul seismic			Pilonul I. Componenta I.5. Valul renovării - reabilitarea verde și seismică a clădirilor vechi
P.4.4. Întărirea capacității de management a situațiilor de urgență		PODD 2021-2027 Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	

Tipuri de acțiuni propuse in cadrul OS4:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
P.4.1. Asigurarea aprovizionării cu apă potabilă de calitate și suficientă și reducerea poluării resurselor existente	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea și reabilitarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare • Amenajarea de noi surse de alimentare cu apă
P.4.2. Prevenirea riscului de producere a inundațiilor, a alunecărilor de teren și a altor fenomene de degradare a acestora pe fondul schimbărilor climatice	<ul style="list-style-type: none"> • Decolmatarea și amenajarea cursurilor de apă pentru a preveni riscul de inundații • Întreținerea și modernizarea infrastructurii de desecare a terenurilor și dezvoltarea unui sistem de gestionare/drenare a apelor pluviale • Consolidarea terenurilor expuse riscului de alunecări, inclusiv prin împăduriri • Repunerea în funcțiune a sistemului de irigare a terenurilor din jurul orasului
P.4.3. Reducerea expunerii fondului construit la riscul seismic	<ul style="list-style-type: none"> • Expertizarea seismică a clădirilor publice și a blocurilor de locuințe • Consolidarea clădirilor încadrate în clasă de risc seismic
P.4.4. Întărirea capacității de management a situațiilor de urgență	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și implementarea Planurilor de Analiză și Acoperire a Riscurilor • Dotarea cu echipamente a serviciilor profesionale și voluntare de situații de urgență • Extinderea și mentenanța sistemului de avertizare a populației • Organizarea de exerciții și pregătire a populației pentru diferite situații de urgență • Derularea de campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la situațiile de urgență • Înființarea unui dispecerat integrat 112

Obiectivul Specific nr. 5. Promovarea accesului echitabil la servicii de înaltă calitate pentru toate categoriile de populație

Prin aceste obiective se va asigura accesul echitabil la servicii de înaltă calitate pentru toate categoriile de populație, prin:

- Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii, prin construirea și modernizarea infrastructurii educaționale, precum și prin dezvoltarea programelor de formare continuă pentru adulți.
- Îmbunătățirea accesului la infrastructură și servicii medicale, inclusiv de tip comunitar, școlar, de recuperare și îngrijire pe termen lung, prin construirea și modernizarea infrastructurii medicale și de asistență socială, precum și prin dezvoltarea programelor de promovare a sănătății și prevenirea bolilor.

- Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile vulnerabile, prin dezvoltarea programelor de asistență socială, inclusiv cele pentru protecția copiilor, a persoanelor în vârstă, a persoanelor cu dizabilități și a celor fără adăpost.
- Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă, prin construirea și modernizarea infrastructurii culturale și sportive, precum și prin dezvoltarea programelor de promovare a activităților culturale și sportive în rândul comunităților urbane.
- Îmbunătățirea calității vieții pentru tineri, în vederea reducerii apetitului pentru migrație internă și externă al acestora, respectiv a încurajării repatrierii, prin dezvoltarea programelor de sprijinire a antreprenoriatului tânăr și a ocupării forței de muncă, precum și prin dezvoltarea infrastructurii culturale și sportive care să le ofere oportunități de dezvoltare personală și socială.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027	Corelarea cu prioritățile PNRR
<p>P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii</p>	<p>Prioritatea 5: "O regiune educată" – d (ii) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii</p>	<p>POEO 2021-2027</p> <p>Prioritatea 2: Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională</p> <p>Prioritatea 3: Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic</p> <p>Prioritatea 4: Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional</p>	<p>Pilonul III. Componenta III.3. România Educată – Învățământ dual, tehnic și profesional</p> <p>Pilonul V. Componenta V.3. România Educată – infrastructură școlară și universitară</p> <p>Pilonul VI. Componenta VI.1. România Educată - Programul național de reducere a abandonului școlar</p> <p>Pilonul VI. Componenta VI.3. Programul Național pentru Creșe</p>

		și tehnic Prioritatea 5: Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți	
P.5.2. Îmbunătățirea accesului la infrastructură și servicii medicale, inclusiv de tip comunitar, școlar, de recuperare și îngrijire pe termen lung		POS 2021-2027 Prioritatea 2: Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu Prioritatea 3: Servicii de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității Prioritatea 4: Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii	Pilonul V. Componenta VI.1. Fondul pentru Spitale. Creșterea accesului la sănătate
P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile vulnerabile		POIDS 2021-2027 Prioritatea 1: Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității Prioritatea 2: Protejarea dreptului la demnitatea socială Prioritatea 3: Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii primare Prioritatea 4: Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și	Pilonul IV. Componenta IV.1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.2. Construirea de locuințe pentru tineri/locuințe sociale/ locuințe de necesitate/ locuințe pentru specialiști din sănătate și învățământ Pilonul IV. Componenta IV.2. Fondul de dezvoltare comunitară rurală și zone urbane sărace Pilonul IV. Componenta IV.3.

		<p>ceilalți copii</p> <p>Prioritatea 5: Servicii de suport pentru persoanele vârstnice</p> <p>Prioritatea 6: Sprijin pentru persoanele cu dizabilități</p> <p>Prioritatea 7: Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile</p> <p>Prioritatea 8: Ajutorarea persoanelor defavorizate</p>	<p>Infrastructură socială și cămine de bătrâni</p> <p>Pilonul V. Componenta V.4. Încurajarea formalizării muncii și introducerea Venitului Minim de Incluziune</p>
<p>P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă</p>	<p>Prioritatea 6: "O regiune mai atractivă" – e (i) Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane</p>		<p>Pilonul III. Componenta III.6. România Creativă (industrii creative)</p> <p>Pilonul VI. Componenta VI.2. Granturi pentru tineret și sport</p>
<p>P.5.5. Îmbunătățirea calității vieții pentru tineri, în vederea reducerii apetitului pentru migrație internă și externă al acestora, respectiv a încurajării repatrierii</p>		<p>POEO 2021-2027</p> <p>Prioritatea 1: Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii</p>	<p>Pilonul VI. Componenta VI.2. Granturi pentru tineret și sport</p> <p>Pilonul IV. Componenta 1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.2. Construirea de locuințe pentru tineri/locuințe sociale/ locuințe de necesitate/ locuințe pentru specialiști din sănătate și învățământ</p>

Tipuri de acțiuni propuse in cadrul OS5:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
<p>P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția de noi creșe și grădinițe, precum și extinderea și modernizarea celor existente • Modernizarea și dotarea școlilor gimnaziale și a liceelor • Construcția de săli de sport școlare (inclusiv care să deservească mai multe unități de învățământ) • Construcția de campusuri școlare, cu precădere orientate către atragerea de absolvenți (inclusiv din zonele rurale) în învățământul tehnic și profesional în sistem dual • Amenajarea curților aferente unităților de învățământ ca spații atractive atât pentru elevi, cât și pentru alte categorii de cetățeni, prin deschiderea acestora după orele de studiu • Implementarea de măsuri integrate de prevenire și combatere a abandonului școlar • Formarea continuă a cadrelor didactice, cu precădere în ceea ce privește noile tehnici de predare și învățare, utilizarea instrumentelor TIC, educația incluzivă etc. • Implementarea de măsuri pentru creșterea calității actului educational și adaptarea acestuia la dinamicile de pe piața muncii
<p>P.5.2. Îmbunătățirea accesului la infrastructură și servicii medicale, inclusiv de tip comunitar, școlar, de recuperare și îngrijire pe termen lung</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotare spital • Înființarea unui centru pentru îngrijiri paleative • Înființarea, modernizarea și dotarea cabinetelor de medicină școlară • Implementarea de măsuri pentru atragerea și menținerea medicilor de familie, specialiști și școlari (de ex. locuințe de serviciu) • Amenajarea și dotarea spațiilor pentru cabinetele de medicină de familie • Înființare centru de permanență medicală • Asigurarea asistenței medicale comunitare, prin mediatori sanitari și asistenți medicali comunitari • Sprijinirea implementării unor măsuri de educație pentru sănătate, prevenție, depistare/diagnosticare precoce a bolilor (de ex. centru de prevenire și control pentru boli transmisibile)
<p>P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile vulnerabile</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția de locuințe sociale și de necesitate, inclusiv prin amenajarea lor prin reconversia unor spații existente / achiziționarea acestora de pe piața liberă / acordarea unui sprijin financiar pentru plata chiriei • Sprijinirea înființării de unități de economie social și promovarea acestui concept • Derularea de programe de informare, consiliere, mediere a muncii, monitorizare post

	<p>angajare a persoanelor cu risc de excludere de pe piața muncii (de ex. persoane cu dizabilități, de etnie romă etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea și furnizarea de servicii de protecție și sprijin în comunitate (centre de zi, de resurse, servicii de educație parentală, informare, evaluare, consiliere, facilitare etc.) pentru copii și tineri (inclusiv cu probleme de comportament) și familiile lor, inclusiv în parteneriat cu furnizori privați • Furnizarea de servicii de protecție a persoanelor vârstnice în centre rezidențiale, de zi (inclusiv pentru interacțiunea între generații) și prin servicii de îngrijire la domiciliu, inclusiv în parteneriat cu furnizori privați • Furnizarea de servicii de protecție pentru copii și adulții cu dizabilități, prin intermediul centrelor de reabilitare de zi, a serviciilor mobile, centrelor de tip Respiro, a locuințelor protejate și a rețelei de asistenți personali profesioniști • Furnizarea de servicii de protecție pentru victimele violenței domestice • Furnizarea de servicii de protecție pentru persoanele fără adăpost și aflate în diferite situații de urgență • Dezvoltarea serviciilor sociale pentru noi categorii de persoane vulnerabile (de ex. persoanele cu adicții de alcool, droguri) • Acordarea de sprijin financiar și material pentru persoanele aflate în situații de sărăcie extremă (de ex. cantine sociale / mese pe roți, vouchere pentru alimente, rechizite, ajutoare de urgență etc.) • Digitalizarea serviciilor sociale
<p>P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale • Susținerea financiară și logistică a activităților culturale, inclusiv prin acordarea de finanțări nerambursabile pentru proiectele culturale ale sectorului independent • Organizarea de evenimente culturale de interes general, în parteneriat cu alte organizații publice (de ex. cele din subordinea CJ Suceava) și private de profil • Sprijinirea activității ansamblurilor și formațiilor artistice • Sprijinirea cultelor religioase, inclusiv prin acordarea de finanțări nerambursabile • Extinderea, modernizarea și dotarea bazelor sportive • Acordarea de sprijin financiar nerambursabil și logistic pentru cluburile de profil • Organizarea de evenimente care să încurajeze sportul de masă și cel de performanță, inclusiv în parteneriat cu organizații publice și private de profil

<p>P.5.5. Îmbunătățirea calității vieții pentru tineri, în vederea reducerii apetitului pentru migrație internă și externă al acestora, respectiv a încurajării repatrierii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția de locuințe sociale și în regim de închiriere pentru tineri • Acordarea de loturi de teren gratuite pentru construcția de locuințe de către tineri • Înființarea unor centre de tineret care să furnizeze servicii integrate, adaptate nevoilor acestora (de ex. informare, consiliere, orientare, formare, activare pe piața muncii, activități de socializare, recreative, culturale etc.) • Încurajarea activităților de voluntariat • Acordarea de finanțări nerambursabile dedicate pentru sectorul de tineret (pe modelul cultură, sport, culte)
---	---

Obiectivul Specific nr. 6. Stimularea dezvoltării economiei locale și crearea de locuri de muncă

Implica îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu accent pe sectoarele de specializare inteligentă la nivel regional, promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori privați, sprijinirea dezvoltării capacităților și activităților proprii de CDI ale întreprinderilor și a cooperării dintre acestea și entitățile publice de profil în vederea transferului de tehnologie, sprijinirea întreprinderilor și a forței de muncă precum și relansarea sectorului turistic la nivel local prin valorificarea durabilă a patrimoniului local.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027	Corelarea cu prioritățile PNRR
<p>P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional</p>	<p>Prioritatea 1: "O regiune mai competitivă, mai inovativă" – a (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor</p>		
<p>P.6.2. Sprijinirea IMM-urilor, în principal a celor din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional, în vederea digitalizării, tehnologizării și accesului pe piețele externe</p>	<p>Prioritatea 1: "O regiune mai competitivă, mai inovativă" – a (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor</p>	<p>POCIDIF 2021-2027: Prioritatea 10: Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare</p>	<p>Pilonul III. Componenta III.2. Investiții și instrumente financiare pentru sectorul privat și reforma companiilor de stat</p>

	Prioritatea 2: "O regiune mai digitalizată" - a (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor		
P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori privați			
P.6.4. Sprijinirea dezvoltării capacităților și activităților proprii de CDI ale întreprinderilor, precum și a cooperării dintre acestea și entitățile publice de profil în vederea transferului de tehnologie	Prioritatea 1: "O regiune mai competitivă, mai inovativă" – a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	POCIDIF 2021-2027: Prioritatea 2: Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare Prioritatea 5: Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari	Pilonul III. Componenta III.4. Cercetare, Dezvoltare și Inovare
P.6.5. Sprijinirea întreprinderilor și a forței de muncă afectate de pandemia Covid-19		POEO 2021-2027 Prioritatea 6: Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți	Pilonul III. Componenta III.2. Investiții și instrumente financiare pentru sectorul privat și reforma companiilor de stat Pilonul III. Componenta III.6. România Creativă (industrii creative)
P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local	Prioritatea 6: "O regiune mai atractivă" – e (i) Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele		Pilonul IV. Componenta IV.5. "România atractivă"

	urbane		
--	--------	--	--

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul OS6:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unei infrastructuri de afaceri (de tip parc industrial/tehnologic), inclusiv prin reconversia unor suprafețe de tip brownfield • Înființarea unui consiliu consultativ al mediului de afaceri local, cu întâlniri periodice, care să fie principala punte de dialog între Primărie și sectorul privat • Premierea de către Primărie a principalilor contribuitori privați în cadrul unei gale anuale • Crearea unui portal online de promovare și vânzare a produselor realizate de companii locale sau din județ • Modernizarea și dotarea piețelor agroalimentare • Susținerea înființării de capacități de depozitare frigorifică pentru legume și fructe • Sprijinirea înființării Casei Specialistului/Fermierului • Amenajarea unui pavilion expozițional de mici dimensiuni pentru expunere și vânzare în cadrul unor târguri ale producătorilor locali
P.6.2. Sprijinirea IMM-urilor, în principal a celor din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional, în vederea digitalizării, tehnologizării și accesului pe piețele externe	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea, în parteneriat cu autoritățile responsabile de programe, a oportunităților de finanțare din fonduri europene și guvernamentale adresate IMM-urilor • Sprijinirea proiectelor de investiții ale IMM-urilor locale, prin reducerea duratei de acordare a autorizațiilor de construcții, extinderea infrastructurii de transport și tehnico-edilitare în proximitate, medierea colaborării cu instituțiile de învățământ tehnic și profesional etc. • Înființarea unui hub pentru tinerii antreprenori locali • Sprijinirea înființării de mici centre comerciale în cartiere
P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori privați	<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea de scheme locale de minimis pentru atragerea de investitori privați care generează locuri de muncă • Încheierea de parteneriate cu organizații-catalizator pentru promovarea orasului ca destinație de afaceri (de ex. ADR NE, CCIA SV, camere de comerț bilaterale etc.) • Inventarierea și reglementarea urbanistică prin noul PUG al terenurilor publice și private

	<p>propice (din perspectiva accesibilității la infrastructura de transport, utilități etc.) pentru noi dezvoltări de funcțiuni economice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unui birou pentru investitori și promovare economică în cadrul Primăriei • Crearea unei pagini WEB în mai multe limbi străine cu privire la oferta orasului pentru investitori (de ex. oportunități de investiții în terenuri / clădiri, facilități oferite, oferta educațională a liceelor și școlilor profesionale, furnizori existenți în zonă etc. • Participarea la târguri internaționale de investiții și organizarea la nivel municipal a unor conferințe la care să fie invitate principalele organizații-catalizator, companii de consultanță, dezvoltatori imobiliari pentru prezentarea oportunităților de PPP
P.6.4. Sprijinirea dezvoltării capacităților și activităților proprii de CDI ale întreprinderilor, precum și a cooperării dintre acestea și entitățile publice de profil în vederea transferului de tehnologie	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea, sprijinirea și medierea relației dintre companiile locale și universitățile din regiune, de exemplu prin (co)organizarea la nivel local a unor târguri și expoziții de tehnologie • Sprijinirea activității clusterelor din regiune și încurajarea companiilor private pentru a adera la acestea • Acordarea unor premii anuale pentru companiile locale care realizează inovații • Înființarea unei structuri de cercetare în domeniul viticol
P.6.5. Sprijinirea întreprinderilor și a forței de muncă	<ul style="list-style-type: none"> • Acordarea de facilități fiscale temporare pentru companiile afectate cel mai sever de pandemie (de ex. reducerea taxelor pentru spațiile publice ocupate de terase, a impozitelor pentru clădirile care adăpostesc spații hoteliere, a taxelor pentru emiterea anuală a autorizațiilor de funcționare pentru sectorul HORECA etc.) • Promovarea, în rândul întreprinzătorilor locali, cu sprijinul autorităților responsabile, a oportunităților de obținere a unor subvenții, ajutoare sau finanțări nerambursabile pentru depășirea efectelor pandemiei
P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local	<ul style="list-style-type: none"> • Conservarea, protejarea și restaurarea patrimoniului construit în vederea introducerii în circuitul turistic • Conservarea și promovarea patrimoniului imaterial • Dezvoltarea infrastructurii-suport pentru turism • Promovarea orasului ca destinație turistică, atât pe plan intern cât și extern

Obiectivul Specific nr. 7. Dezvoltarea unui sistem de management urban inteligent și eficient

Atingerea acestui obiectiv va permite Consiliului Local să poată gestiona mai bine resursele și să se ofere servicii mai bune cetățenilor. De asemenea, se vor asigura reglementări urbanistice care să promoveze conceptul de oraș compact, care se reduce impactul negativ asupra mediului și să se optimizeze utilizarea resurselor disponibile.

În plus, obiectivul implică dezvoltarea competențelor personalului din administrația locală și creșterea gradului de implicare a actorilor locali relevanți în procesul decizional, astfel încât să se poată gestiona mai bine resursele și să se ia decizii mai bune și mai informate. Atingerea acestui obiectiv va duce întărirea cooperării teritoriale, inclusiv la nivel transfrontalier, pentru a promova schimbul de bune practici și pentru a beneficia de sinergiile care pot rezulta din colaborarea între diferite regiuni.

Priorități de intervenție	Corelarea cu prioritățile POR Nord-Est 2021-2027	Corelarea cu prioritățile altor programe operaționale aferente perioadei de programare 2021-2027	Corelarea cu prioritățile PNRR
P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City	Prioritatea 2: "O regiune mai digitalizată" - a (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor		Pilonul II. Componenta II.1. Cloud guvernamental și sisteme digitale interconectate în administrația publică Componenta II.2. România Educată - Digitalizarea educației Componenta II.3. Broadband și 5G
P.7.2. Asigurarea unor reglementări urbanistice care să promoveze conceptul de oraș compact			Pilonul IV. Componenta 1 – Fondul de reziliență pentru localități. Intervenția I.6. Elaborarea/actualizarea documentațiilor de urbanism de tip Plan Urbanistic General/Plan Urbanistic Zonal în format digital
P.7.3. Dezvoltarea competențelor personalului din administrație locală			Pilonul V. Componenta V.5. Reforma administrației publice, salarizarea unitară, dialog social și creșterea eficienței justiției
P.7.4. Creșterea gradului de implicare a			Pilonul V. Componenta V.6. Fondul de

actorilor locali relevanți în procesul decizional			reziliență a societății civile
P.7.5. Întărirea cooperării teritoriale, inclusiv la nivel transfrontalier			Interreg Romania – Moldova, Interreg Romania - Ukraina

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul OS7:

Priorități de intervenție	Acțiuni propuse
P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de platforme/bănci de date urbane, preferabil de tip "open data", care să sprijine realizarea de investiții publice, private și furnizarea de servicii publice • Extinderea sistemului de telegestiune a iluminatului public la nivelul întregii rețele • Extinderea și îmbunătățirea sistemului de supraveghere video în vederea colectării de informații cu privire la trafic (inclusiv pietonal), a prevenirii infracționalității etc. • Dotarea parcărilor publice cu senzori • Actualizarea site-ului WEB al Primăriei • Dezvoltarea de platforme/instrumente de comunicare cu cetățenii • Dezvoltarea de instrumente de monitorizare vehicule ale administrației locale și entităților din subordine
P.7.2. Promovarea conceputului de oraș compact și creșterea calității soluțiilor de regenerare urbană	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și adoptarea de PUG/PUZ pentru zonele de extindere și proiectele majore de investiții • Organizarea de concursuri internaționale de soluții, în parteneriat cu OAR, pentru regenerarea unor spații publice • Elaborarea de ghiduri de proiectare pentru diferite obiecte de arhitectură și urbanism • Finalizarea procesului de înregistrare sistematică a imobilelor în sistemul de cadastru
P.7.3. Dezvoltarea competențelor personalului din administrație locală	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unei analize funcționale a aparatului propriu în vederea formulării de recomandări de îmbunătățire a activității personalului • Formarea continuă a personalului propriu, în baza unor planuri de formare coerente • Recrutarea de personal de specialitate pentru consolidarea echipelor de implementare a

	proiectelor cu finanțare nerambursabilă
P.7.4. Creșterea gradului de implicare a actorilor locali relevanți în procesul decizional	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea periodică a unor anchete sociologice pentru măsurarea gradului de satisfacție și identificarea priorităților cetățenilor • Implementarea de noi instrumente online pentru comunicarea cu cetățeni, încurajarea implicării civice, a voluntariatului • Testarea și implementarea conceptului de bugetare participativă
P.7.5. Întărirea cooperării teritoriale, inclusiv la nivel transfrontalier	<ul style="list-style-type: none"> • Încheierea de noi acorduri de înfrățire și implementarea / valorificarea celor existente • Pregătirea și implementarea de proiecte transfrontaliere cu autorități locale din Republica Moldova • Organizarea de schimburi de experiență / bune practici cu alte municipalități din țară • Implicarea continuă în activitățile AOR

VII. PORTOFOLIUL DE PROIECTE STRATEGICE

Portofoliul de proiecte al Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027 (2029) cuprinde toate informațiile relevante pentru fiecare proiect în parte, inclusiv încadrarea în obiectivele specifice și măsurile prevăzute în strategie, problemele-cheie din analiza-diagnostic și obiectivele tematice la care răspunde, estimarea bugetului și a perioadei de implementare, sursele potențiale de finanțare, solicitantul/beneficiarul și potențialii parteneri.

Aceste proiecte au fost colectate și validate din două surse principale:

a) proiecte deja cuprinse în alte documente de programare de la nivel național, regional, județean sau local (Master Plan General de Transport, Master Plan-urile pentru apă și apă uzată, respectiv management al deșeurilor, PDR Nord-Est, strategii sectoriale de la nivel județean, PMUD, PİEE etc.);

b) în urma centralizării concluziilor grupurilor de lucru organizate, a propunerilor primite de la diferite entități de la nivel local (Primăria Orasului Dolhasca, CJ Suceava), precum și a interviurilor organizate cu actorii relevanți de la nivelul orasului (de ex. personalul din administrația publică locală etc.).

De asemenea, s-a realizat o clasificare a acestor proiecte în două categorii:

- proiecte propuse spre implementarea de către Primăria Orasului Dolhasca și instituțiile subordonate acesteia;
- proiecte propuse spre implementare de către alte organizații, publice și private (Consiliul Județean Suceava, Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, ministere, companii de stat, companii private etc.), cu impact direct și asupra orasului Dolhasca (de ex. extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată din județ, implementarea sistemului de management integrat al deșeurilor etc.).

Cu privire la implementarea proiectelor strategice cuprinse se pot desprinde următoarele concluzii și recomandări:

1) având în vedere numărul mare de proiecte și bugetul substanțial estimat pentru implementarea celor propuse și asumate de către Primăria Orasului Dolhasca, se impune o prioritizare a acestora și o abordare etapizată, corelată cu Planul de Acțiune propus și cu bugetul operațional al orasului, astfel încât să se asigure operarea și mentenanța corespunzătoare a infrastructurii dezvoltate după finalizarea proiectelor;

2) dat fiind numărul mare de proiecte propuse de alte entități decât Primăria Orasului Dolhasca, se recomandă o abordare integrată a acestora în timp și spațiu (de ex. prioritizarea străzilor pe care se intervine cu lucrări, corelarea calendarului de execuție) pentru a se potența reciproc și a urgenta implementarea;

3) succesul implementării proiectelor din portofoliul propus depinde de asigurarea unor resurse financiare complementare la cele consacrate (fonduri europene, de la bugetele de stat și locale etc.), precum și parteneriatele public-privat sau creditele etc. De asemenea, este esențială asigurarea co-finanțării proiectelor finanțate din fonduri europene, care se poate realiza doar printr-o planificare bugetară riguroasă, sub forma bugetelor multianuale.

Lista proiectelor individuale ale orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027 (2029)

VII.1 Proiecte propuse

Nr. Crt.	Titlu	Obiectiv specific prioritatea din SDL in care se incadreaza	Scurta descriere	Surse posibile de finanțare	Buget estimative (EUR)	Beneficiar/Parteneri	Termen orientativ de implementare
Reabilitare/ extindere infrastructură rutieră și zone pietonale							
1	Realizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al orașului Dolhasca	<p>P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane</p> <p>P.1.2. Promovarea deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta</p>	Planul de mobilitate urbană durabilă	fonduri proprii + alte surse; nerambursabile.	50.000 euro	Orasul Dolhasca	2023
2.1	Înființarea transportului public urban în orașul Dolhasca – Proiect integrat - Dezvoltarea mobilității durabile în orașul DOLHASCA	<p>P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane</p>	<p>Înființare trasee transport</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ achiziționare autobuze 	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	1,500,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
2.2		<p>P.1.1. Încurajarea</p>	Înființare trasee transport Amenajare stații	POR 2021-2027, Buget local,	159,600	Orasul Dolhasca	2021-2027

		utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 stații informare timp real ▪ 35 stații simple 	Buget național			
2.3		P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane	Înființare trasee transport <ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducere sistem e-ticketing și management al flotei 	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	179,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
2.4		P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane	Construcție / amenajare autobază <ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea punctelor de încărcare vehicule electrice (TP) 	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	64,000.00	Orasul Dolhasca	2021-2027
2.5		P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane	Construcție / amenajare autobază <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizare autobaza 	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	1,000,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
3	Reabilitare / creare trotuare -	P.1.2. Promovarea	Amenajarea / modernizarea trotuarelor	POR 2021-2027, Buget local,	1,071,000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta	din zona centrală și din apropierea școlilor pentru a crește gradul de siguranță în timpul deplasărilor pietonale.	Buget național			
4	Îmbunătățirea semaforizării pentru deplasări pietonale -	P.1.2. Promovarea deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta	Modernizarea semaforizării existente în orașul Dolhasca (la intersecția străzilor DJ208S și Doctor Topolniceanu) și asigurarea opțiunii de a solicita verde pietonal prin apăsarea unui buton. Va conduce la creșterea siguranței în timpul deplasărilor active.	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	30,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
5	Creșterea gradului de siguranță	P.1.2. Promovarea deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta	9 treceri pietoni cu iluminat inteligent: Sistemul de iluminat inteligent asigură creșterea intensității luminii în momentul în care este sesizat un pieton care traversează strada, contribuind astfel la creșterea siguranței pentru deplasările pietonale.	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	200,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
6	Introducerea sistemelor inteligente de monitorizare a traficului	P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City	Proiectul propune implementarea de sisteme de recunoaștere automată a numerelor de înmatriculare (LPR) și măsurare automată a vitezei de circulație (radare), fiind amplasate pe fiecare dintre cele 5 intrări/ieșiri principale din	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	300,000	Orasul Dolhasca	2021-2027

			oraș înainte de intrarea în oraș (UAT).				
7	Crearea / Extinderea sistemului CCTV (siguranță / monitorizare)	P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City	În completarea sistemului CCTV ce urmează să fie dezvoltat în localitate, au fost identificate 6 puncte cheie pentru amplasarea camerelor CCTV în vederea colectării datelor de trafic din tere. Amplasarea camerelor în locațiile propuse va ajuta administrația publică locală să colecteze date reale din teren privind fluxurile de trafic și categoriile de vehicule care circulă prin intersecțiile importante din oraș. Amplasarea acestor camere va facilita procesul de colectare de date pentru studii de trafic și pentru viitoarea actualizare a PMUD-ului.	POR 2021-2027, Buget local, Buget național	180,955	Orasul Dolhasca	2021-2027
8	Promovarea transportului electric prin amplasarea de stații de alimentare pentru mașinile electrice și hibrid	P.1.1. Încurajarea utilizării transportului public nepoluant, inclusiv la nivelul zonei periurbane P.1.3. Reducerea blocajelor din	Amplasarea a 6 stații de alimentare pentru mașinile electrice și hibrid, în zona centrală a orașului, precum și în alte puncte de interes din sate, corelat cu amenajarea spațiilor de parcare. Sunt propuse stații duale cu încărcare lentă și rapidă (50 kW DC și 22 kW AC)	POR 2021-2027, PNRR, Buget local, Buget național	264,000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora					
9	Modernizare infrastructura pietonală - amenajarea / reabilitarea trotuarelor	P.1.2. Promovarea deplasărilor nemotorizate, pe jos sau cu bicicleta	intervențiile de realizare /modernizare trotuare vor fi bugetate în cadrul modernizării de drumuri.	Buget local, Buget național	342,600	Orasul Dolhasca	2021-2027
10	Reabilitare și modernizare infrastructură rutieră II	P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora	Reabilitarea și modernizarea străzilor degradate sau / și pietruite în vederea creșterii siguranței deplasărilor rutiere și pietonale și a confortului în timpul deplasării.	Buget local / național, IFI (ex. BERD)	10,500,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
11	Amenajarea infrastructurii pentru deplasări cu bicicleta	P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora	Realizarea infrastructurii pentru biciclete în extravilanul localităților - trasee cicloturistice Se propune realizarea a 12 km trasee cicloturistice: uniform distribuiți între cele 2 perioade de implementare.	PNRR / POR 2021-2027, Buget local, Buget național	1,200,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
12	Amenajarea spațiilor de parcare cu plată	P.1.3. Reducerea blocajelor din	Amenajare parcări de scurtă durată, cu plată, la punctele de interes.	Buget local, Buget național	30,000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora					
13	Elaborarea unei politici de parcare	P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora	Elaborare regulament de parcare pentru parcări de scurtă durată (la puncte de interes). Se va avea în vedere taxarea mai multe vehicule într-o zi)			Orasul Dolhasca	2021-2027
14	Achiziție sistem de management al parcărilor	P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate acestora	Achiziție sistem de management al parcărilor: echipamente și software necesare pentru realizarea plății parcării și pentru verificarea respectării regulamentului de parcare	PR 2021-2027, Buget local / național	480,000	Orasul Dolhasca	2021-2027
15	Amenajarea spațiilor de parcare rezidențială	P.1.3. Reducerea blocajelor din trafic, a emisiilor cu gaze de efect de seră și a poluării fonice asociate	Amenajare parcări rezidențiale, în vecinătatea blocurilor din oraș	Buget local / național	40,000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		acestora					
Turism							
16	Promovarea dezvoltarii integrate si inclusive in domeniul social , economic si al mediului prin regenerare urbana a zonei si dezvoltarea unui Aquapark in Orasul Dolhasca	P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local	Promovarea dezvoltarii integrate in domeniul social, economic si de mediu prin regenerarea urbana a unui teren agricol si dezvoltarea unei aquapark in Orasul Dolhasca. Prin acest proiect se doreste crearea unei zone verzi special amenajata cu alei pietonale si spatii verzi, loc de joaca pentru copii, si un aquapark cu piscina exterioara pentru adulti si copii, topogane etc	PR 2021-2027, Buget local / național.	6 mil euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
17	Informarea cetățenilor și a mediului de afaceri din orașul Dolhasca cu privire la oportunitățile de finanțare existente în domeniul turismului	P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori privati P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului	2 sesiuni de informare organizate anual; Minim 50 de persoane sau firme informate / consiliate	PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	30.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		local					
18	Elaborarea unei strategii de promovare turistică orașului Dolhasca	<p>P.6.3. Promovarea orașului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local</p>	1 strategie de promovare turistică elaborată.	fonduri proprii + alte surse nerambursabile	150.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
19	Organizarea de campanii de promovare turistică orașului Dolhasca și integrarea în circuite turistice	<p>P.6.3. Promovarea orașului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea</p>	<p>Minim 1 material de promovare turistică realizat;</p> <p>Participare a minim 1 târg de promovare turistică;</p> <p>Minim 2 parteneriate încheiate cu asociații pentru promovarea turismului;</p> <p>Aderarea la minim 1 cluster turistic.</p>	POEO 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	300.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		durabilă a patrimoniului local					
20	Construirea unei infrastructuri de campare în orașul Dolhasca	<p>P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.5. Sprijinirea întreprinderilor și a forței de muncă afectate de pandemia Covid-19</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local</p>	Minim 2 infrastructuri de campare construite.	POEO 2021-2027 , PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	1.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
Construire/ reabilitare clădiri rezidențiale							
21	Construirea de locuințe pentru tineri în orașul Dolhasca	P.2.2. Sprijinirea amenajării de acoperișuri și fațade verzi	se vor construi locuințe care se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani	POR 2021-2027, POEO 2021-2027 Fonduri guvernamentale (ANL), fonduri proprii + alte	100.000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		<p>P.3.2. Creșterea performanței energetice a clădirilor de locuit</p> <p>P.5.5. Îmbunătățirea calității vieții pentru tineri, în vederea reducerii apetitului pentru migrație internă și externă al acestora, respectiv a încurajării repatrierii</p>		surse nerambursabile			
Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii educaționale							
22	Înființarea unei centru comunitar de învățare permanentă în orașul Dolhasca	P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii	Proiectul prevede realizarea a unui centr, câte unul de fiecare localitate ce are peste 180 de locuitori.	Fonduri proprii și guvernamentale.	1.000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
23	Dotarea școlilor din Dolhasca cu mobilier,	P.5.1. Îmbunătățirea accesului la	8 clădiri educaționale dotate.	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii +	5.000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027

	aparatură de laborator și echipamente utilizate în e-learning (educația distanță)	educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii		alte surse nerambursabile			
24	Înființarea a unei grădinițe cu program prelungit în orașul Dolhasca	P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii	1 serviciu educațional nou înființat (grădiniță cu program prelungit);	PR NE 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	4.000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
25	Înființarea unei creșe în orașul Dolhasca	P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii	O creșă construită și dotată.	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	1.500.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
26	Construirea de locuințe pentru specialiști din învățământ	P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în	Construirea de locuințe pentru specialiști din învățământ	Fonduri nerambursabile, ANL, PNRR, componenta 10+ fonduri proprii.	750.000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile					
27	Înființarea unei unei scoli profesionale prin Construcția și dotare de ateliere, laboratoare in orașul Dolhasca	P.5.1. Îmbunătățirea accesului la educație și formare de calitate, în vederea adaptării la provocările viitorului de pe piața muncii	Înființarea unei unei scoli profesionale prin Construcția și dotare de ateliere, laboratoare in orașul Dolhasca In cadrul proiectului vor funcționa 3 laboratoare (laborator proiectare CAD, laborator textile și laborator măsurări mecanice), 3 ateliere (atelier lăcătușărie, atelier mașini CNC, atelier textile) etc.	PNRR, componenta 10+ fonduri proprii.	2.5000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii de sănătate							
28	Construirea și dotare unei policlinici / ambulatoriu	P.5.2. Îmbunătățirea accesului la infrastructură	1 policlinică / ambulatoriu independent construit și dotat; Minim 6 cabinete medicale	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse	4.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

	independent în orașul Dolhasca	și servicii medicale, inclusiv de tip comunitar, școlar, de recuperare și îngrijire pe termen lung	deservite.	nerambursabile			
29	Înființarea unui centru de permanență în orașul Dolhasca	P.5.2. Îmbunătățirea accesului la infrastructură și servicii medicale, inclusiv de tip comunitar, școlar, de recuperare și îngrijire pe termen lung	1 centru de permanență înființat și dotat	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	150.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
30	Construirea de locuințe pentru specialiști din sănătate în orașul Dolhasca	P.5.2. Îmbunătățirea accesului la infrastructură și servicii medicale, inclusiv de tip comunitar, școlar, de recuperare și îngrijire pe termen lung P.5.3. Promovarea	12 locuințe pentru specialiști în sănătate construite.	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	750.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile					
Reabilitarea/ dezvoltarea infrastructurii socio-culturale							
31	Construirea de facilități sportive și locuri de joacă în cadrul școlilor din Dolhasca	P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă	8 terenuri de sport construite; 7 locuri de joacă construite / extinse / modernizate.	POR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	3.800.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
32	Construirea unei baze de agrement pe malul râului Siret, localitatea Dolhasca	P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber,	1 bază de agrement înființată pe malul râului Siret.	POR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	2.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă					
33	Construirea unei baze de agrement în localitatea Dolhasca	P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă	1 bază de agrement înființată în zona locuită a orașului Dolhasca	POR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	4.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
34	Construirea unei baze sportive în localitatea Dolhasca	P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera	1 bază sportivă construită și dotată.	POR 2021 – 2027, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	4.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		consumului cultural și a practicării sportului de masă					
35	Construirea de terenuri de sport publice în satele aparținătoareale orașului Dolhasca	P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a practicării sportului de masă	7 terenuri de minifotbal construite	POR 2021 – 2027, Fonduri guvernamentale, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	2.500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
36	Achiziționare de dotări pentru organizarea de evenimente culturale în aer liber în orașul Dolhasca	P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a	3 scene mobile achiziționate 3 sisteme de sonorizare și lumini achiziționate 6 containere tip vestiar achiziționate 3 containere toaletă achiziționate 3 corturi profesionale achiziționate	POR 2021 – 2027, Fonduri guvernamentale, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	1.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		<p>practicării sportului de masa</p> <p>P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local</p>					
37	Construirea unui muzeu de istorie (Muzeul Ștefanian) în orașul Dolhasca	<p>P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a</p>	1 muzeu de istorie înființat	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	4.000.000 euro	Orașul Dolhasca	2021-2027

		<p>practicării sportului de masa</p> <p>P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local</p>					
38	Construirea unui muzeu al teatrului în orașul Dolhasca	<p>P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a</p>	1 muzeu al teatrului înființat	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	4.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		<p>practicării sportului de masa</p> <p>P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului loca</p>					
39	Definirea unei agende cultural-sportive anuale cu caracter permanent a orașului Dolhasca	<p>P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a</p>	<p>1 agenda cultural-sportivă anuală definită; Minim 4 evenimente culturale organizate anual; Minim 3 evenimente sportive organizate anual.</p>	<p>fonduri proprii + alte surse nerambursabile</p>	<p>500.000 euro</p>	Orasul Dolhasca	2021-2027

		<p>practicării sportului de masa</p> <p>P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului loca</p>					
40	Digitalizarea monumentelor și a traseelor turistice înființate în orașul Dolhasca și repunerea în funcțiune a CNIPT Dolhasca	<p>P.5.4. Îmbunătățirea accesului echitabil al populației la oportunități atractive și sănătoase de petrecere a timpului liber, cu precădere în sfera consumului cultural și a</p>	<p>Minim 2 monumente digitalizate; Minim 2 trasee turistice digitalizate; 1 centru de informare turistică funcțional</p>	POIDS 2021-2027	250.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
				, fonduri proprii + alte surse nerambursabile			

		<p>practicării sportului de masa</p> <p>P.6.3. Promovarea orasului ca destinație de afaceri și atragerea de investitori private</p> <p>P.6.6. Relansarea sectorului turistic de la local, inclusiv prin valorificarea durabilă a patrimoniului local</p>					
Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii sociale							
41	Construirea de locuințe sociale pentru persoanele tinere în orașul Dolhasca	P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile vulnerabile	se va realiza în fiecare localitate componentă a orașului Dolhasca câte 5-10 locuințe sociale care vor fi destinate persoanelor tinere	PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	6.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

42	Înființarea și dotarea unei echipe mobile în orașul Dolhasca	P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile vulnerabile	se va înființa și va fi dotată o echipă mobilă care va oferi asistență socială la domiciliu. Echipa mobilă nu are nevoie numai decît de un sediu propriu ci poate avea sediul într-un centru de zi pentru persoane vârstnice. Ca dotare este necesar în mod special o autoutilitară care să poată transporta și persoane și mărfuri. În cadrul echipei va exista și personal calificat pentru asigurarea asistenței medicale comunitare.	fonduri proprii + alte surse nerambursabile	500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
43	Construirea de locuințe sociale pentru populația orașului Dolhasca	P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor sociale pentru toate grupurile vulnerabile	se va realiza în fiecare localitate componentă a orașului Dolhasca câte 10-20 locuințe sociale care vor fi destinate populației locale.	fonduri proprii + alte surse nerambursabile	6.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
44	Construirea de locuințe de necesitate și locuințe protejate în orașul Dolhasca	P.5.3. Promovarea incluziunii a comunităților urbane marginalizate și îmbunătățirea serviciilor	10 locuințe de necesitate / locuințe protejate care vor fi la dispoziția întregii populații a orașului Dolhasca. Aceste locuințe ar trebui realizate cât mai aproape de sediul Direcției de Asistență Socială	fonduri proprii + alte surse nerambursabile	700.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		sociale pentru toate grupurile vulnerabile	Dolhasca.				
Reabilitare/ dotare/ modernizare a instituțiilor publice din Orasul Dolhasca							
45	Instalarea unui sistem de supraveghere video la nivel de oraș în Dolhasca	P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City	Un sistem de supraveghere video la nivel de oraș realizat; Minim 20 de locații publice monitorizate.	POR 2021 – 2027, PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
46	Eficientizarea energetică a clădirilor publice și dotarea cu sisteme de producere a energiei din surse regenerabile în orașul Dolhasca	P.3.1. Creșterea performanțe energetice a clădirilor publice, inclusiv consolidarea acestora și dotarea cu panouri solare	Minim 4 clădiri eficiente energetic; Minim 4 clădiri dotate cu sisteme de producere a energiei din surse regenerabile.	PNRR, POR 2021-2027, Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	8.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
47	Înființarea unui birou unic pentru relația cu cetățenii și mediul de afaceri în cadrul Primăriei Dolhasca	P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei	1 birou unic înființat	PNRR, POR 2021-2027, Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	50.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional					
48	Instalarea unui sistem de supraveghere video la nivel de oraș în Dolhasca	<p>P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional</p> <p>P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City</p>	Minim 5 soluții de e-guvernare implementate	PNRR, POR 2021-2027, Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	350.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
49	Eficientizarea energetică a clădirilor publice și dotarea cu sisteme de producere a energiei din surse regenerabile în	P.3.3. Extinderea și creșterea performanței energetice a sistemului de iluminat public și arhitectural	1 clădire construită și dotată.	fonduri proprii.	50.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

orașul Dolhasca							
Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri							
50	Înființarea unui parc industrial tip greenfield în orașul Dolhasca	P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional	Prin acest proiect se va înființa un parc industrial cu o suprafață de minim 30 de hectare și va fi conectat la utilități. De asemenea vor fi realizate drumurile interioare.	POC 2021 – 2027, POR 2021-2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	3.050.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
51	Înființarea unui cluster de afaceri din Orasul Dolhasca	P.6.2. Sprijinirea IMM-urilor, în principal a celor din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional, în vederea digitalizării, tehnologizării și accesului pe piețele externe	un incubator de afaceri care va găzdui firmele aflate la început de drum. Incubatorul de afaceri va oferi clienților birouri, mici spații de producție și mici săli de ședință	, POR 2021-2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	4.000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
52	Realizarea unui centru de afaceri în orașul Dolhasca	P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin	un centru de afaceri care va găzdui firmele locale cu peste 5 ani de activitate. Centrul de afaceri va oferi clienților birouri, mici spații	POR 2021-2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	4.000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027

		pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional	de producție și mici săli de ședință				
53	Reabilitarea și modernizarea pieței agro-alimentare a orașului Dolhasca	P.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de sprijin pentru întreprinzătorii locali, cu precădere cei din sectoarele de specializare inteligentă de la nivel regional	se va reabilita și moderniza piața agro-alimentară a orașului. Se va construi o clădire în care vor fi instalate standurile de vânzare. De asemenea vor exista mici spații de depozitare. Va fi amenajată o parcare în fața pieței	POR 2021-2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	5.000.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
54	Înființarea unui ghișeu online pentru relația cu mediul de afaceri local și potențialii investitori	P.7.1. Digitalizarea serviciilor publice și implementarea soluțiilor de tip Smart City	se va realiza un ghișeu online destinat îmbunătățirii calității serviciilor publice oferite de Primăria Dolhasca mediului de afaceri. Ghișeul va funcționa în cadrul clădirii Primăriei Dolhasca	POR 2021-2027; fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	50.000	Orasul Dolhasca	2021-2027
Dezvoltare infrastructură de salubritate și măsuri de protecție a mediului înconjurător							
55	Creșterea numărului de parcuri inclusiv	P.2.1. Extinderea suprafeței de	Minim 1 parc reabilitat și dotat; Minim 7 parcuri construite	Fonduri nerambursabile, AFM, PNRR +	2.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

	prin reabilitarea terenurilor degradate în orașul Dolhasca	spații verzi și integrarea acestora în coridoare verzi-albastre	și dotate.	fonduri proprii.			
56	Imbunatatirea rețelei de canalizare / epurare ape uzate în gospodăria din orașul Dolhasca	P.4.1. Asigurarea aprovizionării cu apă potabilă de calitate și suficientă și reducerea poluării resurselor existente	300 de sisteme individuale de canalizare / epurare ape uzate instalate și conectate la rețea	POR 2021 – 2027, PNRR, AFM, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	1.500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
57	Achiziționare de coșuri de gunoi stradale, containere de suprafață și echipamente pentru salubritatea străzilor din localitatea Dolhasca	P.3.5. Colectarea selectivă a deșeurilor și promovarea economiei circulare	Minim 300 coșuri de gunoi stradale achiziționate; Minim 100 de containere de suprafață achiziționate; Minim 1 mașină de măturat stradal achiziționată; Minim 1 mașină multifuncțională pentru cosit vegetație achiziționată; 1 cisternă achiziționată; Minim 3 aspiratoare stradale achiziționate.	PNRR, AFM, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	2.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
58	Construirea unui padoc pentru animalele fără stăpân în localitatea Dolhasca	P.7.2. Asigurarea unor reglementări urbanistice care să promoveze	1 padoc pentru animale fără stăpân construit și dotat. Minim 20 de animale fără stăpân cazate.	PNRR, AFM, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	250.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

		conceptul de oraș compact					
59	Derularea de campanii de sterilizare a animalelor în localitatea Dolhasca	P.7.2. Asigurarea unor reglementări urbanistice care să promoveze conceptul de oraș compact	Minim 5 campanii de sterilizare derulate Minim 800 de animale sterilizate până în anul 2027	AFM, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	40.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
60	Cetățeni responsabili – mediu curat	P.7.4. Creșterea gradului de implicare a actorilor locali relevanți în procesul decizional	Minim 5 campanii de conștientizare organizate. Minim 2000 de persoane informate.	fonduri proprii + alte surse nerambursabile	25.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
Dezvoltare infrastructură urbana si măsuri de rezilienta energetica/la schimbarile climatice							
61	Realizarea unei strategii de eficiență energetică și a unui plan de acțiune în domeniul eficienței energetice la nivelul orașului Dolhasca	P.7.2. Promovarea conceptului de oraș compact și creșterea calității soluțiilor de regenerare urbană	1 strategie de eficiență energetică elaborată; 1 plan de acțiune în domeniul eficienței energetice elaborat.	PNRR, Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	50.000 euro	Orasu l Dolhasca	2021-2027
62	Înființare / Extindere / modernizare rețea de iluminat public	P.3.3. Extinderea și creșterea performanței energetice a	Extinderea rețelei de iluminat public cu 5 km; Modernizarea întregii rețele de iluminat public (120 km).	PODD 2021 – 2027, PNRR, AFM, + fonduri proprii + alte surse	1.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

	în orașul Dolhasca	sistemului de iluminat public și arhitectural		nerambursabile.			
63	Înființare / Extindere / modernizare rețea de alimentare cu energie electrică în orașul Dolhasca	P.3.3. Extinderea și creșterea performanței energetice a sistemului de iluminat public și arhitectural	Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică cu 5 km	PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile	500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
64	Conectarea orașului Dolhasca la rețeaua națională de alimentare cu gaz metan		Conectarea orașului Dolhasca la rețeaua națională de alimentare cu gaz metan; Minim 1000 de gospodării conectate.	PNRR, fonduri proprii + alte surse nerambursabile.	20.000.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
65	Construirea unui parc solar / eolian cu puterea de 0,9 MWH în orașul Dolhasca	P.3.4. Amenajarea de parcuri fotovoltaice / eoliene și de alte facilități de producție pentru asigurarea necesarului de energie electrică	1 parc solar / eolian de 0,9 MWH construit	PNRR, POR 2021-2027, Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2.500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
66	Conștientizarea populației din orașul Dolhasca privind consumul energetic	P.7.4. Creșterea gradului de implicare a actorilor locali relevanți în	Minim 5 campanii de conștientizare derulate; Minim 500 de cetățeni informați.	PNRR, Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	150.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

	responsabil	procesul decizional					
67	Modernizarea si dotarea bazei pentru gestionarea situatiilor de urgenta in orasul Dolhasca	P.4.4. Întărirea capacității de management a situațiilor de urgență	1 bază pentru gestionarea situațiilor de urgență construită; Minim 5 utilaje și / sau echipamente de intervenție achiziționate.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	3.500.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
Dezvoltarea profesională/ personală							
68	Perfecționarea personalului din cadrul Direcției de Asistență Socială Dolhasca	P.7.3. Dezvoltarea competențelor personalului din administrație loc	organizarea de cursuri de perfecționare pentru persoanele care lucrează în cadrul asistenței sociale	fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	100.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027
69	Perfecționarea continuă a angajaților din Primăria Dolhasca	P.7.3. Dezvoltarea competențelor personalului din administrație loc	Minim 25 de angajați beneficiari de cursuri de instruire / perfecționare	fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	50.000 euro	Orasul Dolhasca	2021-2027

VII.2 Lista proiectelor altor entități administrative sau structuri asociative din țară, cu impact asupra orasului Dolhasca

Nr. Crt.	Titlu	Entitatea administrativă	Ațiuni	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare	Termen orientativ de implementare
1	Înființarea unor clase de învățământ special în Orasul Dolhasca	Inspectoratul Școlar Județean Suceava	Din necesitatea acestui tip de învățământ este oportună înființarea	Îmbunătățirea actului educațional. Asigurarea dreptului la dezvoltare a copiilor cu nevoi	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii	2024-2027

			unor noi programe.	speciale.		
4	Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale din Orasul Dolhasca	Primăria Orasului Dolhasca.	Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelelor de utilități edilitare de bază din Orasul Dolhasca în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor. Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelelor de distribuție gaze.	Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, îmbunătățirea accesului populației orasului Dolhasca la utilitățile edilitare de bază, creșterea numărului locuințelor racordate la rețeaua de gaz. Creșterea numărului locuințelor racordate la rețeaua de gaz. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.	POR 2021 – 2027, Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
12	Construcția de locuințe ANL în Orasul Dolhasca	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Agenția Națională pentru Locuințe	Realizarea de locuințe ANL în Orasul Dolhasca.	Diminuarea tendinței migraționiste a tinerilor din Orasul Dolhasca. Creșterea fondului de locuințe din Orasul Dolhasca.	POR 2021 – 2027, ANL, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
13	Acordarea de sprijin pentru integrarea/angajarea tinerilor defavorizați	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava	Sprijinirea integrării tinerilor defavorizați pe piața muncii.	Sprijinirea tinerilor defavorizați.	POCU, POCS 2021 – 2027, Multifond: FSE+, FEDR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
16	Achiziționarea de pubele pentru colectarea selectivă	Operator salubritate	Achiziționarea de pubele pentru colectarea selectivă și amplasarea acestora pe întreaga rază a orasului	Reducerea cantității deșeurilor lăsate în locuri necorespunzătoare, reducerea poluării, creșterea gradului de reciclare.	POR 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027

			Dolhasca.			
17	Completarea sistemului de management integrat al deșeurilor în județul Suceava	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Suceava	Implementarea unui sistem de management integral al deșeurilor și creșterea gradului de reciclare a acestora.	Îmbunătățirea aspectului general al spațiilor publice și protecția mediului înconjurător.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
18	Derularea de programe de formare profesională continuă a forței de muncă disponibile în Orasul Dolhasca și în zonele adiacente	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava Furnizori de servicii de formare profesională	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale.	Îmbunătățirea accesului tinerilor cu dizabilități la servicii de educație conform standardelor europene, creșterea numărului de tineri ce au beneficiat de o educație corespunzătoare.	POR 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
19	Formarea profesională continuă a cadrelor didactice din zona orasului Dolhasca	Inspectoratul Școlar Județean Suceava Casa Corpului Didactic Suceava Furnizori de servicii de formare profesională	Creșterea capacității organizaționale prin îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice din zona orasului Dolhasca.	Creșterea numărului de cadre didactice bine pregătite din punct de vedere profesional.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
20	Derularea de cursuri de management și dezvoltare antreprenorială	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava Furnizori de servicii de formare profesională	Susținerea de cursuri pentru dezvoltarea antreprenorilor locali și managementul afacerilor.	Stimularea antreprenoriatului local.	POCU 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.	2024-2027
21	Dezvoltarea de centre de procesare produse	Mediul privat	Construirea de centre de procesare a produselor agricole	Sprijinirea fermierilor, promovarea produselor locale.	POC 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile +	2024-2027

	agroalimentare		realizate de fermieri locali.		fonduri proprii.	
--	-----------------------	--	-------------------------------	--	------------------	--

PORTOFOLIUL DE PROIECTE AL ORASULUI DOLHASCA DIN FONDURI EXTERNE ȘI NAȚIONALE NERAMBURSABILE IN IMPLEMENTARE

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
1	CONSTRUIRE DE LOCUINTE DE SERVICIU PENTRU SPECIALISTI DIN SANATATE SI INVATAMANT IN ORASUL DOLHASCA, JUDETUL SUCEAVA	Prin prezentul proiect se propune realizarea unui bloc de locuințe de serviciu care sunt destinate funcționarilor publici, angajaților unor instituții sau agenți economici.	Obiectivul general al investiției constă în construirea de locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ în orașul Dolhasca	Indicatori proiect conform contract de finanțare nr. 18921 din 30.12.2022 : construirea de locuințe nZEB plus (proiect propriu) – 1313 mp și 6 stații (12 puncte) de reîncărcare mașini electrice. Având în vedere principalele măsuri ale acestui obiectiv, printre care - dezvoltarea serviciilor de asistență socială; modernizarea serviciilor de educație; modernizarea serviciilor de sănătate – se justifică necesitatea realizării de locuințe de serviciu pentru specialiști din domeniul sănătății și învățământului respectiv asistenți, educatori, medici și profesori.	1.630.142,97	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2026 APROBAT
2	CONSTRUIREA DE BLOC DE LOCUINTE 1, PENTRU TINERI ÎN ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Prin prezentul proiect se propune realizarea unui bloc de locuințe pentru tineri care provin din grupuri sau comunități marginalizate.	Obiectivul general al proiectului constă în îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru tinerii care provin din comunități și grupuri vulnerabile, pentru construirea de locuințe pentru tineri în orașul Dolhasca.	Proiectul constă în înființarea/construirea unui bloc de locuințe, cu o suprafață de 712,40 mp în orașul Dolhasca.	814.644,05	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2026 APROBAT

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calen dar indicativ de implemen-tare
3	CONSTRUIREA DE BLOC DE LOCUINTE 2, PENTRU TINERI ÎN ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Prin prezentul proiect se propune realizarea unui bloc de locuințe pentru tineri care provin din grupuri sau comunități marginalizate.	Obiectivul general al proiectului constă în îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru tinerii care provin din comunități și grupuri vulnerabile, pentru construirea de locuințe pentru tineri în orașul Dolhasca.	Proiectul constă în înființarea/construirea unui bloc de locuințe, cu o suprafață de 712,40 mp în orașul Dolhasca.	865.760,43	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2026 APROBAT
4	ELABORAREA SI ACTUALIZAREA IN FORMAT GIS A PLANULUI URBANISTIC GENERAL, ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Scopul proiectului este de a sprijini procesul de planificare urbană și teritorială bazată pe principiile de dezvoltare durabilă și inteligentă și de a spori accesul digital la documentațiile de amenajare.	Obiectivul general al proiectului constă în elaborarea/ actualizarea în format GIS a documentațiilor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană a Planului Urbanistic General (PUG), în orașul Dolhasca.	Proiectul propune implementarea unor soluții ce au la bază măsuri conexe necesare asigurării funcționării proiectului, asigurării sustenabilității proiectului și creării unor condiții necesare derulării activităților curente în bune condiții. Activitățile proiectului constă în transformarea Planului Urbanistic General în format digital.	123.760,00	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2026 APROBAT

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
5	DEZVOLTAREA DE SISTEME DE INTELIGENTE DE MANAGEMENT LOCAL IN ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Scopul implementării proiectului este de a facilita accesul populației la noi tehnologii, prin montarea de bănci inteligente, camere de supraveghere pentru asigurarea securității zonelor aglomerate dar și prin montarea de infochioscuri.	Obiectivul general al proiectului constă în îmbunătățirea sistemului de management local din orașul Dolhasca, prin achiziționarea de sisteme de monitorizare și siguranță a spațiului public și mobilier urban inteligent.	Urmărindu-se dezvoltarea unei regiuni mai atractive, se pune accentul pe dezvoltarea integrată, dar și pe susținerea turismului de la nivel local, totodată asigurându-se și un grad ridicat de securitate pentru zonele urbane.	595.000,00	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2024 APROBAT

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
6	REABILITAREA MODERATA A CLADIRILOR PUBLICE GRADINITA PROGRAM NORMAL, IN ORASUL DOLHASCA, JUDETUL SUCEAVA	Investiția propusă vizează renovarea energetică moderată a Grădiniței cu Program Normal, ce este amplasată în orașul Dolhasca, str. Aleea Esplanadei, nr. 11, județul Suceava. Clădirea are destinația de clădire de învățământ și adăpostește servicii publice, de educațional pentru copii.	Obiectivul general al proiectului constă în creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din orașul Dolhasca care sunt destinate furnizării de servicii publice.	Clădirea existentă se va eficientiza energetic prin izolare termică a elementelor de anvelopă și eficientizarea instalațiilor clădirii, astfel că nu se vor realiza extinderi ale clădirii pe orizontală sau pe verticală. Investiția presupune eficientizarea energetică a clădirii prin acțiuni de reabilitare moderată care duc în final la consumuri mai mici de energie.	426.314,38	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2026 APROBAT

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
7	DOTAREA MOBILIER, MATERIALE DIDACTICE ECHIPAMENTE DIGITALE UNITĂȚILOR ÎNVĂȚĂMÂNT ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	CU ȘI A DIN Îmbunătățirea rețelei educaționale prin dotarea sălilor de clasă cu echipamente TIC dar și cu mobilier școlar adecvat vârstei acestora.	Obiectivul general al proiectului constă asigurarea accesului la educație mai bună, prin dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale unitățile de învățământ preuniversitar de pe raza UAT Orașul Dolhasca.	Acest proiect va fi finanțat prin Programul Național de Redresare și Reziliență, Componenta 15 – Educație, investițiile I9, I11 și I14. În cadrul investiției I9, se vor achiziționa echipamente TIC necesare dotării unui număr de 60 săli de clasă, precum și echipamente digitale specifice pentru completarea unui laborator de informatică din cadrul Liceului Tehnologic „Oltea Doamna” Dolhasca și pentru dotarea completă a unui laborator de informatică din cadrul Școlii Gimnaziale „Petru Rareș” Probotă. Prin intermediul investiției I11 se vor dota cu mobilier didactic 50 de sălile de clasă din cadrul unităților de învățământ preuniversitar de pe raza orașului Dolhasca, a căror mobilier este mai vechi de 5 ani, care să conducă la îmbunătățirea procesului educațional. Totodată, prin intermediul acestei investiții se vor dota cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale un cabinet de asistență psihopedagogică și cinci laboratoare destinate ariei științifice, cu scopul de a sprijini activitățile școlare ale elevilor. Prin Investiția I14, se va echipa un atelier de practică și un laborator tehnologic din cadrul Liceului Tehnologic „Oltea Doamna” Dolhasca, cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale, care au ca scop îmbunătățirea competențelor digitale și a aptitudinilor	502.948,17	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2023-2024 CERERE DEPUȘĂ

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
8	CONSTRUIRE CENTRU COMUNITAR INTEGRAT ÎN ORAȘUL DOLHASCA	Îmbunătățirea nivelului de calitate privind furnizarea serviciilor medicale pentru populația orașului Dolhasca.	Construirea unui centru comunitar integrat în orașul Dolhasca, în vederea dezvoltării serviciilor medicale.	Ca urmare a nevoilor identificate la nivelul orașului Dolhasca, în principal lipsa unui spațiu dedicat activităților asistentului medical comunitar, s-a hotărât construirea unui centru comunitar integrat. Un asemenea spațiu va permite desfășurarea activității cu beneficiarii, în condiții care să asigure acestora un confort emoțional. Totodată se urmărește și respectarea confidențialității și a demnității beneficiarilor, dar și principiile eticii și deontologiei profesionale.	169.022,95	Planul Național de Redresare și Reziliență	Primăria Orașului Dolhasca	2022-2024 CERERE DEPUȘĂ
9	CONSTRUIRE ȘI DOTARE DISPENSAR UMAN, STR. DR. C. ARSENI, ORAȘ DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Scopul urmărit este îmbunătățirea situației sociale prin dezvoltarea de noi servicii medicale pentru populația locală.	Implementarea unui astfel de proiect are în vedere acoperirea nevoilor stricte de facilitare a proceselor și serviciilor de medicale pe plan local.	Această investiție va crea condiții pentru creșterea calității serviciilor medicale, prin asigurarea unor spații care răspund condițiilor optime, conform normativelor în vigoare.	1.421.892,71	CNI	Primăria Orașului Dolhasca	Cerere depusă

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
10	CONSTRUIRE ȘI DOTARE SEDIU PRIMARIE ÎN ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Prin realizarea acestei investiții se va îmbunătăți standardul de viață al populației din orașul Dolhasca, dar și din localitățile subordonate, prin oferirea unor servicii prompte, eficiente și de bună calitate.	Obiectivul general al proiectului susține dezvoltarea infrastructurii urbane prin creșterea calității serviciilor din administrația publică locală.	Proiectul propus urmărește construirea unui nou sediu pentru angajații și populația orașului Dolhasca în vederea îmbunătățirii calității serviciilor oferite de către administrația publică prin rezolvarea nevoilor dar și prin stabilirea unui echilibru între resurse și nevoi.	2.770.625,58	CNI	Primăria Orașului Dolhasca	Cerere depusă
11	CONSTRUIRE CREȘĂ MICĂ, STR. DR. C. ARSENI, ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația orașului Dolhasca și stoparea fenomenului de depopulare, creșa reprezentând o necesitate pentru părinții încadrați în muncă.	Obiectivul proiectului este reprezentat de construirea unei creșe medii în orașul Dolhasca, echipată complet, asigurându-se toate condițiile impuse de normativele în vigoare.	Proiectul constă în demararea procedurilor de construire a unei creșe medii, care cuprinde atât dotarea cu echipamente și mobilier potrivite vârstei copiilor, cât și amenajări exterioare.	2.042.679,83	CNI	Primăria Orașului Dolhasca	APROBAT

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendrar indicativ de implementare
12	ÎNFIINȚARE REȚEA CANALIZARE ÎN SATUL GULIA, ORAȘ DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Prin implementarea proiectului se urmărește îmbunătățirea nivelului de trai pentru populația din satul Gulia.	Obiectivul general al proiectului constă în înființarea unei rețele de canalizare care să deservască locuitorilor din satul Gulia, în vederea creșterii calității vieții.	Proiectul presupune construirea unei rețele de canalizare în satul Gulia, cu o lungime de 12944 m și cu un diametru 250mm.	2.975.838,91	ANGHEL SALIGNY	Primăria Orașului Dolhasca	APROBAT
13	ÎNFIINȚARE SISTEM DE ALIMENTARE CU APĂ ÎN SATUL GULIA, ORAȘ DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Prin implementarea proiectului se urmărește îmbunătățirea nivelului de trai pentru populația din satul Gulia.	Obiectivul general al proiectului este reprezentat de înființarea unui sistem de alimentare cu apă care să deservască locuitorilor din satul Gulia, în vederea creșterii calității vieții.	Proiectul presupune construirea unui sistem de alimentare cu apă în satul Gulia, cu o lungime de 16878 m și cu diferite diametre.	2.960.358,74	ANGHEL SALIGNY	Primăria Orașului Dolhasca	APROBAT
14	MODERNIZARE STRĂZI ÎN ORAȘUL DOLHASCA, JUDEȚUL SUCEAVA	Scopul implementării proiectului este de a îmbunătăți infrastructura rutieră acoperind o parte din nevoile populației.	Obiectivul general al investiției este modernizarea străzilor care necesită îmbunătățiri prin aducerea acestora la un nivel calitativ acceptabil.	Proiectul constă în îmbunătățirea infrastructurii stradale, pentru tronsoanele de drum din orașul Dolhasca care nu au fost încadrate până acum în alte proiecte specifice.	1.889.632,36	ANGHEL SALIGNY	Primăria Orașului Dolhasca	CERERE DEPUȘĂ

Nr.	Titlul proiectului	Scopul proiectului	Obiectivul specific	Descrierea proiectului	Bugetul estimativ (Euro)	Surse de finanțare	Responsabil / Parteneri	Calendar indicativ de implementare
15	MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN ORAȘUL DOLHASCA	Scopul proiectului este de a crește calitatea vieții, îmbunătățirea serviciilor urbane și crearea de noi locuri de muncă.	Obiectivul constă în modernizarea sistemului de iluminat public cât și eficientizarea consumului de electricitate.	Modernizarea iluminatului public stradal constă în adoptarea de soluții practice și economice care să ducă la consumuri energetice reduse.	628.158,27	AFM	Primăria Orașului Dolhasca	CERERE DEPUȘĂ
16	ÎNFIINȚARE REȚEA INTELIGENTĂ DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE ÎN ORAȘUL DOLHASCA ȘI COMUNA DOLHEȘTI, JUDEȚUL SUCEAVA	Prin implementarea proiectului se urmărește îmbunătățirea nivelului de trai pentru populația din orașul Dolhasca.	Obiectivul general al proiectului este reprezentat de construirea unei rețele de distribuție a gazelor care să deservescă locuitorilor din orașul Dolhasca, în vederea creșterii calității vieții.	Proiectul presupune înființarea unei rețele de distribuție a gazelor, cu o lungime de 13.0085 m.	37.768.522,2	ANGHEL SALIGNY	Primăria Orașului Dolhasca	CERERE DEPUȘĂ

VII.3 METODOLOGIE DE PRIORITIZARE

Investițiile publice necesită o evaluare riguroasă, deoarece resursele financiare sunt limitate. Prioritizarea investițiilor devine astfel esențială pentru a asigura un management eficient al proiectelor și o utilizare eficientă a cheltuielilor publice.

Obiectivele generale în procesul de prioritizare a proiectelor de investiții sunt următoarele:

- Corelarea proiectelor de investiții publice cu prioritățile de dezvoltare stabilite la nivel național, regional, județean și local;
- Includerea în portofoliul de proiecte a investițiilor care aduc beneficii economice și sociale semnificative.

Pentru selecționarea proiectelor prioritare, se utilizează o matrice de prioritizare care implică evaluarea și acordarea unui punctaj fiecărui proiect. Aceasta asigură că proiectele selectate se încadrează în bugetul disponibil și sunt conforme cu obiectivele stabilite.

Punctajul se obține ca urmare a însumării celor 5 criterii identificate:

Matricea de prioritizare a proiectelor

Criteriu de prioritizare	Punctaj maxim	Modalitate de punctare a proiectelor
C1. Contribuția directă a proiectului la atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare.	30 puncte	Se vor identifica obiectivele strategice la a căror atingere contribuie în mod direct proiectul evaluat P1 = > 15 puncte dacă proiectul contribuie la atingerea unui singur obiectiv strategic de dezvoltare; > 30 puncte dacă proiectul contribuie la atingerea a 2 sau mai multe obiective strategice de dezvoltare
C2. Gradul în care implementarea proiectului răspunde nevoilor identificate ale mai multor categorii de beneficiari	30 puncte	Categorii de beneficiari: 1. Persoane fizice 2. Turiști 3. Mediul de afaceri 4. Sector public 5. Societate civilă Fiecare categorie de beneficiari ale căror nevoi sunt împlinite prin implementarea proiectului este punctată

		cu 6 puncte P2 = 6 puncte X nr. categorii de beneficiari ale căror nevoi sunt îndeplinite prin implementarea proiectului.
C3. Gradul în care proiectul evaluat continuă o altă investiție implementată în perioada 2014 – 2020 sau aflată în curs de implementare	10 puncte	P3 = ➤ 0 puncte dacă proiectul reprezintă o inițiativă care nu continuă o altă investiție demarată/finalizată în perioada 2014-2020 sau aflată în curs de implementare ➤ 10 puncte dacă proiectul reprezintă o inițiativă care continuă o altă investiție demarată/finalizată în perioada 2014-2020 sau aflată în curs de implementare
C4. Relevanța proiectului față de strategii naționale și regionale	15 puncte	P4 = ➤ 0 puncte dacă proiectul nu este relevant față de vreo strategie națională sau regională sau sectorială ➤ 5 puncte dacă proiectul este relevant față de o strategie locală, județeană, regională sau sectorială ➤ 10 puncte dacă proiectul este relevant față de o strategie națională sau europeană P4 = 5 puncte + 10 puncte în cazul în care contribuie la toate strategiile
C5. Disponibilitatea surselor de finanțare nerambursabile care pot fi atrase pentru realizarea proiectului	15 puncte	P5 = ➤ 0 puncte - proiectul nu poate fi încadrat pe un program de finanțare nerambursabilă ➤ 15 puncte - proiectul poate fi încadrat pe un program de finanțare nerambursabilă

Exemplificând modul de funcționare al acestui mecanism pentru prioritizarea investițiilor în cazul proiectului :***„Infiintarea unei gradinite cu program normal, in orasul Dolhasca, judetul Suceava”***

Criteriu de priorizare	Punctaj maxim	Modalitate de punctare a proiectelor
------------------------	---------------	--------------------------------------

C1. Contribuția directă a proiectului la atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare.	15 puncte	Proiectul contribuie la atingerea P5.1 P1 = 15 puncte
C2. Gradul în care implementarea proiectului răspunde nevoilor identificate ale mai multor categorii de beneficiari	24 puncte	Categorii de beneficiari: 1. Persoane fizice 2. Turiști 3. Mediul de afaceri 4. Sector public 5. Societate civilă Proiectul corespunde nevoilor pentru 4 din cele 5 categorii de beneficiari P2 = 6 puncte X 2 categorii = 24 puncte
C3. Gradul în care proiectul evaluat continuă o altă investiție implementată în perioada 2014 – 2020 sau aflată în curs de implementare	10 puncte	proiectul reprezintă o inițiativă care continuă o altă investiție demarată/finalizată în perioada 2014-2020 sau aflată în curs de implementare P3 = 10 puncte
C4. Relevanța proiectului față de strategii naționale și regionale	15 puncte	proiectul este relevant față de o strategie locală, județeană, regională sau sectorială si proiectul este relevant față de o strategie națională sau europeană P4 = 15 puncte
C5. Disponibilitatea surselor de finanțare nerambursabile care pot fi atrase pentru realizarea proiectului	15 puncte	P5 = > 15 puncte - proiectul poate fi încadrat pe un program de finanțare nerambursabilă
Punctaj total	79 puncte	

VIII. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Pentru asigurarea implementării prezentei strategii, propunem următorul plan de acțiune, structurat pe trei intervale de timp:

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2023)

Acțiuni	Responsabili	Acordă sprijin
Aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027 în cadrul Consiliului Local, prin adoptarea de hotărâri în acest sens	Primăria Orasului Dolhasca Consiliul Local	Firme de consultanță
Finalizarea și aprobarea de către Consiliul Local a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă	Primăria Orasului Dolhasca Consiliul Local	Firme de consultanță
Elaborarea / finalizarea / aprobarea documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor prioritare propuse spre finanțare din FESI 2021-2027 (identificare terenuri/clădiri, pregătire documente care să ateste regimul juridic al terenurilor, studii de fezabilitate-fezabilitate, studii de impact, planuri de afaceri, documentații urbanistice, cereri de finanțare etc.)	Primăria Orasului Dolhasca Consiliul Local Alte categorii de beneficiari din localitate	Firme de consultanță Parteneri din alte județe din România sau din alte țări
Identificarea, analiza și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare în următoarea perioadă de programare din alte fonduri decât FESI 2021-2027 (contractare credite bancare, încheiere de acorduri de PPP, depunerea de cereri de finanțare pentru programele guvernamentale etc.)	Primăria Orasului Dolhasca Consiliul Local Parteneri privați Beneficiarii proiectelor propuse a fi realizate	Firme de consultanță Instituția Prefectului CJ Suceava
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	Primăria Orasului Dolhasca Beneficiarii proiectelor prioritare	Firme de consultanță Instituția Prefectului CJ Suceava ADR NE
Realizarea de acorduri de parteneriate între Primăria Orasului Dolhasca și actorii relevanți de la nivel local, județean și național pentru realizarea proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	Primăria Orasului Dolhasca ADI-uri Consiliul Județean Suceava	Mediul de afaceri Alți actori relevanți
Identificarea și informarea potențialilor beneficiari (de ex. ONG-uri) asupra surselor de finanțare complementare existente	Primăria Orasului Dolhasca Autorități de Management /	Consultanți

pentru creșterea gradului de absorbție al fondurilor europene	Organisme Intermediare Instituția Prefectului Suceava ADI-uri	
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a SDL (inclusiv în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	Primăria Orasului Dolhasca (Consiliul Local)	Consultanți
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare, în primul rând prin consolidarea unităților de implementare a proiectelor din cadrul municipalității și a instituțiilor subordonate (recrutare personal și perfecționare), dar și prin externalizarea unor activități de management de proiect.	Primăria Orasului Dolhasca Consiliul Local Alte categorii de beneficiari de la nivel local	Consultanți

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (2023-2026)

Acțiuni	Responsabili	Acordă suport
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceiași responsabili ca și pe termen scurt	Aceleași organizații-suport ca și pe termen scurt
Realizarea de parteneriate public private pentru dezvoltarea proiectelor majore de la nivel local	Primăria Orasului Dolhasca (Primar, Secretar, Direcția Tehnică) Consiliul Local	Mediul de afaceri
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare (de ex. implementarea schemei locale de minimis pentru investitori, acordarea de facilități fiscale proprietarilor care își reabilitează termic clădirile sau utilizează energie verde, acordarea de diferite tipuri de subvenții și fonduri nerambursabile pentru ONG-urile din domeniul social, cultural, sportiv, sprijinirea activităților de responsabilitate socială ale companiilor locale etc.)	Primăria Orasului Dolhasca Consiliul Local	ONG-uri Mediul de afaceri
Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, monitorizare pe teren și raportare, menținerea relației cu AM/OI și alți	Beneficiarii proiectelor, inclusiv Primăria Orasului Dolhasca (echipele de Implementare desemnate)	Consultanți AM/OI

finanțatori, cu consultanții, realizare plăți etc.), cu precădere a celor finanțate din FESI 2021-2027		
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional (materiale promoționale, participare la manifestări internaționale, site-uri, etc.)	Primăria Orasului Dolhasca (Primar, Cabinetul Primarului, Direcția Tehnică - Biroul Dezvoltare Locală și Integrare Europeană) Alte categorii de beneficiari	Organizații din domeniul mass-media AM/OI
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare al Primăriei, precum și a Strategiei, în ansamblul său, și realizarea unor Rapoarte Anuale de Monitorizare	Comisia de Management a Implementării și Monitorizării Strategiei	Consultanți
Depunerea de proiecte de rezervă în cazul realocărilor suplimentare în cadrul unor priorități de investiții aferente programelor finanțate din FESI 2021-2027	Primăria Orasului Dolhasca (Direcția Tehnică - Biroul Dezvoltare Locală și Integrare Europeană)	Consultanți AM/OI

Acțiuni de întreprins pe termen lung (2026-2027)

Acțiuni	Responsabili	Acordă suport
Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceeași responsabili ca și pe termen mediu	Aceleași organizații suport ca și pe termen mediu
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor	Consultanți
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional	Primăria Orasului Dolhasca (Primar, Cabinetului Primarului, Direcția Tehnică - Biroul Dezvoltare Locală și Integrare Europeană) Alte categorii de beneficiari	Organizații din domeniul mass-media AM/OI
Evaluarea finală (ex-post) a Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2018-2029	Comisia de Management a Implementării și Monitorizării Strategiei	Consultanți
Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru următoarea perioadă de programare (2021-2027) și a altor documente programatice sectoriale (PMUD, PAED etc.)	Primăria Orasului Dolhasca (Primar, Direcția Tehnică - Biroul Dezvoltare Locală și Integrare Europeană) Consiliul Local	Structurile partenoriale formate la nivelul orasului pentru planificare strategică (de ex. grupuri de lucru sectoriale) Consultanți

Surse de finanțare care pot fi utilizate pentru implementarea proiectelor prioritare din portofoliul de proiecte prioritare sunt: fonduri europene (FEDR – mai ales POR Nord-Est 2021-2027, PNRR, POS), bugetul de stat, bugetele locale, credite sau fonduri private și finanțări de tip PPP. În lista proiectelor strategice ale Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca au fost indicate, pentru fiecare dintre acestea, sursele de finanțare potențiale.

În ceea ce privește implementarea Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca și a proiectelor cuprinse în portofoliul acesteia este propusă desemnarea, prin decizie a Primarului, a unei **echipe de implementare a proiectelor proprii ale Primăriei Orasului Dolhasca**. Având în vedere faptul că majoritatea proiectelor aferente Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca urmează să fie implementate de către municipalitate, echipa de implementare a proiectelor din strategie care au ca beneficiar Primăria Orasului Dolhasca ar trebui să aibă următoarea structură:

Poziția ocupată	Competențe / calificări	Experiență	Atribuții
-----------------	-------------------------	------------	-----------

<p>Manager de proiect 1</p>	<p>Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect</p>	<p>Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte</p>	<p>Coordonarea implementării proiectului individual (sau proiectelor individuale)</p> <p>Managementul resurselor umane din cadrul echipei de implementare a proiectelor proprii din Strategie</p> <p>Încadrarea și menținerea proiectului/proiectelor în condițiile de eligibilitate a sursei de finanțare.</p> <p>Monitorizarea și evaluarea progreselor atinse în implementarea proiectului individual/proiectelor individuale, precum și transmiterea acestor informații către membrii Comisiei de Management a Implementării și Monitorizării Strategiei</p>
-----------------------------	--	---	--

<p>Manager de proiect 2</p>	<p>Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect</p>	<p>Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte</p>	<p>Elaborarea documentației de atribuire pentru contractarea lucrărilor și serviciilor de dirigenție de șantier pentru proiectele individuale.</p> <p>Gestionarea contractelor încheiate cu prestatorii de servicii.</p> <p>Contribuirea elaborării procedurilor de implementare / raportare a proiectelor individuale.</p> <p>Asigurarea conformității cu auditul extern și intern.</p> <p>Avizarea tuturor rapoartelor și cererilor de rambursare privind proiectul individual gestionat.</p>
<p>Asistent de proiect 1</p>	<p>Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect</p>	<p>Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte</p>	<p>Asigurarea asistenței pentru Managerul de Proiect.</p>
<p>Asistent de proiect 2</p>	<p>Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect</p>	<p>Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte</p>	<p>Arhivarea în dosare și foldere electronice a fișierelor de proiect.</p> <p>Asigurarea comunicării interne eficiente în cadrul echipei de implementare a proiectelor proprii din</p>

			<p>Strategie.</p> <p>Asigurarea bunei desfășurări a activităților administrative din cadrul proiectelor proprii incluse în Strategie.</p> <p>Realizarea documentațiilor pe baza cărora se vor realiza analizele de progres asupra proiectelor individuale</p> <p>Asigurarea pe tot parcursul implementării proiectelor proprii din Strategie a interfaței cu ceilalți membri ai echipei de implementare, cu alte departamente relevante din Primărie, experții sau mandatați ai instituțiilor finanțatoare.</p> <p>Centralizarea documentelor suport pentru proiectele/acțiunile /activitățile derulate.</p> <p>Elaborarea rapoartelor tehnice.</p> <p>Reprezentarea Beneficiarului în cadrul vizitelor pe teren ale instituțiilor finanțatoare.</p>
--	--	--	--

			<p>Sprijinirea elaborării planului financiar pentru implementarea proiectelor proprii din Strategie.</p> <p>Păstrarea arhivelor cu documente justificative contabile.</p> <p>Elaborarea cererilor de prefinanțare a proiectelor individuale.</p> <p>Elaborarea cererilor de rambursare a proiectelor individuale.</p> <p>Verificarea conformității costurilor eligibile și ne-eligibile în implementarea proiectelor individuale.</p> <p>Elaborarea rapoartelor financiare ale proiectelor individuale.</p> <p>Efectuarea înregistrărilor contabile din tranzacțiile aferente proiectelor proprii incluse în Strategie.</p> <p>Asigurarea desfășurării auditului extern în mod eficient.</p> <p>Elaborarea rapoartelor de implementare pentru AM/OI – partea financiară</p>
--	--	--	---

Expert achiziții publice	Studii superioare juridice / economice, cursuri absolvite în domeniul achizițiilor publice	Minim 5 ani de experiență în domeniul achizițiilor publice	<p>Coordonarea achizițiilor cu particularizare pe tipul de procedură de achiziție publică ce trebuie aplicată conform legislației în vigoare în funcție de sumele din liniile bugetului.</p> <p>Monitorizarea și verificarea derulării tuturor achizițiilor aferente proiectelor proprii incluse în Strategie.</p> <p>Asigurarea pe tot parcursul derulării proiectelor proprii din Strategie a interfeței cu experții instituțiilor finanțatoare.</p>
Expert comunicare	Studii superioare în domeniul comunicare / relații publice, cursuri absolvite în domeniul achizițiilor publice	Minim 5 ani de experiență în domeniul comunicării și relațiilor publice	<p>Asigurarea relației cu media și managementul transparenței decizionale.</p> <p>Elaborarea documentației de atribuire pentru contractarea serviciilor de publicitate pentru proiectele individuale.</p> <p>Răspunderea, potrivit dispozițiilor legale, privind corectitudinea și exactitatea datelor și informațiilor conținute în documentele întocmite.</p> <p>Elaborarea și asigurarea transmiterii</p>

			<p>anunțurilor în presa locală sau națională.</p> <p>Asigurarea desfășurării întâlnirilor oficiale interne și externe.</p> <p>Verificarea și respectarea condițiilor impuse prin Manualul de Identitate Vizuală în realizarea și promovarea proiectelor individuale din cadrul Strategiei</p>
Responsabil financiar	Studii superioare economice	Minim 5 ani de experiență în domeniul finanțelor publice	<p>Asigurarea pe tot parcursul implementării proiectelor proprii din Strategie a interfeței cu experții instituțiilor finanțatoare.</p> <p>Centralizarea documentelor suport pentru proiectele/acțiunile/activitățile derulate.</p> <p>Verificarea rapoartelor financiare.</p> <p>Verificarea documentației financiare necesare solicitării cererilor de plată aferente tranșelor intermediare.</p> <p>Monitorizarea implementării proiectelor proprii din Strategie din punct de vedere financiar.</p>

			Reprezentarea Primăriei în ceea ce privește aspectele financiare ale contractelor de finanțare.
--	--	--	---

Membrii echipei de implementare provin din mai multe compartimente funcționale ale aparatului de specialitate al Primarului, iar numărul, competențele și experiența acestora sunt adecvate pentru a asigura implementarea corespunzătoare a proiectelor proprii incluse în Strategie. Pentru fiecare membru al echipei de implementare va fi elaborată o fișă de post specifică.

Cu privire la implementarea strategiei, un pas esențial îl reprezintă evaluarea riscurilor, respectiv a probabilității de materializare a acestora și a impactului lor asupra obiectivelor, în cazul în care se materializează.

Combinăția dintre nivelul estimat al probabilității și nivelul estimat al impactului îl reprezintă expunerea la risc, prezentată în profilul riscurilor de mai jos:

Riscul identificat	Probabilitatea de manifestare	Impactul asupra implementării SIDU	Măsuri de eliminare / atenuare propuse
Supraîncărcarea personalului restrâns numeric din echipele de implementare a proiectelor care se derulează în paralel	Ridicată	Ridicat	<p>Întărirea echipelor de implementare a proiectelor prin recrutarea de personal specializat, inclusiv pe termen determinat, realocarea unor posturi etc.</p> <p>Contractarea de servicii externe de management de proiect</p> <p>Formarea continuă a personalului existent</p> <p>Implementarea în parteneriat a unor proiecte</p>
Tergiversări ale procedurilor de achiziție publică, cu precădere pe fondul unor contestații	Ridicată	Ridicat	<p>Contractarea de servicii specializate private pentru elaborarea temelor de proiectare / caietelor de sarcini</p> <p>Organizarea unor concursuri de</p>

			<p>soluții internaționale pentru proiectele majore de regenerare urbană, cu risc minim de contestare</p> <p>Realizarea de schimburi de experiențe și bune practici cu primării de municipii din țară care au realizat achiziții similare de succes.</p>
<p>Calitatea precară sau întârzierile în calendarul de implementare determinate de contractanți (mai ales din sectorul construcțiilor)</p>	Medie	Ridicat	<p>Achiziționarea de servicii de asistență juridică pentru pregătirea unor modele de contracte cu clauze clare, indicatori de performanță, penalități etc.</p> <p>Monitorizarea atentă a graficelor de execuție, inclusiv pe teren, și aplicarea de penalități.</p> <p>Plata la timp a lucrărilor recepționate pentru a evita intrarea în insolvență a contractanților.</p>
<p>Menținerea gradului redus de implicarea a cetățenilor și a sectorului non-guvernamental și privat în procesul de co-decizie și de co-implementare</p>	Ridicată	Mediu	<p>Implementarea conceptului de forum civic (fizic și/sau online) care să ofere un cadru de dezbateră regulată a proiectelor de dezvoltare, dar și de stimulare a imaginației civice</p> <p>Implementarea conceptului de bugetare participativă, plecând de la experiența de succes a altor municipii din țară.</p> <p>Asigurarea unui cadru transparent de acordare a finanțărilor nerambursabile și subvențiilor pentru ONG-urile care furnizează servicii de interes public.</p> <p>Derularea unor campanii de responsabilitate socială corporativă la nivelul agenților economici din municipiu.</p>
<p>Lipsa unei culturi bine consolidate</p>	Ridicată	Mediu	<p>Desemnarea, prin dispoziție a</p>

<p>a monitorizării și evaluării stadiului implementării documentelor strategice</p>			<p>primarului, încă de la momentul aprobării a unor atribuții clare cu privire la monitorizarea și evaluarea SIDU pentru aparatul propriu.</p> <p>Operaționalizarea Comitetului de Monitorizare a SIDU (propunere preluată din SIDU 2014-2020)</p>
<p>Întârzieri apărute în calendarul de implementare a programelor cu finanțare externă, inclusiv pe fondul pandemiei Covid-19</p>	<p>Medie</p>	<p>Ridicat</p>	<p>Pregătirea cu celeritate a documentațiilor tehnico-economice pentru proiectele din SIDU.</p> <p>Menținerea contactului permanent cu autoritățile de program și monitorizarea atentă a calendarului de lansare a apelurilor de proiecte.</p> <p>Monitorizarea altor surse potențiale de finanțare externă la cele consacrate.</p>
<p>Interesul scăzut al investitorilor privați pentru zona Moldovei și a Suceavului</p>	<p>Ridicată</p>	<p>Ridicat</p>	<p>Inventarierea terenurilor publice și private de mari dimensiuni pretabile pentru investiții private.</p> <p>Promovarea orasului ca destinație de afaceri și turism pe plan intern și extern (mediul online, târguri, expoziții).</p> <p>Acordarea de facilități fiscale pentru investitorii / întreprinzătorii care înființează noi locuri de muncă.</p> <p>Încheierea de parteneriate cu organizații de tip catalizator pentru atragerea de investiții private.</p>
<p>Lipsa unui stoc public suficient de imobile (terenuri, clădiri) pentru implementarea unor proiecte de interes public</p>	<p>Medie</p>	<p>Mediu</p>	<p>Realizarea de exproprieri pentru funcțiuni de utilitate publică.</p> <p>Achiziționarea de imobile pentru implementarea unor proiecte.</p>

			Dezafectarea și amenajarea unor terenuri ocupate în prezent de obiective industriale abandonate. Trecerea în intravilan a unor suprafețe pretabile pentru găzduirea noilor funcțiuni.
Reducerea alocărilor din fonduri guvernamentale pentru anumite programe de investiții (de ex. CNI, ANL)	Medie	Mediu	Solicitarea de sprijin din partea parlamentarilor din județ pentru alocarea de fonduri de la bugetul de stat.

IX. MECANISMUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

În vederea urmăririi periodice a stadiului de implementare a Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca, se propune constituirea unei Comisii de Management a implementării și Monitorizării, formată din 10-15 reprezentanți ai diferitelor structuri din cadrul aparatului de specialitate al Primarului. Aceasta ar putea cuprinde: reprezentanții ai Direcției Tehnice, Direcției Economice, Direcție Urbanism și Amenajarea Teritoriului, Direcției de Asistență Socială, Serviciului Spații Verzi, CNIPT, Biroului Administrare Fond Locativ, Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență și Poliției Locale. Modul de constituire al acestei Comisii, ca și componența sa exactă, vor fi stabilite prin Hotărâre a Consiliului Local Dolhasca. Se propune ca secretariatul acestei Comisii să fie asigurat de Direcția Tehnică, prin Biroul Dezvoltare Locală și Integrare Europeană.

Atribuțiile membrilor comisiei:

- stabilesc o procedură clară pentru comunicarea cu echipele de implementare ale proiectelor și cu ceilalți actori implicați în implementarea Strategiei;
- propun introducerea proiectelor, care au fost selectate pentru a fi implementate, în Programul de Investiții Publice al orasului, monitorizează pregătirea și inițierea achizițiilor precum și aspectul financiar;
- în colaborare cu managerii echipelor de proiect, organizează, coordonează, urmăresc și verifică activitățile care se derulează în fiecare proiect, în conformitate cu graficul de activități;
- colaborează cu consultanții implicați, monitorizând progresul, încadrarea în graficele de timp și atingerea indicatorilor asumați prin Strategie;
- identifică riscurile ce pot apărea în implementarea Strategiei și aplică măsuri corective;
- colaborează cu instituțiile care prin specificul activității lor dețin informații centralizate, relevante pentru indicatorii monitorizați la nivelul Strategiei;
- colectează periodic date relevante și întocmesc rapoarte, ori de câte ori este necesar, privind progresul implementării Strategiei, pe care le vor prezenta conducerii UAT Orasul Dolhasca și plenului Consiliului Local.

Membrii Comisiei de Management a Implementării și Monitorizării Strategiei vor colecta și procesa datele și informațiile necesare pentru documentarea indicatorilor de monitorizare și evaluare, respectiv recomandări sectoriale pentru îmbunătățirea progresului implementării documentului strategic. Acestea vor fi centralizate și cuprinse în varianta de lucru a Raportului Anual de Monitorizare care va fi dezbătut și agreat în forma finală într-o întâlnire de lucru a Comisiei, organizată în luna decembrie a fiecărui an. Acest raport va fi prezentat apoi spre aprobare Consiliului Local.

Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei se va derula conform următorului calendar de activități:

1. Acțiuni de monitorizare a implementării Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca se vor realiza anual, după cum este indicat și mai sus.
2. Secretariatul Comisiei de Management a Implementării și Monitorizării Strategiei va avea ca atribuții centralizarea valorii indicatorilor de monitorizare selectați, prezentați în tabelul de mai jos, de la membrii echipelor de implementare ale proiectelor individuale, fie ale municipalității, fie ale celorlalte categorii de beneficiari, precum și din alte surse: datele statistice puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică (de ex. Baza de date TEMPO Online), date ale AJOFM, ISJ, ANCOM, ONRC, etc., din Rapoartele Anuale de Implementare/de Progres ale Programelor Operaționale aferente perioadei 2014-2020, elaborate de Autoritățile de Management/Organismele Intermediare (pe baza datelor din SMIS), în contextul în care majoritatea proiectelor prioritare din portofoliul strategiei sunt propuse spre finanțare din Programe Operaționale.
3. În contextul în care se va constata că informațiile disponibile la nivelul surselor de informații existente (bazele de date ale INS, Rapoartelor Anuale de Implementare/de Progres) nu sunt suficiente pentru a reflecta progresul implementării strategiei, se poate opta, complementar, pentru aplicarea de chestionare de monitorizare organizațiilor care implementează proiecte relevante pentru măsurile strategiei. Cu toate acestea, trebuie avut în vedere că procesul de colectare a informațiilor din surse primare, pe bază de chestionar, este un proces anevoios, iar rezultatele pot fi viciate de rata ridicată de non-răspuns;
4. Rezultatele acțiunilor de monitorizare propuse se vor centraliza într-un Raport Anual de Monitorizare.

Principalul scop al Raportului de monitorizare este de a evidenția stadiul privind implementarea Strategiei și de a propune recomandări pentru eficientizarea implementării acesteia. Prin urmare, acesta va avea următoarea structură minimală:

- Introducere: Raportul de monitorizare va avea o secțiune introductivă în care se vor menționa informații cu privire la perioada acoperită de raportul de monitorizare, sursele de date utilizate pentru aprecierea progresului în implementarea strategiei, dificultăți întâmpinate.
- Capitolul 1: această secțiune descrie activitățile desfășurate în procesul de monitorizare;
- Capitolul 2: analiza riscurilor aferente implementării Strategiei;

- Capitolul 3: acest capitol face o prezentare a măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare. Vor fi, apoi, menționate recomandări de eficientizare a implementării fiecărei măsuri și acțiuni în parte;
- Concluzii finale: Raportul se finalizează cu o apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea Strategiei de dezvoltare.

La sfârșitul anului 2027, este propusă o evaluare finală a implementării Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca, eventual prin contractarea de servicii de consultanță de specialitate în acest scop. Acest demers va genera un Raport de evaluare ex-post, care va include o analiză a:

- gradului de realizare a indicatorilor cuprinși în strategie (țintele pentru anul 2027);
- eficienței implementării acesteia;
- impactului efectiv în termeni de eliminare a problemelor sau de valorificare a șanselor care au stat la baza Strategiei;
- sustenabilității rezultatelor obținute;
- mecanismelor cauzale care au stat la baza succesului sau insuccesului în implementarea priorităților strategiei;
- eventualelor efecte secundare neplanificate;
- lecțiilor învățate din implementarea actualei strategii pentru exercițiile de planificare viitoare – identificând, de exemplu, înregistrarea și menționarea deficiențelor constatate în legătură cu procesul inițial de proiectare a priorităților, măsurilor, acțiunilor, țintelor, indicatorilor și menționând recomandările pentru diminuarea sau eliminarea acestor deficiențe în exercițiile de planificare viitoare.

Pentru monitorizarea anuală, respectiv evaluarea finală a implementării Strategiei de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027, se propune următorul set de indicatori de rezultat și de realizare imediată, la nivel de obiectiv specific, care vor fi documentați periodic, conform cu metodologia de evaluare și monitorizare propusă mai sus:

Lista indicatorilor de realizare imediată

Obiectivul specific	Indicatorul de realizare imediată	Unitatea de măsură	Valoarea-țintă intermediară (2024)	Valoarea-țintă finală (2029)
OS1: Dezvoltarea unui sistem integrat de mobilitate urbană durabilă	Lungime drumuri nou construite, reabilitate și/sau modernizate	Km.		
	Poduri / pasaje construite	Nr.		
	Autobuze electrice achiziționate	Nr.		
	Suprafață spații pietonale nou realizată, reabilitată/modernizată	Mp.		

	Lungime piste de biciclete nou realizate/ amenajate	Km.		
	Stații de încărcare vehicule electrice construite	Nr.		
	Locuri de parcare publică nou create/modernizate	Nr.		
	Locuri de parcare rezidențială amenajate	Nr.		
	Sistem digitalizat de transport urban (e-ticketing)	Nr.		
OS2: Dezvoltarea infrastructurii verzi în oraș	Suprafață de zone verzi noi rezultată prin reabilitarea terenurilor degradate/ abandonate	Mp		
	Suprafața de spații verzi modernizată (parcuri)	Mp		
	Suprafața de spații verzi modernizată (cartierele de blocuri)	Mp.		
OS3: Promovarea dezvoltării durabile și eficiente din punct de vedere energetic	Locuințe reabilite pentru creșterea eficienței energetice	Nr.		
	Clădiri publice reabilite pentru creșterea eficienței energetice	Nr.		
	Capacitate de producție suplimentară pentru energie regenerabilă	MW		
	Rețea de iluminat public înlocuită/ modernizată – corpuri de iluminat	Nr.		
	Capacitate suplimentară pentru colectare selectivă deșeuri – platforme	Nr.		
OS4: Crearea unui mediu construit durabil, sigur și rezilient	Suprafață (intravilan + extravilan) acoperită cu măsuri de prevenție a riscului la inundații	Ha		

	Investiții locale pentru capacitatea suplimentară a sistemelor de răspuns în situații de urgență	Mil. lei		
	Clădiri publice aflate în risc seismic expertizate și reabilitate	Nr.		
	Clădiri de locuințe aflate în risc seismic expertizate și reabilitate	Nr.		
	Lungime de rețele de alimentare cu apă nou construite/reabilitate	Km		
	Lungime de rețele de canalizare nou construite/reabilitate	Km		
OS5: Promovarea accesului echitabil la servicii de înaltă calitate pentru toate categoriile de populație	Valoare investiții în formare continuă a adulților	Mil. lei		
	Număr de clase noi sau reabilitate în sistemul de educație timpurie și în sistemul de învățământ de toate gradele	Nr.		
	Capacitate suplimentară a infrastructurii de recepție/ acomodare a grupurilor defavorizate – suprafață nou creată sau reabilitată	Locuri		
	Locuințe sociale nou construite sau reabilitate	Nr.		
	ONG susținute prin instrumente financiare pentru furnizarea de servicii specifice grupurilor defavorizate	Nr.		
	Capacitate suplimentară a infrastructurii sanitare - suprafață nou creată sau reabilitată	Mp		
	Personal medico-sanitar atras în sistem	Nr.		

	Organizații (IMM, ONG) susținute prin instrumente financiare și non-financiare pentru furnizarea de servicii culturale	Nr.		
	Capacitate suplimentară a infrastructurii sportive - suprafață nou creată sau reabilitată	Mp		
	Organizații (cluburi sportive) susținute prin instrumente financiare și non-financiare pentru furnizarea de servicii culturale	Nr.		
OS6: Stimularea dezvoltării economiei locale și crearea de locuri de muncă	Firme nou-atrase prin sprijin public local (financiar și non-financiar)	Nr.		
	IMM existente sprijinite de autoritățile locale prin instrumente financiare și non-financiare	Nr.		
	Capacitate de găzduire a firmelor în parcuri industriale / tehnologice nou creată /modernizată – suprafață	Mp.		
	Firme ce cooperează cu instituții de cercetare în parcuri tehnologice	Nr.		
	Obiective de patrimoniu construite istorice restaurate și introduse în circuitul turistic	Nr.		
OS7: Dezvoltarea unui sistem de management urban inteligent și eficient	Investiții private în activități de responsabilitate socială	Mil. lei		
	Întâlniri / consultări periodice între mediul de afaceri și administrația locală	Nr.		

	Consultări publice organizate anual cu cetățenii și mediul ONG	Nr.		
	Servicii publice electronice noi	Nr.		
	Personal propriu al Primăriei și instituțiilor subordonate care a participat la activități de formare	Nr.		
	Acorduri noi de înfrățire semnate	Nr.		

Lista indicatorilor de rezultat

Obiectivul specific	Indicatorul de rezultat	Unitatea de măsură	Valoarea-țintă intermediară (2024)	Valoarea-țintă finală (2029)
OS1: Dezvoltarea unui sistem integrat de mobilitate urbană durabilă	Utilizatori/an ai transportului public (inclusiv școlar)	Nr.		
	Utilizatori/an ai pistelor de biciclete	Nr.		
	Utilizatori/an ai stațiilor de încărcare pentru vehicule electrice	Nr.		
	Utilizatori/an ai locuri de parcare nou-create	Nr.		
	Pondere străzilor modernizate	%		
OS2: Dezvoltarea infrastructurii verzi în oraș	Suprafața medie a spațiilor verzi / locuitor (populația rezidentă)	Mp		
OS3: Promovarea dezvoltării durabile și eficiente din punct de vedere energetic	Rata de scădere a consumului anual de energie în clădiri rezidențiale	%		

	Rata de scădere a consumului anual de energie în clădiri publice	%		
	Rata de scădere estimată a emisiilor de GES	%		
	Rata de scădere a consumului anual de energie electrică pentru iluminat public	%		
	Cantitatea de deșeuri reciclată	%		
	Pondere populație rezidente conectate la rețeaua reabilitată de alimentare cu apă și canalizare	%		
OS4: Crearea unui mediu construit durabil, sigur și rezilient	Cetățeni decedați în urma unor situații de urgență generate de schimbările climatice	Nr.		
	Gospodării afectate de situații de urgență asociate schimbărilor climatice (de ex. inundații, alunecări de teren etc.)	Nr.		
	Locuitori beneficiari ai fondului construit consolidat seismic	Nr.		
OS5: Promovarea accesului echitabil la servicii de înaltă calitate pentru toate categoriile de populație	Utilizatori/an ai facilităților și programelor de calificare și formare continuă	Nr.		
	Absolvenți ai programelor de calificare și formare continuă ce își găsesc un loc de muncă	Nr.		
	Număr anual de elevi ce beneficiază de sistemul de educație reabilitat	Nr.		

	Rata de creștere a procentului de promovabilitate la Bacalaureat	%		
	Număr anual de beneficiari ai serviciilor sociale sprijinite	Nr.		
	Grad de ocupare a infrastructurii sociale nou create/reabilitate	%		
	Locuitori beneficiari ai operațiunilor de îmbunătățire a calității locuirii	Nr.		
	Pacienți deserviți de noua infrastructură sanitară	Nr.		
	Utilizatori/an ai facilităților și programelor culturale	Nr.		
	Utilizatori/an ai facilităților și programelor sportive	Nr.		
	Tineri care au beneficiat de măsuri de sprijin	Nr.		
OS6: Stimularea dezvoltării economiei locale și crearea de locuri de muncă	Valoare investiții private realizate de firmele care au beneficiat de sprijinul autorităților locale	Mil. lei		
	Locuri de muncă nou create de firmele care au beneficiat de sprijinul autorităților locale	Nr.		
	Produse/servicii noi rezultate în urma serviciilor de transfer tehnologic	Nr.		
	Turiști cazați în municipiu	Nr.		

OS7: Dezvoltarea unui sistem de management urban inteligent și eficient	Utilizatori/an ai serviciilor publice digitale	Nr.		
	Proiecte implementate în parteneriat (cu mediul privat, ONG, alte administrații, instituții)	Nr.		
	Ponderea secțiunii de dezvoltare în totalul bugetului local	%		

Lista indicatorilor de proces (de uz intern, se pot monitoriza periodic – de ex. la fiecare 3/6 luni)

Etapa de pregătire a investițiilor / proiectelor și de securizare a finanțării	Etapa de contractare	Etapa de implementare propriu-zisă
Numărul / valoarea proiectelor cu indicatori tehnico-economici aprobați de CL	Numărul / valoarea proiectelor contractate cu autoritățile responsabile de programe (în cazul utilizării fondurilor europene sau guvernamentale)	Numărul de contracte de achiziție finalizate / valoarea totală a lucrărilor / serviciilor recepționate
Numărul / valoarea proiectelor depuse spre finanțare (în cazul utilizării fondurilor europene sau guvernamentale) sau cuprinse lista de investiții aferentă bugetului local	Numărul / valoarea contractelor de achiziție semnate aferente proiectelor de investiții publice	Număr/valoare de acte adiționale semnate
Numărul / valoarea proiectelor aprobate spre finanțare în urma evaluării (în cazul utilizării fondurilor europene sau guvernamentale)	Durata medie a procedurilor de achiziție (în zile)	Numărul / valoarea contractelor reziliate
	Număr de proceduri anulate/contestate	Valoare penalități acordate
		Durata medie de plată de la efectuarea recepției

ANEXE

Anexa I. Lista proiectelor strategice incluse în Strategia de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2018-2029 (detaliile pentru fiecare proiect se regăsesc în Anexa nr. 1)

- 1. Lista proiectelor individuale ale Unității Administrativ-Teritoriale Orasul Dolhasca pentru perioada 2021-2029 (aceste propuneri de proiecte au fost colectate în cadrul grupurilor de lucru la care au fost invitați toți actorii relevanți de la nivel local)**
- 2. Lista proiectelor propuse spre implementare de către alte entități administrative sau structuri asociative din țară, cu impact asupra Orasului Dolhasca (preluate din alte strategii, planuri existente)**

Anexa II. Planșă cu zonele și tipurile de intervenții propuse prin Strategia de Dezvoltare a Orasului Dolhasca pentru perioada 2021-2027 (localizarea proiectelor)

ANEXA III: Cercetarea sociologică

Sondaj de opinie

În vederea identificării problemelor majore cu care se confruntă administrația publică locală și cetățenii au fost realizate un focus grup cu angajați ai Primăriei Dolhasca și un sondaj de opinie adresat populației orașului. Întrucât există o serie de restricții legate de prevenirea și combaterea pandemiei COVID 19, sondajul de opinie s-a realizat electronic. Primăria Dolhasca a promovat intens acest sondaj de opinie și a încurajat cetățenii să răspundă în număr mare.

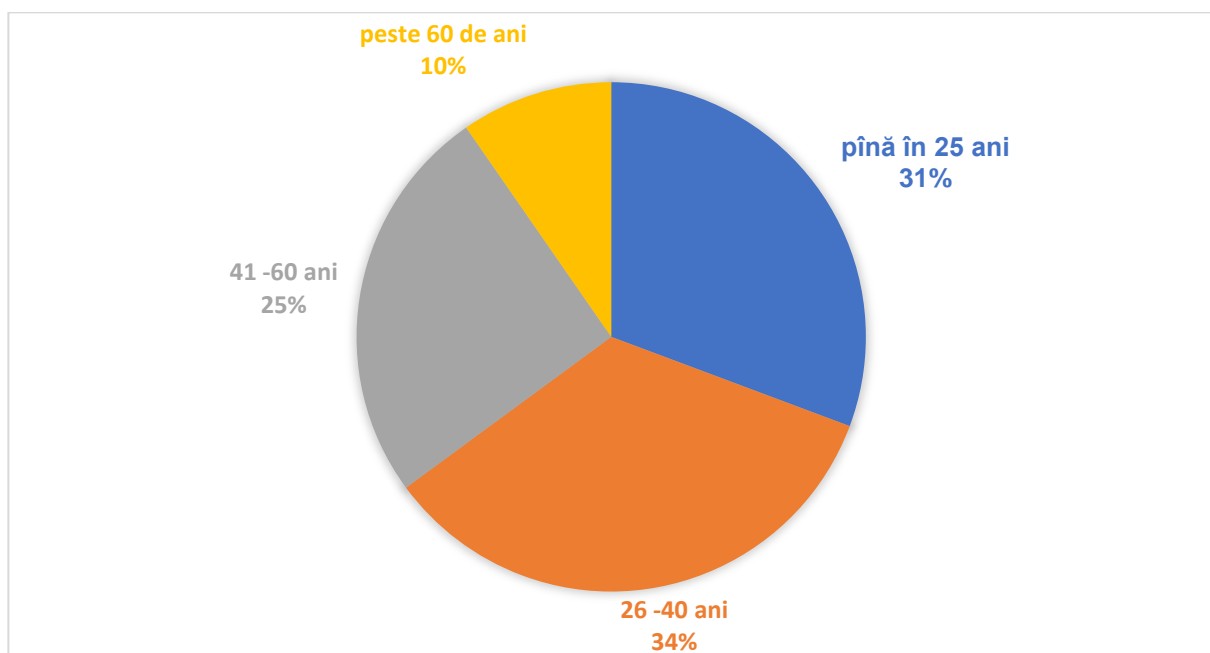
Totalul respondenților a fost de 119.

Rezultatele sondajului de opinie.

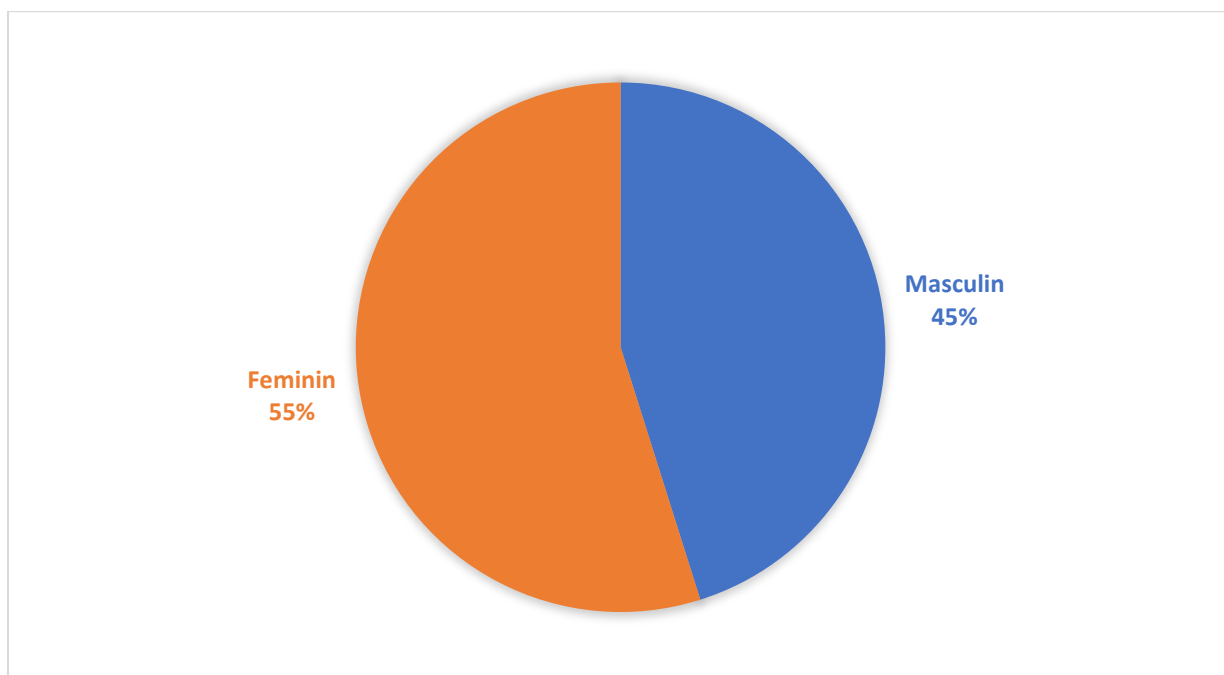
Structura repondenților.

a. În ce grupă de vârstă vă încadrați?

Distribuția repondenților pe grupe de vârstă a fost una echilibrată.

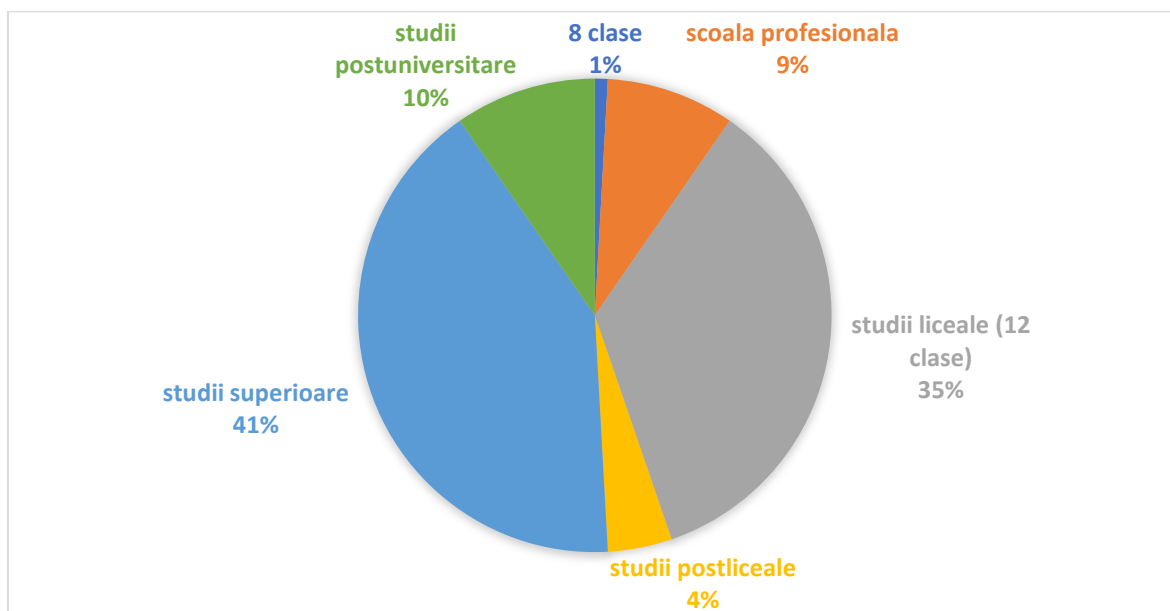

b. Sexul respondenților.

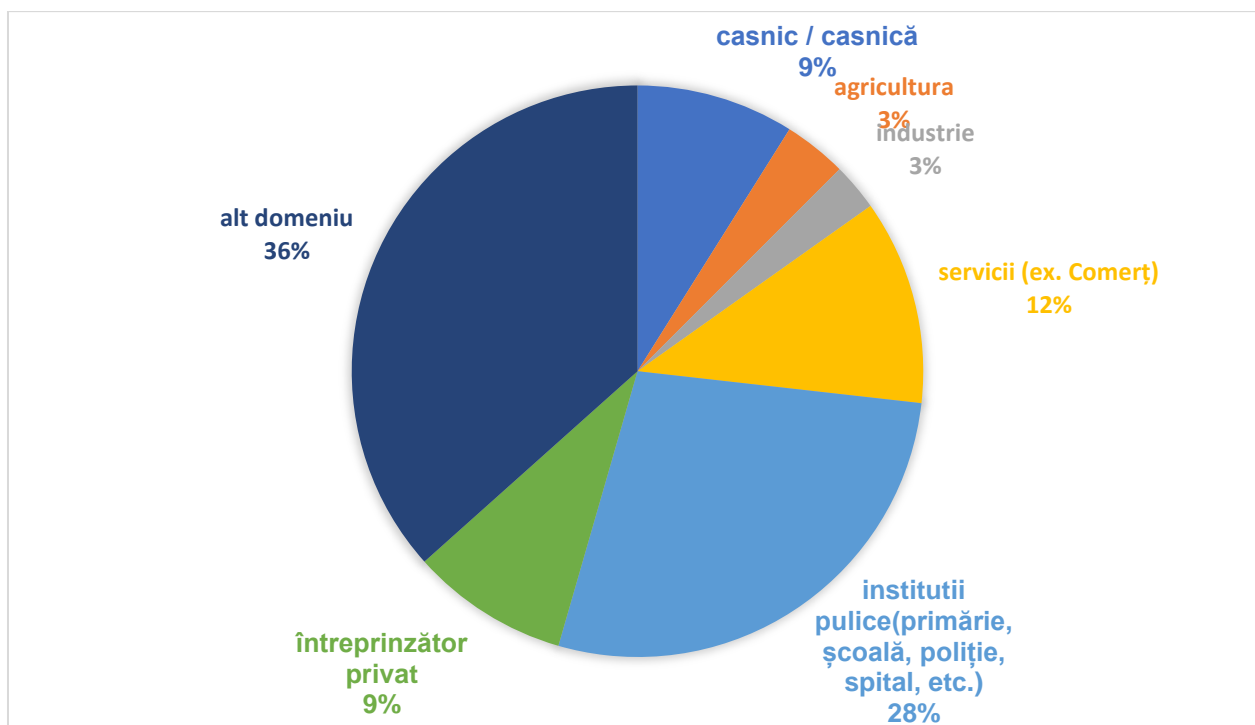

Participarea respondenților de sex feminin a fost ușor mai ridicată.

c. Ce studii aveți?

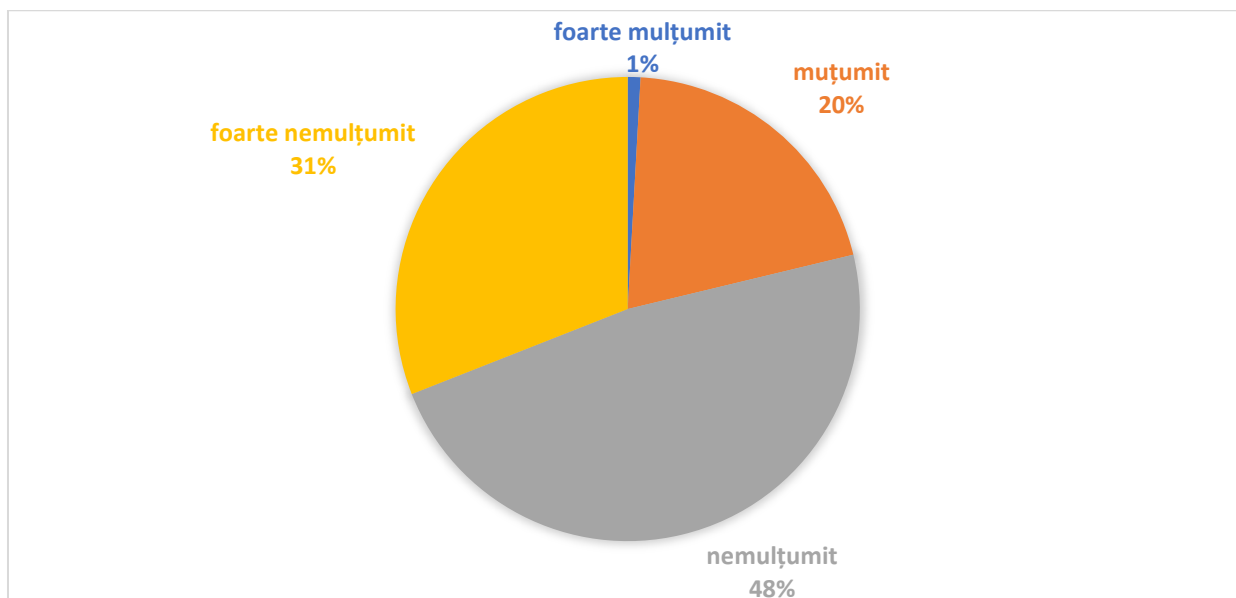

d. Loc de muncă.

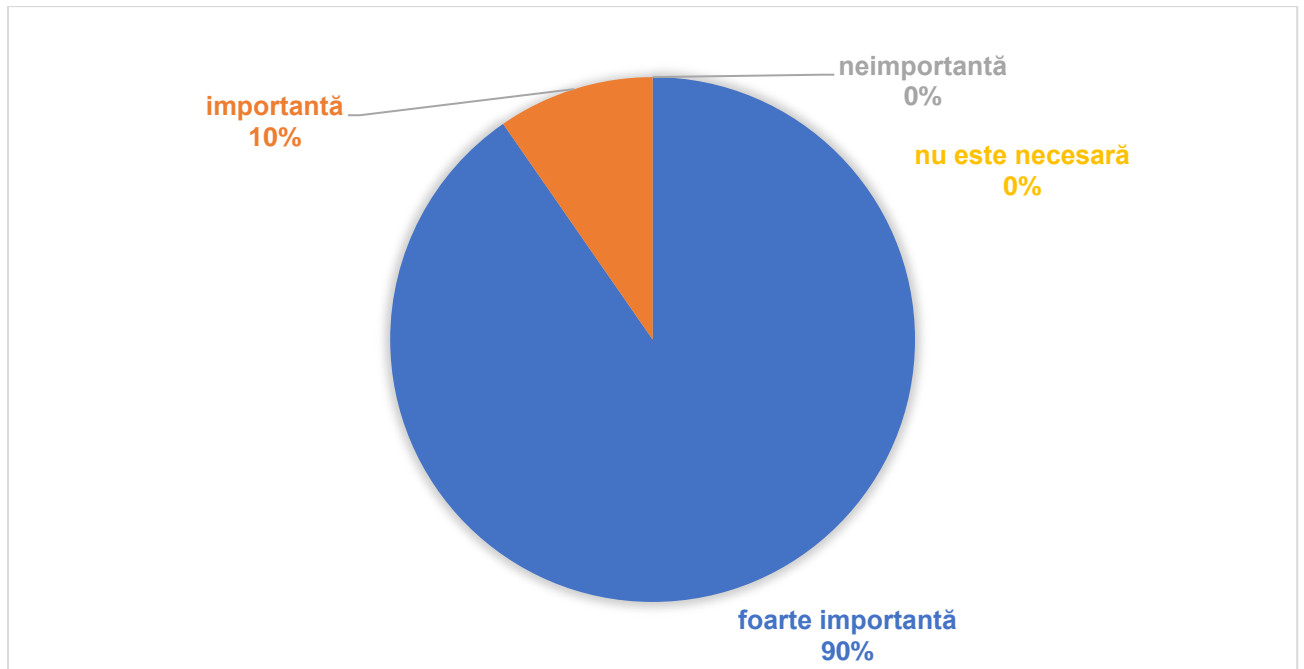

Gradul de mulțumire al populației referitor la infrastructura rutieră și mobilitatea urbană.

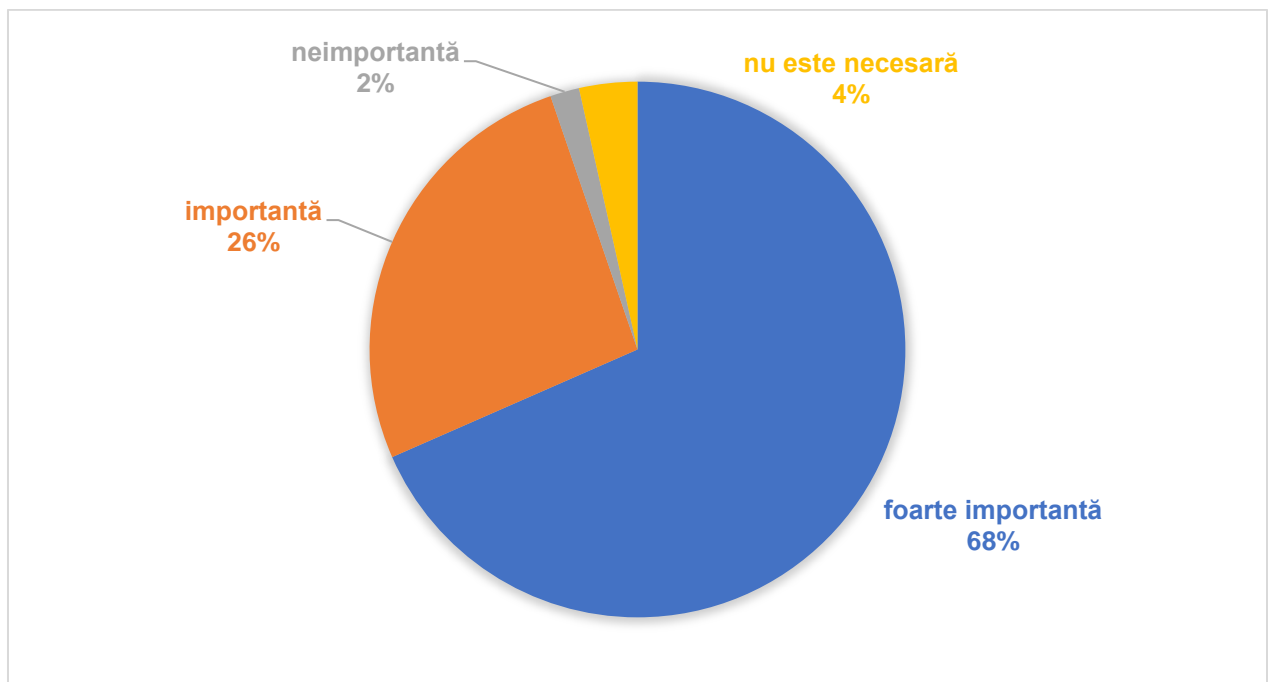
a. Cât de mulțumiți sunteți de starea drumurilor din Dolhasca?

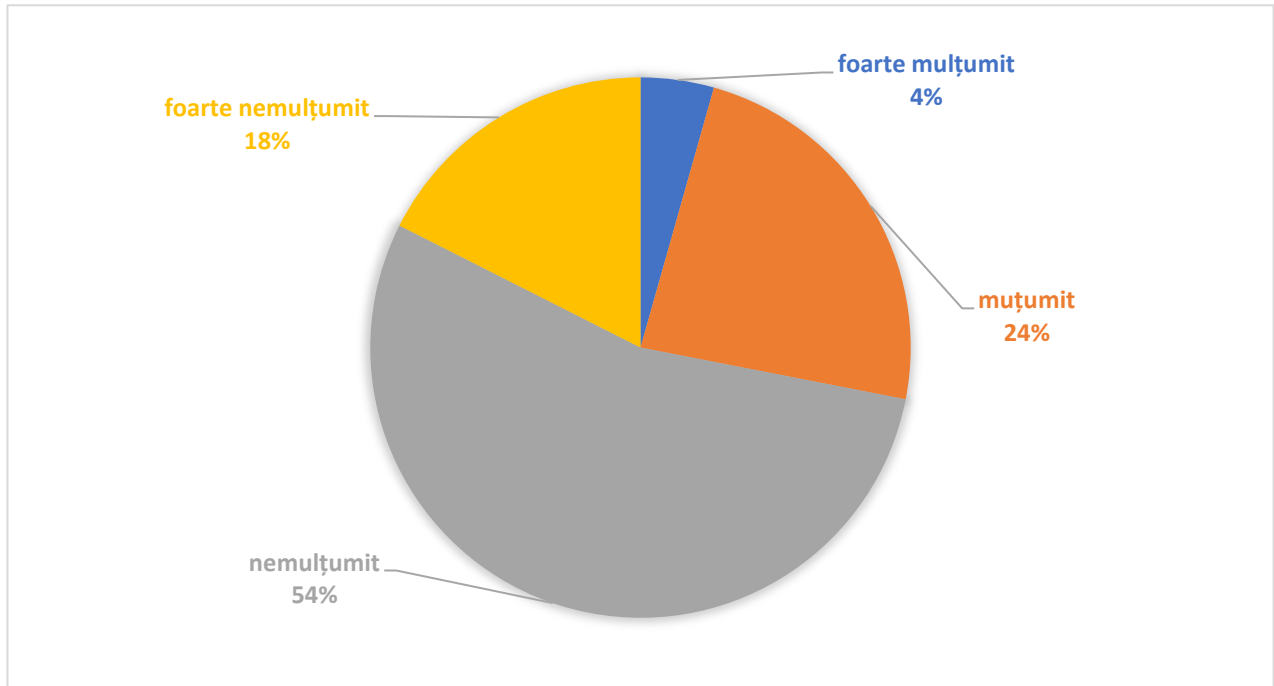
b. Cât de importantă considerați că este reabilitarea drumurilor de legătură între Dolhasca și satele aparținătoare?

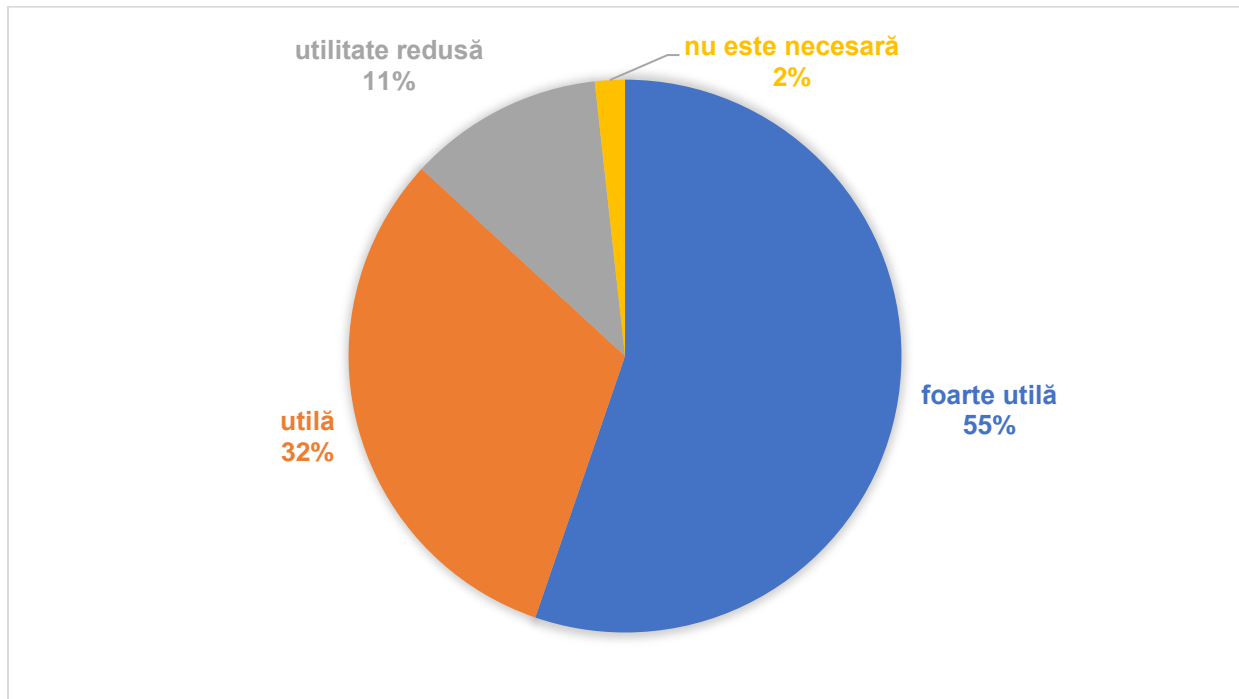
c. Cât de importantă este construirea de trotuare în toate cartierele / satele aparținătoare ale orașului Dolhasca?

d. Cât de mulțumiți sunteți de posibilitățile de deplasare între Dolhasca și satele aparținătoare?

e. Cât de utilă ar fi înființarea transportului public local în Dolhasca?

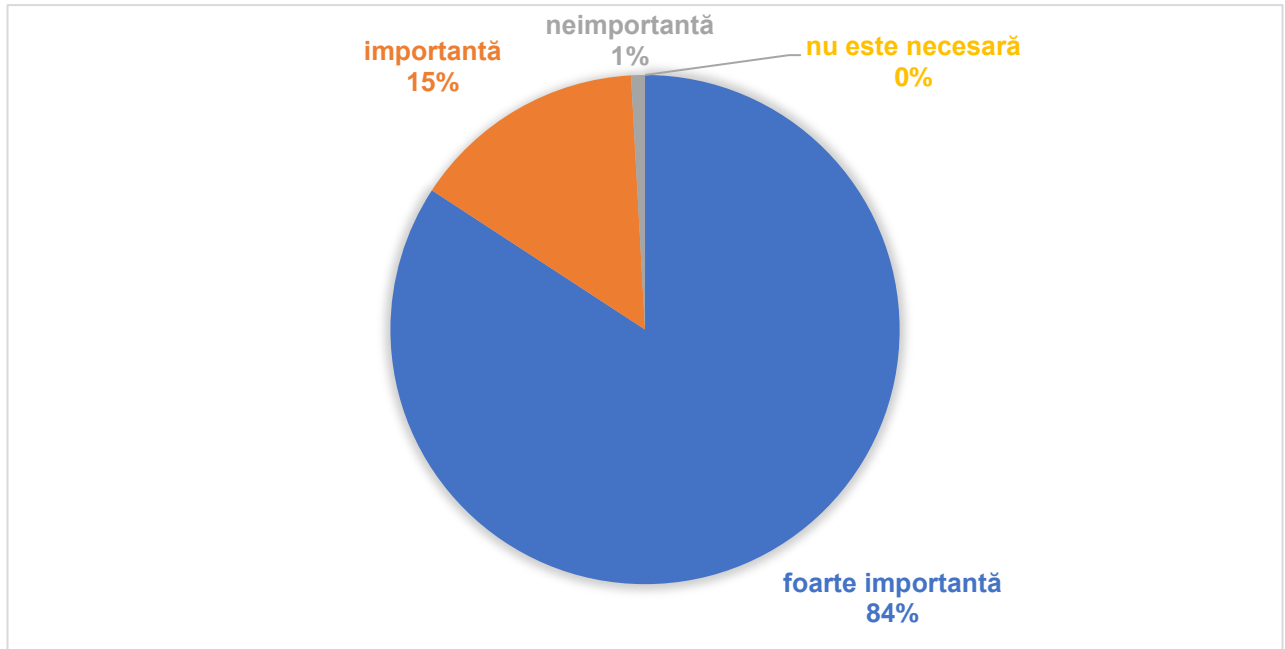

Populația orașului Dolhasca este nemulțumită de infrastructura rutieră și pietonală existentă. Reabilitarea drumurilor, construcția de trotuare și înființarea transportului public local sunt considerate investiții foarte utile.

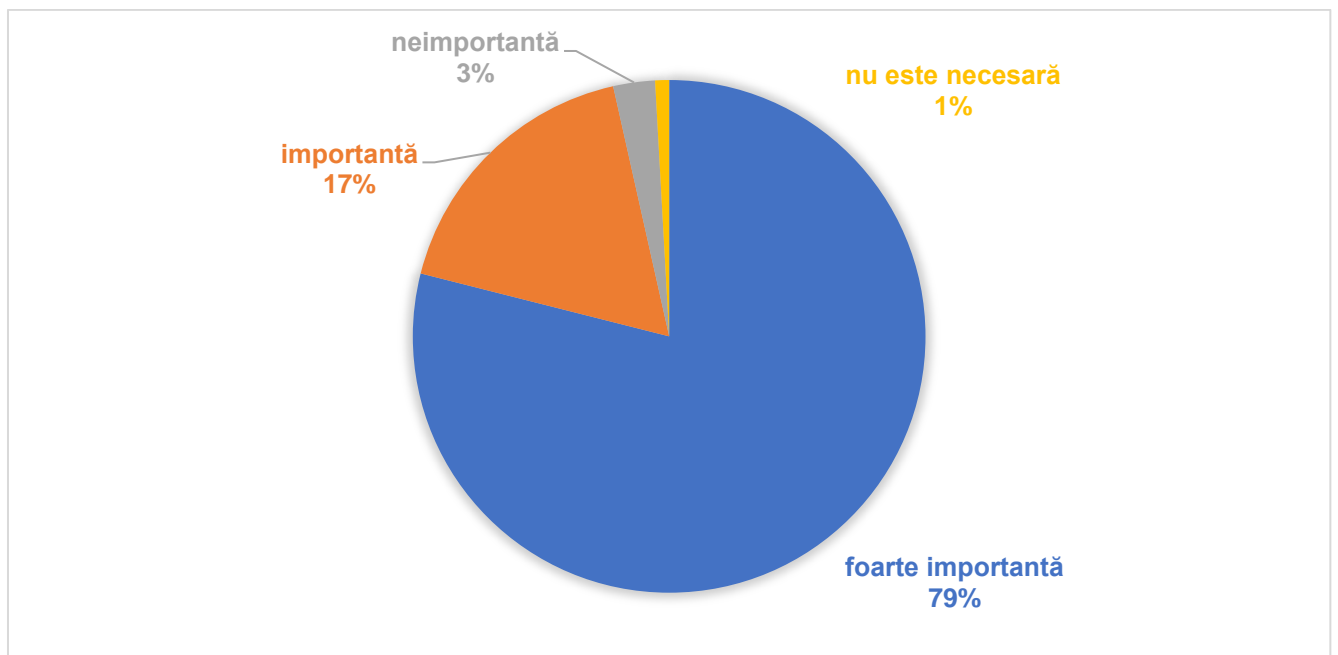

Gradul de mulțumire al populației referitor la existența și calitatea utilităților publice.

- a. Cât de importantă considerați că este extinderea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare către satele aparținătoare ale orașului Dolhasca?

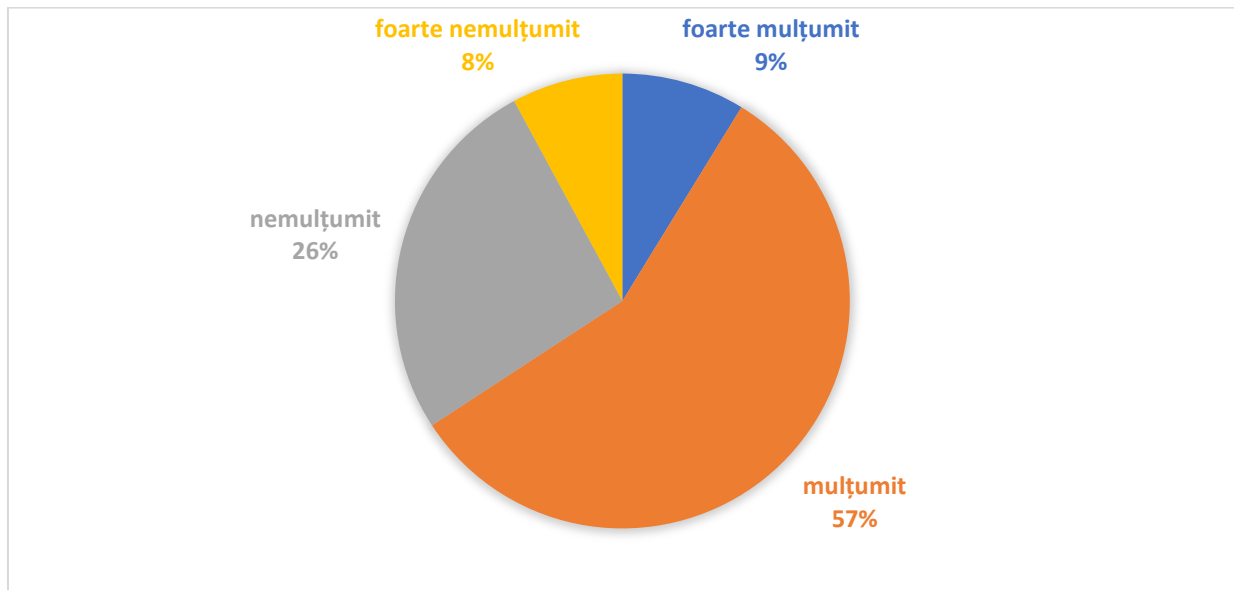
- b. Cât de importantă considerați că este conectarea localității Dolhasca la rețeaua națională de alimentare cu gaze naturale?

Populația orașului Dolhasca consideră într-o proporție covârșitoare că extinderea rețelei de apă canal și conectarea orașului Dolhasca la rețeaua națională de furnizare a gazului metan sunt obiective foarte importante.

Gradul de mulțumire al populației referitor la calitatea spațiilor verzi și a locurilor de joacă pentru copii.

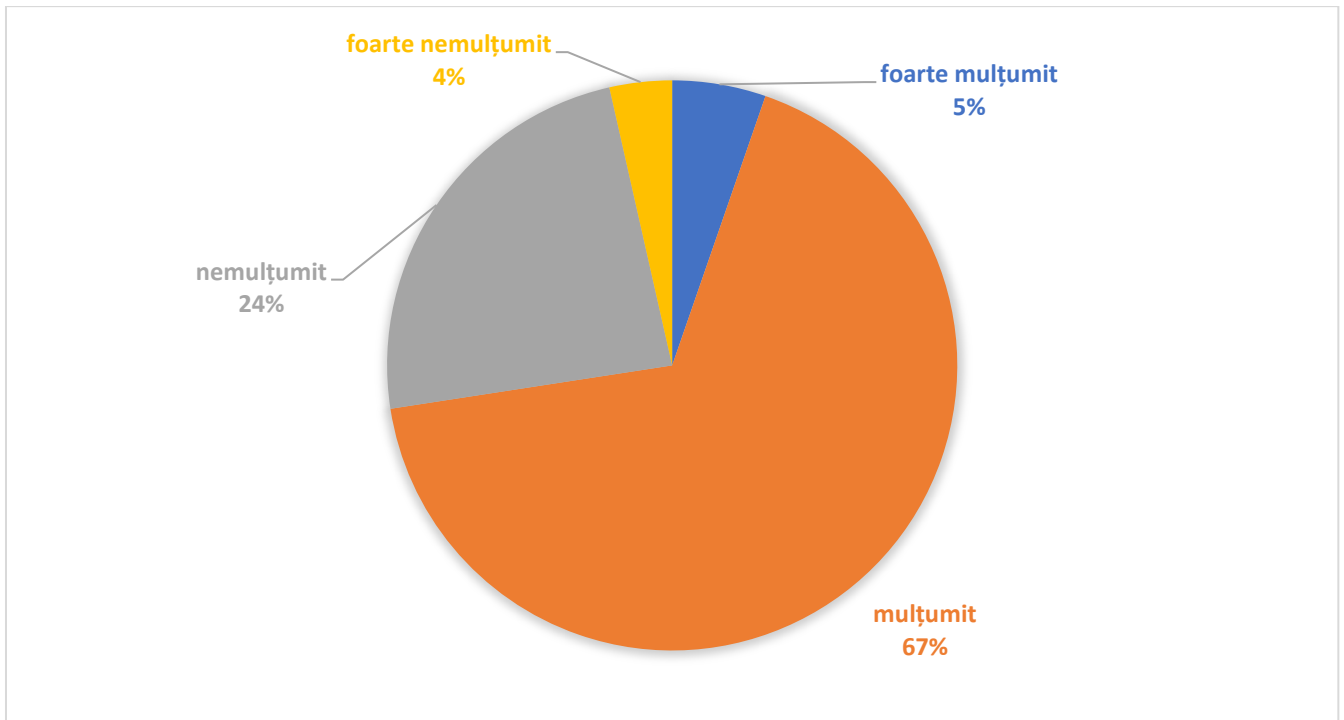
a. Cât de mulțumiți sunteți de spațiile verzi din orașul Dolhasca?

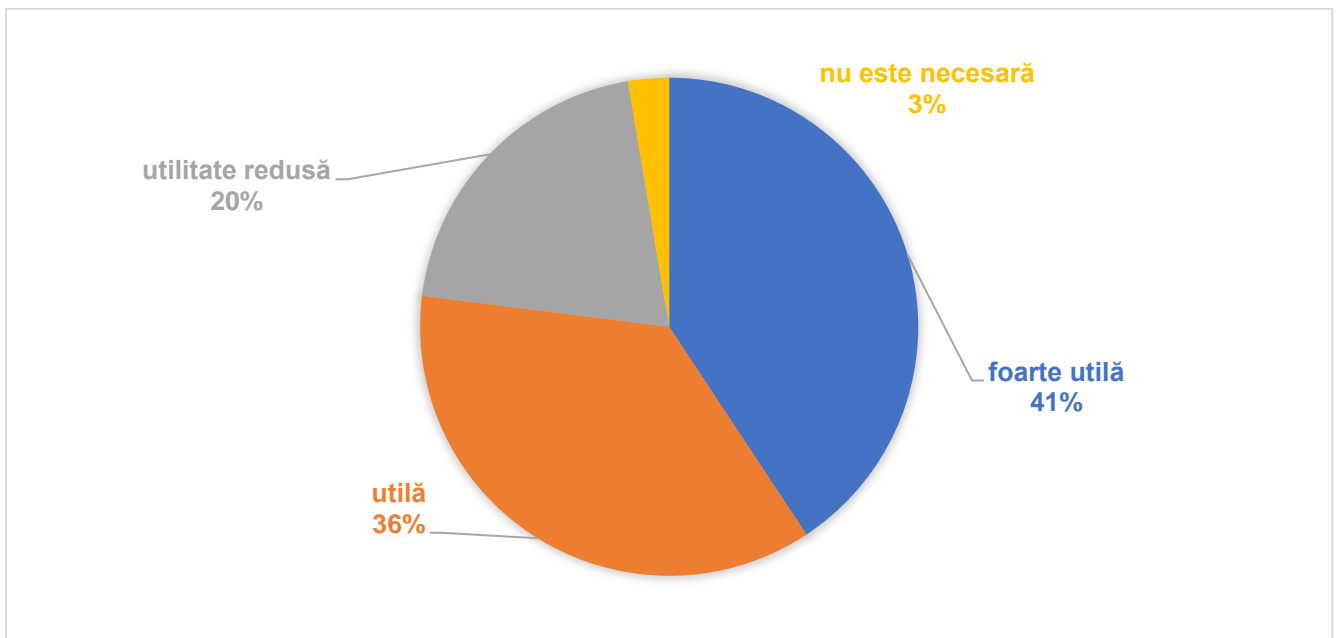
b. Cât de utilă este construirea unor zone verzi tip parc în orașul Dolhasca?

c. Cât de mulțumiți sunteți de numărul de locuri de joacă pentru copii existente în orașul Dolhasca?

d. Cât de utilă este construirea de noi locuri de joacă pentru copii?

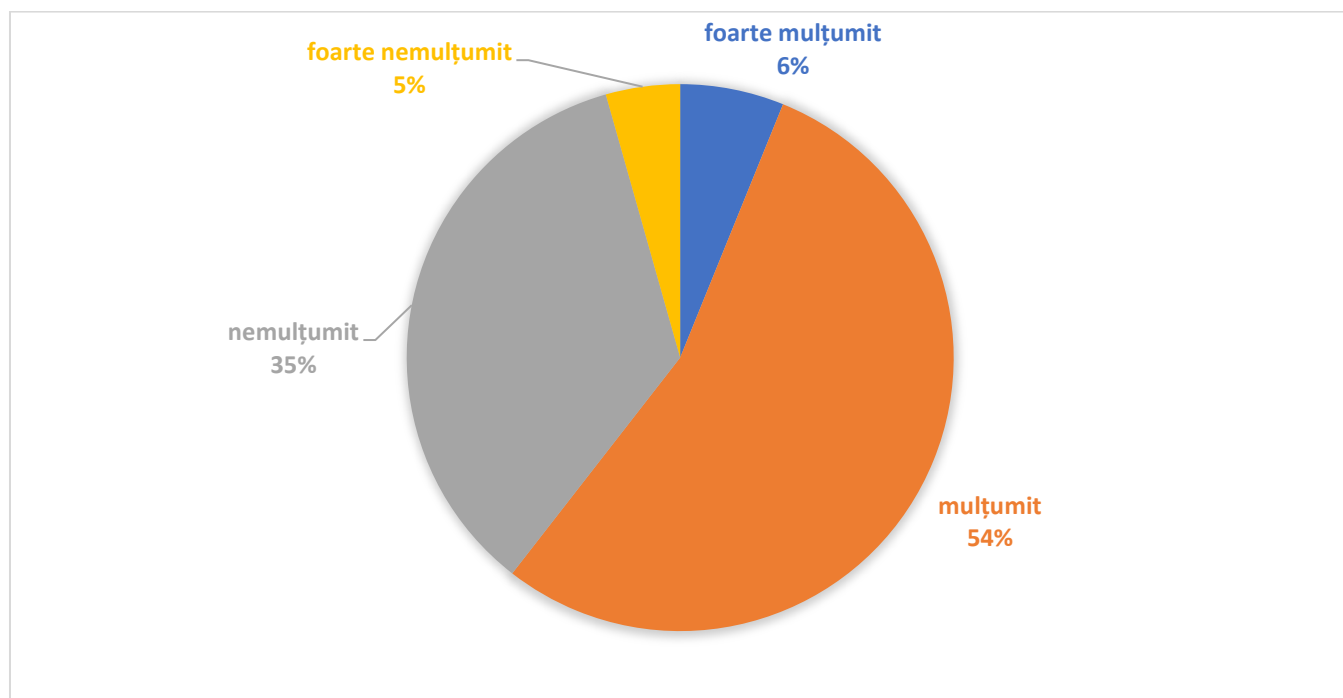

Populația orașului Dolhasca este mulțumită de numărul și calitatea spațiilor verzi existente dar într-o proporție semnificativă (53%) consideră că este utilă construirea de parcuri.

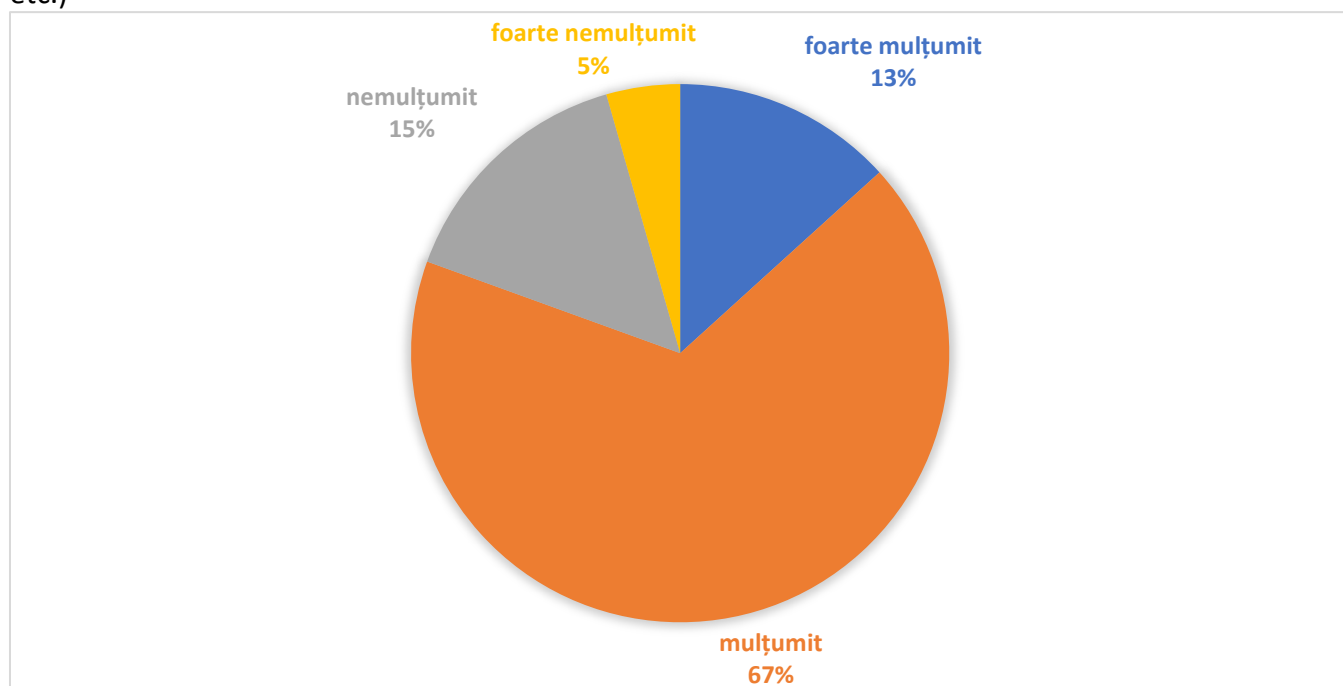
În ceea ce privește locurile de joacă pentru copii există un grad ridicat de mulțumire (67%) față de numărul și calitatea acestora. Totuși 77% din repondenți consideră că este foarte utilă sau utilă construirea de noi locuri de joacă.

Gradul de mulțumire al populației referitor la infrastructura culturală și a evenimentelor culturale.

a. Cât de mulțumiți sunteți de oferta de evenimente culturale a orașului Dolhasca?

b. Cât de mulțumiți sunteți de starea infrastructurii culturale (casî de cultură, muzeu, etc.)

c. Considerați că oferta de activități culturale poate fi îmbunătățită? Enumerați una sau mai multe activități culturale ce ar putea fi organizate în Dolhasca.

Codul culorilor:

- Activități care prezintă un interes mare pentru populație
- Activități care prezintă un interes mediu pentru populație
- Activități care prezintă un interes punctual pentru populație

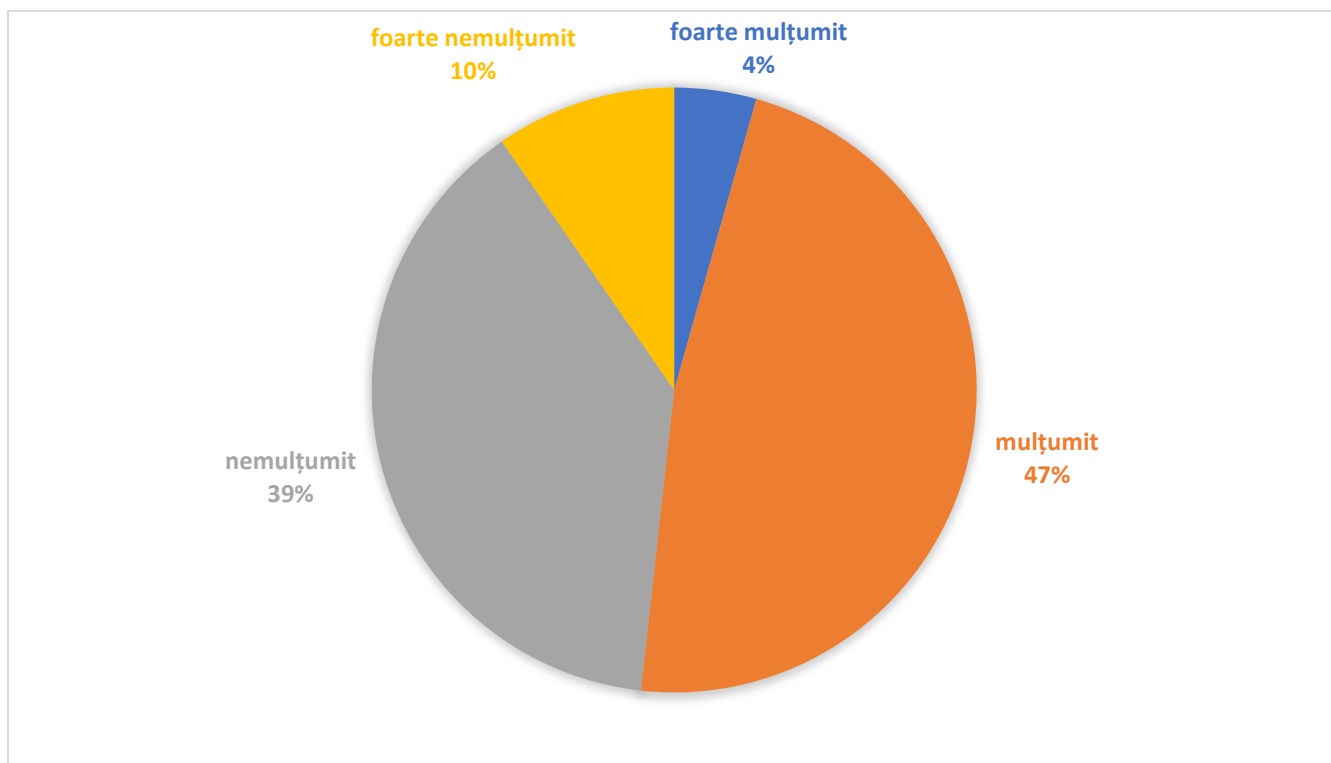
Nr crt	Activitatea menționată	Nr. mențiuni	% din total răspunsuri
1	Spectacole, concerte	23	19,83
2	Teatru	21	18,10
3	Spectacole pentru copii	9	7,76
4	Ateliere de artă pentru copii	6	5,17
5	Cursuri pentru dezvoltare personală	6	5,17
6	Film	5	4,31
7	Deschiderea bibliotecii orășenești și organizarea de activități culturale literare	5	4,31
8	Cursuri la nivel de amatori și profesioniști (dans, muzică, pictură, fotografie, șah, limbi străine)	4	3,45
9	Înființarea unui club al copiilor	3	2,59

10	Expozitii	1	0,86
11	Revigorarea activității grupului artistic "Doina"	1	0,86
12	Organizare de evenimente pentru persoane vârstnice	1	0,86
13	Concerte de muzică religioasă	1	0,86

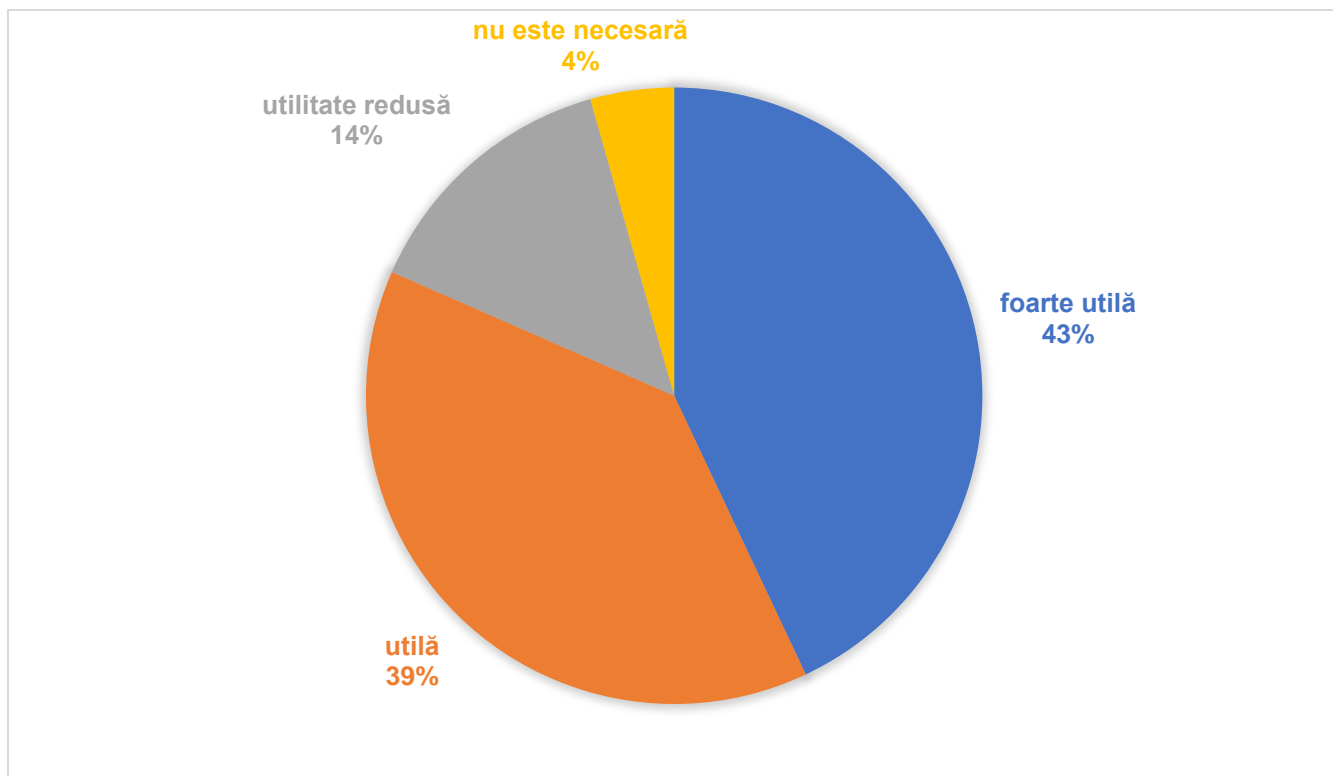
Populația orașului Dolhasca este preponderent mulțumită de starea infrastructurii culturale și de numărul și calitatea evenimentelor culturale organizate. De asemenea s-a primit un număr mare de sugestii cu privire la evenimente ce ar putea fi organizate pe viitor.

Gradul de mulțumire al populației referitor la infrastructura de sport și agrement.

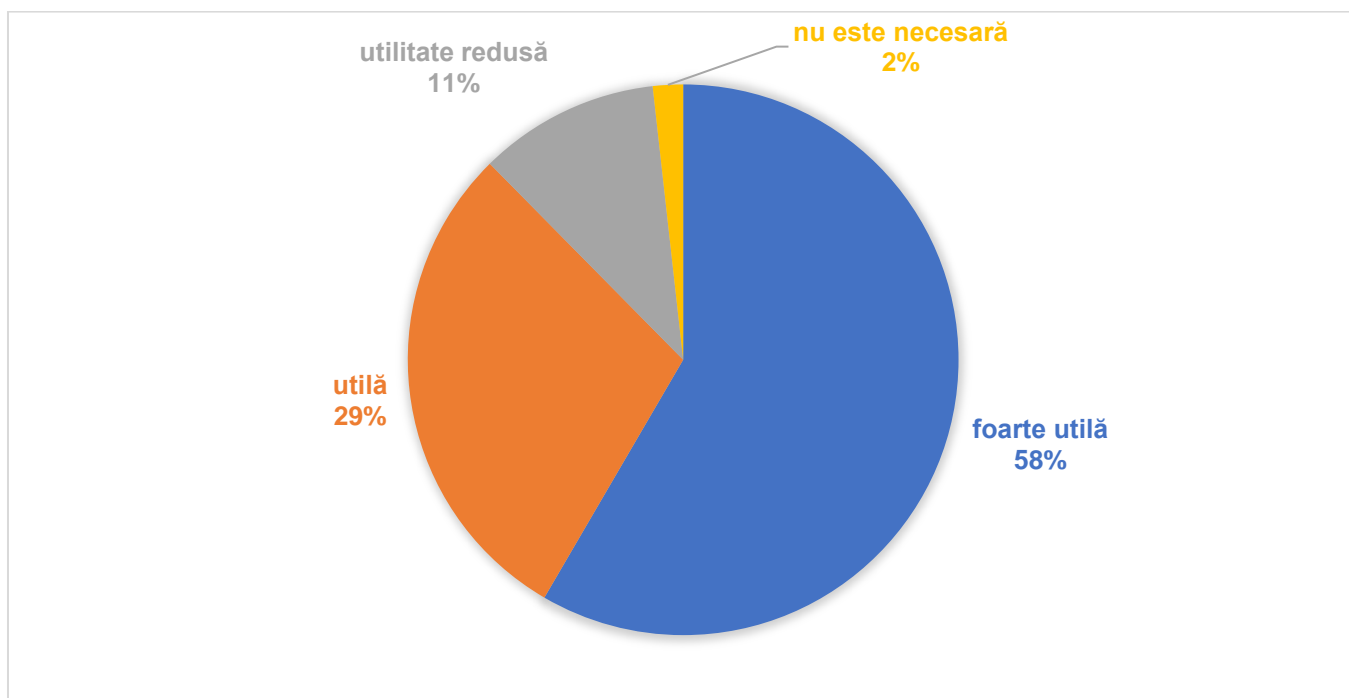
- a. Cât de mulțumiți sunteți de facilitățile pentru practicarea sportului și facilitățile de agrement din orașul Dolhasca?

- b. Cât de utilă este construirea unei baze sportive în orașul Dolhasca?

c. Cât de utilă este construirea unei baze de agrement pentru petrecerea timpului liber în orașul Dolhasca?

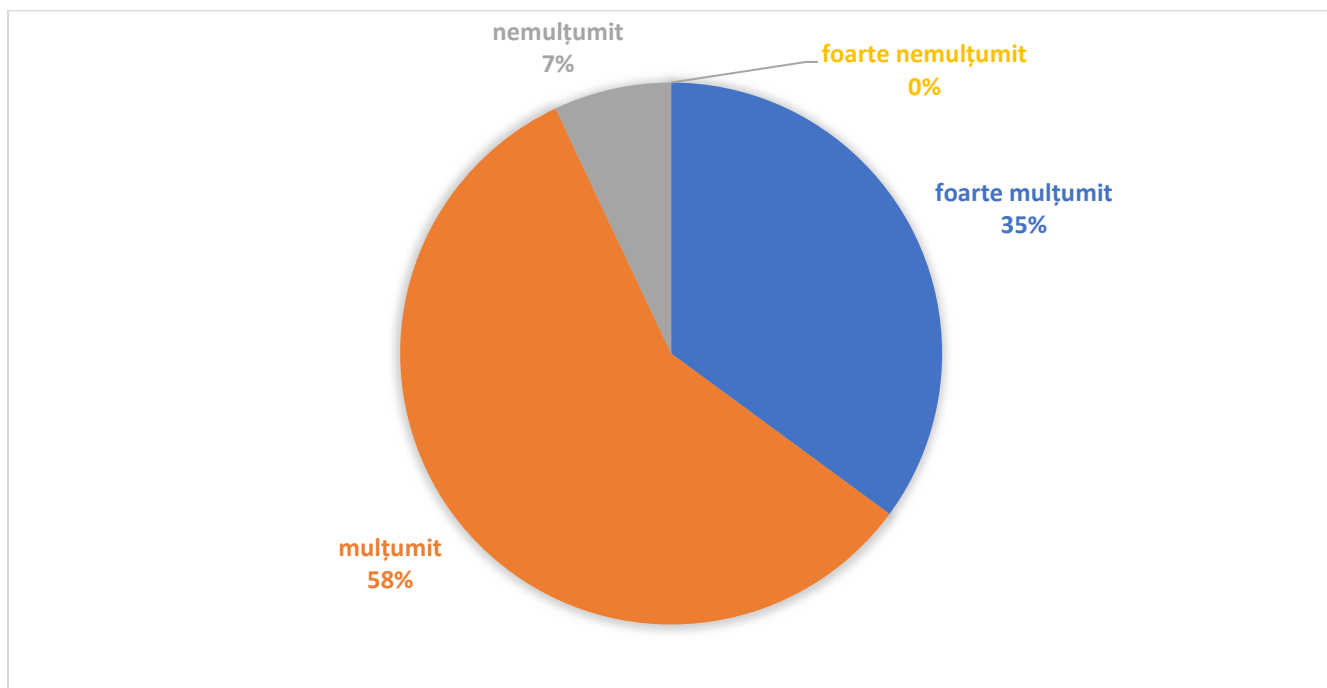

Poziția repondenților față de numărul și calitatea facilităților pentru practicarea sportului și a celor de agrement este foarte echilibrat : 51% mulțumiți și foarte mulțumiți – 49%

nemuțumiți și foarte nemuțumiți. Totuși 82% din repondenți consideră că este foarte utilă sau utilă construirea unei baze sportive iar 87% din repondenți consideră că este foarte utilă sau utilă construirea unei baze de agrement pentru petrecerea timpului liber.

Gradul de mulțumire al populației referitor la serviciul de iluminatul public.

a. Cât de mulțumiți sunteți de iluminatul public din orașul Dolhasca?

b. Considerați că în localitatea Dolhasca există zone spre care trebuie extins iluminatul public? Care sunt acestea?

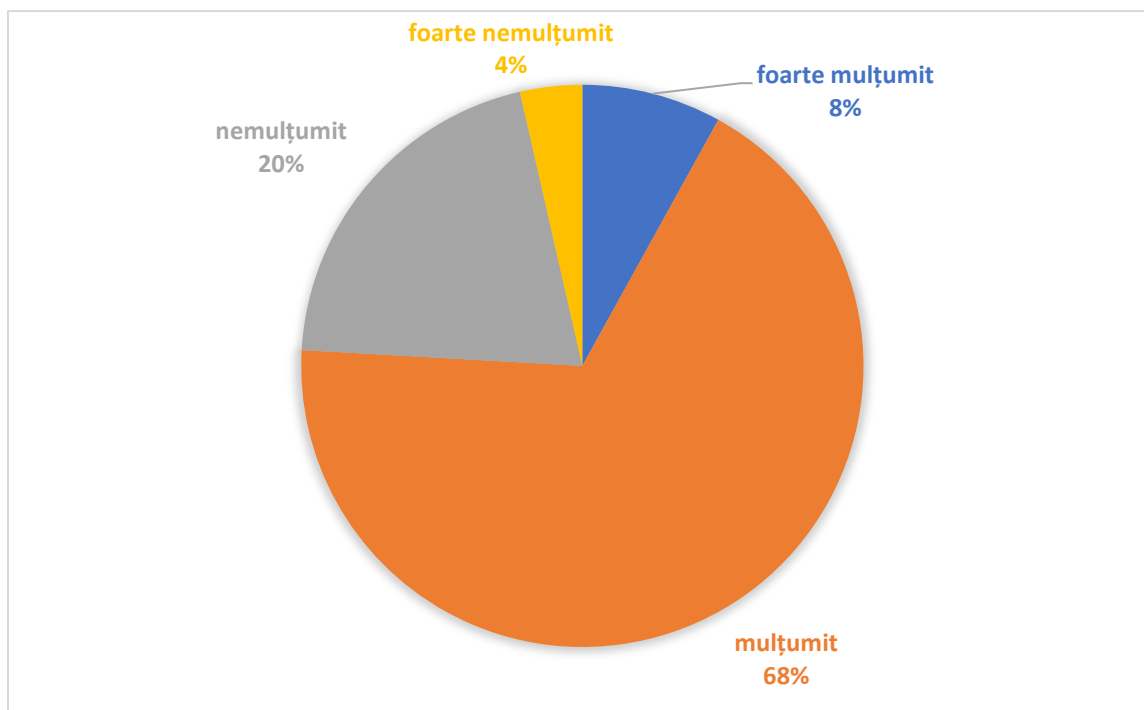
Au fost menționate:

- Zonele periferice
- Strada Ciuchinari
- Străzi din Siliștea Nouă
- Strada Școlii – Săndeni
- Zona podului peste Siret
- Străzi din Probota
- Străzi din Gulia
- Străzile Balastierei și Curăturii

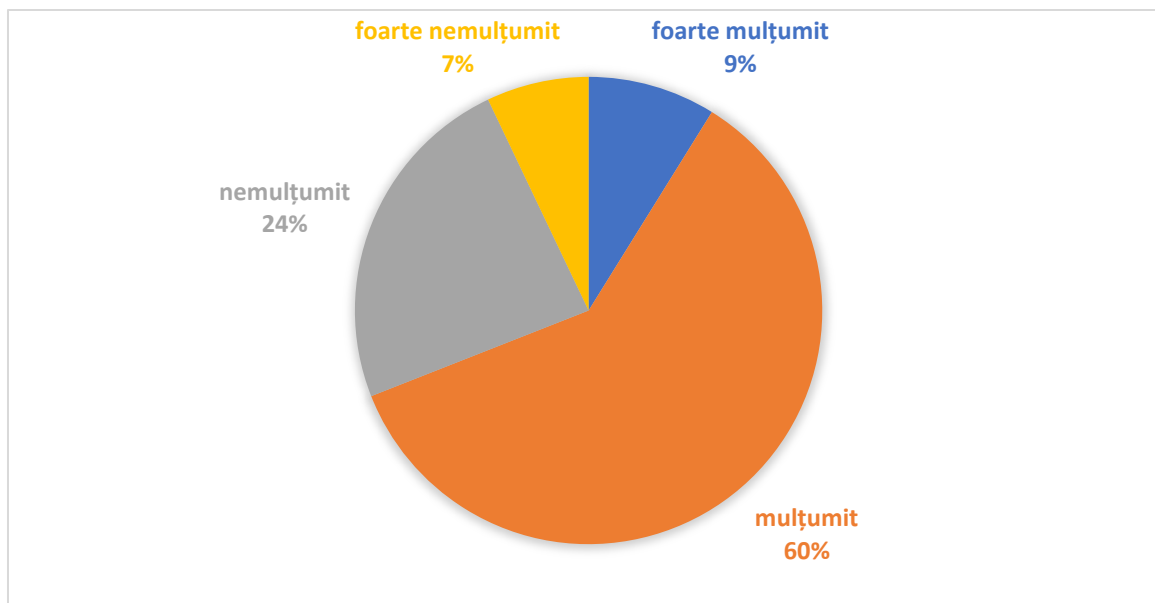
În proporție de 93% repondenții s-au declarat mulțumiți de iluminatul public din oraș. Totuși există câteva zone lipsite de acest serviciu.

Gradul de mulțumire al populației referitor la activitatea de salubritate și opinia cu privire la poluarea din oraș.

a. Cât de mulțumiți sunteți de funcționarea activității de salubritate în orașul Dolhasca?

b. Cât de mulțumit sunteți de curățenia din oraș la modul general?

c. Ce măsuri credeți că ar trebui luate pentru îmbunătățirea salubrității orașului?

Codul culorilor:

Activități care prezintă un interes mare pentru populație

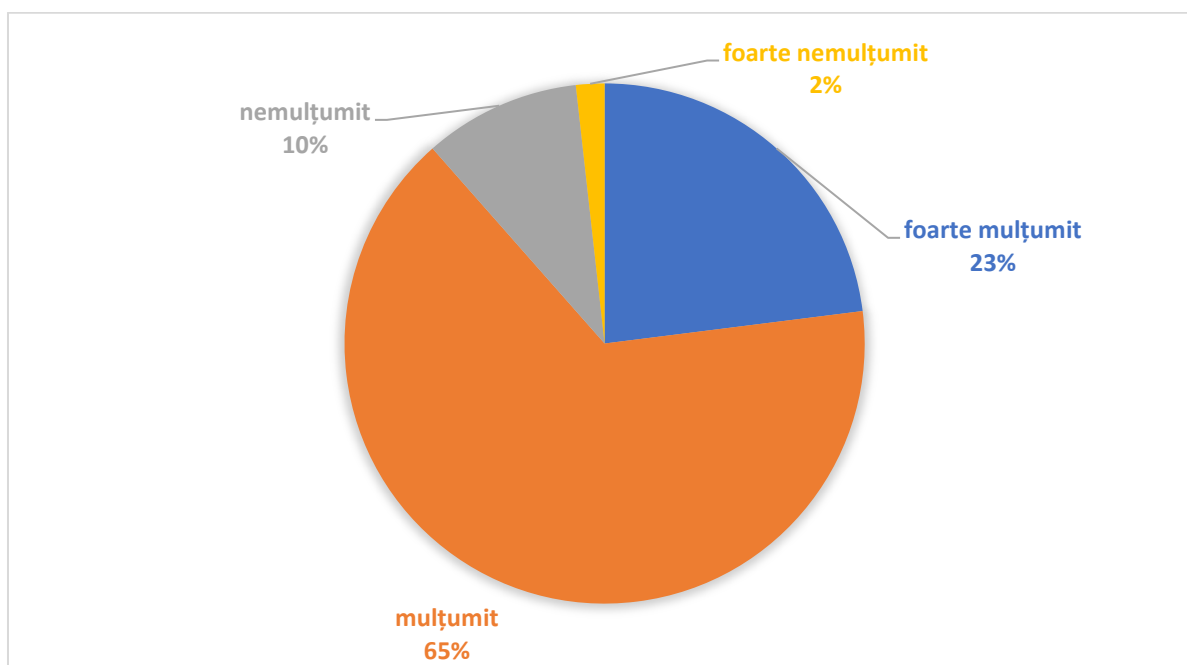
Activități care prezintă un interes mediu pentru populație

Activități care prezintă un interes punctual pentru populație

Nr cr t	Activitatea menționată	Nr. mențiu ni	% din total
1	Creșterea numărului de coșuri de gunoi pe străzi	16	13,79
2	Implementarea colectării selective	15	12,93
3	Amendarea persoanelor care aruncă gunoai în locuri nepermise	12	10,34
4	Organizarea de activități de informare publică pe tema salubrității și colectării selective	12	10,34
5	Distribuirea de pubele către populație	9	7,76
6	Înființarea a mai multe puncte de colectat gunoi inclusiv în satele arondate	7	6,03
7	Creșterea frecvenței colectării gunoiului și stabilirea unui program clar	4	3,45
8	Sanționarea persoanelor care nu se îngrijesc de spațiul verde din jurul proprietăților pe care le dețin	3	2,59

9	Implicarea persoanelor care beneficiază de ajutor social în activități de salubritate	3	2,59
10	Curățarea frecventă a spațiilor verzi în special în zona gării și pe lângă calea ferată	1	0,86
11	Implementarea la nivel de oraș a unui sistem de supraveghere video	1	0,86

d. Cât de mulțumiți sunteți de calitatea aerului în orașul Dolhasca?

e. Care credeți că sunt principalele trei surse de poluare în orașul Dolhasca?

Codul culorilor:

Surse de poluare cu impact major

Surse de poluare cu impact mediu

Surse de poluare cu impact scăzut

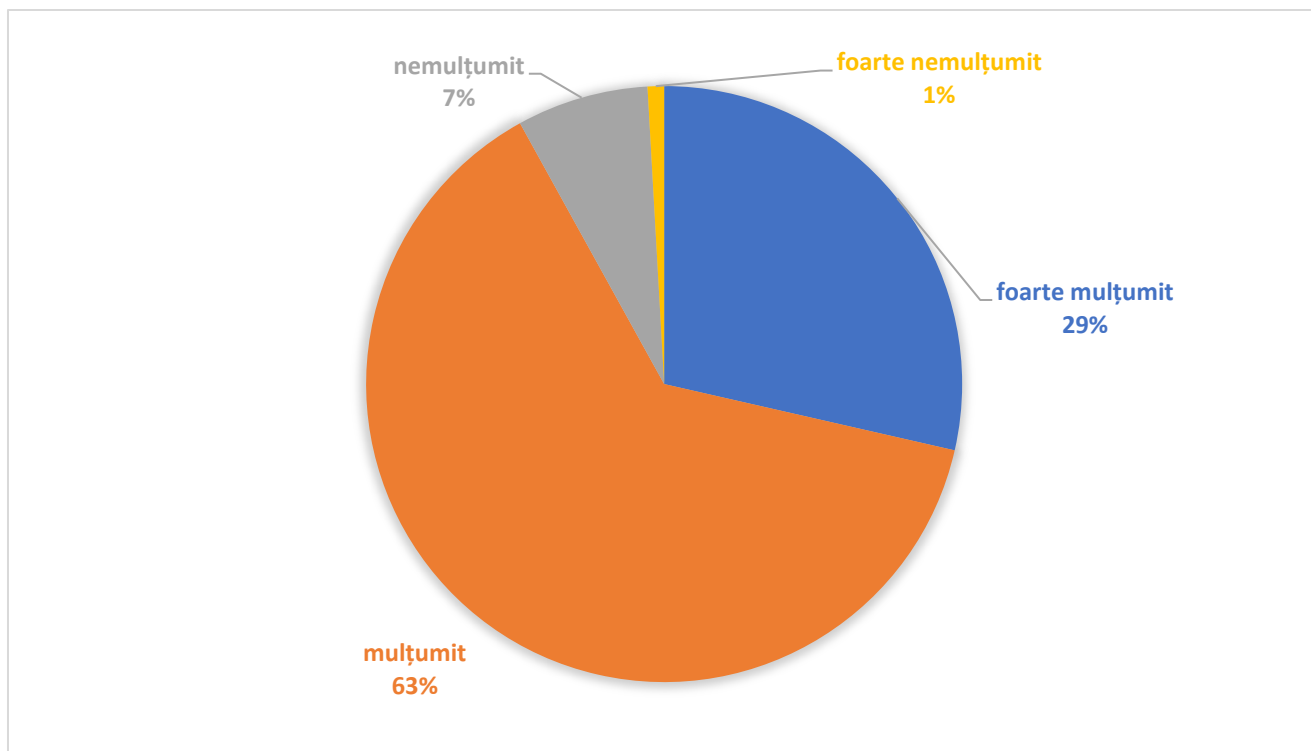
Nr crt	Activitatea menționată	Nr. mențiuni	% din total
1	Depozitarea ilegală a gunoaielor în albiile râurilor și în pădure	17	14,66
2	Mașinile vechi care elimină o cantitate mare de noxe	14	12,07
3	Salubritatea necorespunzătoare a orașului	14	12,07
4	Arderea deșeurilor	9	7,76
5	Praful	7	6,03
6	Dejecțiile animale	7	6,03
7	Fosele septice	3	2,59
8	Molozul rezultat din construcții	2	1,72
9	Deversarea apelor menajere în râuri (este menționat Șomuzul Mare)	1	0,86
10	Centralele termice (școală și gară)	1	0,86

Repondenții s-au declarat mulțumiți de activitatea de salubritate, de curățenia din oraș și de calitatea aerului. În același timp au transmis un număr mare de propuneri pentru îmbunătățirea calității activității de salubritate. Cele mai frecvente solicitări sunt: creșterea numărului de coșuri de gunoi, implementarea colectării selective, amendarea persoanelor care aruncă gunoaie în locuri nepermise și organizarea de activități de informare publică pe teme de salubritate.

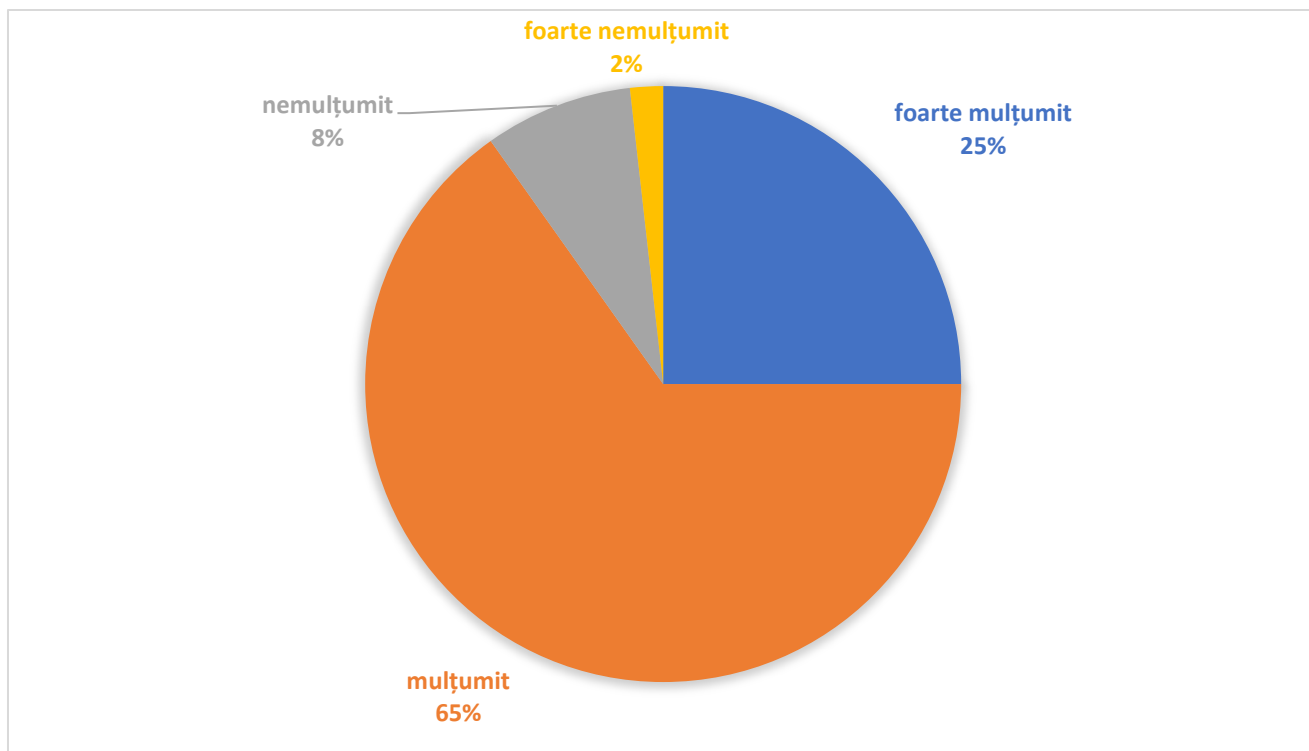
Principalele surse de poluare menționate de populație sunt: depozitarea ilegală a deșeurilor în albiile râurilor și în păduri, poluarea generată de mașinile vechi, salubritatea necorespunzătoare a orașului, arderea deșeurilor, praful și platformele necorespunzătoare utilizate pentru depozitarea dejecțiilor animale.

Gradul de mulțumire al populației referitor la infrastructura educațională.

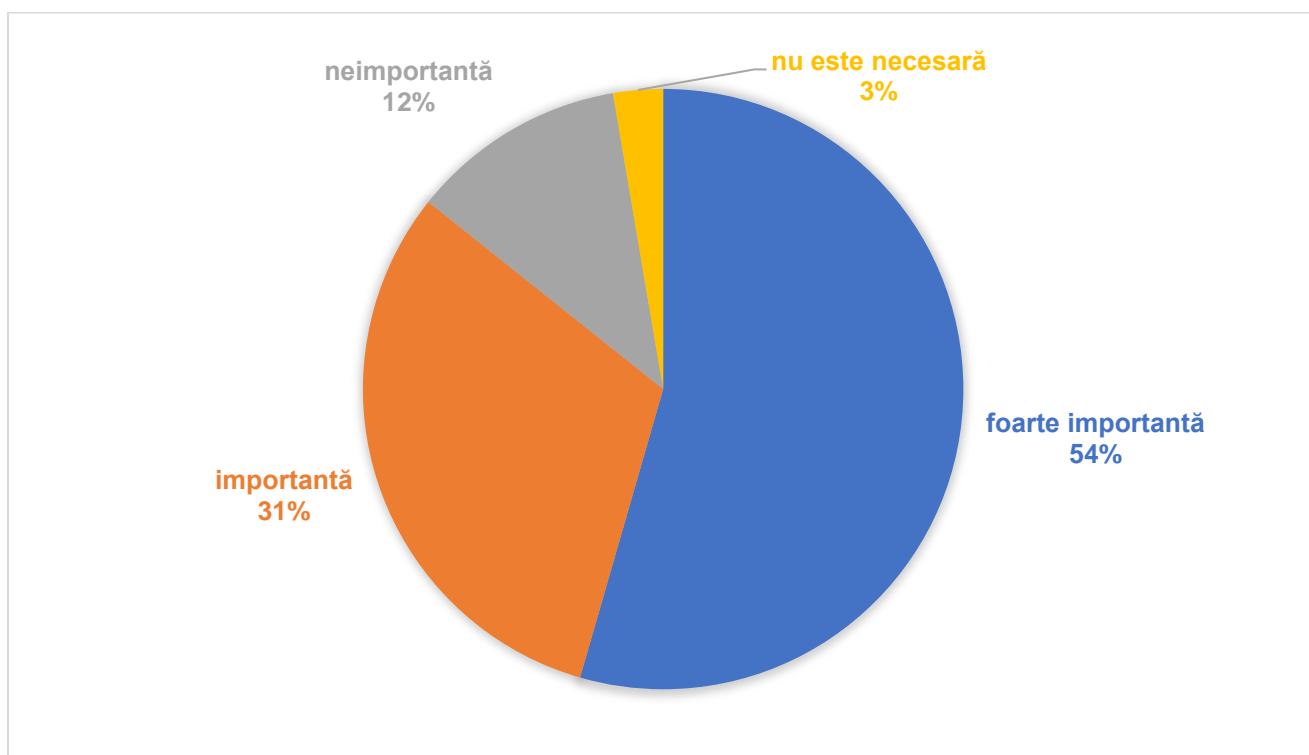
- a. Cât de mulțumiți sunteți de starea clădirilor în care funcționează școlile și grădinițele din Dolhasca?

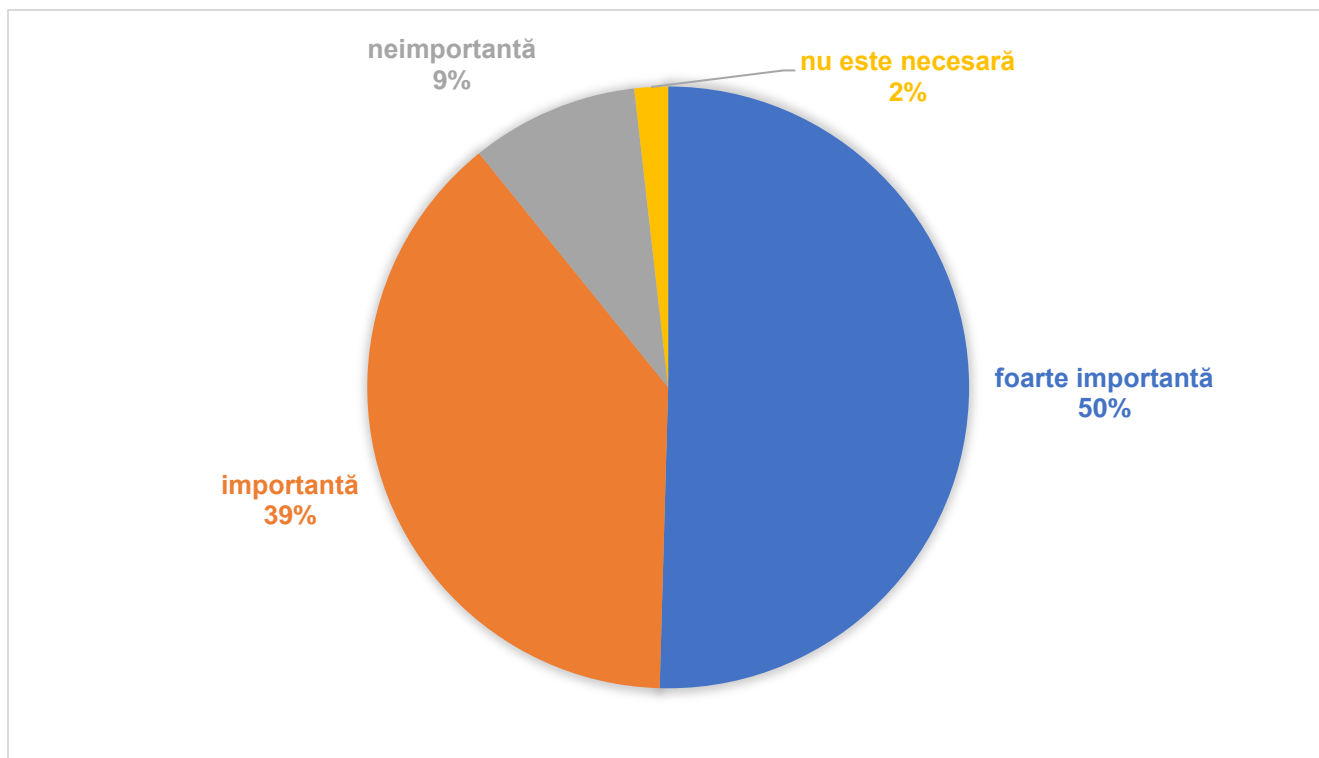
b. Cât de mulțumiți sunteți de dotarea școlilor și grădinițelor din Dolhasca?

c. Cât de utilă considerați că este înființarea unui after school în orașul Dolhasca?

d. Cât de importantă considerați că este construirea unei creșe în orașul Dolhasca?

e. Ce investiții considerați că ar mai fi necesare în cazul școlilor și grădinițelor din Dolhasca?

Codul culorilor:

Investiții care prezintă un interes mare pentru populație

Investiții care prezintă un interes mediu pentru populație

Investiții care prezintă un interes punctual pentru populație

Nr crt	Activitatea menționată	Nr. mențiuni	% din total
1	Achiziționarea de echipamente specifice smart-school (table interactive, calculatoare, videoproiectoare, etc.)	10	8,62
2	Asigurarea pazei școlilor	6	5,17
3	Înființarea de laboratoare IT	6	5,17
4	Amenajarea a câte unui teren sintetic pe lângă fiecare școală	5	4,31
5	Achiziționarea de mobilier școlar nou	4	3,45
6	Înființarea și dotarea de ateliere și laboratoare tehnologice	4	3,45
7	Înființarea unui club al copiilor	3	2,59
8	Construirea / reabilitarea gardurilor	3	2,59

9	Construirea de locuri de joacă acolo unde lipsesc	3	2,59
10	Amenajarea de spații de recreere pentru elevi	3	2,59
11	Înființarea unei grădinițe cu program prelungit	2	1,72
12	Construirea unei cantine	2	1,72
13	Înființarea unui after school	2	1,72
14	Eficientizarea energetică a clădirilor în care funcționează școlile	2	1,72
15	Construirea unei creșe	1	0,86
16	Înființarea unei școli profesionale cu următoarele calificări: mecanic / electromecanic auto, tâmplărie, lăcătușărie, etc.	1	0,86
17	Amenajarea de săli de lectură	1	0,86
18	Asigurarea de apă curentă și canalizare acolo unde este cazul	1	0,86
19	Locuri de parcare pentru mașinile cadrelor didactice	1	0,86
20	Construirea / reabilitarea sălilor de sport	1	0,86
21	Înființarea de cabinete medicale școlare	1	0,86
22	Asigurarea supravegherii video	1	0,86

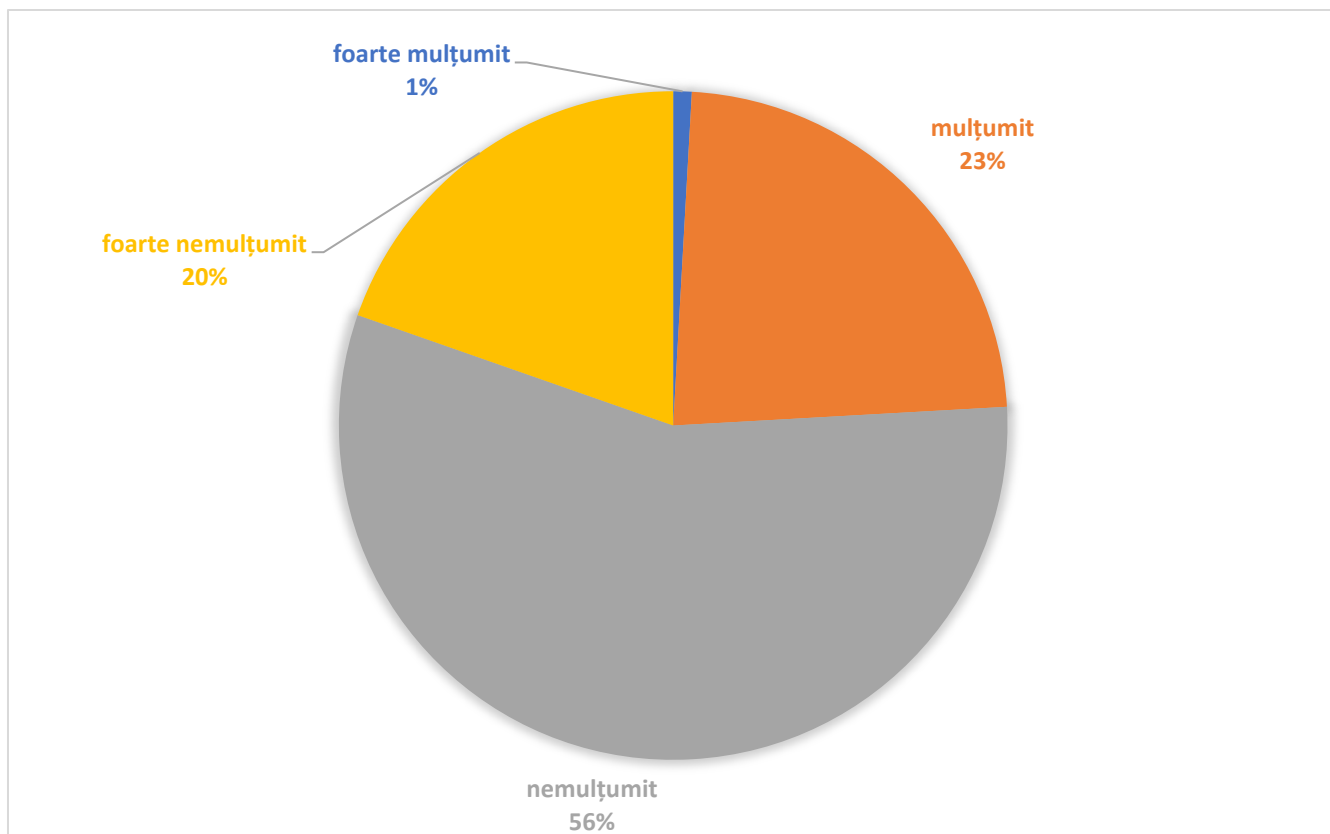
Repondenții, într-o proporție foarte mare s-au declarat foarte mulțumiți sau mulțumiți de calitatea infrastructurii școlare precum și de dotările școlilor și grădinițelor. 85% dintre repondenți consideră necesară înființarea unui after school iar 89% consideră necesară înființarea unei creșe.

De asemenea repondenții au sugerat și o serie de investiții viitoare. Între acestea se remarcă dotarea școlilor cu echipamente specifice smart-school, asigurarea pazei în școli și înființarea de laboratoare IT.

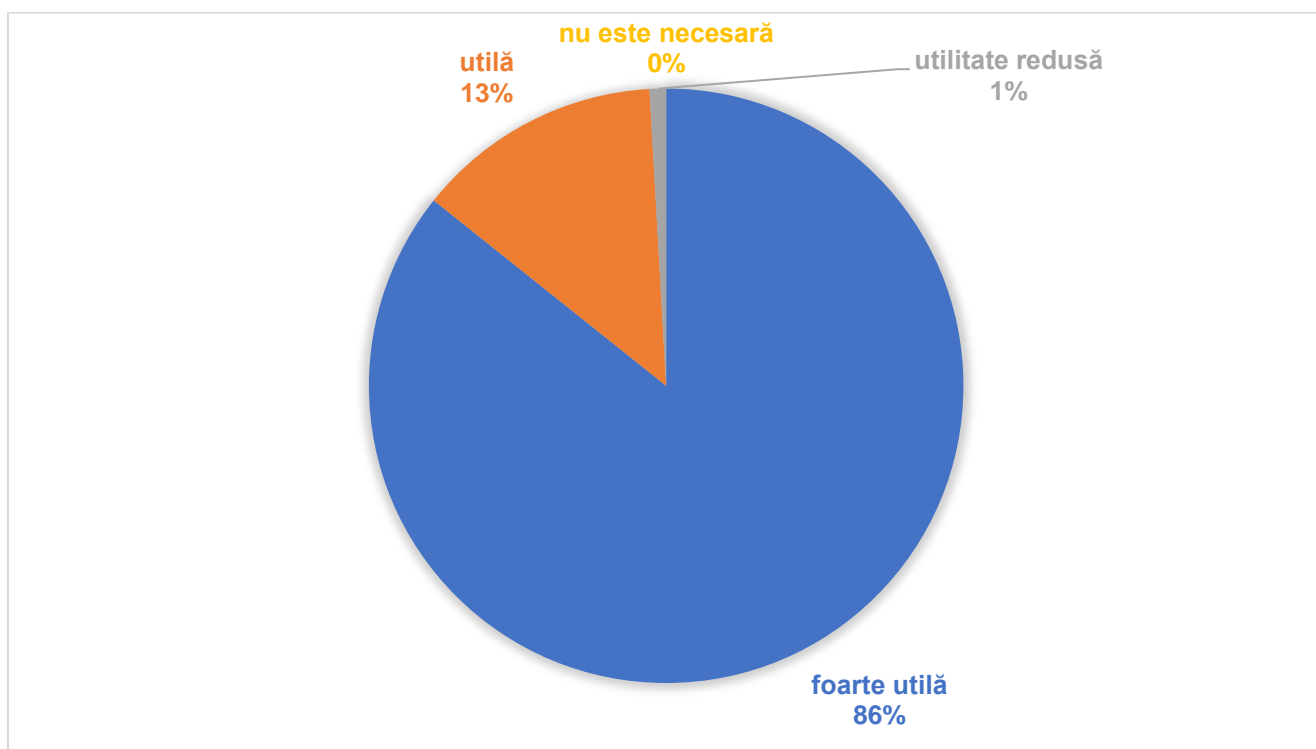
Gradul de mulțumire al populației referitor la infrastructura medicală.

- a. Cât de mulțumiți sunteți de infrastructura medicală din Dolhasca?

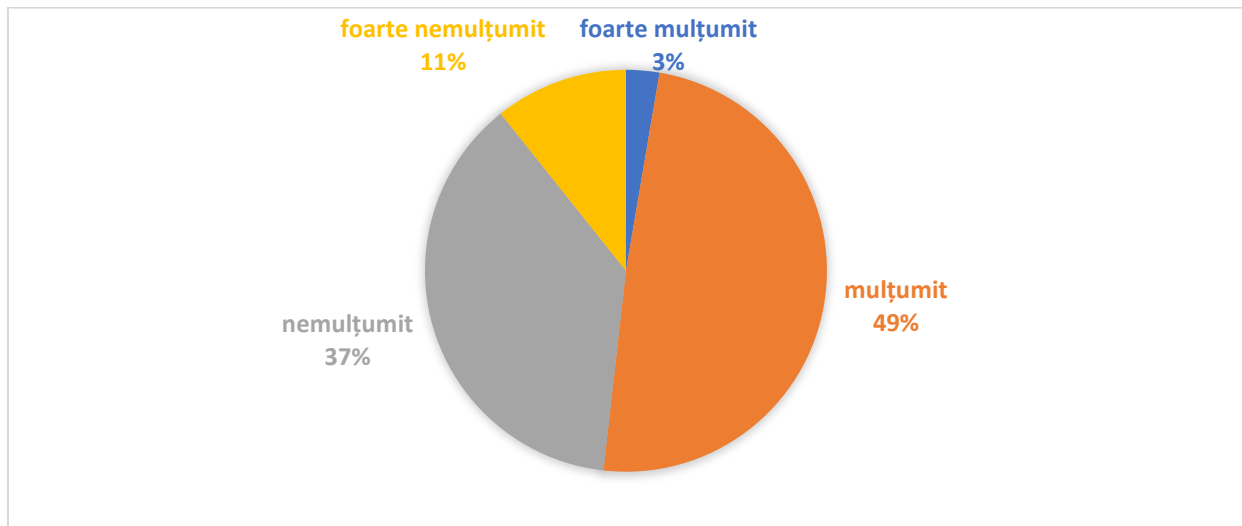
b. Cât de utilă este construirea în Dolhasca a unei policlinici în care să-și desfășoare activitatea medicii de familie și medicii specialiști?

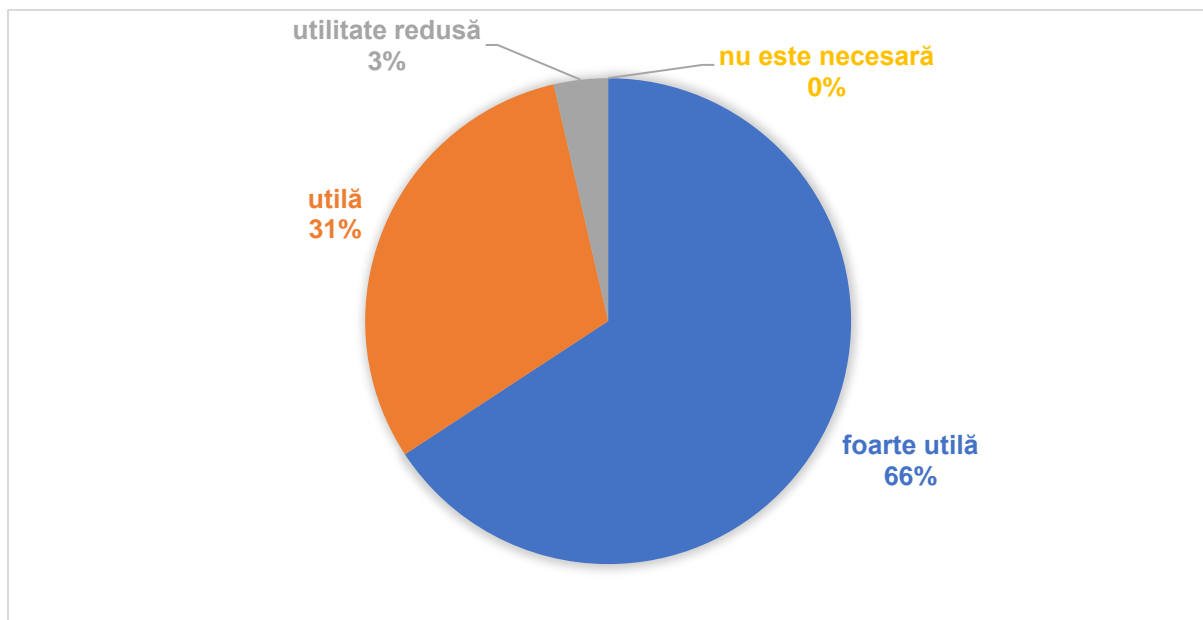
Un număr covârșitor de repondenți (76%) nu sunt mulțumiți de infrastructura medicală din orașul Dolhasca. De asemenea 86% dintre repondenți consideră foarte utilă construirea unei policlinici. Din total repondenți 99% consideră necesară construirea unei policlinici și doar 1% consideră că o astfel de investiție nu-și găsește utilitatea.

Siguranța cetățeanului.

- a. Cât de mulțumiți sunteți de măsurile privind siguranța cetățeanului aplicate în orașul Dolhasca?

- b. Cât de util este un sistem de supraveghere video la nivel de oraș?

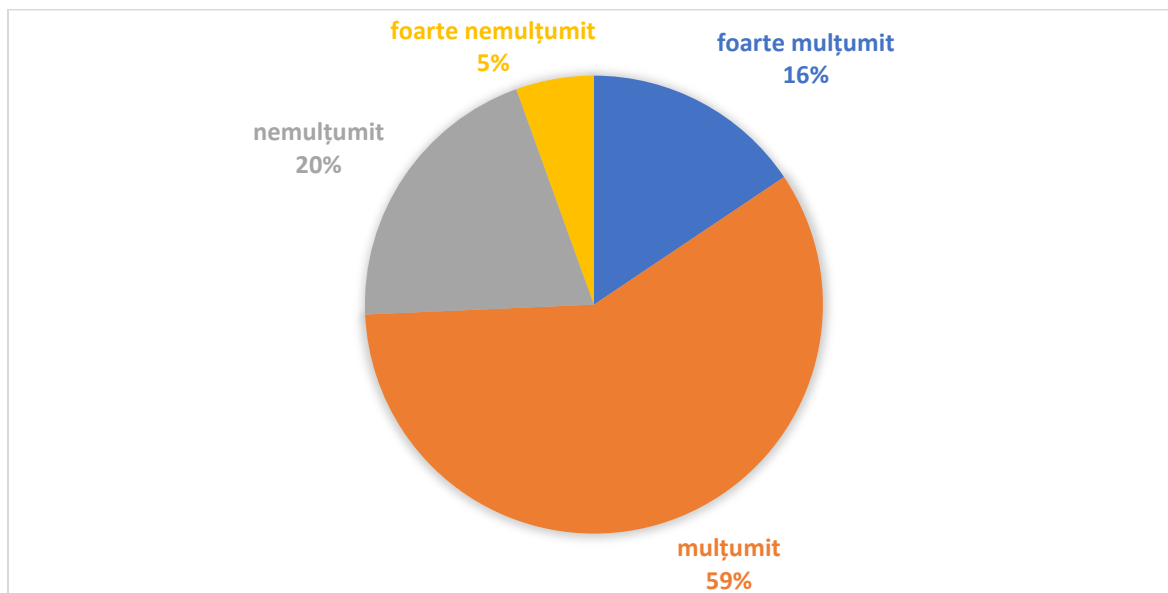

Poziția repondenților față de eficiența măsurilor pentru siguranța cetățeanului este foarte echilibrată: 52% sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți iar 48% sunt nemulțumiți sau foarte

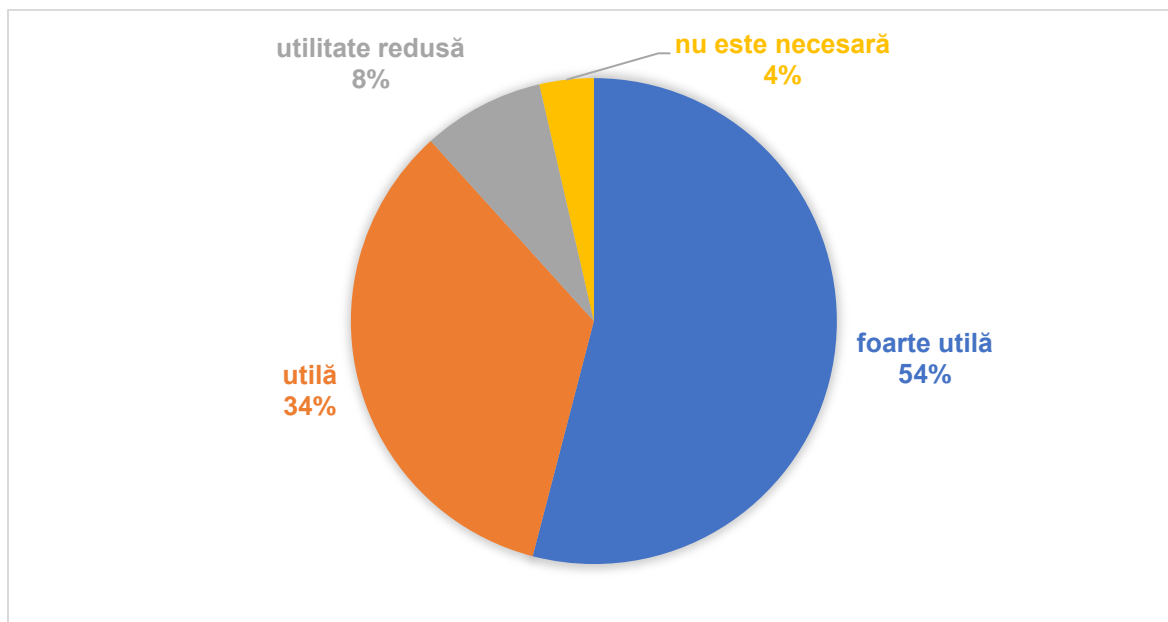
nemuțumiți. Aproape toți repondenții (97%) consideră utilă existența unui sistem de supraveghere video.

Gradul de mulțumire al populației referitor la serviciile sociale.

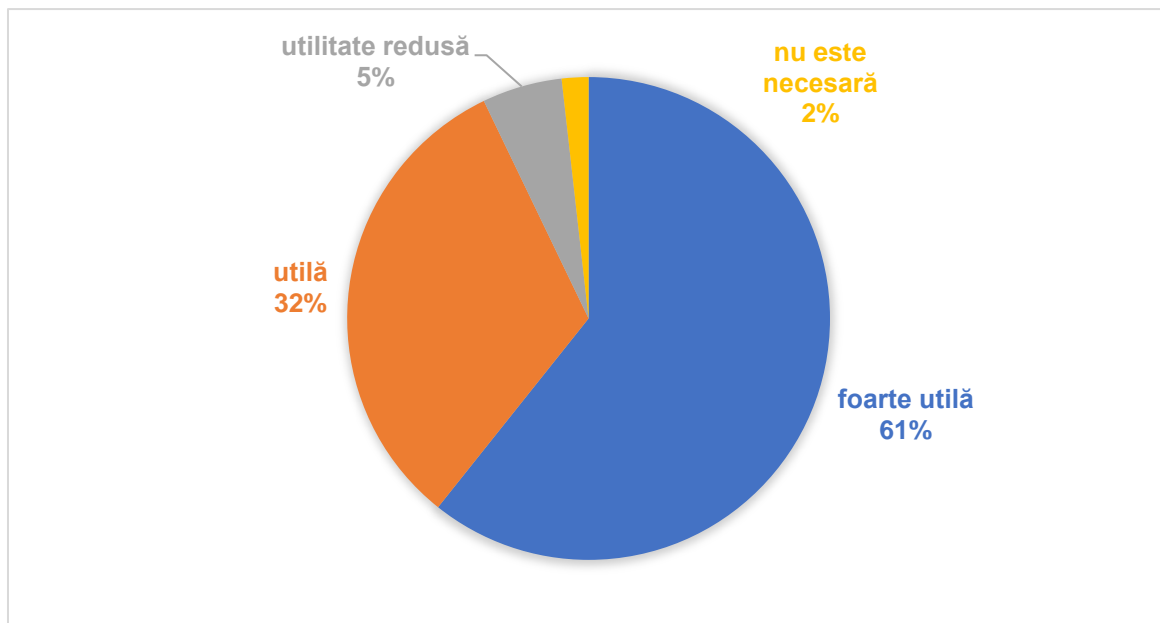
a. Cât de mulțumiți sunteți de serviciile sociale oferite de Primăria Dolhasca?

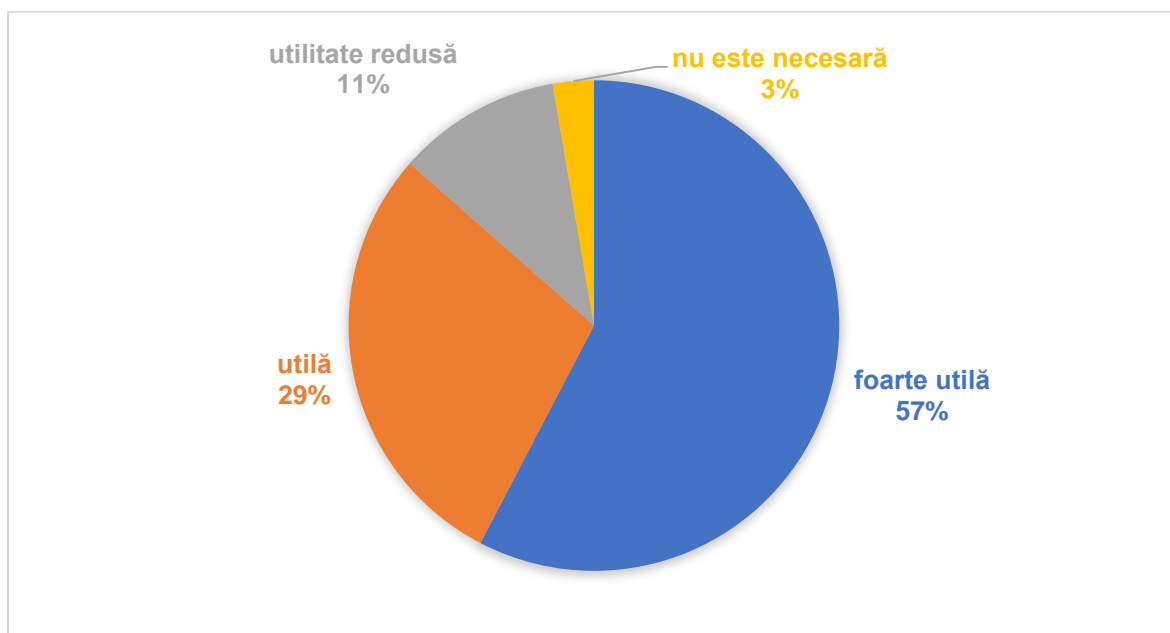
b. Cât de utilă este înființarea unui centru de zi pentru persoane vârstnice în orașul Dolhasca?

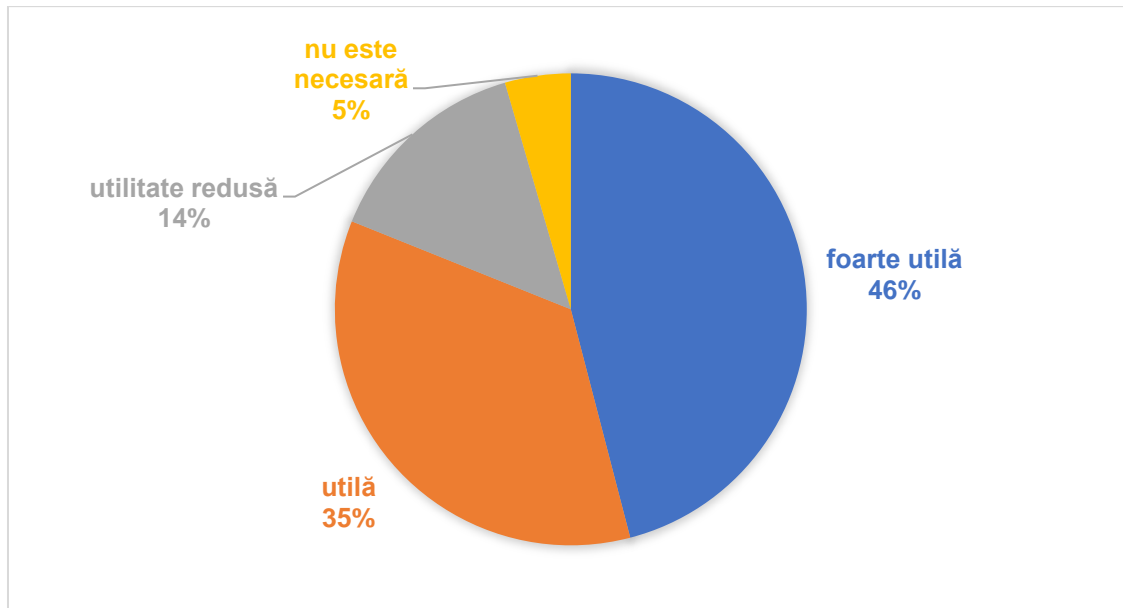
c. Cât de utilă este înființarea unei echipe mobile de asistență socială?

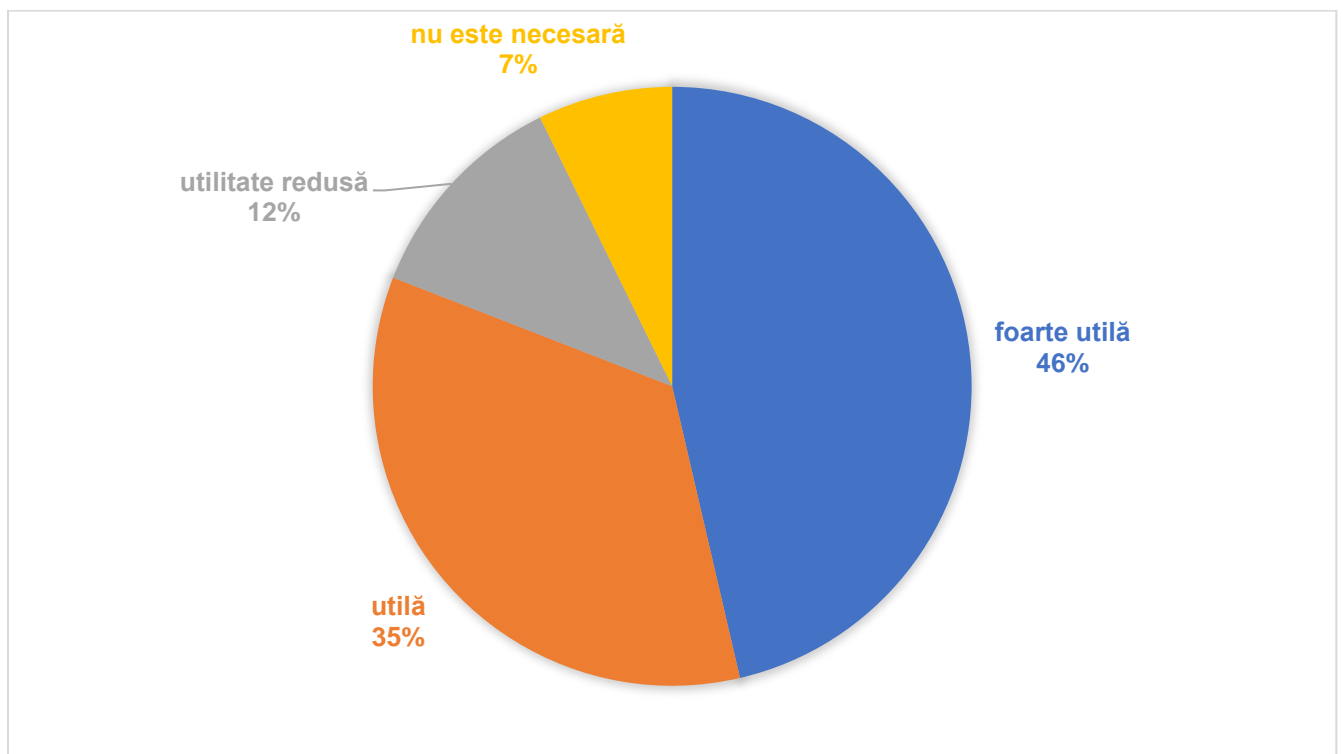
d. Cât de utilă este construirea de locuințe ANL pentru tineri?

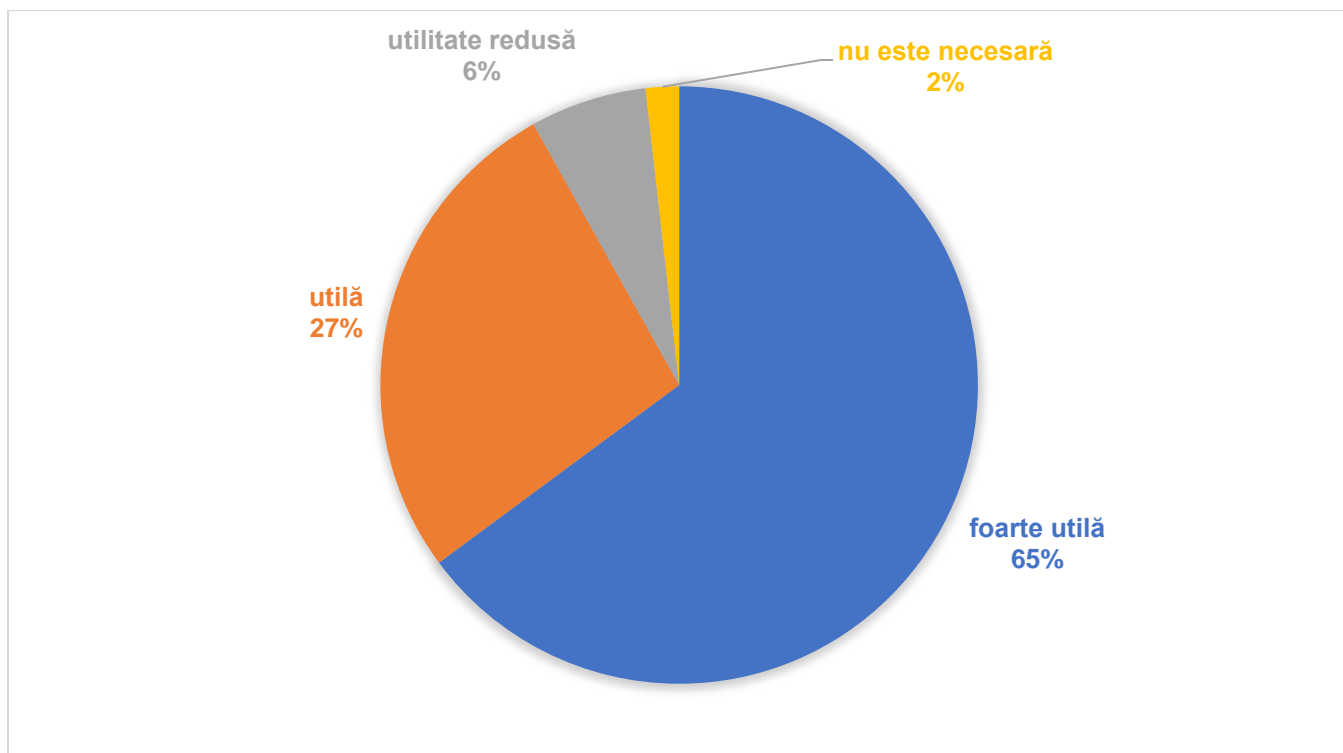
e. Cât de utilă este construirea de locuințe pentru specialiști din învățământ și sănătate?

f. Cât de utilă este construirea de locuințe sociale?

g. Cât de utilă este înființarea unei infrastructuri care să găzduiască activități ale tinerilor (gen centru educațional pentru învățare permanentă)?

Repondenții s-au declarat mulțumiți în proporție de 75% în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale oferite de Primăria Dolhasca. În același timp toate tipurile de infrastructură socială incluse în chestionar (centre de zi pentru persoane vârstnice, echipă mobilă, locuințe ANL pentru tineri și specialiști, locuințe sociale, centre educaționale) au fost considerate într-o proporție covârșitoare necesare (81% - 93%).

Problemele majore ale comunității în viziunea populației.

Care credeți că sunt primele 3 probleme majore cu care se confruntă orașul Dolhasca (pot fi din domeniul economic, social, mediu, etc.)?

Codul culorilor:

Probleme cu impact major în comunitate

Probleme cu impact mediu în comunitate

Probleme cu impact redus în comunitate

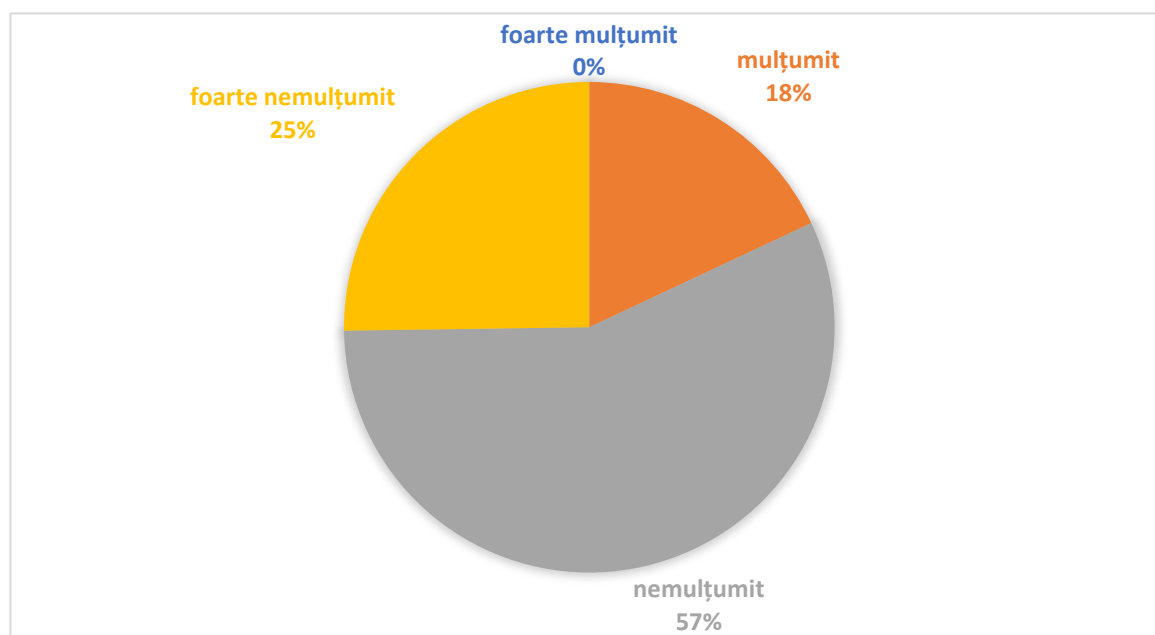
Probleme identificate

Nr. crt.	Problema menționată	Nr. mențiuni	% din total
1	Lipsa infrastructurii de apă și canalizare	45	38,79

2	Infrastructura rutieră nemodernizată	25	21,55
3	Lipsa gazului metan	22	18,97
4	Lipsa locurilor de muncă	21	18,10
5	Lipsa unei infrastructuri sanitare (policlinică, ambulatoriu etc.)	9	7,76
6	Infrastructură pietonală insuficientă	8	6,90
7	Lipsa activităților extrașcolare pentru tineri și a evenimentelor culturale	7	6,03
8	Comunicarea deficitară primărie – cetățean	5	4,31
9	Lipsa transportului public local	5	4,31
10	Lipsa unei infrastructuri pentru practicarea sportului și a unei zone de agrement	4	3,45
11	Lipsa unităților de învățământ cu program prelungit (creșă. GPP).	3	2,59
12	Salubritatea deficitară și existența gropilor de gunoi clandestine	3	2,59
13	Lipsa unui program de dezvoltare a turismului	3	2,59
14	Gestionarea deficitară a persoanelor care beneficiază de ajutor social	2	1,72
15	Lipsa iluminatului public	2	1,72
16	Lipsa zonelor free wifi în spațiile publice	1	0,86
17	Lipsa locurilor de joacă pentru copii	1	0,86
18	Abandonul școlar	1	0,86
19	Numărul insuficient de unități turistice și pentru organizarea de evenimente: restaurante, pensiuni, săli de nunți, etc.	1	0,86
20	Necesitatea creșterii numărului de filiale bancare	1	0,86
21	Lipsa unei piețe agro-alimentare bine amenajate	1	0,86
22	Lipsa unui adăpost pentru câinii comunitari	1	0,86

Problemele cele mai des invocate de repondenți sunt lipsa rețelelor de apă canal, drumurile nemodernizate, lipsa rețelei de gaz metan și lipsa locurilor de muncă.

Percepția populației referitor la situația economică a orașului Dolhasca.

a. Cât de mulțumiți sunteți de oferta de locuri de muncă a orașului Dolhasca?

Din totalul repondenților 82% sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți de oferta de locuri de muncă existentă la nivelul orașului Dolhasca. De asemenea multe persoane sunt nevoite să facă naveta întrucât s-au angajat în localitățile învecinate.

b. Sunteți nevoit să faceți naveta pentru a lucra în altă localitate? Dacă da menționați câți km.

Din numărul total de repondenți 36 au menționat că fac naveta. Distanța de navetă este de 10 – 54 km. Principalele localități către care se face naveta sunt Fălticeni, Suceava și Pașcani. Există însă și o navetă de aproximativ 8-10 km în interiorul localității Dolhasca. O persoană a menționat că face naveta 300 de km până în Sighișoara iar alte două persoane au menționat că lucrează în străinătate dar au deplasări regulate între Dolhasca și locul de muncă.

c. În ce domenii de activitate considerați că se pot dezvolta firme în orașul Dolhasca? Menționați 3-4 domenii de activitate.

Codul culorilor:

Domenii care prezintă un interes mare pentru populație

Domenii care prezintă un interes mediu pentru populație

Domenii care prezintă un interes punctual pentru populație

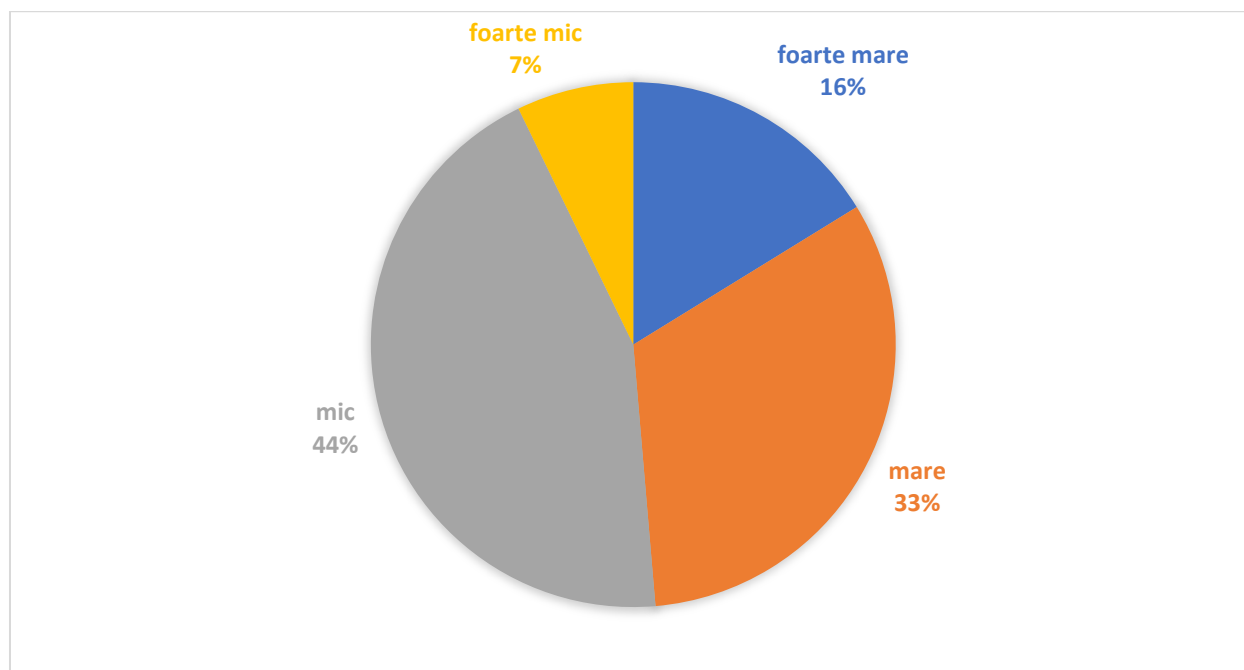

Domeniile de activitate identificate:

Nr. crt	Domeniul menționat	Nr. mențiuni	% din total
1	Agricultură, pomicultură și zootehnie (inclusiv sere și apicultură)	23	19,83
2	Turism (pensiuni, hoteluri, restaurante, pizzerii, etc.)	20	17,24
3	Servicii medicale	12	10,34
4	Croitorie, textile	11	9,48
5	Construcții	10	8,62
6	Comerț	10	8,62
7	Industrie alimentară, prelucrare produse agricole	7	6,03
8	Locuri de joacă și zone de agrement	6	5,17
9	Service auto	5	4,31
10	Transport persoane și mărfuri	3	2,59
11	Confecții metalice	3	2,59
12	Energie verde	3	2,59
13	IT	2	1,72
14	Producerea de încălțăminte	2	1,72
15	Panificație	2	1,72
16	Abator, măcelărie	2	1,72
17	Tîmplărie termoizolantă	2	1,72
18	Prelucrarea lemnului	1	0,86
19	Fabricarea mobilei	1	0,86
20	Consultanță juridică și contabilă	1	0,86
21	Domeniul electric	1	0,86
22	Centru de colectare a ciupercilor și a fructelor de pădure	1	0,86
23	Servicii de curățenie	1	0,86
24	Închiriere spații	1	0,86
25	Servicii bancare	1	0,86

Printre domeniile menționate ca având un bun potențial pentru dezvoltarea de noi afaceri se detașează două: agricultura și zootehnia respectiv turismul.

d. Cât de mare considerați că este potențialul orașului Dolhasca în domeniul turismului?

e. Care considerați că sunt principalele trei atracții turistice care pot contribui la dezvoltarea turismului în localitatea Dolhasca?

Codul culorilor:

Atracții turistice considerate de importanță majoră

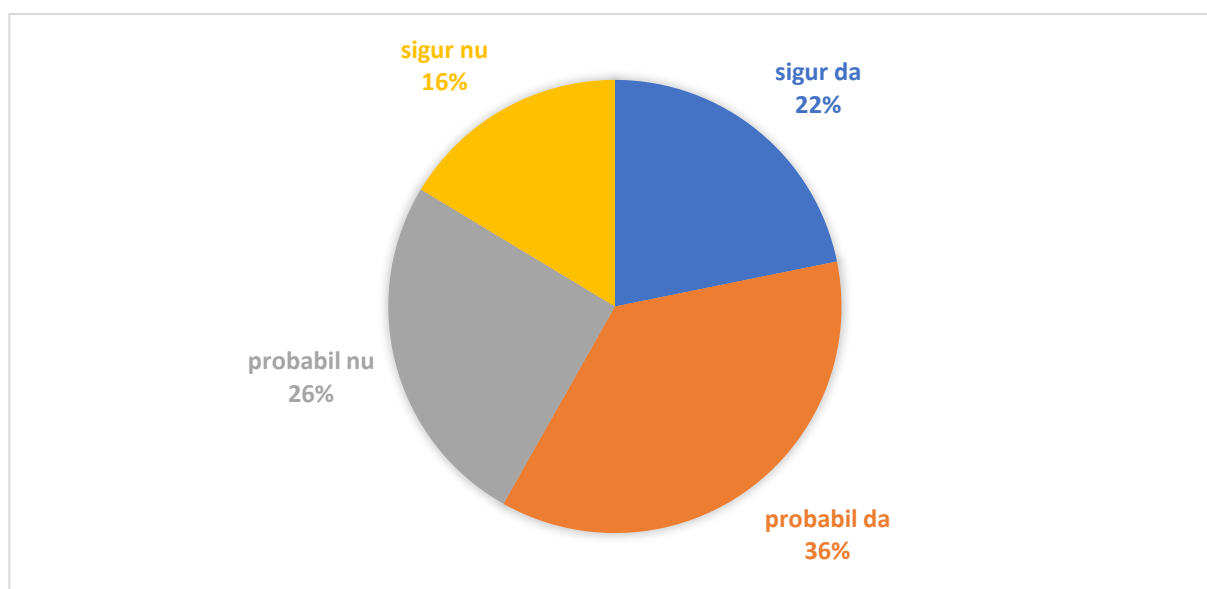
Atracții turistice considerate ca avand o importanță limitată

Nr. crt.	Domeniul menționat	Nr. mențiuni	% din total
1	Mănăstirea Probota	53	45,69
2	Biserica Răftivanilor	21	18,10
3	Ariile protejate NATURA 2000 (relieful, pădurile, etc.)	14	12,07
4	Casa actorului Alexandru Arșinel	6	5,17
5	Râul Siret	5	4,31
6	Tradițiile locale	1	0,86

Pe lângă nominalizarea obiectivelor turistice din orașul Dolhasca repondenții au mai semnalat uneori și posibile activități economice care ar putea conduce la creșterea atractivității turistice.

Lista acestor activități cuprinde:

- Înființarea unui camping
- Înființarea de zone de agrement:
  - ✓ Aquapark
  - ✓ Ștranduri cu apă dulce și apă sărată
  - ✓ Zone de agrement amenajate lângă pădure
  - ✓ Tiroliană
  - ✓ Echitație
- Înființarea de pensiuni turistice
- Înființarea de stâne turistice

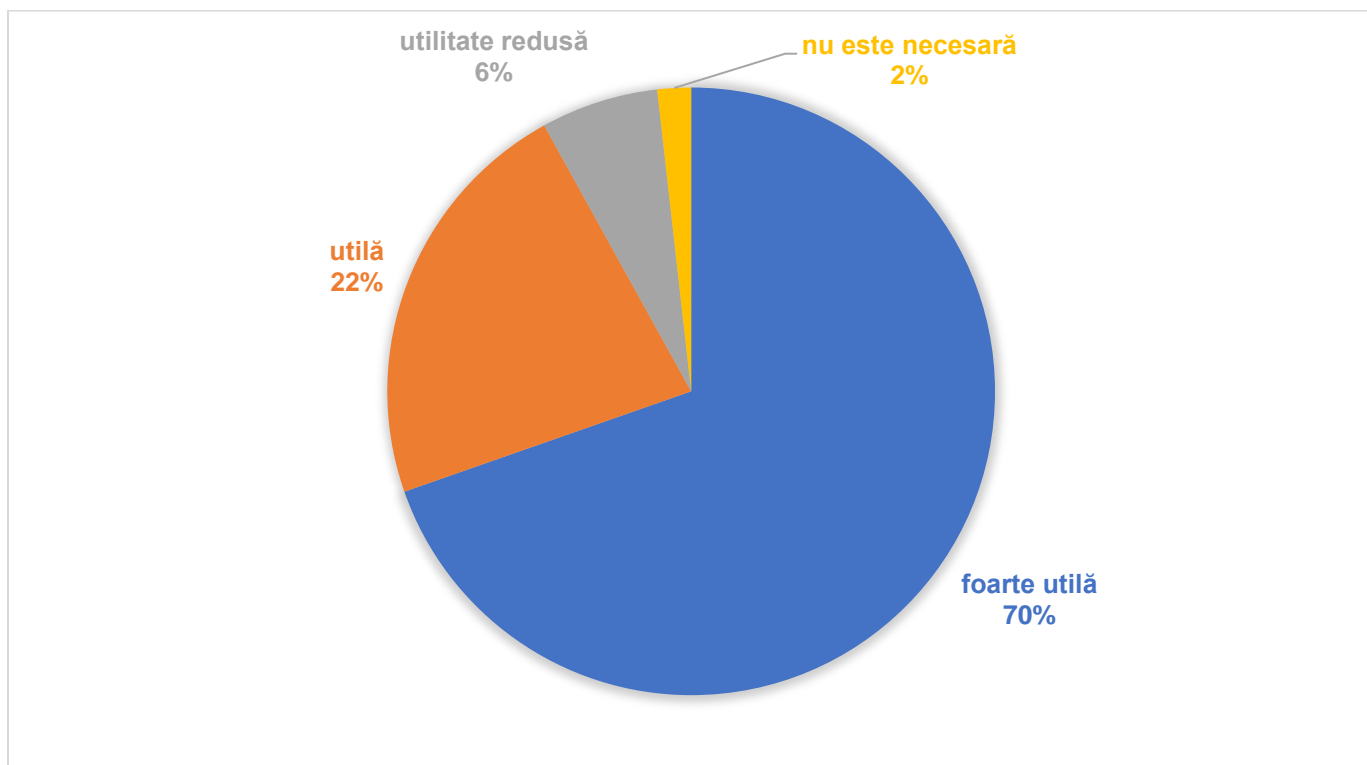
f. V-ar interesa să deschideți propria afacere în domeniul turismului?

Percepția repondenților cu privire la potențialul orașului Dolhasca în domeniul turismului este împărțită. Pe de o parte 49% din repondenți consideră că există un potențial foarte mare sau mare iar 51% consideră că există un potențial mic sau foarte mic. Dintre atracțiile turistice menționate de repondenți se detașează Mănăstirea Probota urmată la mare distanță de Biserica Răftivanilor și ariile naturale protejate NATURA 2000.

Întrebați fiind dacă ar fi interesați să-și deschidă o afacere în domeniul turismului, 58% dintre repondenți au răspuns cu sigur da (22%) și probabil da (36%). Ținând cont că turismul are un potențial mare în zonă este îmbucurătoare deschiderea cetățenilor de a-și deschide afaceri în acest domeniu.

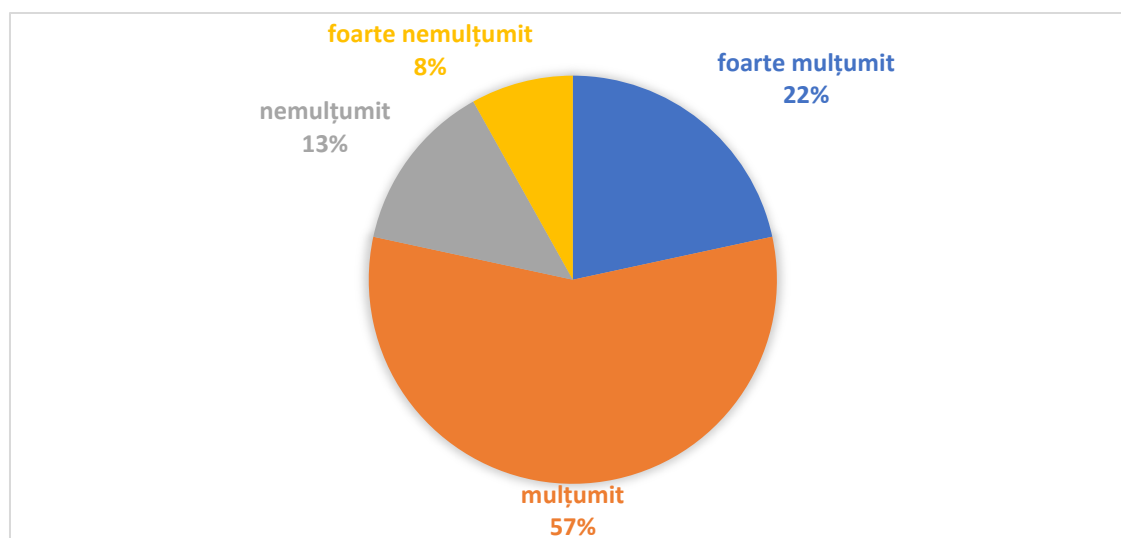
Energie verde

- a. Considerați util ca orașul Dolhasca să implementeze proiecte privind producerea de energie regenerabilă?

Percepția populației cu privire la activitatea administrației publice locale

- a. Cât de mulțumiți sunteți de activitatea angajaților Primăriei Dolhasca?

b. Puteți sugera măsuri care să aducă îmbunătățiri în activitatea Primăriei Dolhasca? Vă rugăm să le menționați pe scurt.

Nr. crt.	Măsura sugerată	Nr. mențiuni	% din total
1	Mai multă disponibilitate și o atitudine pozitivă față de cetățeni	12	10,34
2	Necesitatea ca angajații să aibă o atitudine responsabilă în îndeplinirea sarcinilor	6	5,17
3	Digitalizarea primăriei	6	5,17
4	Crearea unui ghișeu unic în vederea îmbunătățirii comunicării cu cetățenii	4	3,45
5	Sanționarea angajaților care nu-și îndeplinesc corespunzător sarcinile de serviciu	3	2,59
6	Îmbunătățirea transparenței decizionale	2	1,72
7	Creșterea numărului de servicii oferite pentru a se evita deplasările cetățenilor la Fălticeni, Pașcani sau Suceava	2	1,72
8	Continuarea cadastrării	1	0,86
9	Refacerea PUG - PUZ	1	0,86
10	Construirea unei clădiri noi a primăriei care să ofere condiții bune pentru comunicarea cu cetățenii	1	0,86

1. Vă rugăm să menționați pe scurt alte aspecte pe care le considerați importante dar nu le-ați regăsit în chestionar?

La această întrebare foarte mulți respondenți au reluat o serie de idei menționate deja la alte capitole (infrastructură, mediu, etc.). Totuși au fost menționate și câteva aspecte noi:

- Desființarea transportului neautorizat;
- Supravegherea persoanelor dubioase care realizează venituri fără sa plătească taxe și impozite;
- Alocarea de fonduri pentru sportul din orașul Dolhasca, în special pentru echipa de fotbal. Înființarea unei echipe de juniori corectă unde se pot forma tinerii contra cost. Sprijinirea echipei de seniori în promovarea în liga a 3 a;
- Posibilități de angajare part-time pentru tineri;
- Reducerea numărului asistaților sociali;
- Realizarea unor infrastructuri medicale sau socio-medicale în satele aparținătoare care să se adreseze persoanelor vârstnice;
- Restaurarea gării Dolhasca;

Concluzii

Chestionarul realizat cu ocazia elaborării prezentei strategii a permis implicarea largă a populației și a altor factori interesați în definirea obiectivelor de dezvoltare viitoare a orașului Dolhasca. Numărul de repondenți care au completat chestionarul este relevant iar răspunsurile oferite putem spune că reliefează cu claritate opinia cetățenilor din orașul Dolhasca. Aceste răspunsuri vor fi luate în considerare în elaborarea strategiei integrate pentru dezvoltare urbană a orașului Dolhasca.

Din punct de vedere al vârstei repondenților 31% s-au încadrat în categoria "până în 25 de ani", 34% în categoria "26 – 40 de ani", 25% în categoria "41 – 60 de ani" și 10% în categoria "peste 60 de ani". Repartizarea pe grupe de vârstă este una echilibrată. Direcțiile de acțiune din cadrul prezentei strategii precum și portofoliul de proiecte vor cuprinde acțiuni care se vor adresa nevoilor specifice ale fiecărei categorii de vârstă.

Din punct de vedere al sexului repondenților participarea a fost aproape egală: 55% femei și 45% bărbați. În aceste condiții s-a asigurat accesul egal al femeilor și bărbaților la procesul de elaborare a strategiei pentru dezvoltare urbană integrată a orașului Dolhasca.

Din punct de vedere al studiilor 41% dintre repondenți au studii superioare, 35% studii liceale, 10% studii postuniversitare, 9% școala profesională, 4% studii postliceale și 1% au finalizat doar 8 clase. S-a asigurat astfel participarea largă a cetățenilor la procesul de elaborare al strategiei pentru dezvoltare urbană integrată indiferent de studii. Prin participarea la chestionar a repondenților care au finalizat doar 8 clase s-a asigurat și participarea categoriilor marginalizate din punct de vedere al capitalului uman la procesul de elaborare al SIDU Dolhasca.

Din punct de vedere al domeniului în care își desfășoară activitatea 28% lucrează în administrație publică, 12% în sfera prestărilor de servicii, 9% sunt întreprinzători privați, 9% sunt casnic / casnică, 3% lucrează în agricultură iar alți 3% în industrie. Din păcate 36% din repondenți nu au specificat clar domeniul în care își desfășoară activitatea (au bifat opțiunea "alt domeniu"). După cum se poate vedea repondenții își desfășoară activitatea în domenii diferite. Chestionarul a fost completat inclusiv de persoane care nu sunt angajate ceea ce va ajuta foarte mult la identificarea problemelor cu care se confruntă această categorie defavorizată.

Din chestionar rezultă că o serie de investiții sunt extrem de importante pentru comunitate. În astfel de cazuri procentul de răspunsuri "foarte important / foarte util / foarte necesar"

depășește 50% din total repondenți. Aceste investiții vor constitui nucleul portofoliului de proiecte pentru perioada 2021 – 2027.

Cele mai solicitate investiții sunt următoarele:

- Reabilitarea drumurilor – 90%
- Construirea de policlinici – 86%
- Extinderea rețelei de apă și canalizare – 84%
- Conectarea la rețeaua națională de alimentare cu gaze naturale – 79%
- Implementarea de proiecte ce vizează producerea de energie verde – 70%
- Construire trotuare - 68%
- Instalarea unui sistem de supraveghere video la nivel de oraș – 66%
- Construirea de centre educaționale – 65%
- Înființarea unei echipe mobile de asistență socială – 61%
- Construirea de baze de agrement – 58%
- Construirea de blocuri ANL pentru tineri – 57%
- Înființarea transportului public local – 55%
- Înființarea unor servicii tip after school – 54%
- Înființarea de centre de zi pentru persoane vârstnice – 54%
- Construirea de parcuri – 53%
- Construirea de creșe – 50%

Focus grup organizat cu reprezentanți ai Primăriei Dolhasca

Focus grupul este o metoda calitativă de culege a datelor care presupune o discuție a unui moderator cu un grup de 5 – 15 persoane focalizată pe o temă dată. Este o tehnică des utilizată pentru identificarea nevoilor comunității.

La acest focus grup au participat:

Din partea Haiura Viorel II :

1. Haiura Viorel – administrator

Din partea Primariei Dolhasca:

1. Isachi Decebal – primar
2. Adina Vrabie- consilier la cabinetul primarului
3. Jugan Lacramioara – șef serviciu contabil
4. Pavăl Maricica – secretar
5. Calinciuc Mihaela – inspector
6. Chisăliță Ana - inspector

În urma dezbaterilor din cadrul focus grupului au fost identificate o serie de direcții de acțiune urmând ca pe baza acestora în cadrul procesului de elaborare a strategiei să fie definit un portofoliu de proiecte ce vor fi propuse spre finanțare.

Direcții de acțiune:

1. Turism si agrement

- a) Valorificarea potențialului turistic al Mănăstirii Probota prin:

- Promovarea Mănăstirii Probota sub denumirea Probota Dolhasca pentru a promova și orașul Dolhasca pe teritoriul căruia se află acest obiectiv;
  - Căutarea de vechi legende care să crească gradul de atractivitate al mănăstirii;
  - Identificarea de personalități de care poate fi legată istoria Mănăstirii Probota precum și istorii reale legate de aceste personalități (în completarea legendelor) – Petru Rareș, Dosoftei, Ștefan cel Mare, etc. Chiar Mănăstirea Probota poate fi o sursă de informații în acest sens;
  - Măsuri complementare menite să asigure condiții bune în vederea valorificării turistice a acestui obiectiv – amenajare de parcuri, construirea de obiective turistice complementare (muzeu), etc.
  - Valorificarea zonei de deal din vecinătatea Mănăstirii Probota prin amenajarea unui parking de autorulote sau prin atragerea de investitori în vederea amenajării unei zone de căsuțe model "A frame" dedicate cazării turiștilor;
  - Amenajarea unui traseu de biciclete – cicloturism (zona de pădure Probota / Valea Poienei);
  - Organizarea de competiții sportive pe traseele ce pot fi amenajate în zona de pădure situată în proximitatea Mănăstirii Probota (cros, semimaraton, ciclism, etc.)
  - Realizarea de evenimente care să atragă regulat publicul la Mănăstirea Probota (exceptând hramul mănăstirii). Turiștii vin la o mănăstire o dată apoi caută o destinație nouă. Dacă se creează un set de evenimente regulate (3-4 pe an) turiștii vor reveni la acele evenimente. Un exemplu în acest sens este festivalul de muzică pască realizat la Fundul Moldovei.
  - Organizarea de ateliere meșteșugărești / "șezători", divizate în funcție de specific / obiceiuri / îndeletniciri – de 3-4 ori pe an, corelate cu alte evenimente / sărbători. Aceste șezători pot fi însoțite de momente culturale în care pot fi prezentate povești / istorii / legende ale locurilor.
  - Turism rural / agroturism – corelat cu încurajarea / promovarea producătorilor locali, prin organizarea de târguri specifice care vor avea ca obiectiv expunerea și vânzarea produselor locale.
- b) Muzeul teatrului – gândit în jurul personalității artistului Alexandru Arșinel:
- Prezentarea carierei teatrale a artistului Alexandru Arșinel;
  - Prezentarea teatrelor unde a evoluat sau pe care le-a condus – istoria teatrelor respective, piesele jucate de Alexandru Arșinel, etc.
  - Prezentarea colaborării artistice foarte prolifică cu Stela Popescu;
  - Amenajarea în cadrul muzeului a unei săli tip cinema cu 65 de locuri (corespunzător numărului de locuri ale unui autocar) în care turiștilor să le fie prezentate la final 20 - 30 de minute de film cu diferite momente umoristice interpretate de Alexandru Arșinel și Stela Popescu. Colecția de filme ar trebui să aibă un număr mare de scenete care să fie prezentate prin rotație. Astfel dacă cineva revine la muzeu peste câteva luni va vedea la final alte scenete. Eventual vizitatorii ar putea selecta singuri ce doresc să vadă;
  - Organizarea unor evenimente culturale care să implice și muzeul teatrului și care să atragă turiști. Se poate organiza chiar un festival de teatru care să poarte numele actorului Alexandru Arșinel. Poate părea cam greu de realizat dar în România avem ca exemplu de succes festivalul de jazz organizat în satul Gărâna.

2. Parcuri si spații verzi

- modernizarea si reabilitarea etapizata a spatiilor publice comunitare (scuaruri, locuri de joaca, spatii verzi etc)
- Amenajarea unui parc pe str Parcului
- Amenajarea unui parc/zona de agrement / parc de aventura dotat cu infrastructura specifică - in proximitatea Manastirii Probotă
- Amenajarea de facilitati de agrement in preajma raului Siret / amenajare unui ponton pentru practicarea pescuitului sportiv pe raul Siret.
- Amenajarea de mici zone verzi in fiecare sat apartinator

3. Infrastructura de transport și mobilitate urbană

- Reabilitarea drumurilor locale;
- Necesitatea introducerii transportului public urban pentru a lega satele apartinatoare de orasul Dolhasca – autobuze electrice + statii de incarcare / statii asteptare.-> Reducerea poluarii si cresterea calitatii factorilor de mediu;
- Este necesara definirea de coridoare de transport care sa fie incluse in strategie (cerinta ADR). Acestea sunt de fapt traseele pe care va circula autobuzul;
- Este necesara identificarea unui teren pe care sa fie construita autogara;
- Reabilitarea cailor de acces catre zonele de exploatare agricola / zone propice dezvoltarii industriale – atragerea de noi investitori;
- Infiintarea si cartarea locurilor de parcare atat in zona centrala a orasului Dolhasca, cat si in zonele de interes (scoli) din satele apartinatoare;
- Actualizare PUZ-uri (in functie de zona de interes)

4. Mobilitate velo si pietonală

- Realizarea de piste de bicicleta
- Realizarea de trotuare in Dolhasca si in zonele cu case din satele apartinatoare

5. Utilități

- Master Planul Apă Canal va fi implementat doar în Dolhasca. Este necesară extinderea rețelelor către satele aparținătoare;
- Extinderea iluminatului public către zonele neacoperite;

6. Servicii publice – sănătate

- Este necesară construirea unei policlinici sau a unui ambulatoriu independent cu un număr mai mare de cabinete medicale care să ofere spații optime pentru activitatea medicilor de familie și să pună la dispoziție spații pentru medicii specialiști pe care orașul este interesat să-i atragă în comunitate;
- Construirea de locuințe de serviciu pentru cadre medicale și profesori;
- Ar fi utilă construirea unui centru de recuperare BFT bazat pe apă sărată. Acest centru ar putea avea și un bazin cu apă sărată și camere saline care să fie utilizate în sistem mixt: pentru proceduri medicale între anumite ore iar în rest să fie deschise publicului. O astfel de infrastructură poate constitui un important punct de atracție pentru turiști dovadă în acest sens fiind succesul bazinului din comuna Cacica;

7. Educație

- Construirea unei creșe dedicată unui număr de aprox. 40-50 copii;
- Reabilitarea uneia dintre școlile în care cursurile au fost sistate din cauza diminuării numărului de copii / reabilitarea altei cladiri publice / constructie cladire noua, in vederea constituirii unui centru de activitati aplicate extra- curriculare (limbi straine, canto, trupa de teatru / creatie literara / ateliere matematica);
- Reabilitarea unei cladiri publice / constructie cladire noua, in vederea constituirii unor ateliere pe meserii – parteneriat cu Liceul Oltea Doamna in vederea obtinerii aprobarii(de catre ARACIP) infiintarii cel putin a inca unui profil de studiu – unul aplicat / meserii;
- Dotarea școlilor cu echipamente utilizate pentru școala online;
- Înființarea de unități after school;

8. Administratie Publică

- Construirea și dotarea unui sediu nou pentru Primăria Dolhasca;
- Digitalizarea serviciilor publice în vederea îmbunătățirii accesului cetățenilor la serviciile publice furnizate de Primăria Dolhasca. Instruirea funcționarilor publici în vederea perfecționării capacității de utilizare a device-urilor / platformelor digitale;
- Crearea unui ghid și a unei platforme pentru mediul de afaceri existent și potențial cu toate informațiile necesare în vederea obținerii de avize și autorizații pentru realizarea de investiții și înființarea unui birou destinat relației cu mediul de afaceri;

9. Locuinte sociale si de serviciu

- Este necesară continuarea activităților de construire de locuințe sociale;
- Este necesară construirea de locuințe de serviciu pentru tineri specialiști, cadre medicale și profesori;

10.Energie verde

- Eficientizarea energetică a clădirilor publice prin termoizolare și înlocuirea corpurilor de iluminat clasice cu corpuri de iluminat cu LED.
- Dotarea clădirilor publice cu sisteme de încălzire pe bază de energie regenerabilă (de ex. încălzire în pardoseală bazată pe pompe de căldură aer-apa) și sisteme de ventilație cu recuperare de căldură.
- Dotarea clădirilor publice cu sisteme de producere de energie regenerabilă (de ex kit-uri fotovoltaice, turbine eoliene, etc.)
- Eficientizarea iluminatului public stradal prin înlocuirea corpurilor de iluminat clasice cu corpuri de iluminat cu LED / cu sursa de energie alternative – panouri fotovoltaice.

Problemele identificate în cadrul acestui focus grup sunt similare celor identificate cu ajutorul sondajului de opinie adresat populației. Ideile desprinse în cadrul focus grupului se vor regăsi în Strategia integrată pentru dezvoltare urbană a orașului Dolhasca.

Interlegăturile între domeniile economic, social și climatic.

In urma analizei nevoilor și a potențialului orașului Dolhasca au fost evidențiate o serie de aspecte cu relevanță majoră pentru orașul Dolhasca.

Cele mai importante nevoi identificate sunt:

- Necesitatea reabilitării, modernizării și extinderii infrastructurii rutiere și a utilităților publice (apă-canal, gaz, iluminat public);
- Necesitatea dezvoltării mediului de afaceri și a creșterii numărului de locuri de muncă;
- Necesitatea construirii unei infrastructuri de sănătate (medicină primară);
- Necesitatea dezvoltării serviciilor sociale (centre de zi, echipă mobilă, locuințe sociale, etc.)
- Necesitatea dezvoltării infrastructurii educaționale și creșterea numărului de servicii educaționale oferite (creșă, grădiniță cu program prelungit.
- Necesitatea amenajării de spații verzi și a construirii unei infrastructuri destinate petrecerii timpului liber în natură.

Aceste necesități nu se manifestă independent ci se influențează reciproc.

Lipsa unei infrastructuri rutiere modernizate și a utilităților are un efect negativ și în domeniul social dar și în cel economic. Fără drumuri moderne și fără utilități nu se poate susține dezvoltarea locală.

Existența unui mediu de afaceri slab dezvoltat influențează negativ veniturile populației punând presiune astfel pe serviciile publice de asistență socială. În același timp influențează negativ dezvoltarea locală în ansamblu deoarece sumele încasate la bugetul local sub formă de taxe și impozite vor fi mici.

Lipsa pe plan local unei infrastructuri de sănătate are un efect negativ atât din punct de vedere social cât și asupra mediului de afaceri. Angajații care se îmbolnăvesc sunt nevoiți să facă deplasări către spitale din alte localități pentru diagnosticare. Acest lucru presupune creșterea numărului de zile de concediu medical.

O infrastructură socială slab dezvoltată are un efect negativ din punct de vedere social. În același timp influențează negativ domeniul economic. Dacă într-o familie există o persoană care necesită monitorizare ocazională sau chiar supraveghere permanentă cel puțin un alt membru al familiei va trebui să aloce timp pentru această activitate. În aceste condiții va avea dificultăți în asigurarea unui echilibru între viața personală și viața de familie.

O infrastructura educațională slab dezvoltată are un efect negativ social dar și asupra domeniului economic. Lipsa de forță de muncă educată și calificată este un impediment major al dezvoltării economice. De asemenea lipsa creșelor, a grădinițelor cu program prelungit și a centrelor after school generează o presiune suplimentară asupra familiilor cu copii care sunt nevoite să facă eforturi mari pentru a crea un echilibru între viața profesională și viața de familie.

Lipsa spațiilor verzi amenajate precum și a infrastructurii de agrement afectează negativ calitatea vieții. De asemenea constituie o problemă în ceea ce privește calitatea mediului înconjurător.

Potențialul local de dezvoltare se bazează pe:

- Localitatea Dolhasca ocupă o suprafață de teren foarte mare;
- Există două arii protejate NATURA 2000 iar 57,76% din suprafața orașului este acoperită cu zone verzi (în special păduri);
- Există un monument UNESCO iar istoria localității este foarte interesantă;
- Populația orașului este relativ constantă;
- Localitatea Dolhasca este interconectată cu localitățile învecinate prin drumuri județene și legături feroviare;
- Existența în cadrul Primăriei Dolhasca a unei echipe de angajați cu experiență în derularea de proiecte cu fonduri europene.

Existența unei suprafețe mari de teren disponibile constituie un mare avantaj. Astfel toate obiectivele de investiții, atât cele economice cât și cele sociale, vor putea fi realizate fără ca amplasarea lor în teren să genereze probleme.

Existența unor arii protejate NATURA 2000 are un efect benefic asupra calității mediului și a aerului și în același timp constituie o oportunitate economică. Aceste arii protejate pot fi valorificate turistic.

Istoria interesantă a localității precum și existența unui monument UNESCO pot contribui la dezvoltarea economică. Prin dezvoltarea turismului va fi influențat pozitiv mediul de afaceri și va exista un impact pozitiv și din punct de vedere social întrucât va genera noi locuri de muncă.

Existența unei bune conectări rutiere și feroviare cu localitățile din jur constituie o bună oportunitate pentru dezvoltarea economică și socială a orașului Dolhasca. În principal mediul de afaceri are nevoie de posibilități diversificate de transport. În același timp este încurajată și deplasearea persoanelor spre / dinspre localitățile învecinate.

Existența unor persoane cu experiență în domeniul elaborării și implementării de proiecte europene constituie un mare avantaj pentru toate domeniile (economic, social, mediu și climă). Programele europene care se vor derula în perioada 2021 – 2027 oferă oportunități de finanțare în foarte multe domenii iar existența unor persoane cu experiență va permite valorificarea eficientă a acestora.